

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

Lenkija ieško Francuzijos Pagalbos

LENKIJOS UZSIENIŲ REIKALŲ MINISTERIS BECK ATVYKO PARYŽIŲN

Lenkai nori sužinoti, ar Francuzija remia juos jų kovoj su vokiečiais

PARYŽIUS, Francuzija, gr. 23. — Paryžiūnai atvyko Lenkijos užsienio reikalų ministeris, pulk. Joseph Beck. Becko vizitą vyriausybė apibūdina kaip grynai privatų biznį. Tačiau Paryžiaus spaudo reiškia nuomonę, kad Beck pasimatys su užsienio reikalų ministru Bonnetu Francuzijos Rivieroje, kur Beck ketina praleisti kelių atostogas.

Becko kelionės tikslas? Užsienio korespondentai aiškina jį šitaip: Kai Hitleris draskė Čeko-Slovakiją, tai Lenkija pasiskubino irgi tos šalies da-

Kalba apie lėktuvų kursavimą per Atlantą

WASHINGTON, D. C., gr. 23. — Pan-American Airways atstovai penktadienį painformavo, kad kompanija turėtų galės išsteigti nustatytą (scheduled) kursavimą lėktuvų per Atlantą į tris mėnesius. Tačiau reiškia nuomonę, kad British Imperial Airways tokio pat patarnavimo nepajėgs įsteigti taip greitai laiku, kaip kad amerikiečiai tikisi savo patarnavimą suorganizuoti.

Ruošiasi išleisti įstatymus prieš žydus Vengrijoje

BUDAPEST, Vengrija, gr. 23. — Vengrijos vyriausybė įteikė parlamentui įstatymų projektą žydų teisėms siaurinti. Tarp ko kita projektas numato leisti tik 6 nuosimčius žydų (atsižvelgiant į visą kiekį dirbančiųjų) dirbti žurnalistikoje, inžinerijoje, medicinoje ir valstybės įstaigose. Bizny žydų galės būti 12 nuosimčių.

Tarp 9,000,000 Vengrijos gyventojų žydų yra apie 600,000.

Japonų kareiviai sukilo Manchukuo teritorijoje

SHANGHAI, Kinija, gr. 23. — Kinų spaudo pranešė penktadienį, kad japonų kariuomenės burys, patruliavęs Taokową, galutinę geležinkelio stotį Honan provincijos šiaurėje, sukilo prieš Japoniją. Sukilėliai užmušė 100 japonų ir prisidėjo prie kinų partizanų, pasiindami su savim tris tankus ir šešias patrankas.

Japonų pranešimas iš Nankingo, Yangtze upės srity japonai nukovė gruodžio mėnesi 930 kinų partizanų.

Daladier laimėjo biudžeto kovą

PARYŽIUS, Francuzija, gr. 23. — 366 balsais prieš 229 Francuzijos atstovų rumai išreiškė penktadienį premjerui Daladierui pasitikėjimą dėl 1939 m. biudžeto.

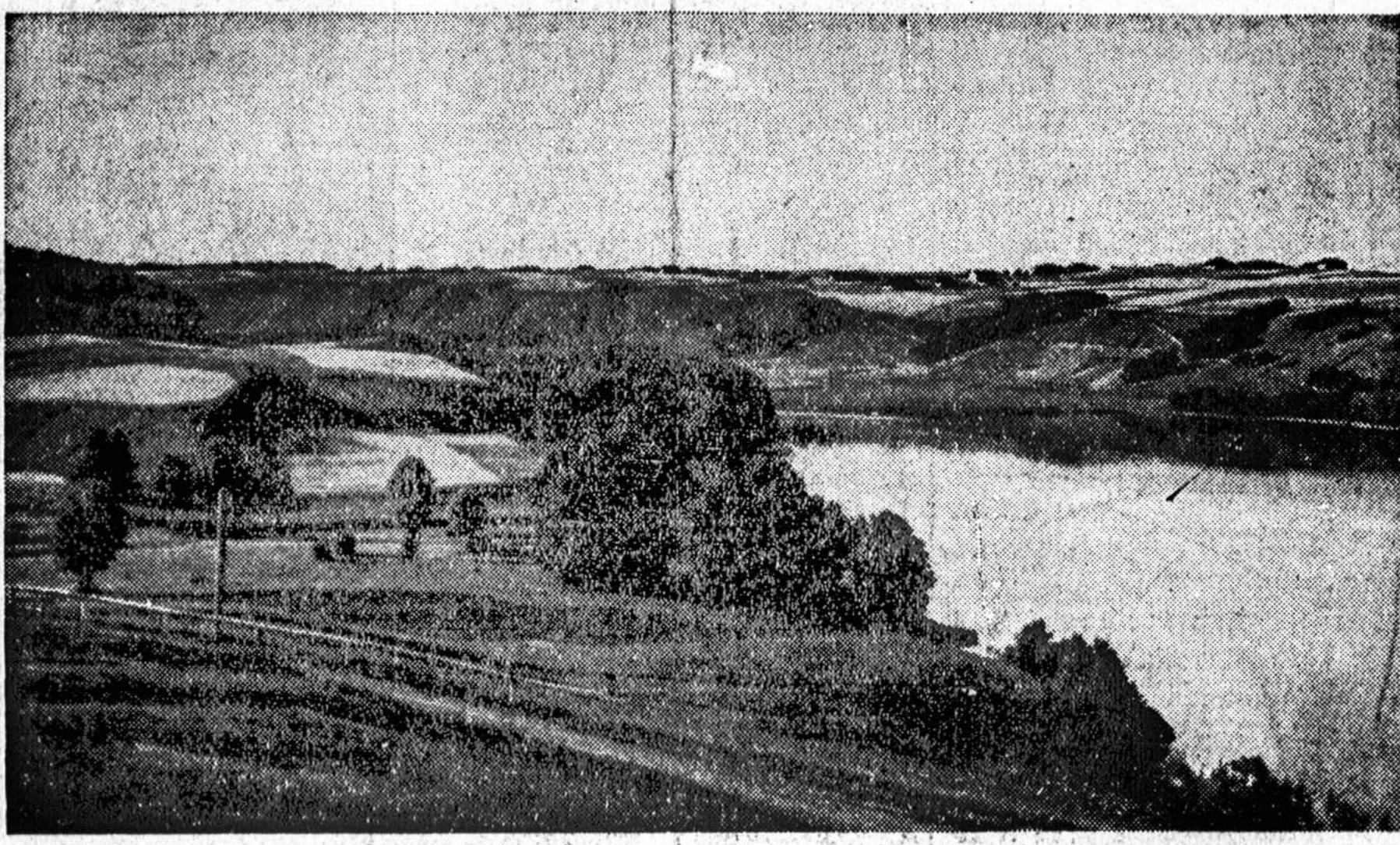
Chicago ir apylinkėse federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Bendrai giedra, truputį šalčiau; lengvi ir vidutinio stiprumo pietų vakarų vėjai; saulė teka 7:16 v. r., leidžiasi 4:23 pas, miesto salę ir muitinės v. v. Sekmadienį debesuota.

Žiemos Švenčių Proga

Nuoširdžiai sveikina visus savo Skaitytojus, Draugus, Bendradarbius, Rėmėjus, Garsintojus ir visus geros valios Lietuvius

NAUJIENŲ Redakcija ir Administracija

MUSŲ LIETUVA. Žavingas Nevėžio pakrančio vaizdelis.

VDV

Išgelbėjo 20 žmonių nuo prakiurusio laivo

NEW YORK, N. Y., gr. 23. — 20 asmenų, jų tarpe 2 moterys, perkelta nuo audros sužaloto norvegų laivo Smaragd Atlanto vandenyne, 600 mylių į pietų rytus nuo New Yorko. Smaragd įgula perkelta į Amerikos prekių laivą Schodack.

Lenkiasi Vokietijai

BERLYNAS, Vokietija, gr. 23. — Vokietijos spaudo dideliu pasitenkinimu praneša, kad Vokietijos-Francuzijos neseniai įvykusio susitarimo pasėkoje Francuzijos vyriausybė įsteigė naują departamentą. Šis departamentas kontroliuos Francuzijos radijo stotis. Vokiečiai reiškia vilti, kad departamentas pirmiausia pažabosiąs galingąją radijo stotį Strasboure (Francuzijoje), kuri transliuoja programus vokiečių kalba.

Džiaugsmingai taipgi nacių spaudo praneša, kad Čeko-Slovakija ketina artimoj ateity nebesileisti laikraščių, kuriuos leidžia užsienio Vokietijos pabėgėliai, ne kitokios agitacijos atkreiptos prieš nacius. Pažymima dar, kad Prahos universitetas paleido neribotoms atostogoms visus žydus profesorius.

Sustreikavo aliejaus darbininkai

TULSA, Okla., gr. 23. — Sustreikavo 600 Midcontinent Oil Company darbininkų. Darbininkai reikalauja pripažinti unioną. Kompanijos viceprezidentas J. C. Denton pareiškė, kad darbas eina "normaliai". Vietos policija jau mėtė ašarines bombas į pikietuotojus.

EXTRA

Ar reikia geresnių įrodymų!

VILNIUS, gruodžio 20 d. — Neseniai įvykusiuose Vilniaus Krašto savivaldybių rinkimuose švenčionių apskrityje 18 seniūnijų tarybininkais bei padėjėjais išrinkti 159 lietuviai, o gudu, rusų, žydų ir lenkų kartu išrinkta tik 68.

Sumažino bondsus Musica broliams

NEW YORK, N. Y., gr. 23. — McKesson & Robbins vaitstų firmos skandale Philip Coster-Musica nusižudė, o jo trys broliai buvo areštuoti. Teismas iš karto paskyrė visiems trims užsistatyti bondsus suma \$100,000. Penktadienį betgi bondsų suma sumažino sekamai: George ir Arthur Musica turi kiekvienas užsistatyti bondsus po \$30,000, o Robert Musica turi užsistatyti \$17,000 bondsą. Laukta, kad visi trys broliai išeis iš kalėjimo.

PANEVĖŽYS. — Panevėžio mieste po truputį pradeda prisijungti prie kanalizacijos tinklo. Prisijungus Pašto ir Lietuvos banko įstaigoms, tą pat daro keletas ir namų savininkų.

Atsiprašome dėl Klaidos

Šis "Naujienu" numeris susideda iš keturių dalių, kuriose viso yra 32 puslapiai. Bet spausdinant trečiąją dalį, kurioje eina Muzikos žinios, buvo per klaidą uždėta pažymėjimas, kad tai antroji dalis, o turi but: Dalis Trečioji—Section Three. Atsiprašome.

"NAUJIENOS"

NACIŲ SPAUDA LIOVĖSI ATAKAVUSI LIETUVĄ

REISKIAMA NUOMONĖ, KAD HITLERIS NEDRASKYS LIETUVOS

BERLYNAS, Vokietija, gr. 23. — Nacių spaudo liovėsi atakavusi Lietuvą. Laukiama, kad Lietuvos užsienio reikalų ministeris, Juozas Urbys, artimoj ateity atkankys Berlyną, Klaipėdos krašto problemai svarstyti kartu su Vokietijos vyriausybe.

Gerai painformuoti Berlyno rataliai reiškia nuomonę, jogei Vokietija nesisips aneksuoti

Klaipėdos kraštą. Tie rataliai duoda suprasti, kad naciai pasitenkins tokia Klaipėdos padėtimi, kokią turi Danzigas — Lietuvai sutikus vaidinti Vokietijos satelito (palydovo) rolę.

Kokia Danzigo padėtis yra? Versaliaus taika pavedė jį Tautų Sąjungos globai. Šiandien Danzigas praktiškai kontroliuojamas nacių.

Iš Lietuvos

LIETUVIŲ ATSTOVAI KLAIPĖDOS KRAŠTO SEIMELYJE

KLAIPĖDA, gruodžio 20 d. — Lietuvius Klaipėdos Krašto Seimelyje atstovaus Dr. Trukanas, Dr. Anysas, Kybrancas ir Dr. Pajaujis. Po rinkimų vokietininkų išsišokimai apri-

PAMINKLAS VOKIETININKŲ NUZUDYTAM JONUŠIUI

KLAIPĖDA, gruodžio 21 d. — Darbininkai ir amatininkai nutarė vokietininkų nužudytam lietuvui Jonušiui pastatyti paminklą.

KAUNAS, gruodžio 17 d. — Berlyną atvyko naujai paskirtasis Lietuvos pasiuntinys ir igaliotas ministras gen. Štabo ats. pulk. Škirpa.

GENEROLAS NAGIUS I PIETŲ AFRIKĄ

KAUNAS, gruodžio 19 d. — Pietų Afriką išvyko generolas Nagius aplankyti lietuvių kolonijų.

1938/XII/21 d.

LYDOJE ISTEISINTI LIETUVIAI

VILNIUS. — Šiomis dienomis Lydos apygardos teismas svarstė lietuvių bylą. Teista liaudies mokytoja Birutė Šičkaitė ir Mykolas Čaplys — Kalessnykų parapijos vargonininkas. Prokuratūra juos kaltino antivalstybine veikla. Kaltinimą ji rėmė surastomis lietuviškoms knygoms. Teismas, bylą persvarstęs, B. Šičkaitę ir M. Čapli išteisino.

Nacių spaudo puola amerikiečius

BERLYNAS, Vokietija, gr. 23. — Penktadienį Vokietijos spaudo pradėjo kampaniją prieš Jungt. Valstijų vidaus reikalų sekretorių Ickesą, prieš senatorių Pittmaną, kurs ketvirtadienį išleido pareiškimą, jogei Amerikos visuomenė nepalanki diktatoriams, ir prieš buvusį Jungt. Valstijų ambasadorių Vokietijai, William Doddą. Vokiečiai sako, kad šitie trys amerikiečiai esą komunistų agentai.

Superior teismo ekzekutyvis komitetas vakar paskyrė penkis teisėjus divorsų bylas svarstyti. Ikišiol buvo tik vienas teisėjas, O'Connell, bet tiek bylų prisirinko, kad jis ir skubėdamas negali apsidirbti. Bylų, laukiančių eilės yra 5,000, o 1,200 jau yra aktyvės, bet dar neišspręstos.

Reikalauja, kad plieno darbininkai sutiktų algų kapojimui

PITTSBURGH, Pa., gr. 23. — McKeesport Tin Plate Company įspėjo darbininkus, kad jiems teks prisimti algų kapojimą nuo 6 iki 15 nuosimčių. Jei darbininkai nesutiks algų kapojimui, tai kompanija uždarysianti dirbtuves.

Duotas darbininkams laikas prisimti algų kapojimą išsibai-gia gruodžio 26 d.

Harold Ruthenberg, CIO tyrinėjimų (research) skyriaus direktorius, painformavo darbininkus, kad tokia pat padėtis laukia šimtų kitų mažesniųjų ir nepriklausomų plieno imonių darbininkus. Naujos, kaštavusios dešimtis milijonų dolerių imonės, smaugia mažesnes. Gi šios mažesnės stengiasi atlaikyti kompeticiją darbininkų algų kapojimu ir kitokiomis priemonėmis.

Sukilėliai pradėjo ofensyvą Ispanijoje

PERPIGNAN, Francuzija, gr. 23. — Penktadienio rytą Ispanijos sukilėliai pradėjo ofensyvą. Reikšta nuomonė, kad gal tai bus didysis ofensyvas, kuriam gen. Franco ruošėsi ilgą laiką.

Sukilėlių pranešimais, mairų kariuomenė perkirtusi keturiose vietose pirmas lojalistų apsigynimo linijas. Respublikos pranešimai sako, kad sukilėliai buvo visur atremti.

Sukilėlių atakos padarytos išilgai Segre upės rytų kranto, 80 mylių atstumo nuo Barcelona.

Prez. Rooseveltas gavo žydų medalių

NEW YORK, N. Y., gr. 23. — Prez. Rooseveltui tapo paskirtas 1938 metų Amerikos žydų medalis. Tas medalis skiriamas asmenims pasižymėjusiems pastangomis taikyti žydus ir krikščionis.

Rytoj--

Kalėdų Dieną ir Pirmadienį "Naujienu" Raštinė bus UZDARYTA

• Appgarsinimus galite telefonu paduoti Pirmadienį, Gruodžio 26 d. po 4:00 val. popiet. Šaukite CANAL 8500

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKI VISIEMS

THE CROWN STORE

3442-44 So. Halsted St. Yards 3243

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKI VISIEMS

BRUNO'S TAVERN

AMBROSIA IR NECTAR ALUS BRUNO GAIDYMAVIČIUS, Sav.

732 W. 31st St. Tel. Victory 0840

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS MUSŲ KOSTUMERIAMS

ALEKSAS BAKERY

3339 So. Morgan Street

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems

Mūsų Kostumeriams ir Draugams Linki

NICK PETRAITIS

MOVERIS ir ANGLIŲ PRISTATYTOJAS

2539 W. 46th St. Tel. Lafayette 6946

LINKIME

LINKSMŲ KALEDŲ ŠVENČIŲ

Visiems kostumeriams ir prieteliams, kaip esantiems taip ir busiantiems.

Ir ta pačia proga reiškiamo didelę padėką visiems, kuriems turėjome ir turėsime progos patarnauti

3222-24-26 South Halsted Street

TEL. VICTORY 4226

J. KALIEDINSKAS, J. ROMANAS, Vedėjai

GAKSINKITES "NAUJIENOSE"

Feljetonas

Galva Bastučio

Juokinga Gyventi

Šiais laikais juokinga gyventi pasidarė. Gyveni ir juokies. Ir žmonės visi tokie linksmi be galo. Kalėdos, gali sakyti, kasdien. Velykos. Žodžiu, smagu gyventi!

Ką jau kalbėti apie uošves, kurioms dokumentas nieko nereikia, kai jos, užsibrėžusios invalidę dukterį iškišti už turtingesnio, ardo šeimyninį gyvenimą, — kad jau ir valstybių galvos gali sakyti, ne bastučio (kopusto) galvos — sau linksmis žemėlapčius pasikarpydami (nes sutartis jau senai į skiauteles sukarpė)... Ak, ir smagu gi visiems gyventi pasidarė!

Andai atsirado tokia madikė save į tautos vadus neprasomam įsipiršti, tai kaip, mat, užsikabino žvaigždes ir kryžius galintieji ir negalintieji ir emė piliečius gyvenimo lavinti. Smagu pasidarė. Ar čia tau kas nepatiko, ar šiaip giminaičiui vietos prireikė, — kaip mat išdumel kokį kvalifikuotą veikėją už pakarpos, pasitarei su duška, ir jau kabini ordiną numatyto ožio kavaleriui. Tą pavyzdį pasekus ir mūsų kaiminka, asaba prie svorio, kitaip nutarė ir nesisveikinti, kaip tik ranką išskėlus, — iškels ranką su apsmilkusiu kausu ir kvankt į nesuipratusią, demokratybių ieškančią vyro puodynę... Labai smagiai išėina! Tautos vado dvasia kambaryje jaučiama.

O vėl su tom lygiom teisėm, — kas per smagumas! Štai, mūsų tauta nutarė lygias teises turėti, tai kaimyną arba iškorė arba rankas kojas jam nukapuoja ir rėkia valio! Gojos „karo baisybės“ pasidarė abrozėliais, kurie išdalina mūsų rinktinės tautos didvyriams, kad žinotų kaip tėvynę mylėti. Smaugti, piauti, visur ir viską žaginti — tai mūsų tautos prievolė. Mat, mes rinktiniai.

O vėl viena kaimynka, nularusi esanti rinktinė, iš puštalieto sau divorsą gavo. Sako, žiaurus biaurybė buvęs. Tik maži abejojimai dėl priežasčių privertė paraką pavartoti, nes teisinė procedūra ilga ir neužtikrinta, ypač jokios priežasties neturint, o čia sau spustelėjai kur reikia, ir pilietis patiestas! Visa kita bus sutvarkyta. Ak, yra gi ir privačiams patarnavimas pakankamai čemberlenų! Sakys, kad gynėsi nuo persekiojimo, ir bus gerai.

Ne, sakau, — tikrai linksma gyventi pasidarė! Juokinga, svarbiausia. Juokis ir norėk. Juokis ir voliokis, kaip sako. Na, o juokas, kaip medicinos rodo, bendrai virškinti padeda ir gyvenimą buk prailgina. Tuoj kolonijū užsinori! Jeigu esi rinktinė tauta, tai žemių ieškai, imperijū steigi, o jeigu šiaip sau rinktinė asmenybė būni, taip sakant su parakiniu divorsu, tai eini į kolonijas, kur geriau užlaiko... Ir kaip tas paprasta! O dar sako melancholikai ir idiotai, kad laimės gyvenime nėra, kapitalizmai visokie išsiplėtoje. Kur tau! Juokinga gyventi, vyručiai!

Aš nebūčiau to viso rašęs, jeigu ne noras džiaugsmu pasidalinti. Toks džiaugsmas užėjo, kad nors truk per pusę, jėgu su nieku nepasidalintum! Mat, mano tauta, pasirodo, smagiausia ir tikrai taip smogia, kad tuojau visi pasaulio laikraščiai žemėlapčius deda. Tai viena. O antra — tai irgi labai kilnus dalykas! — Be vieno šunio, be niekur nieko, žmogna pabėgo! Ir dar su kuo, — su žmogum, kuriam buvau skolingas... Dabar taip jauku

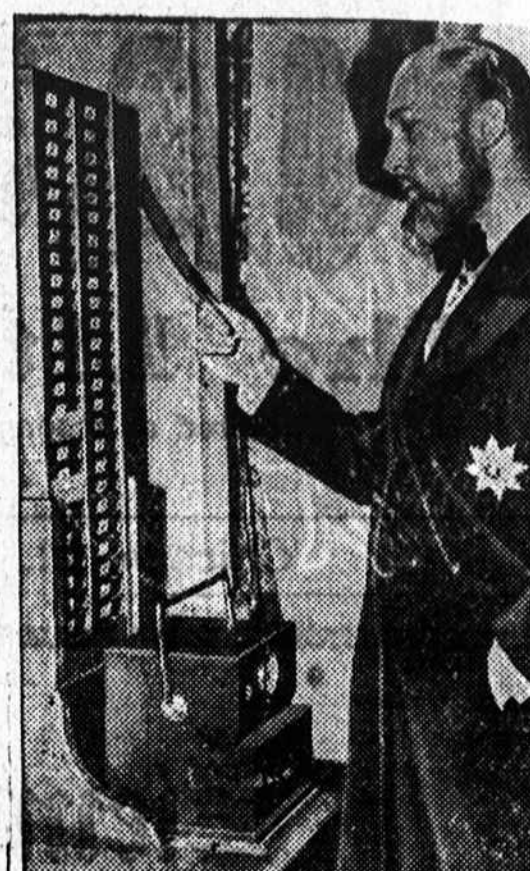
ant dušios, kad nors naują paklę pasirašyk, — juk du dalykai iš sykio laimėli: ir namuose itin ramu pasidarė, ir skolą (natura) esu sumokėjęs! Na, dabar tai pagyvėsim! Matysit. Kaip rožė žydėsiu! Laikinai, tur but, pamiršiu ir su savo rinktine tauta džiugauti, nes namuose užėjo tokios dienos, tokios dienos! Tiek džiaugsmo, tiek laimės! Ryta — vis nors vienas pakvėpytas laiškas (reiškia, — pasirenk vakarui su užkandžiais), po piet išlama kokia nors tokia kaip žinote asmenybė asmeniška, būnu užimtas, paskui vonia, bendri pasirengimai vakarui, truputį niuniavimo, šokio (vienas kambary), o paskui vėl laimė užgriuva, visi kampa jios pritvinksta!... U-uch!..

Dabar, sako, mano tauta vėl kokį ten kaimyną žemėlapyje karmo (galva ne galva!), — nežinau: baisiai užimtas esu — rytais laiška kvepia, popiet bendros situacijos, o vakarais, vakarais, vyručiai!..

Tegyvuojia tautos vadas! Versta iš italų kalbos.

UTILITY LIQUOR DISTRIBUTORS, Inc. 5941-33 So. Ashland Ave. WHOLESALE ONLY

ALBANY, N. Y. — Lillian Eccleston, skuri netruko rengiasi ištekti už Cornelius Vanderbilt III.

[LACME-NAUJIENŲ FOTO]

HOLLYWOOD, Cal. — Kino artistai, kurie per savaitę neuždirba daugiau kaip \$1,000, turi "punciuoti" laikrodį.

[LACME-NAUJIENŲ FOTO]

ALBANY, N. Y. — Lillian Eccleston, skuri netruko rengiasi ištekti už Cornelius Vanderbilt III.

Laidotuvių Direktorius John F. Eudeikis SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA AMBULANCE DIENA IR NAKTĮ Visi Telefonai YARDS 1741-1742 4605-07 So. Hermitage Ave. 4447 South Fairfield Avenue Telefonas LAFAYETTE 0727 Dykai koplyčios visose Chicago dalyse

Laidotuvių Direktorai NARIAI Chicagos, Cicero Lietuvių Direktojų Asociacijos Ambulance Patarnavimas Dieną ir naktį. TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE J. LIULEVIČIUS 4348 S. California Avenue Phone Lafayette 3572 P. J. RIDIKAS 3354 So. Halsted Street YARDS 1419 I. J. ZOLP 1646 West 46th Street Phone Yards 0781 Yards 0782 S. P. MAŽEIKIA 3319 Lituania Avenue Yards 1139 Yards 1138 LACHAWICZ IR SUNŲS 2314 West 23rd Place Phone Canal 2515 SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270 ALBERT V. PETKUS IR EUDEIKIS 4704 So. Western Ave. Phone Lafayette 8024 ANTANAS M. PHILLIPS 3307 Lituania Avenue Phone Yards 4908 ANTHONY B. PETKUS 6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142 1410 South 49th Court Cicero Phone Cicero 2109

Iš Lietuvos

KLAIPĖDIEČIAI KAUNE DIDINA BUTŲ KRIZĘ

KAUNAS. — Paskutiniu metu daugelis klaidiečių (žydų tautybės) iš Klaipėdos persikelia į Kauną. Apie 20 tūk. klaidiečių savo nekiln. turtais Klaipėdoje pardavė, kai kurie norį likviduoti ten esančias savo įmones. Kai kurie klaidiečiai Kaune jau nusipirko sklypus ir pradėjo juose statydinti namus, kiti ieško namų pirkti. Dėl to esą pabrangę sklypai ir namai Kaune. Gausenės klaidiečių persimetimas į Kauną didina ir butų krizę Kaune, o ir patys atsikėlusieji į Kauną klaidiečiai skundžiasi labai, kad negalį susirasti čia butų.

Prieš elektros stotį vienas klaidietis yra nupirkęs didelį sklypą ir pavasarį statydins didelius namus. Klaidietis Javšicas Klaipėdoje savo namus su sklypu pardavė vienai įmonei, gaudamas už tai apie 200 tūkst. Lt. ir dabar Kaune, Vytauto prospekte jau pradėjo statyti trijų aukštų didelius namus.

Auto judėjimas tarp Kauno ir Klaipėdos yra pagyvėjęs, o Kaune matyt daug automobilių su KM ženkla.

ADVOKATAI K. P. GUGIS ADVOKATAS Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434—Tel. Central 4411-2 Namų ofisas—3323 So. Halsted St. Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30 Telefonas YARDS 0818. Kervirtadieniais ir Sekmadieniais—pagal sutartį.

JOSEPH J. GRISH LIETUVIŲ ADVOKATAS Telephone: Yards 1001 4631 SO. ASHLAND AVENUE Res. 6515 So. Rockwell St. Telephone: Republic 9723 A. A. SLAKIS ADVOKATAS 7 So. Dearborn St. Room 1230 Ofiso Tel. CENTRAL 1824 Namų Tel.—Hyde Park 3395

KAL & ZARETSKY LIETUVIAI ADVOKATAI 6322 So. Western Ave. VALANDOS: Panedėlij, Utarinke ir Ketverge nuo 2 iki 9 val. vakare. Seređoj ir Pėtnyčioj nuo 2 iki 6 v.v. Subatoj nuo 12 iki 6 v.v. Tel. Prospect 1012

AKIŲ SPECIALISTAI DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS Mano 20 metų praktikas, jusų garantavimas. Optometriškai Akių Specialistas Palengvina akių įtempimą, kuris asti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudama akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikuose egzaminavimas daromas su elektra, parodancia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivios akys atitaisomos. VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj tiktai pagal susitarimą. Daugely atsitikimŲ akys atitaisomos be akinii. Kainos pigiau kaip pirmą 4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1373

LIETUVIAI GYDYTOJAI IR DENTISTAI Am.rikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai Phone CANAL 6122 DR. S. BIEZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 West 22nd Street Valandos: nuo 1—3 ir 7—8 Seređomis ir nedėl. pagal sutartį Rez. 6631 So. California Avenue Telefonas Republic 7869

DR. BRŪNO J. ZUBRICKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2808 West 63rd St. VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą. Telefonas HEMLOCK 6111

DR. BRŪNO J. ZUBRICKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2808 West 63rd St. VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą. Telefonas HEMLOCK 6111

Ofiso Tel. Yards 5921 DR. BERTASH 756 West 35th St. Cor. of 35th and Halsted Sts. Ofiso valandos: nuo 1-3 nuo 6:30-8:30 Nedėliomis pagal sutartį. Rez. 4916 SO. MICHIGAN BLVD Tel. Kenwood 5107

Ofiso Tel. Virginia 0036 Residence Tel. BEVERLY 8244 DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 ARCHER AVENUE Ofiso valandos: nuo 2—4 ir nuo 6—8 val. vakaro Rezidencija: 8939 SOUTH CLAREMONT AVE. Valandos —9—10 A. M. Nedėlioj pagal sutartį.

Marquette Medical Building 6155 So. Kedzie Ave. HEMLOCK 8700 Rezidencija PROSPECT 6232 Dr. Walter M. Eisn PHYSICIAN AND SURGEON OFISO VALANDOS: 2-4 ir 6-8 P. M. Antradi. 3-4 ir 6-7 Tre. Susitarus Tel. Susitarus Jei kiti telefonai netinkams šauk MIDWAY 0001

Dr. F. Pulsucki Le Van GYDYTOJAS-CHIRURGAS, X-RAY Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak. 1957 W. Garfield Blvd. Cor. Damen Hemlock 6699

A. Montvid, M. D. West Town State Bank Bldg. 2400 WEST MADISON STREET Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 ak. Tel. Seeley 7330 Namų telefonas Brunsvick 0597

Office and Res. Phone Calumet 7472 Office Hours: 2-4 p. m. 7-8:30 p. m. DR. ST. NAIKELIS Physician and Surgeon 3103 SOUTH HALSTED ST. Res. 3261 So. Halsted Street

Dr. V. E. SIEDLINSKI DENTISTAS Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį 4631 So. Ashland Ave. Tel. Yards 0994. Antradi., Ketvirtadi., Penktadienį 4143 So. Archer Ave. Tel. Lafayette 3650

DR. STRIKOLIS Gydytojas ir Chirurgas Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE. Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą Ofiso Tel.: YARDS 4787 Namų Tel.: Prospect 1930

DR. C. Z. VEZELIS DENTISTAS 4645 So. Ashland Ave. arti 47th Street Tel. Yards 2246 Valandos nuo 9 iki 8 vakaro Seređoj pagal sutartį.

Kun Lietuviai Daktarai Dr. Margeris 3325 So. Halsted St. Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro Šventadieniais tik susitarus Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6330 Rez. Hyde Park 3395 Dr. Susanna Slakis Moterų ir vaikų ligų gydytoja 6900 So. Halsted St. Valandos 1—4 po pietų, 7—8 vak. Išskyrus seređomis ir subatomis

KITATAUCIAI DR. HERZMAN IŠ RUSIJOS Gerai lietuviams žinomas per 31 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris. Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus. Ofisas ir Laboratorija 1034 W. 18th St., netoli Morgan St. Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakaro. Tel. Canal 3110 Rezidencijos telefonai: Superior 9454 ir Central 7464

Dr. Charles Segal OFISAS 4729 So. Ashland Ave. 2-ros lubos CHICAGO, ILL. OFISO VALANDOS Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai diena. Phone MIDWAY 2880

Telefonas Yards 0994 Dr. Maurice Kahn 4631 SOUTH ASHLAND AVE. Ofiso valandos Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12 Rez. Telephone PLAZA 1400

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems
Musų Pacientams, Draugams ir Pažįstamiems Linki

DR. A. J. BERTASH

756 W. 35th Street

Ofiso Tel. Yards 5921 Rez. Tel. Kenwood 5107

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Linkiu
Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

ANTON BELSKIS

VAISTININKAS

2422 W. Marquette Rd. Tel. Rep. 8222

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
LINKI VISIEMS

B. STAPONAVICZ
STAR BAKERY

738 West 31st St. Tel. Calumet 2173
8651 Baltimore Ave. Tel. Saginaw 8650

LINKSMŲ ŽIEMOS SVENČIŲ KALĖDŲ VISIEMS
MUSŲ DRAUGAMS IR PAŽĪSTAMIEMS!

Joseph's Dry Goods Store

JOSEPH PIKELIS, Prop.

3344 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

LINKSMŲ KALĖDŲ LINKIME VISIEMS
DRAUGAMS IR KOSTUMERIAMS

GREEN MILL BREAD

BAKERS

Boston Shoe Store

3435 So. Halsted Str.
DUODA

DYKAI!!
Kalėdoms
DOVANŲ

Ziūrėk į
musų
langus

Ziūrėk į
musų
langus

I MUSŲ

Permodeliavimo Batų Išpardavime

Visiškai Dykai

24 Karatų Paausuotas

GOLD CREST CRYSTAL SETAS

Vertės \$1.00 ir \$2.00 ir daugiau
su kiekviena pora

BOSTON'S BETTER SHOES

Nuo **\$2.98** ir aukščiau

moteriškų ar vyriškų batų

ATEIK ir GAUK SAVO DOVANĄ

D A B A R!!!

Dovanas gausite perkant ir Red Cross ir Florsheim batų

Turime Pilną Pasirinkimą
vaikams pigiai kaip už \$1.00 ir aukščiau, taipgi berniukams ir mergaitėms pigiai kaip už \$1.99 ir aukščiau. Visi tvirtos odos.

BOSTON SHOE STORE

3435 SOUTH HALSTED STREET

Klausykite Boston Shoe Store Radio Programų šeštadieniais iš
ryto 10:15 iš stoties W. H. F. C.

KORESPONDENCIJOS

MIRĖ LIETUVIS IŠRADEJAS

Išrado specialias žirkles vie-
loms ir kitiems dalykams
kirti

PORTLAND, Ore. — Jonas
Voleskis dar budamas jaunas
pradėjo svajoti apie savo gyvenimo
buvio pagerinimą. Vargingam gyvenimui
spaudžiant, jisai kaip ir daugelis musų
leidosi į platų pasaulį laimės
ieškoti. Vadinasi, ieškoti progų
ir geresnių gyvenimo aplinkybių.

Voleskis atvyko į Ameriką ir
čia pradėjo visokiausius darbus
dirbti. Bedirbdamas kalviu prie
mašinų, jis pradėjo galvoti,
kaip būtų galima greičiau ir
lengviau nukirpti visokias štan-
gas bei vielas. Tai buvo maždaug
1918 m. Jis galvojo, planavo ir
pagaliau pradėjo bandymus daryti.
Ir tokiu būdu jis surado naujas žirkles,
kurias tuoj ir užpatentavo. Tuo jis
nepasitenkino: vis darė naujus
modelius ir savo išradimą tobulino.
Iš viso jis padarė bene 19 modelių.

Savo išradimą jis nesutiko
niekam parduoti. Jis pats pradėjo
tas nepaprastas žirkles gaminti
ir važinėdamas po visą Ameriką
jas pardavinėjo įvairioms firmoms:
laivų statytojams, anglies kasykloms
ir t. t.

Jeigu Jonas Voleskis būtų turėjęs
daugiau mokslo bei būtų buvęs
sumanesnis biznyje, tai, nėra abejonės,
jis būtų sukūręs didelę pramonę,
kadangi jo išradimas yra visais atžvilgiais
praktiškas ir galėtų turėti plačią
rinką.

Jonas Voleskis buvo apie 67 metų
amžiaus, augalotas ir labai tvirtas
fiziškai. Jis buvo šviesiaplaukis,
gražus ir nepaprastos energijos žmogus.
Buvo nevedęs ir daugiausia vedė
vienišo gyvenimą. Priklausė Lietuvos
Literatūros Draugijos 4 kuopai, ir
ėjo tos kuopos išdinininko pareigas.
Nors buvo stambus biznierių, bet visą
laiką palaikė glaudžius ryšius su
komunistiniu judėjimu. Gyveno jis
pas ponus Stuparus (2139 S. W. Broadway,
Portland, Oregon).

Prieš kiek laiko Voleskis pradėjo
nusiskusti, kad jo viduriai nelabai
gerai dirba, pilve esą daug rugščių
ir t. t. Tačiau šiaip fiziškai jis atrodė
tvirtas tarsi koks ažuolas.

Sio mėnesio pradžioje jo šlapime
pasirodė kraujas. Nuėjo pas daktarą,
kuris patarė jam vykti į ligoninę.
Prieš vykdamas į ligoninę jis aplankė
savo advokatą Goodmaną, kad galėtų
pasitarti dėl testamentą. Pagaliau
gruodžio 3 d. išvyko į ligoninę.
Jautėsi ramus ir sėkė, jog savo reikalus
esąs tinkamai sutvėręs. Girdi, jei reikės
mirti, tai aš nebijau: anksčiau ar
vėliau juk visiems teks mirti; kai mirsiu,
tai įdekite mano kūną į krepšį ir su-
deginkite.

Žodžiu, kalbėjo jis taip, tarsi jam
butų nusibodę gyventi. Tačiau visą
laiką jis buvo susirūpinęs savo sesers
Rožės Petkus likimu.

Gruodžio 8 d. Dr. M. Goodman padarė
operaciją: išėmė sugedusį inkstą. Po
operacijos atrodė visai gerai. Draugai
tikėjosi, kad visokis pavojus jo gyvybei
yra praėjęs. Tačiau ketvirtą dieną po
operacijos jis pradėjo eiti vis silpnyn
ir silpnyn. Gruodžio 12 d., apie 7:30
val. vakaro, jo gyvastis užgeso lyg
kokia žvakė. Mirė jis Good Samaritan
ligoninėje. Tur but, jis nujautė, kad
artinasi galas, nes į ligoninę pasi-
šaukė savo advokatą, kad galėtų
galutinai sutvarkyti savo testamentą.
Daly turto jis paliko savo

dvim seserims: Rožei Petkus (1709 Union Ave., Chicago, Ill.) ir
kitai Lietuvoje. P-iai Petkus jis užrašė
namą. Likusį turą ir biznį, kiek girdė-
jau, paliko "Laisvei", "Vilniai" ir Komu-
nistų Partijai.

Laidotuvės įvyko gruodžio 17 d.
Išlydint iš laidotuvių įstaigos kalbėjo
keturi kalbėtojai: lietuviškai J. Stuparus
ir L. Pruseika iš "Vilnies", o angliškai adv.
Goodman bei Murphy. Jo kunas liko
paliktas Portland krematoriumyje,
kol iš Chicago atvyks jo sesuo.

Vietos lietuviai ir kiti jo draugai
gražiai atidavė jam paskutinį
patarnavimą. —Atkočiunas

So. Milwaukee, Wis.

Esame dėkingi ponams
Kuraičiams

Daug yra lietuvių, kurie atvyko į
šią šalį ir pusėtinai praturtėjo. Kai
kurie jų yra pusėtinai po pasaulį
pasivažinėję. Tačiau mažai tėra tokių,
kurie būtų taip plačiai, įdomiai ir
nuodugniai savo keliones aprašę,
kaip p. Dominikas Kuraitis. Jau trimis
atvejais "Naujiene" buvo spausdinami
jo įspūdžiai iš kelionių.

Štai prieš kiek laiko ir vėl buvo
aprašyti kelionės įspūdžiai po Lietuvą
ir kitus Europos kraštus. Tą kelionę
ponai Kuraičiai atliko Buick'u. Jie
buvo pasimoję pasiekti Palestinos,
tačiau kilę neramumai Europoje ir
Egipte tą kelionę sutrukdė.

Ponų Kuraičių asmeniškai mes nepažįstame. Tačiau iš tų raštų,
kurie buvo spausdinami "Naujiene",
mes labai įvertiname p. Kuraitį ir
esame jam dėkingi. Mes jam broliškai
spaudžiame dešinę ir širdingai
dėkojame už pasidalinimą savo
įspūdžiais iš kelionės. Taip pat
ačiū "Naujiene", kurios suteikė mums
progą tuos raštus pasiskaityti.

Kadangi jau sukako penkioliką metų
nuo to laiko, kai ponai Kuraičiai
įsteigė Milda Auto Sales, tai taja
proga sudedame mes kuo geriausius
linkėjimus. Linkime kuo geriausio
pasielkimo ir ateityje. Joseph ir Grace
Mitkai.

Iš Lietuvos

GAISRAS PADARĖ APIE
25,000 LT NUOSTOLIŲ

SAUKĖNAI. — Lapkričio 15 d.
apie trečią valandą ryto užsidedė
Stefanavičiaus klojimas su nekultais
javais. Sudegė apie 500 centnerių
javų ir kuliama Staševičiaus mašina.
Dobilai buvo nustota kultū 17 val.,
o degti pradėjo tik ryto 3 v. Spėjama,
ar nebus tik padegimas. Trobesis
buvo apdraustas, o mašina ir java
nedrausti. Tokių labai nuostolingų
gaisrų ir dažniau pasitaiko. Ukininkai
skundžiasi, kad brangus draudimas.
Reikėtų susirūpinti įsteigti savitarpio
draudimo draugiją.

SUVAZINETAS

PANEVĖŽYS. — Lapkričio 17 d.
8 val. tarpustoty Kupiškis—Suba-
čiaus 81 km, Subačiaus valsčiaus
ribose, rastas traukinio mirtinai
suvažinėtas pil. Krisiunas Laurynas,
gimęs 1910 m., gyv. Žvirblainių
vienk., Subačiaus valsč., Panevėžio ap.

Pirkite tose krantuvėse, kurios
garsinasi "NAUJIENOSE"

ATEIK Į DIDŽIAUSĮ KOKI CHICAGA BET KADA YRA MAČIUSI AUTO- MOBILIŲ IŠPARDAVIMĄ

Pasirink iš virš 600 šio šalį puikiausių automobilių.
Visų išdirbysčių ir modelių tokiomis kainomis, kokių negalima
niekur rasti. Kokio markete neiešokot—naujo ar seno karo —
mes galime patarnauti gerai — ir sutaupyti jums šimtus dolerių.
1938—ir 1937—Buicks—Oldsmobiles—Crevrolets—Fords—Pontiacs—
Chryslers—Plymouths—DeSotos—Studebakers—Cadillacs—LeSalle—
Packards—Dodges—Grahams—Willys—uz pigiai kaip \$295.00.—kai kurie naujutėliai.

Kiekvienas karas musų ekspertų patikrintas—musų garantija
tam, kad duoti jums ilgametinį patarnavimą.—Talpų virš 300—
1936-1935 ir 1934 karai visu išdirbysčių už pigiai kaip \$85.00.—
Musų stakas yra Chicago didžiausias. Kodėl laukti?—kada gali
nupirkti gražų veik naują automobilį už taip mažus pinigus.
Kiekvienas karas turi musų naujo karo ir dešimties dienų va-
žiavimo bandymo garantijas.

Nereikia jums ir grynų pinigų — mes imsimė jusų seną karą
kaip imokėjimą—likusią dalį mažais mėnesiniais imokėjimais iki
dviejų metų. Nesvarbu kur gyventum, nepraleisk šio didžio iš-
pardavimo.

MUSŲ DVI KRAUTUVĖS yra atdaros kasdien iki 10 P. M.
ir visą dieną Sekmadienį.

Cook County Finance Co.

1340 W. 63rd Street 2828 W. North Ave.
prie Loomis prie California

Dabar laikas pasirinkti Kalėdines dovanas: laikrodžius, auksinius
ir deimantinius žiedus, taipgi muzikališkus instrumentus
LENGVAIS IŠMOKEJIMAIS.

Cash
OR
Credit

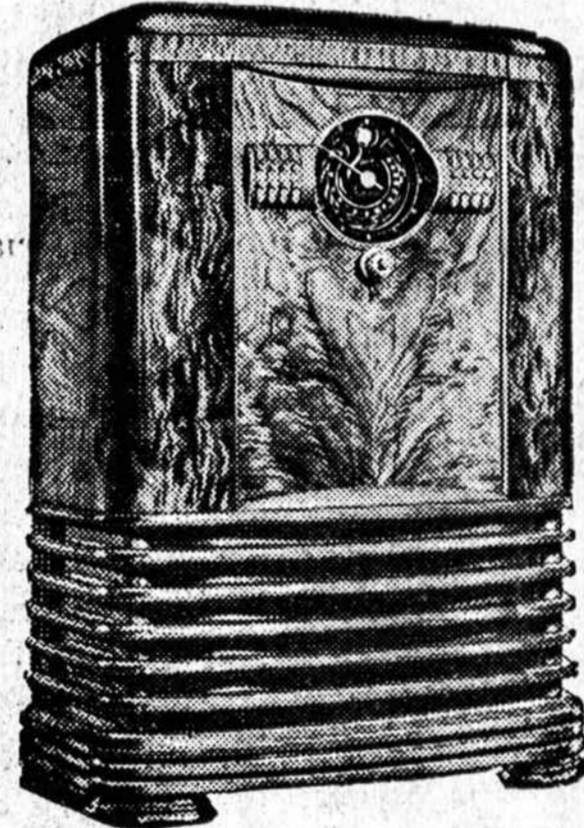

Už mažą depozitą
jūsų dovaną palaikysime
iki Kalėdų, arba pasinaudok
Lengvo išmokėjimo
musų Plano naudą.

JOHN A. KASS

MUSIC AND JEWELRY STORE
4216 ARCHER AVENUE.

Naujos 1939 Metų Radios

Paveiksle parodoma graži 1939 m. Zenith Radio atpiginta
iki \$99.50 ir duodama didelė nuolaida už jusų radio.
Jus galite pasirinkti sau radio kokią tiktai nori Budriko
Krantuvėje — RCA Victor, Radionas, Philco.

Mažos Radios po \$6.95
RCA Victor Midget už \$9.95

Jos. F. Budrik, Inc.

3409-21 So. Halsted Street
Tel. YARDS 3088

RADIO PROGRAMA: WCFL—970 k. nedėlioj 5:30 P. M.
WAAF 920 k. pirmadieniais ir penktadieniais 3:30 P. M.
WHFC 1420 k. ketvergais 7 P. M. Chicago laikų

Kam Kentėti Nuo Sugedusių Vidurių?

JEI VIDURIAI NEGERAI VEIKIA —
JEI VIDURIAI SUKITEJA —
JEI VIDURIAI NEVIRSKINA —
JEI GASAI VIDURIUS IŠPUČIA, —

NIEKO NELAUKDAMI NAUDOKITE

NIDA

Alkaline Digestant Powder Miltelius

Didelė Dėžė Tik už 50 centų

Klauskite Vaistinėse arba Pirkite tiesiog nuo

Nida Laboratories

A. G. KARTANAS, Sav.

2555 West 69th Street, Chicago

Telefonas Hemlock 0818

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

LITHUANIAN STATE VODKA
100 PROOF
LITHUANIAN STATE VODKA
LIETUVOS VALSTYBINĖ DEGTINĖ
DISTILLED BY
WILHELM STUBIS
LITHUANIA
TRJ
CORYDON
OHLEICH
FAMOUS
KENTUCKY BOURBON WHISKEY

LINKSMŲ KALĖDŲ
Visiems Kostumeriams ir
Draugams

Steve ir Emily
Maeziai

1901 Canalport Ave.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ LINKIME VISIEMS
musų kostumeriams ir
remėjams

WESTERN AUTO SERVICE

JOSEPH BLOUZDIS, Prop.
4318-20 S. Western Ave.
Phone: Lafayette 1790

LINKSMŲ KALĖDŲ — LAI-
MINGŲ NAUJŲ METŲ
VISIEMS DRAUGAMS
IR KOSTUMERIAMS

KASPER'S Friendly Tavern
6844 S. RACINE AVE.

Kasper ir Veronika Kraszewskiai
Užlaikome Patrick Henry ir
Keeley Alų ir Visokių Degtinių
TEL. WENTWORTH 8946

Sophie
Barcus

RYTINE RADIO VALANDA

iš Stoties
W. G. E. S.

Kasdien nuo 8:30 v. ryte
iki 9:15 v.
Išgirsit vėliausias žinias,
muziką ir kitus įdomius
pranešimus

**LIETUVOS NEPRI-
KLAUSOMYBĖS**

20 Metų Sukakties
Minėjimo Ženklelius
GALI GAUTI
NAUJIENOSE
KAINA 25 CENTAI

Pelnas eina
LIETUVOS AERO KLIUBO
NAUDAI.

Skelbimai Naujiene
duoda naudą dėlto,
kad pačios Naujienos
yra naudingos.

CRANE COAL COMPANY
 5332 So. Long Avenue
 Tel. Portsmouth 9022
 POCAHONTAS Mine Run **\$7.50**
 (Screened) Tonas
 Perkant 5 Tonas ar daugiau
 BLACK BAN Tonas **\$9.50**
 Perkant toną ar daugiau

LINKSMŲ KALĖDŲ LINKIME VISIEMS SAVO
 DRAUGAMS IR KOSTUMERIAMS

MARQUETTE INN
 JOHN MIKNIS, Prop.
 Persikėliau į Chicago
 2651 West 59th St. Tel. Hemlock 6130

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų visiems
 savo kostumeriams, draugams ir pažįstamiems linki

BILL'S TAVERN
 ONA IR VINCAS POPELL, Savininkai
 4358 S. Maplewood Ave. Tel. Lafayette 2649

Personal Service Liquor Mart
 3223-25 W. 63rd St.
 PRISTATOME GREITAI — 25c ar \$10.00
 Tel.: Republic 6502

Crab Orchard Kentucky Bourbon DVEJŲ METŲ SENUMO 90 Proof \$1.09 Didelis Butelis	Apollo Brandy 15 Metų BOTTLED IN BOND Paintė 97c
Rock and Rye ar Kummel 60 Proof Pilna Kvorta 87c	SENDINTI CELLARIZED VYNAI Port ar Muscatel Galionas 87c

Senovinis Bohemian Alus ..... 19c 1/2 gal.
 Rock Island ..... 19c 1/2 gal.
 Rhinebrau Wis. Lager ..... 29c 1/2 gal.

Extra Special
Keisas iš 24 Steinies **97c**
 Prašome Prisiminti Apie Šį Skelbimą Perkant Pas Mus

Linksmų Kalėdų ir Laimingų
 Naujų Metų Linkime Visiems
 Savo Draugams ir
 Kostumeriams

**Central District
 Furniture Co.**
 JOS. JOZAITIS, Mgr.
 3410-12 So. Halsted Street
 3621-23-25 So. Halsted Street

Sveikiname su Kalėdomis ir Naujais Metais visus
 mūsų kostumerius ir draugus

RITZ DISTRIBUTING CO.
 Atyda: Mes persikėlėm į naują modernišką
 ir parankesnę vietą
 106 West 115th St. Tel. PULLMAN 9200-9201

Paaukite mus telefonu del Alaus,
 gausite greitą patarnavimą per visą
 Chicago. Mes užlaikom skirtingų
 rūšių Alų kaip: Miller High Life,
 Student Prince, Nickle Plate, Stu-
 dent Prince Ale, Heirloom ir viso-
 kios rūšies Soft Drinks.
 A. B. PETRONIS IR SUNUS, Sav.

Sveikatos Skyrius
 Ši Skyrių Tvariko ir Prižiūri
 AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA

APSAUGA NUO UZKRECIAMŲ LIGŲ
 Rašo Dr. W. M. Eisin

Šiųjų laikais vartojama ketu-
 rių rūšių įšvirktimai (shots)
 arba įskiepijimai, idant apsau-
 goti kudikius ir vaikus nuo už-
 sikečiamų ligų. Kiekvienas iš
 jų yra įrodęs savo tikrą verty-
 bę. Visų svarbiausias kudikių į-
 skiepimas yra prieš kokliušo
 ligą. Šitame atsitikime reikalinga
 iš viso šešių įskiepijimų duo-
 dant vieną kartą savaitę du į-
 švirktinimu. Sveikus vaikus,
 kurie buvo susitkę su kokliu-
 šu sergančiais gaivima apsaugo-
 ti, sakysime, tarp 70—80% nuo
 gavimo tos ligos. O tie, kurie
 jau parodo ligos ženklus daug
 lengviau perserga, jei yra gavę
 šešius įšvirktinimus. Geriausias
 skiepimo laikas yra nuo 6 ar-
 ba 8 mėnesių amžiaus, — nors
 tiesa ir anksčiau galima pradė-
 ti. Toxoid turi tikslią apsaugo-
 ti nuo difterijos ir duoda 100%
 užtikrinimą, jei vaikai buna
 patikrinami tarp vadintam
 "Schick test". Paprastai vai-
 kams duodama kas tris savaites
 vieną įšvirktinimą. Iš viso gau-
 na tris. Šešias savaites vėliau po
 paskutinio įskiepijimo daromas
 "Schick test". Toxoid pradeda-
 mas duoti vienų metų amžiuje.
 Kiekvienas iš mūsų yra gir-
 dėjęs apie rauples ir žino ko-
 kią reikšmę turi skiepimas
 prieš tą baisią ligą. Panašios
 vertės įgyja ir kitų rūšių skie-
 pijimai. Vaikai sulaukę 18 mė-
 nesių amžiaus turėtų būti aprū-
 pinti rauplių čiepais. Jei ne, tai
 bent prieš mokyklos įstojimą.
 Skarlatina yra kita liga, ku-
 rios apsaugojimui daromi
 skiepimai. Šitas buvo įrodyta
 miesto savivaldybės limpamų
 ligų ligoninė, kur tukstančiai
 slaugių, studentų ir gydytojų
 bedirbdami neužsikrėtė skarla-
 tina, jei jie gavo įšvirktinimus
 ir vėliau buvo patikrinami
 "Dick test". Rašant šiuo straips-
 niu būtų galima dar daugiau iš-
 sireikšti apie skiepimų svarbu-
 mą ir kartu nurodyti statisti-
 kas, kiek žmonės jais pasinau-
 dojo. Bet tai užimtų per daug
 vietos. Užtenka prisiminti tas
 dienas, kada difterija ir raup-
 lės buvo labiau išsiplėtusios ir
 tuo pačiu laiku dirbo labai pra-
 gaištingą darbą. Dabar šiuo mo-
 mentu šios ligos žymiai suma-
 žėjo ir tai tik apsaugos dėka jų
 nuostimis paliko toks mažas.
 Nors skarlatinos ir kokliušo
 profilacija (apsisaugojimas)
 randasi vystimosi stadijoje, bet
 jų vertė ne kiek neabejotina ir
 pasekmės yra patenkinančios.
 Motinos norėdamos išvengti vai-
 kū susirgimų nuo virš minėtų
 ligų privalo atsiklausti gydyto-
 jo patarimo, nes jis yra patiki-
 mas asmuo tuose klausimuose
 ir pagal reikalą duos atitinka-
 mus nurodymus.

MARGUMYNAI

Kačių Garbintojai   **Kaip Dirba Kino Artistai**

Užsienio spaudoje dažnai ga-
 lima rasti įvairiausių keisteny-
 bių iš gyvulių pasaulio. Štai
 šiomis dienomis rašoma apie
 kates, kurios jau nuo seniai lai-
 komos nepaprastais gyvuliais ir
 net garbinamos.

Siamo valstybėlėje katės lai-
 komos vietoje šunų. Tenykštės
 katės yra didesnės už musiškes
 ir daugiausia kavinės rūšies
 spalvos. Namuose šios katės
 puola kiekvieną svetimą, kuris
 tik nori įeiti. Jau pirmu žvilgs-
 niu įšibrovėlis ar vagis pažvei-
 gęs į niuršiantį išplėstais na-
 gai sutvėrimą, netenka noro
 braitis.

Midoro gyventojai manyanai
 yra tikri kačių gerbėjai — fa-
 natikai. Nors jie ir turi šunų,
 tačiau visur pirmąją katę —
 jos vietoje šunų vedamos ir
 medžioti. Ten tikima, kad katės
 neša laimę. Todėl šeiminiškai
 ten dažnai įsideda katė į tam
 tikrą krepšį ir jį ant pečių pa-
 sikabinęs nešasi. Išėdamasis
 katė pasisodina priešais ir ją
 linksmina gitara. Tuo pagerbia-
 mi dievai.

Midore gimusios katės turi
 trumpas, tartum nukirstas, uo-
 degas, o katė su ilga uodega y-
 patingai gerbiama ir į ją žiūri-
 ma kaip į kažką nepaprastą.
 Dėl to užsienio spaudoje apra-
 net tokių įdomių atsitikimų.
 Štai vienos cukraus gaminimo
 įmonės savininkas ypatingai
 greit paveržė iš kitų tos pačios
 rūšies įmonių savininkų klien-
 tus, kai nusipirko iš vieno pra-
 plaukiančio laivo ilgauodegę
 katę. Apie tai sužinoję aplinki-
 nių vietų gyventojai kiekvieną
 naktį laimingajam savininkui ē-
 mę nešti vaisius ir orchidėjas,
 tikėdamiesi, kad jims teks
 bent dalelė laimės, kurią gali
 atnešti katė keistuolet.

MASTER WINDOW SHADE CO.
 S. J. Vondrak Tel. Lafayette 4560
 Langam Uždangalus Padarom ant Užsakymo
 FIRANKOM LAZDAS . . . MES NUMIERUOJAM IR UZKABINAM
 TAVERNOMS, NAMAMS IR MOKYKLOMS VENETIAN BLINDS.
 1803 WEST 47th STREET (ARTI WOOD ST.)

**Peoples Rakandų Bendrovės valdyba-
 direktoriai - visa darbininkų
 organizacija**

Sveikina savo prietelius, rėmėjus ir
 visus lietuvius

**SU KALĖDŲ ŠVENTĖMIS
 VELIDAMI SVEIKATOS IR MODERNIŠ-
 KO GYVENIMO, TURINT PATOGIAS
 NAMŲ REIKMENIS**

**PEOPLES
 FURNITURES**
 MANUFACTURING COMPANY

4179-83 Archer Avenue
 2536-40 W. 63rd Street

**STANDARD FEDERAL
 SAVINGS & LOAN
 Association of Chicago**

MUSŲ NAMAS

4192 ARCHER AVENUE
 (North East Corner Archer and Sacramento Avenue)

United States Government priežiūroje ir kiekvienai ypatai pini-
 gai apdrausti iki \$5,000.00.

Turtas virš \$2,700,000.00. Reserve atsargos fondas virš \$220,000.00.
 Kviečiame jus atsilankyti į mūsų naują vietą. Galima pinigų pa-
 sidėti ir atsiimti visados. Išmokėjom 4% už padėtus pinigus. Pirm
 sausio 11-tos dividendę rokuosiu nuo sausio 1 d.

Duodam paskolas ant 1-mų Morigių, nuo 1 iki 20 metų lengvais
 mėnesiniais atmokėjimais.

SAFETY DEPOSIT DEŽUTES GALIMA PASIRENDUOTI
 Ofiso Valandos: nuo 9 ryto iki 5 vak. Serejom nuo 9 iki 12 diena,
 Subatom nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro.

**STANDARD FEDERAL SAVINGS
 and LOAN ASSOCIATION of CHICAGO**
 4192 ARCHER AVENUE Phone LAFayette 0461
 JUSTIN MACKIEWICH, President HELEN KUCHINSKAS, Sec.

**RAŠOMAS
 MASINELES**
 VISŲ IŠDIRBYSCIŲ
 Parduoda,
 Taiso, Remduoja
 Mūsų Rašomas
 Masinėles
\$15.00
 ir aukščiau.
 25 metų patikima tarnyba
WAGNER
 TYPEWRITER SALES
 AND SERVICE
 3712 S. Western Ave.
 Prie Archer Avenue
 AL DARAS, lietuvis pardavėjas
 Atžara antradi., ketvirtadi. ir
 šeštadi. vakarais, iki 9 val.
 Tel. LAFAYETTE 3534.

Linksmų Kalėdų ir Laimin-
 gu Naujų Metų Visiems Mu-
 sų Kostumeriams ir Drau-
 gams Veltija

Alex Miller Tavern
 4258 So. Western Ave.
 Tel. Lafayette 4297

Linksmų Kalėdų ir
 Laimingų Naujų Metų

**NEW DEAL
 LIQUOR STORE**
 Imported and Domestic
 3450 So. Halsted St.
 Tel. Yards 6355

Linksmų Kalėdų ir Laimin-
 gu Naujų Metų Visiems Mu-
 sų Kostumeriams ir
 Draugams Linki

Malelo Electric Co.
 Not Inc.
 ELECTRIC CONTRACTOR
 3336 So. Halsted St.
 Phone: Boulevard 1969

Linksmų Kalėdų ir Laimin-
 gu Naujų Metų Visiems
 Kostumeriams ir
 Draugams

Maplewood Inn
 PETRAS ir ONA MUREIKAI
 2539 W. 69th St.

Linksmų Žiemos Švenčių
 Kalėdų ir Laimingų Naujų
 Metų visiems Draugams ir
 Pažįstamiems

Bridgeport Tavern
 ANTON CHURAS, Sav.
 3253 S. Halsted St.
 Tel. Victory 8684
 CHICAGO, ILL.

Linksmų Kalėdų ir Laimin-
 gu Naujų Metų Visiems
 Mūsų Draugams ir
 Kostumeriams

**GEORGE
 CHERNAUCKAS**
 1900 So. Union Ave.
 Tel. Canal 2183

Remkite tuos, kurie
 garsinasi
 "NAUJIENOSE"

**LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ
VISIEMS LIETUVIAMS**

ALDERMAN

Joseph F. Ropa

21-ST WARD

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems
Draugams ir Kostumeriams!

PAUL LEASES

MEN'S WEAR

3427 So. Halsted St.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems
Musų Draugams ir Kostumeriams

Chas. Mikutckis Tavern

Musų patarnavimas geriausias. Alus stiklais
ir buteliais. Privatus stalai del moterų

671 W. 18th St.

Tel. Canal 9753

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
VISIEMS DRAUGAMS IR PAŽĪSTAMIEMS

S. M. SKUDAS

718 W. 18th St.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
MUSŲ DRAUGAMS IR KOSTUMERIAMS

J. PETRAUSKAS

1750 S. Union Ave.

Mes užlaikom svetainę del mitingų
ir vestuvių

Sophie Barcus

VAKARUŠKININKŲ RADIO
PROGRAMAS

Stato Scenoje
PETRĄ KNYGNEŠĮ (Dviejuose Aktuose)
Antrą Kalėdų Dieną

Gruodžio-Dec. 26, 1938

ASHLAND AUDITORIUM

Prie Van Buren ir Ashland Blvd.

Programė dalyvaus visi radio vakaruškininkai. "Shakar Makar"
Moterų Choras ir Vytauto Beliajaus šokėjų grupė. Taipgi bus ma-
gikas (štukorius) O. Klauba. Toj po lošimo bus išlaimėjimai už tą
pačią bilieto kainą. Laimėsite vertingų dovanų. Po visų ceremonijų
bus smagūs šokiai prie 10 šmote smagios orkestros.

Kviečia visus VAKARUŠKININKAI
SVETAINE ATSIDARYS 4 VAL. VAK. PRADŽIA 5 VAL. VAK.
Ižanga 50c ir 75c

Diena Iš Dienes

**Išsiėmė Leidimus
Vedyboms**

(Chicagoj)
Adam Plungė, 34, su Myrtle
Mandl, 32
Adam Buhala, 25, su An-
toinette Novak, 22

**Reikalauja
Perskirų**

Helen Brazell nuo William
Brazell

**Gavo
Perskiras**

Milda Milewski nuo Frank
Milewski

**Kristalinis Setas
Dovanoms**

Jeį rengiesi kam nors dova-
ną suteikti Kalėdų švenčių pro-
ga, tai nieko nerasi vertinges-
nio ir taip brangmamo kaip
BOSTON, taip vadinamus —
Better Shoes — batelius. Tai
niekad neužmirštama dovana.

Be to, Boston avalynės krau-
tuvės draugai dar ir šiañ vra-
kaip ir priversti lankyti šią
krautuvę per šias prieš šven-
čių dienas, nes su pirkiniais
duodamos ir kalėdinės dova-
nos, bent, 24 karatų aukso
kristalinis setas. Tai puiki na-
mams arba draugams dovana.
O kadangi dabar eina krautu-
vės pertaisymo išpardavimas,
tai ta proga kiekvienas pirkė-
jas turės progos dar ir pigiau
nusipirkti.

Tad, dykai teikiamos dova-
nos kartu su tomis santaupim-
is, kurias kiekvienas sutau-
pys pirkdamas Boston krautu-
vėje, be malonumo iš Kalėdų
švenčių, turės dar ir pelno. Bet
laikas trumpas, tad, raginame į
BOSTON SHOE STORE, 3435
S. Halsted St. be atidėliojimo.
Ėmkykite šiandien musų skel-
bimus Naujienose. (Skelb.)

**Gaisras Išmetė 60
Žmonių Į Gatvę**

Apartamentiniam name ties
4927-29 vakar anksti rytą ki-
lo gaisras, kuris padarė daug
žalos triobėsiui ir apie 60 žmo-
nių išmetė į gatvę. Nuostoliai
nežinomi.

**5 ir Paskutinė Savaitė
Paveiklas apie kuri kalba visa
Chicago—Sovietų Rusijos did-
žiausias visų šauniasias
veiklas.**

Professor Mamlock
Nepaprastas nacių teroro apkal-
tinimas.
Angliški pavadinimai
SONOTONE
66 E. Van Buren St.
arti Wabash
Pradžia 11 A. M. 25c iki 1 v. P.
M. išskiriant šeštadienius ir
sekmadienius.

Radio

**Kučių Vakarų
"Su Šaltimieru"**

Christine Kriščiūnaitė

Kaip pereinai metais, taip ir
šį vakar bus du šaltimiero lei-
džiami radio programai: pir-
mas nuo 7 iki 8, kuriame da-
lyvaus artistai p-lės Pečiukai-
tė ir Christine Kriščiūnas, Vytau-
tas Tarutis ir Algirdas Brazis,
pritariant didžiulei šaltimiero
radio orkestrai. Pasibaigus
šiam programui, klausytojai
vėl sugrįš prie savo radio pri-
imtuvų lygiai 11-tą val. vak. ir,
kaip pereinai metais, bus per-
statytas per radio "Šykštuolis
Skrudžas" — Kučių vakaro
vaizdas — versta iš anglų kal-
bos "Christmas Carol" (Char-
les Dickens) Povilo Šaltimiero.

"Šykštuolis Skrudžas"

Šykštuolis Skrudžas, netikė-
damas į Kalėdų dvasią, pama-
to savo miege gyvus vaizdus
Kalėdų trijų dvasių ir pagaliau
palieka pilnas duosnumo ir
labdarybės.

Dalyvaus šiame perstatyme
sestanti artistai-ės; Elena Peči-
kaitė, Kristina Kriščiūnas, Al-
girdas Brazis, Bronislovas Bru-
knis, Jonas Braziūskas, Broni-
lovas Cikavičius. Skrudžio ro-
lę vaidins pats Povilas Šalti-
mieras. Viršminėti dalyviai at-
liks nemažiau kaip dvi skirting-
gas roles. Dalyvaujantis choras
bus po vadovybe muz. S. Ra-
kausko.

Jeigu norite turėti Kalėdų
šventėms pritaikintus prisimi-
nimus, būtina atsukite savo
radio šį vakar kaip 11 v. vak.
į WHFC stotį (1420 K.). Bu-
site dėkingi už patarimą. Baig-
damas, linkiu visiems šaltimie-
ro programų klausytojams su-
laukti linksmų Kalėdų švenčių.
Klausytojas.

Vakar buvo trumpiausia me-
tų diena ir vakar prasidėjo žie-
ma, kuri tęsis iki kovo 21 d.
Oro pranašas Chicagoj sako,
kad Kalėdos šimt "bus bal-
tos", žiema nebus labai šalta,
o pavasaris busias ankstyvas.

SUSIRINKIMAI

Naujienų Jubiliejinis Koncertas įvyks Kovo 12 d. 1939 m.
Žagariečių Klubo priešmetinis susirinkimas įvyks šį sekmadie-
nį, gruodžio 25 d. 1-mą valandą po pietų, Hollywood Inn,
2417 W. 43 g-vė. Malonėkite visi atsilankyti. Bus renkama
valdyba ir kiti svarbūs reikalai. Valdyba
Marquette Park Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubo priešmetinis
susirinkimas įvyks pirmadienį, gruodžio 26 d. 2 val. p.p.
Parapijos Auditorijoj 68-ta ir S. Washtenaw. Visi kviečia-
mi neatbutinai atsilankyti, nes turėsime daug dalykų apkal-
bėti, bus raportų iš komisijų. Susirinkimas šaukiamas pir-
madienį, vietoj sekmadienio, dėl Kalėdų švenčių. Valdyba

PARENGIMAI

Actuvių Jaunimo Kultūros Ratelis rengia Kalėdinį Balių ir Šo-
kius, gruodžio 25 d. (Pirmą dieną Kalėdų). Pradžia 6:30
vakare. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Ratelio choras
padainuos melodingų lietuviškų dainelių. Taipgi bus vaiz-
duojama trumpas vaizdelis: "Kalėdos Kaune". Ižanga 25c
iš kalno, 35c. prie durų. Kviečiame visus atvykti ir praleis-
ti Kalėdas lietuviškai. —Reng. Kom.

WEXBERG'S LIQUORS
ESTABLISHED 1904
PRISTATYMAS Telefonas CANAL 4738
35 Metų Sukakties ir Kalėdų-Naujų Metų—
IŠPARDAVIMAS
Minėdami dar vienų savo pasekmingos tarnybos šiai apylinkei me-
tų galą, su dėkingumo mintimi geriems musų krašto darbuams,
pastangoms ir draugiškos dvasios viltimi žengiamo į kitus metus.
PORT IR MUSCATEL \$1.89 Kv. 95c Pt.
Seno rezervinio Brand, gryno KENTUCKY SEAL
California, pilno stiprumo VY- 90 proof, 18 mėnesių senumo,
NAS 65c 1/2 gal. \$1.23 turtinga ir švelni Bourbon Deg-
Gallonas 98c tinė Kv. 98c
BOTTLED IN BOND Lietuvos Valstybinės Degtinės
4 metų senumo, 100% proof, Distributorius.
puikios kokybės degtinė. Verta kur kas daugiau

WEXBERG'S
KALĖDŲ DĖDUKO BUSTINE
1908 So. Halsted St.

Now! A QUALITY SHAVER AT A POPULAR PRICE

The RAND Close-Shaver

The Shaver that really Shaves

YPATYBES: — Dvilypė veikla Dia-
mond Brand skutimo galva, kuri
skuta trumpus ir ilgus plaukus kaip
britva... nebrėžia... patenkina iš
karto... be radio klucčių... pats
pradeda motoras.
Dykai 10 Dienų Išbandymui

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3409-21 So. Halsted Street
Tel. YARDS 3088

Boston Shoe Store
3435 So. Halsted Street

JUSŲ KALĖDINĖ DOVANA
DEL MOTINOS
Nieko taip nevertins kaip porą BOSTON pritaikintų

RED CROSS
BATELIŲ

6.50 6.50

Plačiai išgarsinti didelė stiliaus įvairenybė.
IŠIGYK PORĄ ŠIANDIEN.

BOSTON SHOE STORE
3435 So. Halsted Street

Leo Norkus Jr.
Ambrosia & Nectar

BEER DISTRIBUTOR

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir
mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prieto, išdirbėjai nusprendė padirbi-
ti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra paga-
mintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas.
Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą
patarnavimą.

2423 W. 64th Street Tel. Hemlock 6240

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Tel. Victory 4965.
**STOGDENGYSŲ IR BLEKOS
DARBŲ** 35 metal bižny, tur-
pilnų apdirbimą už darbus. Leng-
vus išmokėjimai jei norite.
BRIDGEPORT ROOFING AND
SHEET METAL CO.
3216 So. Halsted St.

Lietuvis Plumberis
— Laisnuotas —
GAS FITTINGS and SEWERAGE
also BEER COILS in TAVERNS.
IRENGIA STOKERIUS
JOHN YERKES
2422 W. 69th St.
Tel. Hemlock 2867
Rez. Republic 5688

Victor Bagdonas
LOCAL & LONG DISTANCE
MOVING
Perkraustom forničius, pianus ir
visokius rankandus bei štorus.
Vežam į farmas ir kitus mies-
tus. Zema kaina. Musų Darbas ga-
rantuotas. Taipgi pristatom an-
glis į visas miesto dalis.
3406 So. Halsted St.
Šaukit Tel. YARDS 3408

Bowling-Billiardai
20 Aslų — 10 Stalų
Gėrimai ir užkandžiai vietoje
Rezervacijos Klubams
Milo Wiesner Recreation
819-823 W. 35th St.
Tel. Yards 4621-4622-2868

Liepos Naujas Daržas
82 ir Kean Ave.
(Prieš Tautiškas Kapines)
Piknikams dienos dar neužimtos
Kas pirmas, tas galės pasirinkti
dieną.
PABST ALUS ir Užkandžiai
visados.
JOS LIEPA
Telefonas Willow Springs 45.

BEER

Kokybės

- ALUS
- VYNAI
- LIKERAI

Del Parengimų
ir Sanburių
Šaukit
Lafayette 0151
Dykai Pristatymas
**Consumer Wine
and Liquor Co.**
2022 W. 35th St.
NORTH SIDE STORE
3757 W. Chicago Ave.
Tel. Kedzie 1289

**GERB. Naujienų skaityto-
jos ir skaitytojai prašomi
pirkinių reikalais eiti į
tas krautuves, kurios
skelbiasi Naujienose.**

**LIGONINES—
HOSPITALS**
SVEIKATOS KLINIKAS
TONSLAI ISIMAMI \$12.50
už
GYDYMAS \$50.00
LIGONINEJE
RAUDONGYSLES ISIMAMA viena
diena Ligoninėje \$15.00
REUMATIZMAS \$2.00
Greitai Palengvinama
VISAS LIGAS GYDOMA \$1.00
Eksaminaciją įskait. vaistus
DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 So. Kedzie Ave., Chicago
Tel. Lawndale 5727.

FOTOGRAFAS
CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pir-
mos rūšies su mo-
derniškoms užlaido-
mis ir Hollywood
šviesomis. Darbas
garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

PASAKYK, MIKAL, KUR PERKI TEPTUKUS IR DAŽUS?

Dailininko M. J. Šileikio Pasizymėjimai

Mikas J. Šileikis

Atostogų sezonui atėjus, Mikas J. Šileikis, dailininkas ir "Naujienų" spaustuvės viršininkas, ištruko dviejom savaitėm iš darbo ir su p. Šileikiene išvažiavo į Indiana Sand Dunes poilsiui.

Daug kas juk vasarą važiuo atostogų. Tame nieko naujo. Išvažiavo, pasilsėjo ir vėl grįžo prie darbo.

Bet ne tokios buvo p. Šileikio atostogos. Jis maudėsi, išsėjosi, saulėj šildėsi, laikraščių neskaitytė ir bandė spaustuvę užmiršti. Bet, kaip pasirodo, "atostogų" neturėjo jo akys. Visuomet buvo budrios, nevien jos žiūrėjo, bet daug ką matė.

Matė kokias graži Diunnose gamta, matė kaip žavinčiai gultonas yra saulės spindulių nušviestas smėlis, kokie įdomūs šešėliai juo draikosi.

Nukreiptos į mišką akys matė liudnus, vienišus, nususus medelius, kurių gyvybę smėlis užgesino. Matė, kaip tas smėlis skverbiasi vis gilyn į mišką, užgniauzdamas skaisčiai žydičias gėleles. Toliau kilo jo akys aukšti išdidūs pušys ir lapuočiai, kurie, lyg nebudami to smėlio, kėlė į padanges savo gausiai lapuotas ir spygliuotas šakas.

Ne tam p. Šileikis turėjo dailininko pašaukimą, kad tokius vaizdus matydamas ramiai sėdėtų.

Jis ramiai nesėdėjo. Matydavai, kad kur ant kopos užsilipęs spalvomis reginio sukeltus įspūdžius į paveikslą formuoja.

Gyva p. Šileikio vaizduotė matė ten tiek grožio, kurio beje, paprasta akis nepastebi, kad į palyginamai trumpą laiką turėjo nupiešęs aliejumi net keletą paveikslų.

Bet tai tik pradžia. Grįžęs namo, per kelis mėnesius tuos kurinius gerino, taisė ir, tobulino. P-s Šileikis net nepastebėjo, kad ant rankų turi kelis tikrus gamtos vaizdų šedevrus.

Budamas kuklaus būdo, pats dailininkas taip nemano, bet tas nesvarbu. Svarbu ką kiti sako.

Kasmet, Stevens viešbutyje ar kitur, Illinois menininkų sąjunga, The All Illinois Society of Fine Arts rengia parodą. Šiemet ją surengė vėl Stevens viešbutyje, kur ji dar dabar tebevyksta. Pasibaigs tik sausio 31.

Budamas tos sąjungos nariu, p. Šileikis tris savo paveikslus ten nusiuntė. Parodos patvarkymai nusako, kad dailininkai parodoj tegali turėti tik po vieną paveikslą. Komisija iš kelių pavyzdžių išrenka geriausią ir tą išstato.

Gavusi Šileikio paveikslus, komisija žiūrėjo į juos ir iš vienos pusės, ir iš kitos, kraipė, suko galvas, bet geriausio negalėjo išrinkti. Visi trys buvo taip vykę, kad žiūrį į juos ir gerieši. Komisija sulaužė patvarkymą, kurį pati nustatė, bet paėmė parodai visus tris Šileikio kurinius.

Tai buvo: "Paradise Valley," "Moving Sand" ir "Sunlit Sand".

Bet gaila, kad tų paveikslų ten jau nebėra. Žymus advokatas ir dailės "patronas" iš Milwaukee, Wis., nupirko vieną, parodos viršininkė nupirko kitą, o už trečią pešasi net keli pirkėjai. Už paveikslus p. Šileikis gavo gana stambias sumas pinigų.

Mums smagu buvo šis vaizdelis rašyti, nes mūsų tautiečių pasizymėjimai visuomet yra malonūs. Chicago lietuviai gali pasididžiuoti, kad p. Šileikis suoliais pralenkė visus kitus Illinois dailininkus. Bet baigdami ir p. Šileikį sveikindami, norime paklausti kur jis teptukus, dažus ir drobę paveikslams perka? Mat, ir mes kitą vasarą važiuosim į Sand Dunes atostogauti...

Dar Trys Bankai Moka Dividendus

Gražins Depozitoriams \$153,066.

Apie 20,000 chigagiciečių jau vakar susilaukė Santa Clauso. Prisilaikydami užsidariusių bankų tradicijos gražinti kiek galima pinigų savo depozitoriams prieš Kalėdas, vakar trys bankai paskelbė dividendus.

Fullerton State Bank išmokėjo \$70,615;

Cottage Grove State Bank — \$49,616, ir Italian Trust and Savings Bank — \$32,834.

Čekiai vakar buvo išsiuntinti.

Rytoj Žagariečių Susirinkimas

Rytoj, Kalėdų Dieną, pirmą valandą po pietų Hollywood salėje, 2417 W. 43rd st., įvyks Žagariečių Kluubo susirinkimas. Visi nariai prašomi dalyvauti. —J. B.

Birutės Choro Padėka

"Birutės" Choras tarja širdingiausią padėką visiems tiems, kurie prisidėjo prie pastatymo operetės "Perikola", kaip antai laikraščiams "Naujienoms", "Sandarai", "Vilniai", "Tėvynei", "Naujajai Gadynei", "Margučiai", "Jau-nimui", Radio valandų leidėjams — Budrikui, "Progress", Peoples Furniture Co., P. Šaltimerui, S. Bartkus ir Vana-gaičiui.

Visiems darbininkams, kurie pagelbėjo savo darbu, vaidylos, korespondentams, kurie prisidėjo plunksna prie pasekmingiausio pastatymo. Ačiu publikai už gausų atsilankymą.

Visiems linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų.

"Birutės" Choro Valdyba ir Vedėjas J. Byanskas.

Broliai Motuzai Chicagoje

Teberodo Nepaprastai Įdomius Filmus apie Lietuvą

Visur po Chicago lietuvų kolonijas broliai Motuzai rodo spalvuotas filmas iš Lietuvos.

Pačios filmos ir nutraukti visur, kur tik rodo. Reikia pripažinti, kad broliai Motuzai tikrai parodo tą ką jie skelbia. Kas matys jų paveikslus, tas daugiau sužinos apie Lietuvą negu pats galėtų apvažinėti. Verta matyti. —VBA.

Tikrai draugiškas pasilinkiminimas, Tautiškoj Parapijoj, kuris įvyks parapijos svetainėje, 3501 So. Union Ave. Kalėdų ir kiekvieno šventadienio vakarą iki pat užgavėnių. "Baliaus" pradžia 7 val. vakare.

Tautiškos Parapijos Parengimai

Sv. Marijos Parapijos Trustees Komitetas ir Kunigas S. Linkus sveikina ir kviečia visus parapijos narius ir draugus atsilankyti.

KINO TEATRAS (MOVIES)

Rašo S. Viliutė

Nauja epidemija grąšina "muvių" pasauliui — tai jaudinančios dramos apie daktarus. "The Citadel" ir "A Man to Remember" taip gražiai pasisekė, kad dabar pilnai galima tikėtis matyti ilgą eilę pasakų apie gydytojus ir jų problemas.

Vėliausias toks veikalas "Young Dr. Kildare" busiųjų tiktai pirmutinis iš daug planuojamų epizodų gyvenime jauno daktaro, kuris namus tėvą gydytoją ir užtikrinta praktika mažame miestelyje palieka, kad didmiestyje panaudoti savo jėgas, palinkimus ir padarius didesnę pradžią profesijoj.

Lew Ayres gambiai atlieka Kildare rolę, o Lionel Barrymore atsižymi kaipo šiurkštus senelis-daktaras, kuris invalido kėdės nebeapleidžia, bet vis burzdena, šaipydamas iš studentų daktarų, kurie įstoja į miesto ligoninę. Jam jie visi atrodo silpni ir neišmahėliai. Tas senas vilkas greitai ir tikrai ligas išpėti (žino ir savo neišgydomą ligą), bet retai sekasi jam išgydyti, o savo skausmų vaizdai yra tiek įdomūs, kad broliai Motuzai turi pakartoti visur, kur tik rodo.

Sakoma, kad Lionel Barrymore iš tikro negalėjo tos kėdės apleisti, tad tikrai natūraliai buvo vaidinama rolė. Jis sirgdamas sukūręs ligoto daktaro charakterį.

Švenčių ir atostogų proga norėsit pasiilksminti ir atsikvėpti po kalėdinių pirkimo ekskursijų. Mieste teberasit gerą skaičių iš žingėdžiausių šiam skyrūje minėtų veikalų — "Five of a Kind", "Stablemates", "Moonlight Sonata" ir "The Young in Heart".

Apylinkės teatruose irgi galima pamatyti gerų programų. Apart ilgo veikalų, žinoma, bus progų pasidžiaugti Kalėdų muzika, ir net kai kuriuose teatruose ir padainuoti.

O dabar visiems "Naujienų" draugams linkiu linksmy Ziemos švenčių. Apie smulkmenas ir kitus reikalus jau pašnibzdėjau į ausį Kalėdų Dieđukui.

Linksmų Kalėdų, Laimingų N. Metų Nuo Vaizbos Buto!

Pralinksmino Kalėdas 53 Seimynoms

Lietuvių Vaizbos Butas šiūomi nori padėkoti visiems atsilankiusiems į labdarinę Bunc-o ir Card Party gruodžio 7-tą dieną bažnytinėj svetainėj, 6820 South Washtenaw Avenue.

Ačiu klebonui už suteiktą svetainės, stalų, kėdžių ir t.t., taip pat ačiu visoms direktorių moterims už taip gražų pasidarbavimą lietuvių varguomenės naudai. Daugiausiai pasidarbavo tikiety išplatinime ponios Wm. J. Kareiva, J. P. Varkala, S. Balzekas, J. W. Kelly, W. B. Sebastian, M. Narvid, G. Nekrosh, A. Kumskis, P. M. Smith, A. Valonis, ir J. Vili-mas.

Aukavo dėl minėto parengimo visi direktoriai, ir taip pat Yankee Food products, Leo Norkus Jr., Reo Packing Co., Fenzau Millinery, Green Valley Butter & Eggs, Roosevelt Furniture Co., Narvid's Bakery, New City Furniture Co., The Fair krautuvė, Joseph Budrik, ir Lovick's gėlių krautuvė. Ačiu "Naujienoms" už davimą vietos aprašymams, taip pat P. Šaltimerui, Progress ir Peoples Furniture Company už pranešimus per radio.

Šis parengimas davė \$132.00 pelno, ir komitetas susidedantis iš direktorių M. Narvid, Rakšis, Kaledinskas, Kareiva, ir Valonis išdalino 53-joms lietuvių šeimoms po \$2.50 ir padarys jų Kalėdas linksmesnes.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų!

W. B. Sebastian, Official Korespondentas

Pavojingai Serga Žymi Rasytoja

Chicago's Passavant ligoninėj guli žymi rašytoja Zona Gale. Važiudama iš Portage, Wis., į ligoninę gydytis nuo kitos ligos, ji pagavo plaučių uždegimą ir dabar yra kritiškoj pameš švenčių. Apie smulkmenas ir kitus reikalus jau pašnibzdėjau į ausį Kalėdų Dieđukui.

Ką Žmonės Mano

Gražus įvertinimas

Kai "Naujienos" vos tik trumpai pranešė apie tai, kad kitais metais vasario mėnesį sukanka dvidešimt penkeri metai nuo to laiko kaip jos pasirodė, tai kai kurios draugijos bei paskiri asmenys suprato, jog reikia "Naujienas" pasveikinti sidabrinio jubilėjaus proga. Pirmiausia tai padarė SLA. 226 kuopa, kuri drauge pridėjo ir \$10 dovaną. Chicago's Lietuvių Draugija prie savo sveikinimo pridėjo šimtą dolerių. Pradėjo sveikinimus ir dovanas siųsti taip pat ir atskiri asmenys.

Nors aš ir toliau nuo "Naujienų" stoviu, bet vis dėlto man malonu yra matyti, kad organizacijos ir pavieniai asmenys prijaucia "Naujienoms" ir įvertina jų pasidarbavimą.

O tokio įvertinimo "Naujienoms" pilnai užsitarnauja. Per dvidešimt penkerius metus jos pasišventusiai tarnavo visuomenei, rėmė visokį kulturingą darbą, padėjo organizacijoms savo parengimus garsinti bei pačioms garsintis ir rėmė lietuvių biznierių.

Sunku būtų ir apskaičiuoti kiek vietos įvairios draugijos, klubai ir kitokios organizacijos yra gavusios "Naujienose" reklamai. Vadinasi, tam, kad galėtų pagarsinti savo rengimus vakarus ir koncertus bei šiaip pasigarsinti. Daugelis organizacijų net nesuiprasdavo mokamų skelbimų pagarsinti "Naujienose" savo grynai bizniską vakarą. — tatai atlikdavo nemokamais pranešimais, o kartais ir pusėtinai ilgiais raštais.

Apie tai daug neapsimoka kalbėti, nes tie faktai visiems gerai yra žinomi. Todėl įvairios draugijos ir klubai, kurie per eilę metų naudojosi "Naujienų" nemokama pasluga, turėtų pasistengti nors dabar kad ir iš dalies atsisieiti. Apie pilną atsisieimą, žinoma, negali buti ir kalbos.

Biznieriai bei paskiri žmonės, kurie vienu ar kitu laiku yra pasinaudoję "Naujienų" pasluga, irgi turėtų tą pat padaryti.

Visa tai kalbėdamas aš turiu galvoje ne vien tik chigagiciečius, bet ir kitų kolonijų lietuvius, nes bendrai imant, "Naujienos" yra daug pasitarnavusios visos Amerikos lietuviams.

Šia proga aš dar noriu pastebėti, jog "Naujienos" niekuomet neprasė pašalpos ir aukų. Jos ir dabar to neprasė. Bet mūsų organizacijos vis dėlto bent tiek turi suprasti, jog nors jubilėjaus proga reikia tinkamai pasveikinti savo geradarį. —K. C.

Red. Atsakymai Drg. M. Karčauskui

Už raštus ačiu. Tinka, bet apgailestaujam, kad dėl vietos stokos šiam numerį negalim jų sunaudoti. Tilps ant-radienį, gruodžio 27 d.

Nauja Chicago's Padugnių Gengsterių Auka

Netoli Western ir 72-ros nušovė Thomas Minogue

MARQUETTE PARK. — Vakara rytą šv. Kryžiaus ligoninėj pasimirė 30 metų piktadaris John Minogue, nuo 7145 South Claremont street.

Tai nauja Chicago's gengsterių auka.

Minogue buvo mirtinai sušaudytas ties 7123 S. Claremont street. Jam einant šaligatviu, privažiavo didelė "sedan" mašina, iš jos iššoko du vyrai ir pradėjo šaudyti. Vienas turėjo revolverį, kitas — šautuvą. Jie suvarė į Minogue kuną net dešimts kulku.

Daktarai ligoninėj bandė išgelbėti jo gyvybę kraujo transfuzijoms, bet trumpai pasikamavęs sušaudytas Minogue pasimirė. Policijos kvočiamas kas jį sušaudė, o jis žinojo kas, Minogue atsisakė "kalbėti", tik maldavo jį apsaugoti nuo kito užpuolimo.

Vėlionis turėjo du brolius, Thomas ir Harold, ir seserį Veroniką, 18 metų amžiaus. Ji-sai buvo suimtas kelis kartus ir apkaltintas įvairiais prasižengimais.

Marquetteparkietė Bandė Nusizudyti

Apsivedė Vos Prieš Mėnesį Laiko

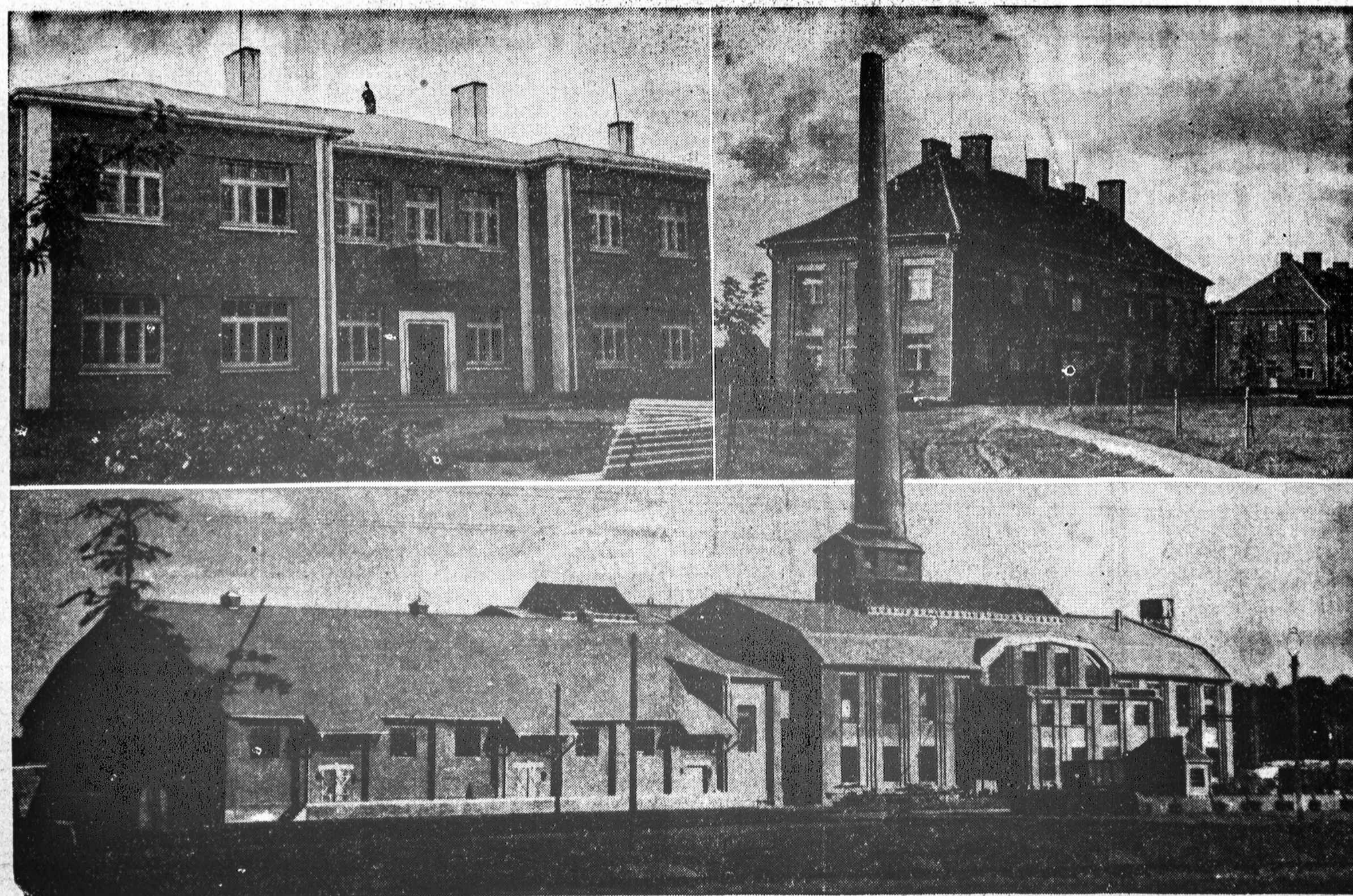
MARQUETTE PARK. — Dėl nežinomų priežasčių bandė nusizudyti jauna, 20 metų marquetteparkietė Mrs. Amy Corbett, gyvenanti adresu 2519 West Marquette Road. Ji išgėrė buteliuką nuodu.

Išgirdę jos vaitojimą, kaimynai pašaukė policiją, kuri rasti moteriškę beveik prie mirties. Pirmoji pagalba buvo suteikta šv. Kryžiaus ligoninėj. Moteriškę pasveiks.

Ji gyvena su vyru David Corbett, su kuriuo apsivedė apie mėnesį laiko atgal. Vyras aiškina, kad nežinas kodėl ji bandė atimti savo gyvybę.

Degančiam Name Sudegė 80 Metų Moteriškė

80 metų moteriškė Mrs. Ellen Carey sudegė, kai gaisras kilo jos bute ir liepsnos pastojo jai kelią. Ji negalėjo išbėgti. Negalėjo nei šokti per langą, nes butas buvo trečiam aukšte. Ji gyveno ties 27 So. Halsted street.

ŠIŲ DIENŲ ŽEMAITIJA. — Ten kur žemaičiams gamina cukrų. Pavenčio cukraus fabriko vaizdai: Viršuje—gyvenamieji trobesiai fabriko tarnautojams ir darbininkams. Apačioje — cukraus fabriko bendras vaizdas.

Kalėdų Upas Per 365 Dianas

Rašo—NORA

„Nors kartą į metus turiu atsiminti savo senus draugus, Kalėdų šventėm reikia pasveikinti.“ Arba „ji parodė man tiek nuosirdumo, padarė tiek gero, kuomet pračiau pavasarį nelaimė patiko mano šeimai, kad turiu bent Kalėdų progą parodyti savo įvertinimą, pasiųsti mažą dovanėlę.“ Arba, kita gražiai pasipuošusi ponitė pasakoja savo draugei“ juk žinai, mūsų klubas rengia be-turčių seneliams pramogę—lę Kalėdų antradienį. Mat, per metus neprisirėgiu arba neturiu laiko dėl klubo veiklos, tai bent dabar nuvažiuosiu kartu su klubietėmis ir atlik-siu savo pareigą.“ Tai yra tik-tai keli išsireiškimai, kuriuos tankiai galima girdėti per ke-lias dienas prieš Kalėdas.

365 dienos sudaro metus. Bet mes randame laiko pildyti žmoniškumo pareigas, atsi-minti savo pažydamus, senus draugus, tuos, kurie randa smagumo pagelbėjimui įnešti saulės šviesos į mūsų gyveni-mo tamsiausias dienas, tiktai kartą per metus. Ir tik dėl to, kad tai Kalėdos ir, kad tai yra seniai įsigyvenęs paprotys.

Nemanau, anaipol, kad Ka-lėdos neturi gražaus ir malonaus upo. Bet manau, kad Ka-lėdos turėtų kiekvienam dides-nės reikšmės, gilesnės svar-bos, jeigu jo geri darbai pa-sirodytų ne vien Kalėdų šven-tės progą, bet ir per kitas 364 dienas.

Argi Kalėdinis upas, jeigu jis yra tikras, nuosirdus, o ne tik paviršutinis jausmas, nega-li gyventi mummyse per išstius metus, metai po metų?

Juk geri darbai padaro mus kilnesniais. Nesvarbu kokie yra mūsų siekiai arba rezolū-cijos, ar kokios esame profes-ijos, vien tik mūsų darbai kalba už mus. Mes esame teisi-ami ir įvertinami vien tik iš mūsų darbų. Naudingai pra-leistas gyvenimas yra matuo-jamas gerais darbais—ne me-tais.

Taip, per visus metus turė-tume rodyti savo geruosius darbus, vykdyti mūsų troški-mus daryti gero visiems, turė-ti mintyje ir surasti laiko at-lankyti, ypatingai ar per laiš-kelius, tuos mūsų senų drau-gų ir pažįstamų, kuriuos gy-venimo bangos negailestingai išmetė į atštresnes pakrantes, tamsesnes, šaltesnes pastoges, kad tankiaus suteikti jiems nors kelias valandėles malo-nesnio gyvenimo, kad jie nes-jaustų taip vieni... Turėtume surasti nors kelias valandėles per savaitę, kad prisidėti prie-ty, kurie per ilgus metus taip nenuilstančiai dirba, veikia, visų mūsų gerovei, tiems, ku-rie gelbsti kam nors atsiekti aukštesnio išsilavinimo, tapti naudingesniais žmonijai, nešti garbės saviems, prisidėti prie darbo kuris kultūrinai mus vi-sus.

Kalėdos turėtų būti šventė, kuri kaip ir apvainikuotų mu-sų per metus nuveiktus vertin-gus darbus, gražius pavyz-džius mūsų pastangas dirbti ir prisidėti prie to, kad padaryti ši pasaulį geresne vieta ku-rijoje gyventi.

Zmogus taip apvainikuotas tikrai jausis linksmas, ne tik per Kalėdas, bet bus laimė-gesnis ir per Naujus Metus!

Malonios Kalėdos...

Rašo M. F. Y.

Kartais, žmogus ruošdamasis pas ką nors užėiti, manai, su-trukdysi jį nuo kokių nors svarbesnių reikalų ar darbų; o gal nemalonumą jam suteiksi užeidamas. Bet atsitinka ir ki-taip. Štai keletas dienų tam at-gal, aplankiau vieną našlę su dviem vaikučiais. Tai kaip ir reikalo vedama čiau, bet ne-buvau tikra, ar busiu laukia-ma viešnia.

Ach! Lietuvė mane aplan-kė... — stebėdamosi pradėjo p-nia R. — Prašau, prašau į viršų, ten aš turiu du kamba-rius. Biedni mūsų šeiminkai — lipdama laiptais ji man pa-sakoja — bet geri žmonės ir renda nebrangi. Du kambarius turiu ir štai čia koridoriuje pe-čiuką virimui leidžia laikyti ir tik 10 dolierių rendos....

Nors namo apačia, pradedant nuo verandos, ir abejotinoj tvarkoj; bet p-nios R. butas viršuje, taip švarus ir tvarkin-gas, kad nuo apatinio buto, tartum diena nuo nakties, skiri-riasi.

Įėjom į kambarį, kuris su-darė vaizdą vaikų žaidimo vie-tos. Ypač viena kertė, atkrei-pė į save mano dėmesį. Ten ant didelio kufaro, stovėjo pin-tinė, skalbinių didelė pintinė, pilnutėlė lėlių. Jų galėjo būti apie tuzinas.

Prie švariai apklotos lovikės, klupėjo nedidelė mergytė, apie 8 metų ir dėstė visokius kryž-mius iš kelių spalvų rituliukų, kuriais dar nebuvu spėjusi ap-sidžiaugti, nes vos buvo gry-žę su motina iš miesto; nuo vi-zito pas Kalėdų dieduką.

Kiekvieną metų juos nu-vežu aplankyti Kalėdų dieduką, na tai ir šiandie nuvažiuo-jam ir nupirkau štai tą galvosoklį. O berniukas štai, gavo pavyz-džių piešiniams ir jeigu tinka-momis spalvomis ir gerai nu-dažys, tai gaus dovaną. Ir iš-tikrųjų, prie stalelio sėdėjo ber-niukas apie 10 metų amžiaus ir jau prie blandoje, skubėjo, rinko spalvas ir dažė piešinio raizinius. Vaikai taip buvo su-jdominti savo užsiėmimu, kad beveik nepastebėjo, kad sveti-mas žmogus jėjo. O tai labai gera vaikų ypatybė; nekveipti domės kas aplink eina, o susi-kaupti savo darbe.

Kaip gi jums sekasi gy-venti? — užklausu p. R.
— Ot taip sau, dirbu kas-dien po namus; vakare namuos apsitvarkau savo darbus. Vai-kai nedideli, nėra kur su jais iš-eiti ir nenoriu vienus palik-ti, tai taip niekur ir neinu. O ir taip žmonės kalba: negi iš savo uždario ji gali pragy-venti. Ir primeta man visokių nedorybių.... Negalėjau pakeisti tokio niekiško įtario ir nu-tariau gyventi tarp svetimtau-čių ir štai jau trys metai kaip joks lietuvis manęs neaplankė. Ir dabar jūs.... Man tikrai ma-lonu jus matyti mano namuo-se.... — ir ji šiek tiek susijau-dino — kieno gi čia šeimyna? — užklausu, rodydama į ra-gažę su lėlėmis.

Tai Onutės; tai visos lė-lės, kurias ji tik yra gavusi nuo pat mažens. Štai ši su per-skelta galva, tikrai maniau, kad ją išmes, mat jau metai laiko, kai kartą grįžusi sun-kliai visą dieną dirbus, radau užgriostą kambarį, visur išmė-tytas lėles, o vaikus išbėgusius žaisti gatvėje. Gi jiems išsa-kyta, grįžus iš mokyklos, kam-

barius sutvarkyt. Radus tokią netvarką ir buidama neapsako-mai nuvargus, supykau ir bar-dama vaikus, smarkiai, tą di-džiąją lėlę sviedžiau ir jos gal-va pusiau truko. Onutė neap-sakomai verkė ir prižadėjo lė-lei, kad jės neišmes, na ir sa-vo žodį ištesia.

Tuo tarpu ir Onutė prie mu-sų prisiartino ir supažindė ma-ne su visomis savo lėlėmis, pa-sakydama kiekvienos vardą. Kai priėjo prie juodukės-neg-rės, tai pastebėjo, jog ji jos šeimynoi nelošia didelės rolės, bet ešą ir žmonėse pasitaiko negrų, taip ji laikanti vieną ir tarp jos lėlių.

Onutė vėl nuėjo savo reika-lais, o motina papasakojo, jog tos visos lėlės gaus Kalėdų do-vasas, kiekviena atskiroje dė-žėje, po naują eilę drabužių.

Ešą, kuomet vaikai suminga, tai aš atsisėdu ir siuvu lėlėms drabužius, kad Onutė nepaste-bėt: Tai siurprizas.

O kiek buna džiaugsmo, kai ji pradeda lėlių dovanas atrai-sioti ir jas valkoti naujomis suknelėmis! Šioms Kalėdoms jau turiu visas susiuvisi... Kalbėdama su p-nia R., giliai įsitiikinau, jog ji yra šimtapro-centinė motina auklėtoja ir kaip ji savo gyvenimą paa-kojusi vaikams. Nors ir varge, bet sugeba malonias Kalėdas sukurti.

Sofija Čiurlionienė (Kimantaitė)

EILĖS (Iš Pirmojo Baro)

Baltoji lėlėja iš vandens žiuri stačiai in akis akimis, o kur jos šaknis, guli — Kas pamatys?

Švelnus šypsojims iš akių skrenca ir neša auksko spindulį, o kur gimimo jo valanda — Kas pasakys?

ŠIOS, 2-ros, DALIES RAŠTUS
PAGAMINO,
TVARKE IR REDAGAVO
„NAUJIENŲ“ MOTERŲ SKYRIAUS
BENDRADARBĖS

RAMYBĖ TAU

Ji sėda prie stalo ašaromis apsiypylusi. Šiandien Kalėdos. Jėzaus gimimo diena. Visi stengiasi vaizduotis žemėj ramybę, džiaugsma. Ko ji liudi? Kodėl ašaros vilgo jos skruostus? Pilmutėlis stalas geriausių valgių. Prabanga bute. Tarnai vikriai siulo patarnavimą. Ji turtuolė! Ir tuo tarpu nelaimingiausia.

Ji žvelgia į tuščią kėdutę... Pereitas Kalėdas joje krykštavo nekaltas juokas, toji kėdutė buvo visų dėmė-sys ir džiaugsmas. Šiandien ji tuščia juodu kaspiniu per-rista. Šit kas tos turtingos moters nuotaiką prislėgęs. Ji nieko nebenori. Niekas jai nebemilia. Pasaulis jai vaide-nasi tuščiu ir gyvenimas beprasmiu.

Moterie, pakelk galvą! Pasidairyk! Matai pusno-gių kudikių burį?... Ar matai suvargusią motiną pade-dant savo glėbelyje prieš svetimų durų?... Pakelk akis, le-puok! Stebėk!... Ji atsargiai savo naštę padėjusi bė-ga be atodairos. Ji irgi motina! Ir jos širdis sukruvinta! O kuomet tu raudi žiurėdama į tuščią kėdutę, ji, gyve-nimo nuskriaustoji, pati siuo savo vaisių kitiems.

Žiaurus gyvenimas. Baisus jis, nes milijonai žmonių tejaučia savo širdgėla.

Kodėl tu neišėini į gatvę ir nepakvieti ką norintis toj kėdutėj atsisėsti? Tukstančiai paligėlių, tukstančiai naš-laičių, milijonai vargšų laukia tavo širdies. O tu žiuri į tuščią kėdutę...

Aš jaučiu, tu nori man aiškintis, kad tu žymi labda-rybės darbus. Tu nori man sakyti, kad tu bent kelioms labdaringsoms draugijoms vadovauji. Tu nori mane klausti ar man nepažįstamas tavo veidas... Tai, aš ma-čiau tavo šypsantį veidą mūsų spaudoje. Aš skaičiau apie tave gražius žodelius. Bet tik gražus žodeliai. Tik pa-puosėlas ar taip perdaug išpuoštam tavo kunui. TAS, KURIO GIMIMO DIENĄ ŠIANDIEN ŠVENČIAM E NESITEIRAVO KAS VERTAS PAGALBOS, KAS NE, — VIENODAI TIESE SAVO RANKĄ KIEKVIENAM VARGŠUI. JIS NEREIKALAVO REKLAMOS SAVO VARDUI, O TAČIAU MINIOS JĮ PAŽINO, MINIOS TIESE Į JĮ RANKAS IR PALYTEJUSIEJI LAIME ŠYPSOJOSI.

Moterie, nušluostyk ašaras! Pavadinink į trobą vieną iš tų vargšų, kurie Kalėdas priversti šalty ir alky pra-leisti. Pasodink jį prie savo stalo.

Vargšui suteikta laimė pradžiugins tave. Tu supra-si gyvenimo prasmę ir neberaudosi mirties išplėtos au-kos. Tavo motiniškos rankos visos pasaulis laukia. Tu esi skirta aniuolu sargu ne tik savo pačios kudikiui, bet visai žmonijai. O žmonija skursta, nes milijonai motinų panašios tau.

Man smagu... Aš matau tave einant pro duris. Taip ... Aš jaučiu... tu pasodinsi vargšą į tuščią kėdutę. Tu rušluosčius jam ašaras suprasi gyvenimo prasmę .. Tu pajusi tiltras ...

RAMYBĖ TAU!

Pr. LAPIENĖ

ŠIO SKYRIAUS SKAITYTOJOMS
IR RĖMĖJOMS LINKIME SMAGIAI
IR LINKSMAI PRALEISTI ŽIEMOS
ŠVENTES -- KALĖDAS

Moterų Skyriaus BENDRADARBĖS

Paulina Šileikienė.

Kalėdų Pasaka

—Sėskitės, vaikai, aš jums pasakysiu Kalėdų pasaką.
—Gerai, mamyte, pasakyk! — sušuko vienu balsu vaikučiai.

—Klausykite: Kartą gyveno du labai seni žmonės—vyras ir moteris. Jo vardas buvo "Aky-ratis," o jos—"Monotonija". Monotonija buvo sena, nelinks-ma, raukšlėtu veidu, susikrupi-nusi ir truputį raiša bobutė. A-kyratis buvo aukštas, žilais plaukais, kuprota nosia, protin-gas vyras. Jiedu išėjo ilgon ke-lionėn. Akyratis rankoje laikė lazda, o Monotonija—ant pirš-tų dėvėjo didelį sunkų aukso žiedą. Kai jiedu keliavo po pa-saulį, Akyratis savo lazda ro-dė bendrakeleivėi Monotonijai visokius vaizdus: kalnus, eže-rus, upes, girias, miestus ir žmo-nes. Kai jis ištiesdavo savo ilgą lazda, tai toli toli matyda-vo; o kai Monotonija pakru-lindavo savo aukso žiedą,—tai toli toli nušviesdavo—ir žemę ir dangų. Jiedu čjo labai lėtai, mat, buvo labai seni. Bobutė truputį zurzdavo kad diedukas greit eina ir kai kada ją raišą palieka, mat, jis norėjo daug visokių dalykų pamatyti, tai skubinos. Nors ir senas, bet tu-rėjo geras akis —

—Ar ir naktį jis matydavo, mamyte?
— Taip. Bobutės aukso žiedas naktį švietė taip, kaip mėnulis, o dieną—kaip saulė. Kai jiedu apėjo aplink visą pasaulį ratu, šitaip, kaip tos bobutės apskritas žiedas, atėjo žiemai ir tu-gmet jie susėjo pasislėti. Kai bobutė sėdo ant žemės, jos žie-das emė ir nukrito nuo piršto. Atsimušęs į akmenį, sudužo, o iš žiedo iškrito Kalėdos. Kai aukso žiedas sudužo—pasidarė tamsiau. Sumirgėjo žvaigždės ant dangaus, ant sniego ir ant vandens...

—O kas, mamyte, buvo tos Kalėdos?—paklausė mažas su-nelis.
—Yra tokia šventė, kur Ka-lėdų Diedukas, kiti sako San-ta Claus, su didele žila barzda, su raudonu žiponu ir batais, pa-sikinkęs briedžius ir rožutes, ve-ža visokias dovanas ir dalina geriams vaikams...

—Ar mes negerai, kad mums neduoda?
—Gerai ir jūs, bet...
—Ar ir dideliems jis dovanas duoda?
—Ir mažiems ne visiems duc-da,—motina atsakė.

—Ar ir pas mus jis atva-žiuos?
—Nežinau, vaikeliai. Pirmiau jis miestan veža dovanas, kur daug žmonių gyvena. Šičia, pas mus, į mišką, jis neatvažiuoja su dovanomis. Miške jis tik eglaites kerta ir veža į didelį miestą. Bet iš miesto mums nieko neatveža. Ten jas gražiai aptaiso—apsagsto visokiais ži-bučiais, žvakutėmis, uždegta ži-buriukus. Po eglaitėmis pri-krauna kruvas skanių valgių, saldinių ir žaislų.

—Ar jiems yra linksma?
—Taip. Jie valgo, geria, gie-da giesmes, į teatrus eina, au-tomobiliais važinėjasi, linksmi-nasi—
—Ar ir diedukas su bobute ten buvo?
—Jie buvo svečiauose pas tur-tingus žmones. Juos ten vaišino visokiais valgiais: Jie valgė ki-sielių su riešutais,—keptą žąsį su saldžiomis bulvėmis, su uo-gų koše; gerė vyną, padarytą iš afrikoniškų vaisių; gerė sun-

ką, padarytą iš didelių Kalifor-nijos apelsinų. Paskui šeimini-kė atnešė dar kepto paršuko su obuoliais; davė labai gar-daus pyrago su saulėje nokin-tomis Indijos uogomis. Kai pa-valgė skanius Kalėdų pietus, tuomet visi svečiai susėdo štai-prikurentoj, tamsiai rausva šviesa apšviestoj gryčioj pasi-kalbėti, pypkes parukyti. Gro-jo muzika, o jų vaikučiai žaidė prie eglaitės ir džiaugėsi dova-nomis. Tuomet senas diedukas, kuris visur keliavo, viską ma-tė, papasakojo vaikams pasaką:

—Aš daug kur buvau, daug mačiau, bet aš jums pasakosiu tik apie vieną grytelį ten toli toli Wisconsino giriose, kur miškai buvo išdege. Ten gyve-na viena šeima su šešetu mažų vaikučių. Sniego ten labai daug, ir žiemą labai šalta. Žiemą ten labai gražu. Jų eglaitės natura-liškos, daug gražesnės už jusų; jos žiba sniego žvaigždutėmis kaip briliantai. Maža grytelis sniegu užpustyta, tik stogelis tebekyšo, langai užkamšyti sku-durais, kad šaltas vėjas nepus-tytų. Aš mačiau daug tokių gry-telių, kaip šita. Jų vaikučiai ba-si, neturi tokių gražių batukų ir drapanėlių, kaip jusų. Jie niekur iš stubelės neišėina, mat, labai šalta. Jie sėdi ant lovos apkloti sermėga kai pupos, o močiuotė pasakoja pasaką, kaip aš dabar jums kad pasakoji. Briedžiai ateina prie stubelės, apsidairę ir vėl per kalnelius nužėga į mišką, kad Santa Claus nesugautų ir į rožutes nepasikinkytu...

—Kodėl tie vaikai batukų ne-turi?— paklausė mergytė.

—Todėl, kad jų tėvas neturi pinigų batukams nupirkti. Jie ir valgyt mažai turi. Jiems pras-tos Kalėdos.

—Ar Santa Claus ten nenuva-žiuoja su dovanomis?
—Matai, kad ne. Net ir brie-džiai nebailę—apie stubelę vaikštinėja, žino, kad Santa Claus ten neateis—

—Bet kodėl, dieduk, jis toks "skačemonas", kad jiems nieko neduoda?— paklausė berniukas.
—Im... Aš norėjau jums pa-saką pasakyti, o jūs mane už-puolate su klausimais" die-dukas supyko. "Dabar aš jums pasakysiu trumpai: Kai Santa Claus išdalina visas dovanas—nabeturi daugiau, tai ir nebe-duoda—"
—Ar jis negali jų gauti?"

—Kai neturi, tai ir negali. Tik Chamberlainas kitų turtus net prieš Kalėdas išdalino, bet San-ta Claus taip nedaro."

Kalėdos

Jau Kalėdų varpai gaudžia, Visi naujas mintis audžia. Vieni džiaugsmo reikalauja, Kiti varguose dusauja.

Lauk' merginos bernužėlių, Ar atneš joms dovanėlių? Eina, klausos, žiurinėja Ar ne jis tik atskubėjo?

Kad šunelis kur suloja, Ar pas vartus kas sustoja Širdis plaka mergužėlis — Gal žadėtas bernužėlis!

Štai, Kalėdos, šaltos, baltos, Mergelių širdys nekaltos Linksmas, naujas mintis [audžia. Jau Kalėdų varpai gaudžia... B. G.

TOLERANCIJA

Rašo L. Normantaitė

Tradicinis paprotys paskyrė Kalėdų šventės kaino laiką gerų norų, gerų minčių ir gerų darbų. Saumylybė atidėta į šalį, o broliška meilė turi pirmą vietą.

Kalėdoms praėjus, žmonės vėl lieka užimti savo ekonomišku kasdieniu asmeniškų gyvenimų, užmiršta tą gerą brolybę ir tuos gerus darbus ir linkėjimus. Argumentas išteisinantis šitokį papratimą yra toks: nors syki į metus, žmogus sustoja dirbti, kaip mašina, ir virsta vėl žmogum ir dėl to palieka geresniu žmogum negu jeigu niekad būtų kilnių jausmų neturėjęs.

Bet vistiek, šiomis dienomis prie tų gerų minčių reikėtų prijungti dar vieną dalyką — tai yra — toleranciją, kuri turi būti praktikuojama ne tik per Kalėdų laiką, bet ir per visus metus.

Dabartiniu laiku, kada net per pasaulį eina persekiojimas ir kankinimas nekaltų žmonių, kada tamsios pajėgos ir valdžios spaudžia ir išnaudoja silpnesnius žmones ir valdžias, ir kada neteisingumas ir neapykanta eina nesuvaldomai; kada žmonių vadai yra išdavikai ir perstatytojai saumylybės, ir kada žmonių mintys yra apkvaitintos sunkios ekonomiškos padėties ir nuo netikrų pranešimų — tada reikia visiems

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų kostumeriams ir pažįstamiems linki
TONY LUKOSIUS
Drabužių valytojas
2555 W. 43rd St.
Tel. Lafayette 1310

Ačiu jums už jusų paramą. Leiskite mums kasdien pristatyti Jums "SVEIKATĄ" LINKSMŲ KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ

SEFCIK DAIRY CO.
1602-04 So. Union Ave., Chicago.
Telefonas CANAL 1625.

Gražina Tulauskaitė LIRIKA

Tikrai neklaušk manęs šį vakarą, ar aš dabar dar myliu ką. Širdy aš užslėpiau tau vieną žodį, aš užslėpiau tau visą lirika.

Gerai žinai, ką tu davei man, bet nežinai, ką atėmei. O aš į žemę atėjau vienam tik pasimatymui.

Todėl neklaušk manęs šį vakarą, ar aš dabar dar myliu ką. Širdis paklydo širdyje ir vakaras pavirto lirika.

"Darbą atlikau tobulai ir jo gerinti man nereikia"

Rašo Vanda Byanskienė
(Kuri dabar vieši Lietuvoje)

Juo ilgiau gyvenu, juo aš labiau įsitikinu, kad išsireiškimas: "Darbą atlikau tobulai, ir jo gerinti man nereikia", yra ne tik labai neįdomi, bet ir klaidinanti mintis, egoistinio, nevisuomeninio žmogaus nustatymas. Tai reiškia, kad žmogus surado priežastį išsiskirti ir pateisinti savo menkystę.

Žinoma, yra tokių žmonių, kurie gali tą pasakyti dėl visiškai kitokių priežasčių, jų pareiškimai gali būti paprasti ir nuoširdūs. Jie nesidangsto kilniais šūkiais, tačiau kukliai pareiškdami negalį geriau ką padaryti arba daugiau gyvenimui, žmonijai iš savęs atiduoti. Tai yra tie žmonės, kurie, netekę vilties, netekę drąsos gyvenimi, tariasi jau per daug išskentę ir šventai įsitikinę daugiau nieko atlikti negalį. Karo metu apkasuose išskentę vyrai, turbut, taip jaučiasi arba herojai ar šventieji, drąsūs, pastovūs vyrai, kurie kiekvieną gyvenimo krizę sutinka naršiai, kurie žengia į priekį nebijodami to painaus dalyko, kurį mes vadiname gyvenimu.

Bet aš čia nekalbėsiu apie tokius nepaprastus žmones. Aš kalbėsiu apie eilinius gyvenimo žmones, kurie kiekvieną dieną išgyvena tą patį, ką vakar išgyveno, kurie visiškai įsitikinę, kad jiems nereikia nieko geresnio siekti, nieko geresnio padaryti. Mes širdyje žinom, kad toks samprotavimas nėra teisingas, žinom, kad reikia siekti geresnių ir didesnių dalykų, tačiau nežinom kodėl siekdami aukščiau, mes taip dažnai pataikome žemai.

Kyla klausimas, kodėl mes esame patenkinti savimi, patenkinti išdidžiai, arba dėl savo bejėgiškumo, arba patenkinti taikydami gyvenimo dalykams ironiją ir sakydami sau: man nereikia stengtis daryti ką geriau.

Jeigu mes butume įsitikinę, kad esame tikrai paruošti gyvenimui ir kad kasdieniniame gyvenime išiekuojam tik mažą dalį savo jėgų, kad savo butybės gilumoje turime daug sukrautos ir neišnaudotos energijos, kurią mes galime kiekviena akimirksniu išsukti sau į pagalbą, tai tas mūsų įsitikinimas, esą, mes geriau ir daugiau negalime, žlugtų ir jo vietoje iškiltų aukštesni siekiai.

Kodėl daugumas iš mūsų neranda gyvenime visiško pasitenkinimo?

Mūsų sielą kai kada patenkina grožis, tačiau nevisiškai. Mes esame stačiai reikalingi, kad tuo grožiu drauge su mumis gerėtų dar kas kitas. O jeigu mes pavartotume tą energijos atsargą, kuri glūdi kiekvieno žmogaus sielos gelmėje, tai mes rastume visišką pasitenkinimą grožyje, be pašalinės pagalbos, mūsų troškimas būtų numalšintas paties grožio. Mes randame pasitenkinimą

siekti turime ir negalime pasitenkinti tik tuo, kas mums atrodo gerai atliktą pareigą ar darbu.

Nelaimė Ištiko Seną Lietuvį Veikėją

Spalio 22 d., Detrote, p. Petronė Žilinskienė - Zalionienė (Shipailiūtė), žinomos veikėjos Onos (Žilinskaitės) Aksomaitienės mamytė, nupuolė laiptais nuo antro namų aukšto ir nusilaužė dešinę ranką.

P-a Zalionienė yra viena pirmųjų Amerikoje pradėjusių veikti moterų. Ji atvyko iš Suvalkų, Lietuvos, prieš 50 metų į Plymouth, Pa.

P. M. Žilinski ir Zalioniai yra daug veikę tarpe lietuvių organizuodami draugijas, rinkdami aukas, etc. Dalyvavo: P.

Zalionienė, kunigo Burbo laidotuvisė, Plymouth, Pa. Gyveno Plymouth, Kingston, Pa., Luzerne, Miluke, Scranton, Wilkes-Barre, Pa., Pittston, Pa., Chicago, Ill., Springfield, Ill. De-

troite gyvena jau 22 metus. Taigi ponla Zalionienė jau seniai lietuviškiems darbams tarnauja. Linkėtina kuo greičiausiai pasveikti.
Detroito Ziedas.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Linkime Visiems Savo Kostumeriams

Barskis Furniture House

"HOME OF FINE FURNITURE"

1748-50 W. 47th St.

Tel. Yards 5069

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų!

MES SIUNČIAME VISIEMS SAVO DRAUGAMS IR KOSTUMERIAMS ŠIRDINGUS LINKĖJIMUS KALĖDOMS IR NAUJIEMS METAMS.

MUMS BUVO TIKRAS MALONUMAS PATARNAUTI JUMS PRAEITYJE IR MES TIKIME, KAD TAS DRAUGIŠKUMAS SU JUMIS PASILIKS VISUOMET.

HOME CRYSTAL LAUNDRIES

LAUNDRĖ DĖL "JOS MAJESTOTO" "THE PRIDE OF THE HOUSEWIFE"

S. PRIMACK, President
ir visi Home Crystal Laundrės Darbininkai.

4204-22 S. Western Ave. Tel. Lafayette 9700

Leiskime merginoms pasirinkti sau amatą

Rašo Dr. Aldona Šlipas, Brooklyn, N. Y)
(Paskaita skaityta iš Jono Valaičio radio WCWV, Brooklyn, N. Y.

Daug kartų tenka sutikti moterų labai neramių, nusivylusių gyvenimu, bevilčių, iš ko pradeda nesveikuoti, vėliau įsivaizduoti kad serga, pagaliau, ir rimtai susergančių, ir gana pavojingai. Tą ypatingai tenka pastebėti pradėjusiose gyvenimą merginose ar jaunosiose moteryse. Bet jaunatvėj, iki gyvenimą pažįsta, jei jo nenori prisiimti taip kaip jis mums yra skiriamas, dar yra proga iš ty nemalonumų išvengti ir gyvenimą pažinti, laimingiau jį susitvarkyti. Tą sunku, tačiau, pasakyti, kada ta ligos manija apima jau suaugusnes moteris.

Motinos privalo savo butniausia pareiga prisiimti — tai savo dukrelėms kol nevlėtu, įkalti: atsakomybės, darbingumo, pagarbos, savigarbos ir pareigos reikalą. Tas joms suteiks galimybę, pradėjus savistoviai gyventi, nenuklysti keliais, kurie jas vesti į aukščiausią minėtą nelaimę ar nemalonumus. Supratęs darbo naudą, supratęs pareigą ir savigarbą, jos taip pat gyvenimą žiūrės ir kaip jį pasitenkins. Reikia atminti, kad visa tai jaunatvėj pasirodė bus visai lengva, kas vėlesniam amžiu bus sunku, o dažniausiai, ir visai neįmanoma, nes atsirs naujų pareigų ir darbų, kuriems jau turės būti pasiruošusios.

Lavinimasis kiekvienai moteriai suteikia savistovumą, o savistovumas suteikia pasitenkinimą. Lietuaitės, reikia pripažinti, yra labai gabios. Tik nežinome, kad jos, baigusios aukštesniąją mokyklą, o kitos pasitenkinusios pradžios mokykla, tuoj nori būti savistovios ir jau pradeda dirbti, nei tam darbui, nei gyvenimui dar nepasiruošusios.

Ir labai nusivilia, užmuša savo ambiciją, dažnai nuklysta visai nepageidaujama keliais, manydamos, kad tai išeitis į geresnę ateitį.
Gerais norais, gerai auklėtos mergaitės, pasieks ką tik užsibrėžė. Nėra to kas negalima. Ypatingai tą gerai žino lietuviai, kuriems teko pergyventi gana sunkius laikus, ypatingai prisitaikyti gyvenimui. Ir kad tu pačių klaidų nepadarytų mūsų dukterys, kurias yra padarę tėvai, negavę gerų patarimų, dėl to ir svarbu motinoms į tai dėmesį ir atkreipti. Nors tai gal ir sunku padaryti, nes iš seniau esam prapratę girdėti kaip tik priešingai, kad moterei nereikia mokslo ar atsakomybės. Bet iš to reikia išsilaivinti. Juo moteris bus išsiauklėjusi būti savistovai, tuo ji bus laimingesnė ir savo ateitį kitaip susitvarkys. O kad taip ji būtų paruošta gyvenimui, svarbiausią rolę gali vaidinti pirmiausiai motina.

Labai klysta motinos, o tu klaidų daug padaro pačios dukterys, manydamos, kad mergina bus laiminga, jei ji bus stenografe, mašinistė, dirbs raštinėje. O jei ji turės gabumą būti gera siuvėja, skrybėlių gamintoja ar kitokių amatų versininkė, nei tėvams, nei jai pačiai nebus rūpestio dėl ateities, jei ji tuos darbus gerai atliks. Ir labai klysta, pakartoju, manydamos, kad tik raštinės, neva „švarus“ darbas dukras padarys laimingas. Ne, tos bus laimingos, kurios bus pastovios, tos bus laimingos, kurios dirbs tą ką jos mėgsta, kam turi gabumą, ką tikrai gerai gali atlikti. Ypatingai svarbu, kad turėtų palinkimą, ypatingai šiam biznio krašte, savo amatą ar gabumą pritaikyti bizniui, kuris duos proga būti savistoviomis. Savistovi moteris ar mergina visada bus užimta, nerūš turės laiko galvoti apie ligas. Savistovi moteris bus užtikrinusi rytojui, nes jis bus mato-

LAIKRODŽIŲ DAINA

(Monologas)
(Panelės balsu)
Tik-tak, tik-tak,
Gerą dieną, visi žmones,
Linkiu džiaugsmo ir malonės.
Tik-tak, tik-tak,
Esu mažas dalykėlis;
Mano vardas: laikrodėlis.
Tik-tak, tik-tak,
Bėgu, bėgu per dienele,
Ir vėl bėgu per naktelę.
Tik-tak, tik-tak,
Regiu viską kambarėlyj
Rytą irgi vakarėly.
Tik-tak, tik-tak,
Ir niekuomet nepailstų;
„Tik-tak“ niekad neužmirštu.
Tik-tak, tik-tak,
Meiliai, plonai aš dainuoju —
Tik-tak, tik-tak —
Nes aš puikiai šau gyvuoju —
Tik-tak, tik-tak —
Mergužėlės kambarėlyj;
Tik-tak, tik-tak,
Aš gražiam kambarėlyj.
Tik-tak, tik-tak,
.....tik-tak.
(Vaikino balsu)
Tiku-taku, tiku-taku,
Linksmą dieną, draugai, draugai,
[gės,

Aš jums linkiu daugel laimės;
Ypač, vyrams, nes mat jūjų
Kambariuose aš „tikuuju“.
Tiku-taku, tiku-taku,
Tiksiu dieną, taksu naktį;
Matau autus, diržo sagtį.
Tiku-taku, tiku-taku,
Jau išaušo skaisti diena,
Dar lai mieg' adyna' viena.
Tiku-taku, tiku-taku,
Betgi kaip jis balsiai knarkia,
Naktį jis praleido smarkia!
(Garsiau)
Tiku-taku, tiku-taku,
Vis-tiek aš prikelsiu vyrą,
Tiku-taku, tiku-taku,
Nes toks mano darbas yra.
(Labai Garsiai)
Tiku-Taku, TIKU-TAKU,
(Skamba)
BRRRrrr—jau šokt iš lovos lai-
[kas!
TIKU-TAKU, Tiku-taku,
Kelkis, nebuk mažas vaikas.
Tiku-taku, tiku-taku,
.....tiku-taku.
(Storu vyrišku balsu)
Ding-dang, ding-dang, ding-
[dang,

Laikrodis aš visiems geras.
Už mane net karštai deras'
Žmonės krautuvėn atvykę, —
Bet išeina man' nepalikę!
Ding-dang, ding-dang, ding-
[dang,
Mano veidas gražus, baltas,
Dailiai medimi apkaltas;
Ding-dang, ding-dang,
Mano balsas visiems tinka,
Ir jaunam ir tam kur plinka.
Ding-dang, ding-dang,
Kiek aš žinau pasakėlių;
Kiek pons turi mergužėlių-
Ding-dang, ding-dang,
Ką meili dukrelė daro, —
Ding-dang, ding, dang, —
Kai broliuką gult' nuvaro.
Ding-dang, Ding-Dang, DING-
DANG,
Nieką nesakau aš niekam,
Ding-dang, ding-dang,
Tai visi draugais paliekam.
Ding-dang, ding-dang,
.....Ding-dang.
(Vaikino balsu)
Tiku-taku, tiku-taku.
(Panelės balsu)
Tik-tak, tik-tak, tik-tak. ....
— F. H. Sadauskaitė.

LINKSMŲ KALĖDŲ SVENCŲ
VISIEMS DRAUGAMS IR KOSTUMERIAMS

FRANK MICKAS

Siūtai siuvami pagal orderį. Darbas atliekamas gerai.
4146 Archer Ave. Tel. Lafayette 9832

LINKSMŲ KALĖDŲ LINKIME VISIEMS SAVO
DRAUGAMS IR KOSTUMERIAMS!

SIMANO DAUKANTO
FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO

2202 W. Cermak Road. Tel. Canal 8887
VALDYBA IR DIREKTORIAI

mas, gražus. Nesavistovi — bijos savo šešėlio, darysis nervinga, pradės nesveikuoti, ir įgosta tada pačios prašyte prašysis. Tokios nebus laimingos, ne tik sau, bet taps rupesčiu savo šeimai, našta tėvams, o savo šeimam auklėti visai nesugebės, nes kaipgi gali kita auklėti pats savęs nemokąs susitvarkyti!...
Užsibrėžkim tą motto šventėms. Tėbunie jis Naujų Metų rezoliucija. Ir to nuosirdžiai linkiu švenčių proga.

Naslaičių Kalėdos

Štai, linksmos Kalėdos atėjo, visų laukiamą, didelę šventę. Visi džiaugiasi sulaukę švenčių, ypač vaikučiai, nes jie gaus iš tėvelių ir kitų vyresniųjų visokių dovanėlių.

O labiausia jus apdovanoja tėveliai, o įteikdami dovanėles savo vaikučiams jus išglosto išbučiuoja. Ir taip linksminasi — džiaugiasi vaikučiai su tėveliais kartu per šventas Kalėdas.

Ten takeliu link kapinyno eina naslaitėlis. Eina prie tėvelių kapo. Šaltis ir vėjas degina jo veidelį ir drasko plaukus, bet eina, skuba, bėga, lyg vaikas, pamatęs motinos rankose jam skirtą dovanėlę.

Jis bėga skubinasi prie kapo prie to paminklo kur ipsis jo brangus tėveliai, ir apkabins kryžių ilgai verkia, kad tėveliai jį apleido, kad jo niekas nepagudžia ir kad gražios dovanėlės jam niekas nepirko. Ir verkia, prašo naslaitėlis, kad tėveliai vėl grįžtų ir daugiau jį neapleistų.

Bet jam niekas neatsako tik medžių šlamesys lyg šniūžda, „Kas atėjo čia amžinai, tas negrįš į gyvųjų eiles“.

Ir žiaurus šaltis vėjas glosto jo veidą ir švelnūs plaukus, ir bučiuoja — žnybia šaltis jo liudą ir išverktą veidą ir akutes.

Ir taip naslaitis grįžta, grįžta vėlai vakare, kur niekas jo nelaukia, neišbučiuoja sugrįžusio, tik aštrus svetimųjų žodžiai dar daugiau jo širdelę užgauna.

Ir žiūrėdamas naslaitis į besilinksminančius ir apdovanus tuos įvairioms dovanėlėms vaikučius tyliai atsidusta.

Daug yra naslaičių, kurie liudė be tėvelių, kuriems Kalėdos liudnos. Mes sušvelninkim jų liudės bukim malonus ir šneikim nors mažutę dovanėlę. Jiems nebus taip liudna. Atsiminkim naslaičius per šias Kalėdas.

Kalėdinės Mintys

Rašo Marijona Dailydaitė

Sveikinu „Naujienu“ skaitytojas ir famstų šeimynas, linkėdama linksmy Kalėdų.

Kalėdų šventės turi turiningą reikšmę ir gražina daug prisiminimų tiems, kurie yra atvykę iš Lietuvos, kur pirmą dieną Kalėdos, kurios švenčiamos kaip šventė, o antrą ir trečią dieną su draugais ir giminėmis.

Romėnai 700 metais prieš Kristų užvardino tą šventę „Saturnalia“. Tas reiškia trumpiausią metų dieną. Žmonės iš džiaugsmo, kad saulė vėl „grįžta“ kėlė puotas ir dalino dovanas, net ir savo vergams leido linksmintis.

Senovės skandinavai ir teutonai rėdė eglaites su žibučiais. Jie manė, kad saulė kyla aukštyln į padanges kaip žydantis medis. Žibučiai ant eglaitės reikė žaibavimą, o auksiniai obuoliai ir riešutai ženklino saulę, mėnulį, žvaigždes. Mazi žvėriukai reikė auks dievaičiams už jų gerą.

Šiaurės barbarai Kalėdų metu sukurdavo ugnį ir aukaudavo žmonių ir gyvulių gyvybes savo dievaičiams.

1659 metais puritanai Massachusetts valstijoje uždraudė visiems švęsti Kalėdas, nes jie manė, kad tos linksmybės yra ne krikščioniškos. Žmonės buvo baudžiami, jeigu pastebėdavo, kad jie nedirba Kalėdoms atėjus.

Šiandien visi miestai ir miesteliai išrėdyti, išpuošti. Eglaitės spindi įvairiaspalvėmis elektros lemputėmis. Visur linksma, malonu.

Prezidentas Rooseveltas neseniai sakė: „Mes Suvienytose Valstijose esame neapsakomai turtingi kulturoj, nes mes semėm iš praeities žmonių, kurie yra čia atvykę iš visų pasaulio kraštų. Mes junkdami tuos elementus į savo tautišką sąmonę, laikykimės jų dailę ir tvirtumą originalioj formoj, kad tie kultūros ir tradicijų plonį ir gražūs siuleliai visuomet būtų aiškūs, malonus ir mūs visuomet jungtų į vienetą.“

Todėl, moterys, baigdamas 1938 metus, suvienykime širdis ir protavimą su moterimis kitų tautų, kitose šalyse, ir tegul visi geri idealai ir pageidai-

vimai tobulina mūsų širdis. Ižengusios į 1939 metus sužadinkime idėjas ir pasaulio vienuomeniškas užduotis, nes per ypatingas pažintis, apsiskaitymus, dalyvavimus mes tą pažangą padarysime.

***
Gruodžio 8 šių metų Lima mieste, Peru valstybėj, Pietinėj Amerikoj prasiždėjo konferencija, kurioje dalyvauja apie dvidešimt lotynų (Pietų) Amerikos šalių, prie jų ir Suvienytos Valstijos atstovai. Sesijos, turbut, tęsis iki Kalėdų. Ta konferencija yra svarbu kiekvienam žmogui sekti. Todėl mes linkime mūsų atstovams pasiekti draugišką susipratimą su kitomis tautomis ir linkim, kad ta konferencija užsibaigtų sandaringai.

LINKSMŲ ZIEMOS SVENCŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS IR DRAUGAMS LINKI

EAGLE RESTAURANT

1745 So. Halsted St.
Peter Wegis, Savininkas

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

H. TEN BRUIN & SONS

3818-24 Armitage Ave., Chicago, Ill.
TEN BRUINS GAMINA ŠVARIĄ, TIKRĄ MUSTARDĄ nuo 1882 m.

PAMEGINKIT SIUOS PRODUKTUS
TEN BRUIN HOLLAND STYLE MUSTARDOS—
FRENCH STYLE MUSTARDOS—KRENU MUSTARDOS—GATAVOS MUSTARDOS

Visi išdirbiniai tobuli švarumo, kokybės, išvaizdos nepalyginamo gerumo atžvilgiu

Tėmykit ženklą „TEN BRUIN“ švarumo simbolį

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Linki Visiems Chicago Lietuvos Lietuviams

NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street Phone Yards 1419

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone Yards: 0781—0782

S. P. MAŽEIKAS
3319 Lituanica Avenue Phone Yards: 1138—1139

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone Canal 2515
SKYRIUS — 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS IR EUDEIKIS
4704 So. Western Ave. Phone Lafayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS
6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court CICERO Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS
4348 So. California Avenue Phone Lafayette 3572

AVINVEDYS

(Iš ŽEMAITĖS Raštų IV tomo)

ŽEMAITĖ

Vasaros metas jau rudeniop, nes po rugpiučio, bet diena labai kaitri, be kokio vėjo, be atgajaus, be kokio debesėlio. Gryniausias dangus uždrovoja; pačioje viršūnėje įkaitusi saulelė šviečia; lygu geležimis, įkaitintomis iki raudonumo, savo spinduliais surėmusi žemę spragina.

Tokią kaitrią dieną keliais šunkeliais nuo sodžiaus iki sodžiaus, nuo dvarelio iki dvarelio važiuoja vežimas gan aukštai iškrautas įvairių maistgalių ir šieno, dobilų pluoškų. Paskui vežimą eina avelių burelis, daugiausia raguotų avinų. Vienam po kaklu parištas skambaliukas, tai, tur but, vadas, nes prie pat ratų galo pirmasis, bet nepririštas eina. Paskui jį kiti visi į burelį susiglaude, nė vienas nesiligidamas, koja į koja žengia. Ratų gale sėdi juodas apdulkęs ponas ne ponas, kunigas ne kunigas. Iš juodų rubų — butų ponas, iš kryžiaus, kabančio ant krutinės — butų kunigas. Bet nei tas nei tas.

Buvo tai stačiai tik Bernardinų vienuolyno brolelis avinvedys, senas, plika galva, prie ausų tik žilos čupropluoškai, raudono veido, gan storo pilvo.

Vežėjas taip pat žilais uostais, į kuprą sulinkęs senis.

Ponui ir vežėjui, matyti, nusibodo kelionė: pirmas pasikreipęs ant sėdynės snaudžia; vežėjas — čia pypkę krapšto, čia su arkliais barasi:

—Širmoji! Na na! Klius tau botagu! Bėruk! Pilvo nepaneši, prisisprogai Karpiškių avių... na!

Vežimas gan sunkus. Arkliai iš sunkumo ar iš pratimo ženginė tik velkasi. Kelias įsisuko į mišką. Avelės, ieškomamos atgajaus, ėmė pakelės žoles pešioti, iš burelio sklaidytis, po truputį liktis.

Vežėjas pasergėjęs, atsikusęs — Bas, bas, bas! — balsiai susaukė. Vado skambaliukas sužvengė — avinai vėl prie vežimo susiglaudė.

Važiavo, važiavo ilgą valandą mišku. Vežėjas, arklius ir avinus dabodamas, ėmė nekantrauti. Pasidairęs, atsikusęs kalbino poną:

—Poniuk! Ei, poniuk! žiurėk, kur čia mes važiuojame? Aš nebeatsižįstu...

Avinvedys, pasirąžęs ratų gale, pratrynęs akis, pasidairęs į šalį, tarė:

—Tik kur nors išvažiuosim... vieškelis kastinis, tur but, kur į didesnį miestelį ar kokį dvarą mus išves...

Na ir neapsiriko. Pavaziavus kokią galą, ėmė miškas retėti, pasirodė mažos trobelės, o už tų didžiausių laukai; buriai darbininkų mirguliuoja, o dar toliau — balti trobesių murai, raudoni stogai, aukštas bažnyčios bokštas, kamina; langai žiba prieš saulę, tik žiba.

—Ar aš nesakiau, kad gerai išvažiuosim... — tarė avinvedys, taisydamas ant sėdynės.

Laukuose bandos buriai ėdinėja, piemenims butų pramoga avinai, eina paskui vežimą, paerzinti, bet pasergėję ant pono krutinės kryžių, kepures tik nusimauna.

Vežėjas atsikusęs — Bas, bas, bas! — avinus susaukia, ir vėl toliau keliu slenka.

Privaziavo arti mūrų. Avinvedys apsidairė.

—Čia, matyti, koks vienuolynas didžiausias, — tarė. —Labai gerai pataikėm: kaip tik pietų... valgyti noras ima... čia mus vaizins ir pavaišins... suk į padvarę.

Paragintas vežėjas rėžė arkliams po kartą ir bildėjo pro vartus. Kiemas didžiausias, medžiais apsuodintas ir aplinkui trobesiais apmurytas. Vištų, gaidžių, kalakutų buriai lesinėja, pešasi. Pevėsniuose didžiausi nepenėti šunes voliojasi. Bet ar iš šilimos ar iš tinginio a nė vamt pakeleivius. Kiemo kėčioje šulinio ratas girgžda. Žmonių pilna visur — vyrų ir moterų; visi užsiėmę laktose, vienas kitą šaukia vardais, šen ir ten siuntinėja. Moters naščiais neša, matyt, darbininkams į laukus pietus; ki-

tos šaukia namiškius valgyti. Vieni įeina pro šalines duris, kiti jau išeina išraudonavę, matyt, po pietų. Bet nė vienas nė skersas į pakeleivius: tur but, pripratę prie tokių svečių, savo tik reikalais kiekvienas užsiėmęs.

Pakeleiviai išlipo iš vežimo. Vežėjas arklius glosto, į šulinį dairosi. Avinai vežimo pavėsyje į kruvelę sužulė.

—Išaiškom ir ištroškom visi, — tarė vežėjas: — kame čia reikia kibiras gauti bent atsigerti, pasižindyti...

Avinvedys dairosi, kur čia iėti. Vienos ir kitos durys, prieangis, visur žmonių; tarnai laksto, mergos indus nešėja... Pamatė, kad pro vienas duris išneša mėsos dubenį, į kitas įneša. Avinvedys slenka pamažu į tas duris, kur valgytus įneša: sykiu su tarnu ir įėjo į kambarį ir... net išsižiojo.

Kambarys didžiausias, per vidurį ilgiausias stalas, apsuostas aplinkui drukčiausių kunigų. Stalas apkrautas įvairiausių valgių, garuotinėjos mėsos dubenų; stiklinėse alus puotoja; buteliai stiklelais apstatyti... Viskas taip gardžiai kvepia, net mūsų pakeleivio seilės tysta.

Atsistojęs netol durų, žemai nusilenkęs, Dievo vardu pagarbino, bet niekas jam neatsakė ir jo nepastebėjo. Visi tik valgo, juokauja, lėkštėmis, peliais barškina žvangina.

Avinvedys antrą ir trečią sykį nusilenkė. Pagaliau drukčiausias stalo gale kunigas, matyt, vyresnysis, teikęs svečių paklausti:

—Iš kur tave Dievas neša... Kas tu toks?

Avinvedys prasidžiugęs ėmė nužemintai pasakotis, iš kokio neturtingo vienuolyno, kokios dievobaimingos brolijos siūstas į žmones maldaukas rinkti. Išsakyjęs viską, nutilo, — vėl jo niekas nebešnekina. O čia tiek Dievo dovanos, taip gardžiai kvepia, valgyt nori.

Patyįjęs valandėlę, pradrįšęs, nusilenkęs žemai, vėl prabilo:

—Šviesiausias kunige, prašau dovanoti man, nužemintam tarnui, mano paklausimą... Matau čia iškilmingą vienuolyną; matau daug šventųjų kunigų, prakilnių, šlovingų vyrų; matau turtus, gėrybes, Dievo dovanas, — norėčiau žinoti, kokiam vienuolynui Dievas suteikia savo palaiminimą, kuo vardu jūsų šventą broliją, kad namie, sugrįžęs, savo pavargėliams galėčiau jūsų iškilme apsaakyti.

—Mes esame jėzuitų brolija, — iškilmingai tarė vyresnysis. — Musų vardas reiškia, jog esame Pono Jėzaus draugai...

Vėl patylėjęs, avinvedys tarė:

—Ponas Jėzus, gyvendamas tarp žmonių, turėjo du sykius po du draugus: norėčiau žinoti, iš katrų jūsų brolija kilo?

—Kaip tai du sykius po du? — šokosi vyresnysis: — nesuprantu, aiškiau kalbėk.

—Mažesnės išminties, nei šviesiausias kunigas, kiekvienas žino, jog Ponas Jėzus savo amžiaus pradžioje ir galė turėjo po du draugus: aiškiai žinome, prie gimimo turėjo jautį ir asilą, kurie tuoį gimusių vaikelių savo kvėpavimu šildė, o prie mirimo turėjo du latrus, sykiu ant kryžiaus kybančius... Tai gi norėčiau žinoti, iš katrų draugų jūsų brolija iškilo?

Vyresnysis, nebeturėdamas ką besakyti:

—Prašom sėstis valgyti, — į avinvedį tarė.

Tas įsivertęs į lėkštę mėsos savo galvai lygią porciją, valgydamas susibičiuliavo su Pono Jėzaus draugais.

1913 m.

Pavėlavo -- pačios negavo

(Iš ŽEMAITĖS Raštų IV tomo)

Kitą sykį susirinkę kunigai pasikėlė puotą: gėrė, uliavojo ir savo reikalus svarstė. Besvarstant, bediskusuojant, nutarta, jog kiekvienam pačios reikia.

Kunigai gerai žino, jog visumet Dievas paskiria pačią. Todėl nutartą eiti pas Dievą ir išdėstyti savo reikalą.

Rytą vokiečių bambizas, anksti atsikėlęs, kavos tik išgėręs, apsitaisęs lengvai, švariai, lazdele pasiėmęs, nudrožė pas Dievą.

—Ko gi tu, supau, reikalauji? — klausia Dievas. — Taip anksti pašokęs, tokį galą atkeliaves, ką pasakysi?

Tik skrybėlę nusiėmęs, nusilenkęs mandagiai, ėmė savo reikalą dėstyti.

—Tajp ir tajp, Dievuli, — sako: — man būtinai reikia pačios, nebegalio ilgiau laukti: meldžiu paskirti man pačią.

—Ar tik tiek? — nusišypojo Dievas. — Na, to labo tiek ir tiek... Daug yra prašančių sau vyro... Imkis, kiek tik tau reikia... Vienai numirus, imkis kitą ir dar prirėikus kitą.

Šokinėdamas, džiaugdamas, gėrą bijni padaręs, vokiecis grįžo namo.

Popas (rusų, stačiatikių kunigas) truputį pamigo. Pašokęs nebeturi laiko nė bizą susipintiti. Degtinės tik stiklelį pasidra-

sinti išmaukęs, duonos plutele su druska užkandęs, švarką užsimetęs, palaida čiupra, rankovėmis pasiplasnodamas, skubiai iškria. Pamatęs Dievą, iš tolo šaukia:

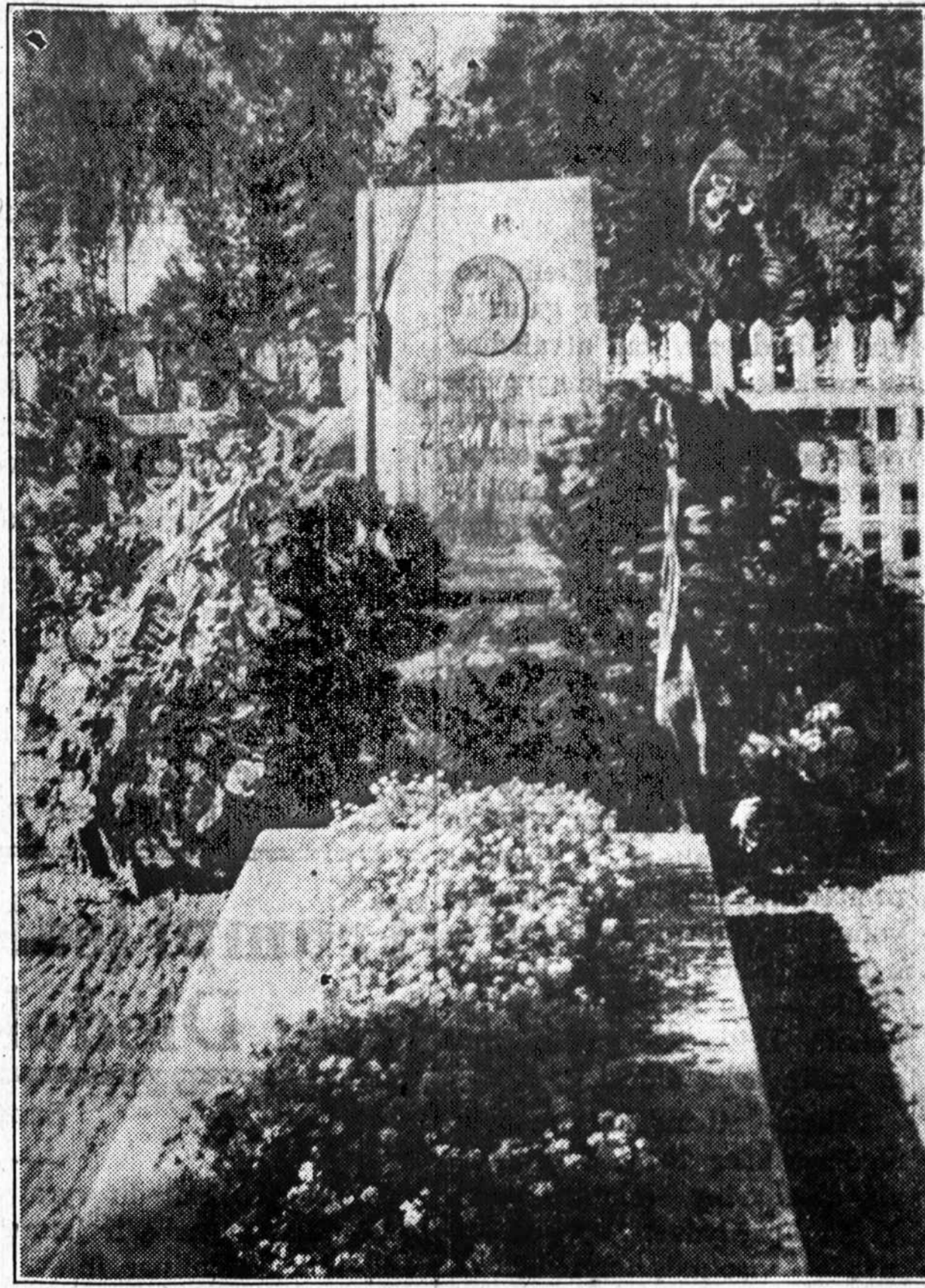
—Gospodi, Gospodi, pomylui, (rusų maldos žodžiai. Viešpatie, Viešpatie, pasigailėk.) duok man pačią: labai man reikalinga. Pažalčiuista, (prašau) tuojau duok.

—Batiuška (tėveli) tu mano, — sako Dievas: — duociau, aš tau, nesigaitėciau... bet neseniai atidaviau bambizui daug, tau tik viena bėliko: imkis nors tą vieną. Bet tai numirus, kitos nebevalia tau imti... Gerbiamašis batiuška, kentėk su viena pačia: nerugok pavėlavęs.

—Čiort poberi (teimie velniai) — keičiu popas išėjęs, — tik vieną teisstencjo... O tai numirus, ir nebėra... Grįžęs namo, popas iš apmaudo gėrė, gėrė, kol visiškai apsigėrė.

Musų kunigas, nors anksti pašokęs, bet kol apsitaisė, kol šeimininkė pusrūtį išvirė, kol dargi bevalgydamas su ja susibarė, paskui kol susitaikė, kol atsivėikino, jau vėlus laikas priėjo. Iškeliauvo pjiktas, skubą plukia prieš vėją, dargi į kalną, jupos po kojų pinasi: sunku. Eina, puškuoja, vis apie šeimininkę manydamas:

(Tęsinys ant 8-to pusl.)

Žemaitės kapas Mariampolėj. Jį prižiuri adv. A. Bulota ir jo žmona.

Šį paveikslą nutraukė ir Moterų Skyriui pridavė p. Della Kuraitienė, kuri šią vasarą ten lankėsi.

Christmas KALEDŲ EGLAITĖS

(Iš ŽEMAITĖS Raštų IV tomo)

... "Miesto rumai, murai didžiausi, gatvės plačios, triukšmingos, neįauku mums, neįauku!"

Didžiausiuose apšviestuose krautuvių languose eglaitės ir eglaitės išstatytos, švituliais, bruzguliais, saldumynais parėdytos, papuoštos.

Kalėdų eglaitės!

Čionykščiams žmonėms, saviškiams vaikams siulomos, perkamos. Jos ne mūsų ir ne mums! Tenai, tenai, musų Lietuvoje, iš kur mus išvijo, atplėšė audra, atskyrė, tenai paliko musų girelės, pušynai, eglynai, beržynai, kalnai, miškeliai, kuriuos mes auginame, tausojome, šakelių nulaužti bijojome. Ten auga, šakuoja, žaliuoja... Tokios mes ilginės, tokios, savosios Kalėdų eglaitės trokštame!

1916 m.

Svarbesnės Žemaitės Gyvenimo Datos

1845 m. gegužės 31 dieną gimė Bukantiškės dvarelyje, Plungės valsčiuje. Tėvai: Antanas Beniuševičia ir Julijona Sciepuraitė.

1865 m. rugsėjo 20 d. ištėkėjo už Lauryno Žymanto; su tuoktuvės buvo Plungėje.

1866 m. balandžio 23 d. pradėjo savarankišką gyvenimą, ukinkaudami jos tėvo ukyje, o paskiau — nuomodami įvairiose vietose ukius.

1884 m. persikraustė gyventi į Ušnėnų kaimą, Užvenčio parapijoje.

1894 m. parašė pirmą savo kurinį "Rudens Vakarą" (iš pradžią pavadintą "Pirsišbomis").

1898 m. sausio 6 d. susipažino su rašytoja G. Petkevičaitė-Bite.

1913 m. apsigyveno adv. Andriaus Bulotos šeimoje.

1915 m. gegužės mėn. sėdėjo dvi savaites Vilniuje tvirtovės kalėjime už vieną straipsnį "Lictuvos žiniose" (kaip atsakomoji redaktorė).

1916 m. vasario mėn. išvažiavo į Ameriką rinkti aukų nukentėjusiems dėl karo šelpti.

1921 m. gruodžio 7 d. mirė Mariampolėje, kur pas Bulotus gyveno tų pačių metų pavasarį grįžusi iš Amerikos.

(Iš J. Bitėno knygos "Žemaitė")

Kalėdų Sveikinimai visiems mūsų kostumeriams!

FOR FIRST CLASS BEAUTY
WORK VISIT

American Beauty Shoppe

Clara J. Paskevicz, Prbp.
1652 W. 47th Street

Tel. Boulevard 1463

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

M. P. JOVARAUSKAS

J. P. BERTULIS

Roosevelt Furniture Co., Inc.

2310 WEST ROOSEVELT ROAD

Chicago, Illinois.

Telefonas SEELEY 8760

MANO LĒLĒS

Rašo Dr. J. Baltrušaitienė

Tada nebuvo tokių lėlių kokių šiandien yra. Gražiausias kurias matydavau krautuvijų languose buvo lietinės. Jų veidai buvo vaško, ant galvos pakulinės kasos. Kunas buvo iš šiaudais prikimšto audeklo su raudonų ir kojų lietinės medžiagos gabalais. Kitos buvo porceleno galyvomis ir kojomis, juodai nužalytomis galyvomis.

Kitos buvo medinės su medinėm galvoms ir surakintos medinėmis vinimis, kurios greit išsilamatodavo, išpuldavo ir lėlė likdavo raiša. Tokios lėlės nebuvo įmanomas turtas, tad prisikondėjimui jų gražumui, apeidavau visų krautuvijų dekoruotus langus ant Grand St., Bowery ir t.t.

Kaip neimanoma buvo turėti tokias lėles, taip buvo neįmanoma buti ir be savos lėlės. Juk lėlė tai svarbiausias turtas, nuosavybė jaunos mergaitės.

Mano lėlės tai buvo mano pačios padaras, turbūt jos progresavo savo išvaizda su mano metų augimu. O aš jų atsimeinu desėtkus.

Budavo paėmusi skudurą į patį vidurį suspaustą gumulį popieros arba skudurų gražiai surišdavau, kad atitiktų galvai ir veidui, ant plaukinės spilkos užnerusi iš Batukų knypkius įsmeigdavau, kad būtų akys.

Suodžiais arba dažų, (jei buvo) užbraukdavau lūpas ir nosį ir štai, — veideliai mano lėlės. Galvą apklesdavau po ranka esamu skurliuku, kurį ap-

V. Byanskienė

PIRMOJI MEILĖ

Atsimeni tą naktį, mano mielas, Kai tamsumoje žvaigždės žaidė. Kai glaudėsi, virpėjo gėlės Ir lapuose klevų malonios spalvos sklaidės?

Atodusiai pabiro ir nuskendo Viršunėj vienišos kalvos,— Ir, mėnesienai liejantis palengva, O, mylimas, atsimeni dar juos?

Tu nuėjai — migloj ištirpo siluetas, Ir aš, palengva nusileisdama taku, Jaučiu lyg ašaras krutinėje palietas,— Nejaugi, mylimas, atsimeni tai tu?

Ir pabučiavimas ir žodžiai nesakyti Ir įzminių alsavimas aitrus, Danguj žvaigždžių daugybė išbarstyta,— Ar dar atsimeni juos, mylimas, visus?

Trumpi Įsakymai kaip Kalėdų Dėdėdu Pasinaudoti

Suzana Viliūtė

Amerikoj tikrai du vyrų atsiėk pilną pagarbą ir jaunų ir senų — šv. Valentinas ir šv. Nikolai, o pastarasis žymiai daugiau entuziastiškai pasėkėjų turi, negu pirmasis.

Senovės pasakose rasit didį skaičių visagalių moterų — galingų krikštamočių, apskrių ragany — kuriom bent kiek pataikavus galima visko gero pasulyje susilaukti.

Bet visame tame stebuklus vykinančių esybų burių randa si tik tie du vyrų, o raudonosis Nikolai iš judviejų yra duosnesnis ir, žinoma, daugiau siai numylėtas. Tik reikia mokyti paprašyti, ir galima gauti ką tik nori, bet budas ir pasisekimas to prašymo priklausys nuo noro ir aplinkybių.

Labai suvargusių tėvų vaikučiai, rašydami šv. Nikolui laiškus, prašo daug daugiau negu ištikrųjų mano gauti, nes jie yra patyrę, kad taip su viskuo gyvenime yra. Jų sąrašas ilgas ir įdomus. Jame rasit suskaitytas dovanas dēlei visos šeimos — kojinių visai šeimai, šiltą apsiaustą tėveliui (kad galėtų darbo ieškoti), apatinių marškinių Marytei, Toneliui, Antocii, Juozukui, ilgą eilę žaislų, "priedėk, geras dėdėli ir apelsinų, riešutų" ir net prašo pristatyti mažą broliuką, kad mamytei nebutų nuobodu. Vis- ką, ką tik kada nors norėjo, jie sudėda į tuos laiškus — ir gavę nors keletą daiktelių yra dėkingi.

Ateiviai tėvai, radę laisvę įsitikinimams Amerikoj, progos geresnį darbą dirbti, nerašo laiš- kų, bet savo širdyse prašo to stebukliū dēduko jų vaikams duoti mokslo, geresnių sąlygų gyvenime negu jiems patiems leko dasigauti, ir taip nuosirdi- diai jie tos apšvietos trokšta, kad bežiurint jų norai išsipild- o — keltai Kalėdų praslinkus, kalbama, kad Petras šį pavasa- rį baigs universitetą, o Julija, mokslą baigus, jau du metai kaip gerą duoną užsidirba.

Apart džiaugsmo, kad jų dar- bas gerai pristatas prie galo, tėvai džiaugėsi ir tuomi, kad jiems vaikai — moksleiviai at- neša kitą pasitenkinimą. Jie da-

nand jam pritiktų) čiuožti sker- sai per ežerą, ir ten ir atgal, iki taip didelis pasidarytų apetitas, kad nieko nelaukus lutinai reik- kėtų grįžti pas šarkienę šiltemis stipriems pietums.

Norėčiau dar kartą — šį sykį žiemos laiku pamatyti Ežerą Debesuos (Lake of the Clouds), kuris Porcupine kalnuose, prie Superior Ežero pakrantės, tokį didelį įspūdį padarė mums vi- siems pereiną vasarą. Kaip ty- liai ir išdidžiai jis, iškeltas į padanges mėgdžiojo veidrodį. Kaip puikiai jis atmušė saulės šviesą ir plaukiojančius debe- sius atgal į erdves.

Ten tai būtų ideali vieta dē- lei čiuožinėjimo. Ten vėjai nu- kirsti apsaugančių kalnų. Ten tik ramumas ir gili tylą. Bet būtų sunku vingiuotais keliais nusileisti iki ežero, o dar sunk- kiau lipni atgal į kalną ir kitą pusę nulipti, kad po to čiuož- nėjimo sugrįžus. Ten iš tikro būtų puikios žiemos atostogos, kad tik progą būtų jomis pas- naudoti!

Tai taip mes visi ko nors prašysim, o šv. Nikolai savo burtais taip maloniai aprauks mūsų akis, kad manysim, jog ir visa tai gavom, ką tikrai no- rėjom.

gyvenančius. Ypatngai parody- ti supratimą ir atjautimą tiems, kuriems tie metai nebuvo taip geradėjingi, kurių Kalėdos bus aptemdingos, rasis tuštumai, kuriuos niekad nebūs galima užpildyti... Nors vieną dieną į metus užmirštame nemalonus ir atsimenam daryti tik tą, kas gera ir gražu.

Šia Kalėdų proga, aš sveiki- nu "Naujienas" ir ypatingai "Motėrų Skyrių", linkėdama, kad jos pasekmingai augtų ir laimingai sulauktų daug, daug Kalėdų švenčių ir eiles Naujų Metų.

LINKSMŲ KALEDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Linkiu Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

Mrs. Anna Bitinas Paminklų Išdirbystė

3938 W. 111th St. Tel. Beverly 0005

Linksmų Kalėdų Visiems Musų Draugams ir Kostumeriams!

LIBERTY TAILOR SHOP

FRANK SAKAL, Prop.

Valom, prosijam, taisom Kailinių valimas ir glaziravimas musų specialybė

3212 So. Halsted St.

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

JOKUBAS MASKOLIUNAS

3503 1/2 So. Halsted St. Tel. Yards 3692 CHICAGO, ILL.

LINKSMŲ KALEDŲ Linkime Visiems Lietuviams!

S. PETRAUSKAS BAKERY

1721 S. Union Ave. Canal 7358

LINKSMŲ KALEDŲ! LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

LEADER IR STOCKHOLM LAUNDRIES. Visi Telefonai Yards 4800 CICERO IR BERWYN Tel. Enterprise 3200.

Leader Laundry Co. of Chicago, Inc.

1633-47 West 43rd Street Phone Yards 4800

Klausykite musų radio programų kas pirmadienį ir trečiadienį iš stoties W. G. E. S. 8:45 iki 9 val ryto iš stoties W. H. F. C. 9:30 valandą vakare.

MUSŲ JAUSMAI KALEDŲ ŠVENTESE

Rašo Ona Schultz

Ką mes jaučiame Kalėdų švenčių sulaukę?

Maži vaikučiai daugiausiai susirupinę Kalėdų Dėdėdu ir iš anksto pradėda pataikauti, ypatingai mamytei ir tėveliui, kad tik nenusidėt tam visų laukiamam Dėdėdui. O Kalėdų rytą vaikučiai anksti atsikėlę greitai atbėga prie eglaiteš pažiuverti kas jiems palikta. Tas yra ta džiaugsmas, kurį visi maži vaikučiai pergyvena Kalėdų rytą.

Suaugusieji, vieni turi mintyje gerai pasisvečiuoti (ir tankiausiai per daug prisivalgyti), kiti rūpinasi, kad gražiausiai pasirengti ir dovanomis mainytis. Tikintieji turi savo ypatingas apeigas.

Bet už vis gražiausias tai atsiminimas pasveikinti draugus bei pažįstamus, toli ir arti

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

Bryan Hartnett

ALDERMAN 12-th WARD

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS MUSŲ LIETUVIAMS KOSTUMERIAMS

Vitous Dairy Co.

Wholesale and Retail PASTEURIZED DAIRY PRODUCTS

1835 So. Loomis St. Tel. Canal 6012

Linksmų Kalėdų - ir - Laimingų Naujų Metų Linkime Visiems Lietuviams

Valdyba ir Direktoriai:

JONAS BRENTZA, President
S. S. TYRAKOWSKI, II Vice-Pres.
JULIUS C. BRENTZA, Treas.
DR. S. A. BRENTZA, Direct.

METROPOLITAN STATE BANK

2201 W. CERMAK ROAD Kampas Leavitt Street
NARYS FEDERAL RESERVE SYSTEM

Kalėdų Atvirutės

Rašo Ona Kubilienė

Tur but mažai kas iš mūsų, pasitraukė iš atviručių biznio kurie perkame Kalėdų atvirutes, pamąstome kaip jos atsirado, ir kas buvo jų iniciatorius — kas dėl jų pasišventė, kad jas padarius tuom kuo jos yra šiandien?

Kalėdų atvirutes dar visi neseniai yra siuntinėjamos viens kitam kaip pasveikinimo ženklas, nors tikrenybėje žmonės jaučė jų reikalingumą net viduramžiujė. Bet viduramžiujė Kalėdų atviručių dar nebuvo ir žmonės sveikindavos viens kitą žodžiu.

Gimtadienio ir "Valantine" atvirutės daug pirmiau atsirado ir prigijo tarp žmonių negu "Christmas Cards".

Garsūs rašytojas W. Turner savo straipsnyje "Kalėdų Atvirutės" sako, kad tikra, pilnoj dvasioj "Christmas Card" nepasirodė Amerikoje net iki 1863. Pirmas Kalėdų atvirutes išleido viešai Goodall kompanija. Jas paruošė artistas Sulman rankomis, vėliau jos buvo litografuotos ir parduodamos į krautuves. Tos pirmosios Kalėdų atvirutės buvo pusėtinai didelės, keturkampės ir kiekvienam kampe jos turėjo skirtingą vaizdelį. Pavyzdžiui, vienam kampe šėima linksmi gerė vyną, antrame kampe turtingas žmogus duoda kalėdinę dovaną neturtuoliui, ir taip toliau. Ir net 1864 Goodall kompanija tik atspausdino tokių atviručių vos vieną tukstantį, nes nežinojo kokias pasekmes tos Kalėdų atvirutės turės žmonių tarpe. Kaip tik greitai tos atvirutės buvo padėtos krautuose, taip greitai jos buvo išpirktos. Ir po kiek metų Goodall kompanija

pasitraukė iš atviručių biznio su keliais milijonais dolerių uždarbio.

Jonathan King, kuris padėjo daug laiko tyrinėjimui kaip Kalėdų atvirutė atsirado ir įsikunjio į žmonių sielą, sako, kad daugiausiai pasidarbavo dėl Kalėdų atviručių artistas Sulman ir Sir Henry Cole. Sulman pirmiausiai paruošdavęs "Love Cards" ir iš jų mėlėtos atviručių gimė Kalėdų atvirutės. Nors pilnai tikrų dainučių neturime apie Kalėdų atviručių pradžia, bet viena dalyką mes žinome, kad Kalėdas be savo spalvotų atviručių nebūtų tokios įdomios, puikios ir jaudinančios, kaip jos yra dabar.

Nors Kalėdų atvirutės yra labai puikios dalykas, bet jos turi vartojimo lygsvarą taipgi. Pavyzdžiui, yra labai geras dalykas pasiųsti Kalėdų atvirutę savo draugams pažįstamiems ir taip toliau. Bet dėl savo brangių tėvelių, kurie gyvena toli nuo tavęs ir artimų giminių, yra daug geriau jiems parašyti širdingą pasveikinimo laiškėlį. Žinoma yra daug lengviau nupirkti atvirutę su visais jos papuošalais ir tik užrašyti antrašlį ir "viskas tvarkoje". Bet nežiurint kiek mes esame užimi Kalėdų sezono, mes turime rasti laiko savo mylimiems.

Nesijaudinkite jei negalite Kalėdų dovanų nupirkti, atminti, kad širdingas laiškėlis tavo tėvelius ir gimines padarys daug daugiau laimingais negu jiems nupirkta koks nereikalingas žibutis.

Priežodis sako "ne ką ir kiek davei, bet kaip davei".

GRAŽINA TULAUŠKAITĖ PAKLYDĘ ŽODŽIAI

Širdyje paklydo tavo žodžiai, kaip nelauktas pavasaris soduose. Ir žemė, kaip daina, šį vakarą man rodo.

O kada nors ir tie patys žodžiai alėjoms per knyga išsities. Kąs nors pašėmęs pavartyt nuobodžiai ir neapkęs paties.

Ir rodysis visa tai kvaila ir neįtikėtina perdėm. Kad mes gyvename tais žodžiais ir tom pačiom raidėm.

Ir vėl, kai akys, kaip gyvatės raidėmis šliaužiot ims, — pravirksi tu, kad savo širdį išdalina vagims.

Ka Moterys Veikia

Rašo Dr. Suzana Slakis

Moterys vadinamos "gražioji lytis", bet ne visur yra lygioji lytis. Daugelyje šalių ir dabar yra vergės, apsunskintos, nukriausios ir užmirštos. Bet yra šalių, kur moterys yra lygios ir galingos. Taip buvo ir praeityje ir dabar. Jeigu ne pačios buvo valdonais, tai valdė per kitus — per savo vyrus ar sunus ir kitus taip vadinamus galingus vyrus.

Amerikos šalyje yra moterų praktiknių, su daugeliu teisių ir privilegijų. Jos užima daug žymių urėdų įvairiose profesijose ir kituose užsiėmimuose.

Ponas Wilsonas, "Bobson's Reportų" vice-pirmininkas, sako: "Moterys Suvienytose Valstijose valdo apie 200 milijonų dolerių, kontroliuoja apie 1/3 dalį išdarbinų ir pusę visų šėrų. Moterys savo rankose laiko \$80,000,000,000 (bilijonų) insurance turtu.

Dabar trumpai pažymėsime keletą atsizymėjusių moterų. Rašytojos dabar yra pasekmingos ir gali drąsiai pasirašyti savo pavardę, nereikia vartoti vyrišką slapyvardį, kaip seniau moters kad darė, pav., "George Elliot", kuri buvo Mary Evans.

Francuzijoje yra Camelli Mabro, kuri buvo išrinkta Francuzų Rašytojų draugijos viršininke. Pirmoje eilėje Amerikoje yra Pearl Buck, kuri buvo apdovanota Nobelio premija šimet už rašybą.

Ji pirmiau gavo Pullitser prizą už knygą "The Good Earth" 1932 m. Radio srityje randame moteriškes, Kathryn Crasens ir antrą Dorothy Thompson. Pastaroji gavo aukso medalį lapkričio 1938. Mes visos esam girdėjusios jos gyvą, aiškų skelbimą žinių ir svarbių įvykių interpretaciją.

Filmose yra gabi direktorė Dorothy Arzner, kuri pastačiusios paveikslus: "Blood and Sand" su Valentinu "Covered Wagon", "Sarah and Son", "Anna" su Anna Sten ir kitas. Gabi literatė, Miss Keyes, yra redaktorė "Good House-keeping" žurnalo ir parašė apie 10 knygų.

Juristė, 52 metų Miss Florence Allen, iš Ohio valstijos, yra federalė teisėja. Miss Allen pirmiau buvo pagalbininkė Ohio valstijos apskričio prokuroro. Vėliau buvo išrinkta "Common Plea" teisėja ir iš tos vietos pateko į Ohio valstijos aukščiausią teismą. Dabar ji užima aukštą, federalės teisės vietą ir pirmininkauja federalio šešto rajono teisme. Yra kalbama, kad Miss Allen gali patekti į J. V. Aukščiausią Teismą, į vietą Willis Van Devanterio. Ir kodėl ne? Ji yra skaitoma viepa iš geriausių teisėjų šioj šalyj.

Išradėja yra Miss Henry, kuri kartais vadinama "Lady Edison". Ji turi užpatentavusi 52 išradimus. Taip jos žymes

nių išradimų yra "Alignment Device", labai naudingas instrumentas, ir rašomoji mašinėlė, kuri rašo penkis laiškus ant karto, be "carbon" popieros. Dar kitas išradimas yra siuvama mašina be "bobbin" arba siulų spulelio.

Miss Henry pradėjo savo išradimus būdama jaunutė, vos 9 metų amžiaus. Ji taipgi yra rašytoja ir artistė-dailininkė.

Moterys kitose profesijose

Dailės srityje randame Georgią O'Keefe. Tai 74 metų moteris ir pagarsėjusi dailininkė. Jos darbus išgarsino daugiasiai Alfred Steinglitz, dailės žinovas, kuris taip pamėgo jos darbus, kad vėliau su dailininke apsivedė.

Prižiūrėtoja Burlington geležinkelio yra Mrs. Edith Alden, 54 metų čičagietė, labai gerai susipažinusi su geležinkelio veikimu. Ji toj srityj darbuojasi daugelį metų.

Dabar paaminėsime vieną, iš dalies nepapraslį, amatininkę, vadinamą "Cryptanalyst" — šlapty raštų cifruotoja. To amato ekspertė yra Mrs. Friedman, 45 metų moteriškė, gyvenanti Washingtone. Ji yra labai naudinga valdžiai, išskaitymui šlapty pranešimų, raštų, etc., J. V. karo vadovybei ir teisingumo departamentui.

Mes gerai žinome garsias teatrų artistes — Helen Hayes, Ethel Barrymore ir daugelį kitų; garsias dainininkes — Lily Pons, Kirsten Flagstad ir mūsų tautietę Anna Kaskas.

Pasižymėjusių filmų artistų yra daugybė ir visų suminėti negalima. Mes kiekviena turim pasirinkę savo favorites, kaip Greta Garbo, Norma Shearer ir kitas.

Ir kitose, praktikniose profesijose, medicinos moksle ir jo šakose, yra daugybė moterų. Yra daug dentistų, vaistininkių, chemikų, technikių, slaugių ir ligoninių užveizdy. Yra daug diatečių — žinovų maitos ligonjams ir invalidams. Ir, galų gale, yra nemažai moterų gydytojų. Medicinjoj moterys lošia svarbią rolę.

Apie moteris medicinoj šiais metais buvo išleista įdomi knyga "Women in Medicine", parašyta Dr. Kate Campbell Mead. Ji aprašo moterų veiklą medicinoj nuo senovės laikų, 3000 prieš Kristų, iki šių dienų. Tai labai gera knyga, kurią malonu skaityti.

Moterys turi gabumų, turi pasišventimą ir mums smagu žinoti, kad jos žengia pirmyn su progresu. Moterys užima svarbią vietą žmonių progresu.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Kalėdų eglaitė

(Skirių Moterų Skyriaus bendradarbiams)

Rašo Stasė G.

Atmenu kaip visi neseniai sužibo, pasipuošę Kalėdų Eglaitė... Nemanykite! Tai ne stebuklai! Kaspinai spalvuoti, įgros rankų darbo juostos driekėsi per žalias eglaitės šakas. Jos bandė apjuosti ją, suteikti daugiau gyvumo, grožio. Tarytum meilės ir taikos žartai plačiai atsidarė, o per juos ryg žvaigždutės viena po kitai harmoningai sukibo, kad kuo gražiau papuošti savąją Kalėdų Eglaitę. Pas jas nebuvo pavydo, jos dirbo sesučių gerovei ir dirb. Tai Eglaitė, kuriai kiekviena moteris ar mergaitė, su pasididžiavimu kiekvieną ketvirtadienį sklaido lapus ir kitas savo sesutes ragina ją grožėtis.

Gyvenime kartais valandėlės buna, kad liepia užmiršti viską ant žemės... Paliekam motiną, dukterį, sesutę, paliekam namus ir einam basos... per sniego kupstynus, per didžiausius kalnus, pugas, pasigrožėt tos žavingos Kalėdų Eglaitės, išgirsti ką naujo dabar pasakys. Tos Eglaitės, kuri savo žavingai spinduliais neša taiką, meilę lietuvei.

Mes netikim į stebuklus, ne norim girdėt veidmainių, trokštame išgirsti tikrai tyrą, tyriausią meilę ir taiką papuoštą teisybe, tad cinam ne tiek pasikrožėt, bet stengiamės kartu ir padėt papuošti, kad kiekvienais metais vis gražiau Eglaitė žibėtų, daugiau apšviestos spindulių leistų į tas moteris, kurios dar neturėjot progos kartu su mumis didžiulius Kalėdų Eglaitė.

Mačiau kaip ji glaudė tamsoje prie sienos, nuleisdama skarą ant liesų pečių. Iš po skoros dvi akys, lyg matant vylą, įstabiai liepsnojo. Tai buvo akys... kurios dar nežino skausmų. Kązkas suriko: "Užuusti! Pakartai! Tą ištvirkėlę! Geri žmonės didžiulios Krislaus gimimu, o ji benkartą nešiojasi". Istikrųjų koks žiaurus pasaulis pamaniau. Vienus per daug myli, o kitus negarbingai skriaudžia.

Dabar aš vėl ją sutikau. Stebuklai! Ji visai kita. Prašo pasveikinti tas Kalėdų žvaigždutes, kurios taip žavingai savo raštais puošė Kalėdų Eglaitę. Ji mat lietuvė ir mėgsta skaityti Moterų Skyrių. Atsiduso vargiškė ir sako: "Oh, jeigu aš galėčiau širdį atverti ir pasakyti kiek daug atsiekiau sekdama Moterų Skyrių, bučiau begalo laiminga. Aš tik dabar išvydau tikrą Kalėdų Eglaitę, kurios pirmą nemačiau. O kaip skaisčiai ji šviečia kaip širdį gaivina, kaip meiliai glaudžia vargšus po savo galingu sparnu ir rodo kelrodį į šviesesnę ateitį."

Seniai už kalnelio saulutė nuėrė, mūsų žvaigždutės jau vėl ruošiasi sužibėt. Jos puoš Kalėdų Eglaitę kaip puošė anksčiau. Vėl drieksis margi žavingi kaspilai per žaliuosius lapus Eglaitės, vėl neš apšvieta, taiką lietuvei moteriai, motinai ir dukterai.

Atmenu viską ir niekad neužmiršiu, kiek džiaugsmo, kiek laimės tą momentą jaučiau, išvydus pirmąją Kalėdų Eglaitę su užrašu: "Moterų Skyriaus Kalėdinė laida". Maniau, gal galėsiu užmiršti, tai tik menkniekis, argi tai jų darbas?... Bet ne! Tai neužmirština. Taip, nevisos eglaitės vienos. Nors jos visos labai gra-

žios, žiba gražiai, papuošalai brangūs, bet reikšmė tuščia, išsvajota, nieko gero gyvenime nežada, o tik tamsa dvokia... Lietuvės moterys privalom matyt tik tą eglaitę, kurios spinduliai šviesūs kaip dausų mėlynė, kur žvaigždutės žavingai klabiną lietuvės jautrią širdį, kur kaspinai nusidriekę pina ten ir galybė".

Sveikiname su Kalėdų Šventėmis

ir Linkime Laimingų Naujų Metų!

GDYNIA - AMERICA LINE

M. S. PILSUDSKI

M. S. BATORY

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Linkiu Visiems Draugams, Pažįstamiems ir Pacientams

DR. A. YUŠKA

2422 W. Marquette Rd. Tel. Grovehill 1595

LINKSMŲ ŽIEMOS SVENČIŲ KALEDŲ VISIEMS MŪSŲ DRAUGAMS IR PAŽĪSTAMIEMS!

GEORGE SKOBY

FURRIER TAILOR

2415 W. Marquette Rd.

Tel. Hemlock 6296 Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALEDŲ

Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

MAROZAS BAKING CO.

C. L. MAROZAS, Pres.

4330-4334 S. California Ave. Lafayette 1515

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS!

Marshall Square Wet Wash Laundry

NORS IR PUKIAUSIUS SAVO BALTINIUS DRASIAI GALITE PASIŪSTI IR VISKAS BUS GERAI ISSKALBTA

2617-19-21 West Cermak Rd.

Telefonai ROCKWELL 9208-9209

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

Linkime Savo Draugams, Pažįstamiems, Kostumeriams ir Visiems Lietuviams

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of CHICAGO

4192 SOUTH ARCHER AVENUE

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

HELEN KUCHINSKAS, Sec.

ir visi direktoriai

Ir Čia Kalėdos

LOS ANGELES miesto didžiųjų krautuvų langai išpuošti Kalėdų dovonomis tinkamomis prekėmis. Viskas apiberta dirbtinu sniegu. Didelės eglės apkabinėtos visokiais žiburiais ir žiburiais ir žiburiais.

Didelės iškabos stambiomis raidėmis praneša žmonėms, kad jau tik kelios dienos beliko ligi Kalėdų, tad skubėkit, pirkit viską šventėms, nelaukit paskutinio momento. Tad žmonės ir skuba, bėgia, stumdo viens kitą. Vaikučiai praktikaudami veržiasi, kad pralenkus viens kitą, kad arčiau pamatyti Kalėdų dėduką, kuris irgi lieja prakaitą sunkiam kostiume. Matot, oro temperatūra čia jau siekia 90 laipsnių šilumos.

Gamta, rodos, tyčiodamosi šypsoji, ir vilioje vilioja tą praktikuojančią sudulkėjusią miestą minią į laukus, į kalnus, kur medžiai žaliuoja, gėlės žydi; kur voveraitės lengvai susidraugauja su visais vizitoriais; kur stinos galvas gracioziškai iškelusios, rodos; stebisi, kad žmonės jas pasekdami laipioja po kalnus. Tokius kalnus, kurių viršūnės randasi viršum debesų. Ir kada nuo tokio kalno viršūnės, žiuri plačion berybėn, kur debesys, rodos, po tavo kojomis tingiai slankioja ir viskas taip ramu, ramu — gamtos gražumai neišsemiami.

Staiga, pasimato kur tai netoli dideli juodų dumų kamuliai, tuojau ir raudoni ugnies liežuviai siekianti ligi pat dangaus mėlynės. Greitai plečiasi vis tolyn. Kartais jau, rodos, pasieks ir patį miestą. Tai girusios gaisras, kurį vienas neatsargus žmogus sukėlė. O paskiau tukstančiai žmonių turėjo kovot su juo kol pergalėjo. Ir vėl ramu.

Bet ne — kas tai keista, nepaprasta, lyg kad du dideli dantgariai susidūrė. Stuktelėjo viens į kitą ir viskas aplinkui sukurtėjo. Tai žemės drebėjimas. Mažas, bet jaučiamas. Rodos, lyg pasipiktinus kuomi, ji norėjus nukrėsti nuo savo krutinės ką tokio nemalonaus.

Po tokių atsitikimų, žmogus neturi to Kalėdų upo, nes nėra gamtiškos Kalėdų atmosferos. Net ir visi gražių spalvų langų ir eglaičių papuošalai, rodos, tirpsta nuo karštų saulės spindulių.

O visgi žmones stengiasi sukelti savyje tinkamą sezonui nuotaiką. Ir bėga, skuba, vieni šen, kiti ten — viskas maišosi, verda, kunkuliuoja, o saulė vis be pasigailėjimo kaitina jau ir taip išdžiuvusią žemę. Oras pilnas keistos sausumos ir dulkių.

O Kalėdų varpeliai visur skamba. Taip tai saulėtos Californijos žmonės ruošiasi prie 25 d. gruodžio — Kalėdų...

A. B. N.

Prasau, auklėk tu mano širdį
Ir budink jos jausmū.
Tegu defonijū jos negirdi,
Nei svietas, nei dangus gilus —
Tegu ji tveria vien džiaugsmus.
Džiaugsmus šventus ir upą kelia,
Kur žiba kiek viltis;
Mintis jautras, ugdytas meile,
Kas never' širdį kai įėtis,
Kur matos laimė, ateitis.
Eglės šaka.

Bronė Abraškaitė

Kalėdų Reikšmė Moteries Gyvenime

Kalėdos šaltos, Kalėdos baltos... Kalėdos kokios jos nebūtų, yra metinė šventė ir turi savotišką reikšmę žmogaus gyvenime. Jos kiekvienam sulaukia svarbią rolę, bet ypač turi didesnę reikšmę moters gyvenime. Taip jaunas, taip senas laukia tų metinių švenčių. Laukia Kalėdų ir Naujų Metų. Per metus žmogus gyvena, dirbuoja, rūpinasi įvairiais gyvenimo reikalais. Daug ką pergyvena. Ir, štai, ateina galas metų. Kiekvienam norisi tie metai užbaigti gražiai, iškilmingai. Pasidžiaugti per tuos metus nuveiktais darbais.

Kiekvienas rūpinasi geriau prisiruošti Kalėdoms, o ypač tas rupi moterims. Dar jaunuose metuose budama mergaitė jau planuoja, kaip geriau sutikti šventes ir kaip jas įspudingiau praleisti. Kiekviena motina, nors ji būtų ir neturtingiausia, bet atėjus šventėms stengiasi kuo nors geriau pataisyti savo šeimai stalą, skanesnį kąsnelį pateikti šventėms, Taipgi nors ir menkiausia dovanėle apdovanooti savo mylimuosius, suteikti jiems tą kalėdinį džiaugsmą.

Kiek skubos ir energijos išieikvojama, kiek įvairių galvojimų tam prisiruošimui. Daugelis moterų, o ypač merginų dienos metu užimtos kasdieniniu darbu. Po darbo valandų bėga per didžiasias krautuves, renkasi įvairius daiktus, išleidžia savo sutauapas. Kiek čia buna susigrudimo, kiek jaudinimosi... Bet vis tai Kalėdų ruošas.

Prisipirkimas Kalėdoms įvairių pirkinių ar pasiruošimas skanesnių valgių šventėms, tai dar neviskas. Kalėdos yra kaip ir taiklingumo šventė. Turėtume pagalvoti, perkratyti viso meto pergyvenimus. Jei buvę kokių nesupratimų, kurių gana dažnai pasitaiko, pasirūpinti to venyti ateityje. Padaryti šia proga kaip ir naują rezoliuciją, kad su savo artimais ateityj sugyvensime kuo gražiausiai. Atleikime kitų padarytas skriaudas.

"Ramybė geros valios žmonėms..." Tai, rodos, yra labai senas pasakymas, kuris kartojamas šimtmečiais ir dažniausiai Kalėdų metu. Bet ar ta ramybė šiandien randasi nors ir geriausios valios žmonėms? Yra šalių, kur šių švenčių laikotarpiu žmonės prieš savo norą visai nekaltai pudomi kalėjimuose, paverčiami lavonais, arba lieka invalidais visam savo gyvenimui. Tuose kraštuose, kur gyvenimą ardo karai, kur keliamas neapykanta brolio prieš brolių, ten Kalėdos negali būti linksmos, ten negali būti ramybės žmonėms.

Nėra linksmos Kalėdos ir tuose kraštuose, kuriems grimoja baisaus karo ir pavergimo šešėliai. Kada nesi žmogus užtikrintas ar kitas Kalėdas dar galėsi švęsti laisvas ar jau busi vergijos pančiuose irakintas — Kalėdos nėra linksmos. Ir gaila tų žmonių...

Gyvenant šiame demokratiškam krašte, naudojantis visomis gyvenimo laisvėmis, bent mes, sesutės, stenkimės auklėti savyje geresnį susitarimą, susigyvenimą. Mesime į šalį pavydą ir neapykantą. Nustokime bereikalingai rūpinęsi kiltų asmeniniais reikalais. Palikime jų reikalus jiems patiems. Tik gelbėkime jiems nelaimę iš tikus. Bus mažiau tuomet bereikalingų kalbų ir iš to kylančių kitiems nemalonių.

Dirbdamos daugiau kultūriniai, busime labiau nusistatę visuomeniniai. Stenkimės parodyti savo gerą širdį artimui, o tuomet mes neturėsime draugų neapykantos, busime visų gerbiamos ir atliksime savo moterišką rolę. Juk moteris yra vaizduojama kaip taikos simbolis. Savo švelnumu, jautrumu ir maloniu apsiėjimu, nors ir žiauriausių būdą galime pergalei, sušvelninti ir atvesti į žmoniškumo kelią.

Taip elgantis ar tai šeimoje, ar tai su savo draugais, mes parodydime tikrą artimo meilę. Tą meilę, kuri yra labai svarbi žmogaus gyvenime, tai bus geriausia kalėdinė dovana. Tą dovaną įvertins mūsų draugai, ta dovaną juos linksmis, o mes jausimės daug laimingesnės, nes žinosime, kad gerą darome. Nėra geresnio dalyko kultūringam pasaulyje, kaip padaryti ką nors gera savo artimui.

Pradėkime su šiomis Kalėdomis naujai gyventi. Pasirūpinkime, kad su Naujais metais mesime į šalį visa tai, kas buvo praeityje, kaip seną netinkamą daiktą ir pradėsimė viską iš naujo. Bukime tvirtos pasirūpinkime, o laimėsime lengvai. Tik to siekiant, tą vykdinant bus ramybė žmonėms geros valios žmonėms. Užgims tas Kalėdų Kūdikielis mūsų širdyse — užgims širdinga artimo meilė. Ir tuomet jausime daug didesnį nuosirdumą sakydamas — Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų!

Laiškas iš Lietuvos
1938 XI 24. Obelynė, Tabariškių paštas.
Miela P-ia Jurgelionienė:
Prašau priimti mano širdingus sveikinimus Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga ir linkėjimus viso gero, kas gali būti gero šiame pasaulyje.
Su dėkingumu prisimenu moterų naujieniečių, Moterų Klubo ir mano prietelių malonios panelės Mikuškaitės, ponios Miščikaitienės vaišingumą ir jų suteiktas man progas susipažinti su jų visuomeniška veikla Čikagoje. Neužmirštamą įspūdį paliko man ir mano išleistuvių vasario 18—19-tos naktis ir pokilis, kuris dėka ponios Miščikaitienės iniciatyva, davė progos pasimatyti ir atsiveikinti su didoku bureliu man ir mano vyro jaunystės draugu. Tą mažąją knygtę su parašais ir linkėjimais man ir mano vyrui aš jam išteikiu tuojaus grįžus Lietuvon ir mainis gyvenimo laisvėmis, bent ryžimą tuojaus dėkoti už at-

PRAŠAU, AUKLĖK ...

Prašau, auklėk tu mano širdį
Ir budink jos jausmū.
Tegu defonijū jos negirdi,
Nei svietas, nei dangus gilus —
Tegu ji tveria vien džiaugsmus.
Džiaugsmus šventus ir upą kelia,
Kur žiba kiek viltis;
Mintis jautras, ugdytas meile,
Kas never' širdį kai įėtis,
Kur matos laimė, ateitis.
Eglės šaka.

Bronė Abraškaitė

Kalėdų Reikšmė Moteries Gyvenime

Kalėdos šaltos, Kalėdos baltos... Kalėdos kokios jos nebūtų, yra metinė šventė ir turi savotišką reikšmę žmogaus gyvenime. Jos kiekvienam sulaukia svarbią rolę, bet ypač turi didesnę reikšmę moters gyvenime. Taip jaunas, taip senas laukia tų metinių švenčių. Laukia Kalėdų ir Naujų Metų. Per metus žmogus gyvena, dirbuoja, rūpinasi įvairiais gyvenimo reikalais. Daug ką pergyvena. Ir, štai, ateina galas metų. Kiekvienam norisi tie metai užbaigti gražiai, iškilmingai. Pasidžiaugti per tuos metus nuveiktais darbais.

Kiekvienas rūpinasi geriau prisiruošti Kalėdoms, o ypač tas rupi moterims. Dar jaunuose metuose budama mergaitė jau planuoja, kaip geriau sutikti šventes ir kaip jas įspudingiau praleisti. Kiekviena motina, nors ji būtų ir neturtingiausia, bet atėjus šventėms stengiasi kuo nors geriau pataisyti savo šeimai stalą, skanesnį kąsnelį pateikti šventėms, Taipgi nors ir menkiausia dovanėle apdovanooti savo mylimuosius, suteikti jiems tą kalėdinį džiaugsmą.

Kiek skubos ir energijos išieikvojama, kiek įvairių galvojimų tam prisiruošimui. Daugelis moterų, o ypač merginų dienos metu užimtos kasdieniniu darbu. Po darbo valandų bėga per didžiasias krautuves, renkasi įvairius daiktus, išleidžia savo sutauapas. Kiek čia buna susigrudimo, kiek jaudinimosi... Bet vis tai Kalėdų ruošas.

Prisipirkimas Kalėdoms įvairių pirkinių ar pasiruošimas skanesnių valgių šventėms, tai dar neviskas. Kalėdos yra kaip ir taiklingumo šventė. Turėtume pagalvoti, perkratyti viso meto pergyvenimus. Jei buvę kokių nesupratimų, kurių gana dažnai pasitaiko, pasirūpinti to venyti ateityje. Padaryti šia proga kaip ir naują rezoliuciją, kad su savo artimais ateityj sugyvensime kuo gražiausiai. Atleikime kitų padarytas skriaudas.

"Ramybė geros valios žmonėms..." Tai, rodos, yra labai senas pasakymas, kuris kartojamas šimtmečiais ir dažniausiai Kalėdų metu. Bet ar ta ramybė šiandien randasi nors ir geriausios valios žmonėms? Yra šalių, kur šių švenčių laikotarpiu žmonės prieš savo norą visai nekaltai pudomi kalėjimuose, paverčiami lavonais, arba lieka invalidais visam savo gyvenimui. Tuose kraštuose, kur gyvenimą ardo karai, kur keliamas neapykanta brolio prieš brolių, ten Kalėdos negali būti linksmos, ten negali būti ramybės žmonėms.

Nėra linksmos Kalėdos ir tuose kraštuose, kuriems grimoja baisaus karo ir pavergimo šešėliai. Kada nesi žmogus užtikrintas ar kitas Kalėdas dar galėsi švęsti laisvas ar jau busi vergijos pančiuose irakintas — Kalėdos nėra linksmos. Ir gaila tų žmonių...

Gyvenant šiame demokratiškam krašte, naudojantis visomis gyvenimo laisvėmis, bent mes, sesutės, stenkimės auklėti savyje geresnį susitarimą, susigyvenimą. Mesime į šalį pavydą ir neapykantą. Nustokime bereikalingai rūpinęsi kiltų asmeniniais reikalais. Palikime jų reikalus jiems patiems. Tik gelbėkime jiems nelaimę iš tikus. Bus mažiau tuomet bereikalingų kalbų ir iš to kylančių kitiems nemalonių.

Dirbdamos daugiau kultūriniai, busime labiau nusistatę visuomeniniai. Stenkimės parodyti savo gerą širdį artimui, o tuomet mes neturėsime draugų neapykantos, busime visų gerbiamos ir atliksime savo moterišką rolę. Juk moteris yra vaizduojama kaip taikos simbolis. Savo švelnumu, jautrumu ir maloniu apsiėjimu, nors ir žiauriausių būdą galime pergalei, sušvelninti ir atvesti į žmoniškumo kelią.

Taip elgantis ar tai šeimoje, ar tai su savo draugais, mes parodydime tikrą artimo meilę. Tą meilę, kuri yra labai svarbi žmogaus gyvenime, tai bus geriausia kalėdinė dovana. Tą dovaną įvertins mūsų draugai, ta dovaną juos linksmis, o mes jausimės daug laimingesnės, nes žinosime, kad gerą darome. Nėra geresnio dalyko kultūringam pasaulyje, kaip padaryti ką nors gera savo artimui.

Pradėkime su šiomis Kalėdomis naujai gyventi. Pasirūpinkime, kad su Naujais metais mesime į šalį visa tai, kas buvo praeityje, kaip seną netinkamą daiktą ir pradėsimė viską iš naujo. Bukime tvirtos pasirūpinkime, o laimėsime lengvai. Tik to siekiant, tą vykdinant bus ramybė žmonėms geros valios žmonėms. Užgims tas Kalėdų Kūdikielis mūsų širdyse — užgims širdinga artimo meilė. Ir tuomet jausime daug didesnį nuosirdumą sakydamas — Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų!

Laiškas iš Lietuvos
1938 XI 24. Obelynė, Tabariškių paštas.
Miela P-ia Jurgelionienė:
Prašau priimti mano širdingus sveikinimus Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga ir linkėjimus viso gero, kas gali būti gero šiame pasaulyje.
Su dėkingumu prisimenu moterų naujieniečių, Moterų Klubo ir mano prietelių malonios panelės Mikuškaitės, ponios Miščikaitienės vaišingumą ir jų suteiktas man progas susipažinti su jų visuomeniška veikla Čikagoje. Neužmirštamą įspūdį paliko man ir mano išleistuvių vasario 18—19-tos naktis ir pokilis, kuris dėka ponios Miščikaitienės iniciatyva, davė progos pasimatyti ir atsiveikinti su didoku bureliu man ir mano vyro jaunystės draugu. Tą mažąją knygtę su parašais ir linkėjimais man ir mano vyrui aš jam išteikiu tuojaus grįžus Lietuvon ir mainis gyvenimo laisvėmis, bent ryžimą tuojaus dėkoti už at-

Pavėlavo — Pačios Negavo

(Tąsa iš 5-to pusl.)
—Palauk tu, ragana, parsivesiu pačiu: nebedraskysi tu man akių...
—Išraudonavęs, apsilęs įpoškavo pas Dievą. Pamatęs Dievas guslebo:
—Na, tėveli dvasiškas! Kas tave taip ganojo?
—Pačios man reikia, Dievuli, pačios... Gaspadinė neklauso, į apmaudą veda... Duok, Dievuli, man pačių, duok! Labai man reikia.
Dievas, išgirdęs prašymą, net rankas nuleido.
—Pavėlavai, tėveli, — sako: —tavo laimei ar nelaimi, visas pačias kitiems kunigams išdalinau, tau nė vienos nebeliko. Senų papratimų verskis, kame įmanydamas glauskisi... Nebeturiu tau pačios... Pavėlavai, tėveli...
Išėjo kunigas nosį nuleidęs.
—Po šimtas pyptių,—spaudosi: —nieko naujo: vėl tik gaspadinė... Gaila ir kelionės... Saklo—senų papratimų; bėpigę pasakyti, bet kas nemėgins, nieko nežino.
Pareidamas namo, kunigas užsuko į dvarą, kuriame buvo jauna ponija, trys panos ir graži tarnaitė.
1911 m.

minčių, bet spėjtu, kad jis dar 1938 metais tą žygį įvykdys. Šiais 1938 metais tą žygį įvykdys.
Iš savo pusės siunčiu mano linkėjimus gerb. poniai Jurgelionienei, N. Gugienei ir p. Gugiu, d-rui Gračiunui, P. Griučiu, p. Daužvardienei, ponui konsului Daužvardžiui, Vandai ir J. Bijanskams, Michalinai, Lili, Kaziu Baronom, Milda ir Antanui Vaivadam, p. A. Nankelienei, p. A. Miščikaitienės šeimai, p. Eufrozijai Mikušutei, p. Bronės Balickaitės šeimai, p. Bračiulienei, P. p. Radžiukynams.
Honorata Ivanauskienė.

Maryte!
Siunčiu Tau geriausius linkėjimus ir prisiminimus iš senai praėjusių Paryžiaus pergyvenimų.
Tadas Ivanauskas.
Prašau sveikinti visus mūsų bendrus pažįstamus.

Redakcijos prierašas
P-as Tadas Ivanauskas yra įžymus gamtininkas-mokslininkas ir Lietuvos Universiteto profesorius. P-ia Honorata Ivanauskienė praėjusiais metais lankėsi Čikagoje.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Linkim Viesiems Draugams ir Kostumeriams

J. WELICHKA
Muveris ir Angliū Išvežiojas
6921 So. Western Ave.
Rep. 3713

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS MUSŲ KOSTUMERIAMS IR DRAUGAMS LINKI

JOHN PAKEL & CO.
GENERAL BUILDING CONTRACTORS
2502 West 69th Street
TELEFONAI: Grovehill 0306, Res. Republic 3767

LINKSMŲ KALEDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKIME VISIEMS MUSŲ DRAUGAMS KOSTUMERIAMS!

PARK VIEW
WET WASH LAUNDRY CO.
1727 West 21 St. Tel. Canal 7172
Chicago, Illinois

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKI VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS IR DRAUGAMS

MR. & MRS. PILKIS
SAVININKAI

LIBERTY RESTORANO
4915 W. 14 St. Cicero, Ill.
Tel. Cicero 3564

Taipgi Linki Sulaukti Linksmų ir Laimingų Švenčių

LIBERTY GROVE
(Buvusis Dambrausko Daržas)
J. PILKIS CHIMILISKIS
Savininkai

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams
THE BRIDGEPORT CLOTHING CO.
J. PETRAUSKAS, Sav.
3312 So. Halsted Street Chicago, Ill.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems
Remėjams, Draugams ir Kostumeriams.
VICTOR BAGDONAS
(BRIDGEPORTO MUVERIS)
3406 So. Halsted St. Tel. Yards 3408

LINKSMŲ KALEDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams
NARVID'S BAKERY
M. R. NARVIDAS, Sav.
2424 W. 69th Street. Tel. Prospect 5705
6558 So. Western Ave. Tel. Hemlock 3193

LINKSMŲ KALEDŲ
ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkime Draugams ir Visiems Lietuviams
PETRAS ir ONA KACER — KACERAUSKAS
KURORTO SAV.
Lake Shore County Rd. Beverly Shores, Ind.
Tel. 2863-2

Pavėlavo — Pačios Negavo
(Tąsa iš 5-to pusl.)
—Palauk tu, ragana, parsivesiu pačiu: nebedraskysi tu man akių...
—Išraudonavęs, apsilęs įpoškavo pas Dievą. Pamatęs Dievas guslebo:
—Na, tėveli dvasiškas! Kas tave taip ganojo?
—Pačios man reikia, Dievuli, pačios... Gaspadinė neklauso, į apmaudą veda... Duok, Dievuli, man pačių, duok! Labai man reikia.
Dievas, išgirdęs prašymą, net rankas nuleido.
—Pavėlavai, tėveli, — sako: —tavo laimei ar nelaimi, visas pačias kitiems kunigams išdalinau, tau nė vienos nebeliko. Senų papratimų verskis, kame įmanydamas glauskisi... Nebeturiu tau pačios... Pavėlavai, tėveli...
Išėjo kunigas nosį nuleidęs.
—Po šimtas pyptių,—spaudosi: —nieko naujo: vėl tik gaspadinė... Gaila ir kelionės... Saklo—senų papratimų; bėpigę pasakyti, bet kas nemėgins, nieko nežino.
Pareidamas namo, kunigas užsuko į dvarą, kuriame buvo jauna ponija, trys panos ir graži tarnaitė.
1911 m.

Mr. and Mrs. J. P. Rakštis
LINKSMŲ KALEDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS MUSŲ KOSTUMERIAMS, Draugams ir Pažįstamiems Velijs
A. F. CZESNA BATHS
1657 West 45th St., kampas S. Paulina St.
Telefonas BOULEVARD 4552

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS MUSŲ KOSTUMERIAMS IR DRAUGAMS LINKI
JOHN PAKEL & CO.
GENERAL BUILDING CONTRACTORS
2502 West 69th Street
TELEFONAI: Grovehill 0306, Res. Republic 3767

LINKSMŲ KALEDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKIME VISIEMS MUSŲ DRAUGAMS KOSTUMERIAMS!
PARK VIEW
WET WASH LAUNDRY CO.
1727 West 21 St. Tel. Canal 7172
Chicago, Illinois

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKI VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS IR DRAUGAMS
MR. & MRS. PILKIS
SAVININKAI

LIBERTY RESTORANO
4915 W. 14 St. Cicero, Ill.
Tel. Cicero 3564

Taipgi Linki Sulaukti Linksmų ir Laimingų Švenčių
LIBERTY GROVE
(Buvusis Dambrausko Daržas)
J. PILKIS CHIMILISKIS
Savininkai

Muzikos Žinios

Veda—NORA

"Ir Kalėdos atneš mums savo džiaugsmą dainoje..."

Kauno Muzikalis Sezonas Pilenas Įdomybių

Lietuvos opera atidarė savo 18-tą metinį sezoną su Bizet'o opera "Carmen." V. Januškaitė-Zaunienė buvo Carmen, Kipras Petrauskas-Jose ir Tallat-Kelpša dirigavo.

Tai buvo "thrilling" spektaklis, sako mūsų Birutės Choro vedėjas, p. Jonas Byanskas, kuris tuo laiku viešėjo Lietuvoje, ir lankė operą atidarymo progą.

Verdi Operos "Otello" Premjera

Paminėjimui garsiojo italų kompozitoriaus Giuseppe Verdi 125 metų gimimo sukakties Lietuvos Valstybės Opera spalio 15 d. pastatė jo kurinį "Otello". Lietuvos Aido muzikos kritikas Vl. Jakubėnas šiais žodžiais pradėjo savo šio spektaklio recenziją:

"Mūsų operą galima pasveikinti gražiu laimėjimu: "Otello" pastatyme pasiekta lygis, tik retais momentais matytas mūsų teatre."

P. Oleka kaip režisoriaus ypačiai pasižymėjo šios operos pastatyme.

Bet didžiausio kredito užsitarnavo neseniai iš užsienio grįžęs dirigentas Vytautas Marijošius.

"Otello" rolėje, kuri ypačiai didelių reikalavimų stato artistui, buvo Kipras Petrauskas. Kaip vokališkai, taip ir vaidybiniai šis sunkią rolę p. Petrauskas išpldė puikusiai.

A. Dambrauskaitė — "Desdemonos" rolėje, davė "vaizdą harmoningai pavykusį visais atžvilgiais", rašo p. Jakubėnas. "Jago" vaidino buvęs amerikietis P. Antanas Sodeika; "pasiėkęs ryškias, taip pat ir gerai sudainuoto vaizdo".

Mūsų chigietė p-ia Vanda Byanskienė, kurį laiką pasilikusi Lietuvoje studijuoti, turėjo laimės matyti šią premjerą. Ji rašo, kad tai iš tikrųjų buvo įdomus ir labai žavėtinis įvykis.

Populiarių Koncertų Sesija

Sveikintinas yra žingsnis, Muzikos Draugijos iniciatyva sumanytas, rengti reguliariai populiarūs koncertai Kaune. Šie koncertai, skirti rimtam muzikos menui plėsti Lietuvos gyventojų tarpe, bus rengiami iš dalies už visai pigią kainą, — iš dalies gi, atskiroms organizacijoms, visai nemokamai.

Pirmas koncertas buvo skirtas Aušros Mergaičių Gimnazijai.

"Reikėjo matyti, su kokių susidomėjimu ir susikaupimu jauna auditorija klausė rimto veikalų", rašo korespondentas.

Už sumanytą ir vykinimą šių koncertų dideli nuopelnai priklauso Muzikos Draugijos pirmininkui N. Martinoniui, kuris labai atsidasusiai dirba dėl jų geriausio pasisekimo.

Kiek Lietuvoj Yra Radio Klausytojų

Su šių metų spalio 1 d. Lietuvoje buvo įregistruotų 54,718 radio abonentų. Nors vasaros sezonu radio naudojimas paprastai buna mažesnis, bet Lietuvoj priauglis pašoko net ant 1,051 abonentų.

Kaune įregistruota 13,106. Klaipėdoje — 6,486.

Šaulių Sąjungos Choras Šventė 15 Metų Jubiliuj

Šaulių Sąjungos Choras, Nikodemo Martinonio vedamas, neseniai šventė savo 15 metų veiklos sukaktį. Šis choras užima žymią vietą Lietuvos muzikos sferose ir su dideliu pasisekimu yra koncertavęs ir užsienyje.

Jubiliejaus progą, tarp kitų kurinių, buvo pirmą kartą atliktas naujas Stasio Šimkaus kurinys "Nakties Tylumoje". Šis kurinys stato didelių reikalavimų chorui. Programoj taipgi buvo papildytas mūsų chorinės literatos šedevras, to paties Stasio Šimkaus "Oželis", kurį Chicago muzikos mylėtojai gerai pažįsta ir mėgsta. Šis numeris buvo taip gerai išpildytas, kad publikai reikalaujant, teko pakartoti.

Maloni Žinia — Laukiami Svečiai

1939 metai žada duoti daug įdomių smagumų Amerikos lietuviams muzikos mylėtojams. Nėkalbant apie kitus, vienas svarbesnių įvykių bus Vytauto Didžiojo Universiteto Choro atvykimas Amerikon. Jie žada, geriau sakant, rengiasi atvykti tuojau pasibaigus mokslo metams.

Šis yra didžiausias choras Kaune. Turi 196 choristus. Bet į Ameriką atvyks tikiai 60 rinktinių choristų. Aplankys didesnes lietuvių kolonijas ir surengs eilę koncertų.

Tai jau tikrai turėsime dainos šventę, kada šis choras aplankys Chicago. Lauksime.

Kiti Svečiai Pasaulinės Parodos Proga

Kiek teko patirti iš spaudos, Pasaulinės Parodos progą turėsime daug įžymių ir brangių svečių iš Lietuvos, tarp jų, tai visų seniai laukiamą Kiprą Petrauską ir kitus dainininkus iš operos; Nikodemą Martinonį, Vytautą Marijošų, paminėjus tikiai kelis. Bet apie šį, visų laukiamą malonumą, pakalbėsime kitą kartą.

Truputį Apie Mūsų Vietinę Muzikos Veiklą

Nors metai dar nevisai pasibaigę ir negalima išduoti pilno "raporto", tačiau galima pasakyti, kad jie 1938 metai buvo ypačiai žymūs mūsų dailės mylėtojų gyvenime.

Nesigilinant į viso veikimo eigą, specialaus paminėjimo užsitarnauja Birutės Choras už abudu pastatymus Offenbach'o komiškos operos "Perikola". Iš visų atžvilgių — vaidybinio, vokalinio, muzikalės direkcijos, sceniškių efektų ir scenerijų, kostiumų ir — paskiausiai, bet ne mažiausiai, — režisūros, šie spektakliai turėjo savo nuopelnus.

Pirmyn Chorui šie metai buvo iš tikrųjų reikšmingi ir turi būti pažymėti specialėm raišdėm- jų veiklos užrašuose. Nėkalbant jau apie jų sėkmingą irgi antrą pakartojimą Mascagni operos "Cavalleria Rusticana" — šiam chorui tenka garbė būti pirmam Amerikos chorui, kuris aplankė Lietuvą. Šis

jaunimas parodė, kad "kur yra noras, ten yra ir bukas". Jie padarė gražią pažintį tarp Amerikos jaunuolių ir visos Lietuvos žmonių, sėkmingai koncertuodami kelias dešimtis kartų. Sugrįžęs jaunimas per ilgus, ilgus metus gyvens tais gražiais atsiminimais ir įspūdžiais, kuriuos jų keliuonė Lietuvoje sukūrė. Dabar Pirmyn Choras lanko didesnes lietuvių kolonijas su koncertais, — visur jis entuziaistiškai sutinkamas gražiausiai minimas.

Naujos Gdynės Choras taipgi pakartojo operetes "Tulpės" ir Gilbert ir Sullivan "Mikado". Ypačiai tenka paminėti paskutinę. Čia choras išlaikė savo vardą muzikos pasaulyje kaipo rimtai priręgtą ir gabiai vedamą visuose savo pasirodymuose scenoje.

Kanklių Choras įrašė svarbų lapą savo veiklos knygon pastatydamas su dideliu ir visapusišku pasisekimu Romberg'o operetę "Studentas Karaliaiūs".

Mūsų Lietuvių Universiteto Klubo nariai turėjo savo idomy dainos ir dramos vakarą, kuriame pasireiškė įvairūs artistiniai talentai ir kurybiniai gabumai.

Čia suminėju tikiai kai kuriuos didesnius įvykius. O kiek buvo tų mažesnių, bet kartu ir gi nemažos svarbos.

Ir kas yra taip vadinama "sum total" šio viso veikimo? Ko galime toliau tikėtis, ko laukti?

Atsakymas toks. Pasirodo, kad mūsų jaunimas, nors ir toli gražu nevisas, bet jog to ir negalima tikėtis, turi pamatiniai gražių įvykių. Šis jaunimas pažįsta ir myli švelnesnius dalykus, turi kilmėsius siekius, yra tarp jų nemažai talentų ir energijos gabumų ir pasiryžimo dirbti ir siekti kelio, kuris veda prie ideališkesnio, prie naudingesnio gyvenimo.

Viso, ko šis jaunimas prašo iš senesniųjų lietuvių, tai laikas nuo laiko patarimų ir paramos jų darbuose.

Zinoma, kad nebutų gražu, ypačiai šioj Kalėdų šventėj, jeigu neatiduotiau visos atatinamos pagarbos, įvertinimo ir kredito tiems mūsų geriems lietuviams, kuriuos matai beveik kiekviename suminėty parengimų. Yra tam tikra grupė dailės mylėtojų, kuri nenulstamai remia, remia ir remia tą mūsų veiklą, nors aš manau, kad jie sutiks, kad ir jie turi tam tikro malonumo ir pasinaudoja iš to visko.

O paskiausiai pasirodo, kad visose šiose organizacijose yra daug visokio talento, kad bendromis jėgomis būtų galima atlikti dar daug didesni darbai. Ir to iš tikrųjų turėtų būti siekiamasi.

Todėl, lai Kalėdų varpai pagėgia išnešioti visokius mažus nesupratimus ir jų vievoj palikti harmoniją ir gerą valią tarp visų dailės mylėtojų.

Sie yra tikrai nuosirdūs linkėjimai

Jūsų MUZIKOS ŽINIŲ VEDEJOS, Noros Gugienės

Drabužiai iš Alumini-jaus

Vienam jaunam Anglijos inžinieriui pasisekė iš aluminijaus padaryti tokią minkštą medžiagą, kurią galima verpti. Jau yra iš tos medžiagos išausta audinių ir bandoma nešioti. Vadinasi, ne tik šaukštus ir puodus turėsime iš aluminijaus, bet ir rubus galėsime ateityje iš to metalo vilkėti.

Linksmų Kalėdų

Taip, tai, drauge, šiandien, rytoj ir poryt, tu ir aš, iš daugelio lupų girdėsime šiuos du, daugybę kartų girdėtus, žodžius: "Linksmų Kalėdų!"

Tau ir man bus malonu girdėti juos. Tu ir aš jausime savyje kokį tai dėkingumą ir atsidėkodami sakysime: Linksmų Kalėdų!"

Ir taip tie du žodžiai, lyg du skambą raktai, atrakins kambarėlių, kuriame tau ir man tik kartą per metus tenka pasisvečiuoti.

Tau ir man nesvarbu ukana ar giedra; nesvarbu mirgančios dausosė žvaigždės, nesvarbu ar žemė dengsis baltu sniegu, žalumynais ar kietais sušalusiu gruodu; nesvarbu kokia šios šventės prasmė ar prigimtis — ne, tie dalykai tau ir man nesvarbu. Bet svarbu, kad žmogus žmogui būtų draugas; svarbu, kad saitaika ir draugingumas viešpatautų žemėje; svarbu, kad meilės ugnelė kurentųsi kiekvieno asmens mintyse; svarbu, kad visi būtų sotys, patenkinti ir ramiai žiurėtų ateitin; svarbu, kad kokie latrai žmonijai ramybės nedrumstų.

Užmirškime lažrus... Visiems pasakykime: "Linksmų Kalėdų!"

"Nesirupinkim; bukim draugingi ir linksmi!" — taip pasakė viena prakūni moteriškė. Iš tiesų, juk tik vieną kartą te gyvename. Mūs niekas nelaukia tenai, už gyvenimo slenksčio. "Bukime draugingi ir linksmi!"

Malonu yra gyventi, kur dega ir šildo skaisti meilės ugnelė ir kartus dumai negrauzia akių. Maloni ta aplinkuma, kuriuoje draugiška nuotaika viešpatuoja. Malonus tie prisiminimai, kuriuose jauti šilumą kitų meilės. Malonu yra mylėti ir būti draugišku. Malonu girdėti ir tuos du, taip daug kartų girdėtu, žodžiu: "Linksmų Kalėdų!"

Kartą tėvas savo namams papuosti parnešė Kalėdų gėlę. Gėlė turėjo tiek žiedų, kiek narių buvo toje šeimoje. Ji visiems patiko.

Duktė, žiurdama į skaisčius raudonus žiedus, sako: "Tėveli, ar aš galiu savo žiedą nusiskinti ir prisisegti sau prie suknelės?"

"Ne, dukrele", — atsako tėvas.

"Kodėl?" Tėveli, juk tas žiedas priklauso man!"

"Ne, dukrele, tas žiedas priklauso gėlei."

"Bet juk ta gėlė priklauso mums?"

"Ne, ji priklauso Kalėdoms."

"Kaip ji priklauso Kalėdoms, kada tu ją nupirkai?"

"Todėl, kad ji tikiai Kalėdoms žydi."

"Žiurėk čia į lauką", — tęsia tėvas — "Matai? Visi laukai apdengti sniegu. Žemė kietai sušalusi. Medžiai be jokio lapelio ir niekur tu neparūšysi gėlės. O šioji gėlė žaliuoja ir žydi! Ir ji žydi tikiai Kalėdoms. Jei tu jos žiedėlių nuskintum, jis greit suvystų ir tu neturėtum linksmų Kalėdų."

Tu ir aš buvome maži. Atsimeni kaip vieną žiemos rytą tave ir mane prikėlė iš miego matytė ir pasveikino sakydama: "Linksmų Kalėdų!"

Ir vyresnieji broliukai, ir vyresniosios sesutės, ir tėvelis — visi širdingai kalbėjo: "Linksmų Kalėdų!"

Tau ir man buvo linksma ir malonu.

Nuo tos dienos jau praėjo daug metų: — gal dvidešimts, gal trisdešimts, gal penkis dešimtis, o gal ir daugiau. Nuo to laiko tau ir man ta šventė tebėra maloni.

Linksmų Kalėdų!

J. Šmotelis.

MIKAS ŠILEIKIS

Meno Kultura

Žodis "menas", tai atvaiz- Platono doktrina, mokslininkas to, kas yra gera, praklinu, kai-filosofai aiškino tą pačią amžina, kas nepriklauso nuo prigimtį. Pagalios scholasti-gyvenimo atmainų, nekeičia kos filosofai pripažino, kad jo laikas nėgi aplinkybės. Bet

Senovės mokslininkai vi-dievi, menas esąs atvaizdas ne idėjų pasaulio, o dievybės pasaulio ir paties Dievo tobulybės. Gir-saip aiškino tą klausimą. Vie-dieji pripažino, kad menas esąs grožį, gali siekti grožio ly-grožio atvaizdas; atvaizdas gaus dieviškajam grožiui. Mi-aukštojo idėjų pasaulio; Die-vy išminties kiltybės ir tt.

Kuomet Sokratas klausė menininkus kas yra menas, tai nė vienas negalėjo į tą klausimą atsakyti. Mes žino-me, kad menas yra estetiniai iškelia. Išaukština menininką filosofinė dogma. Ir jis pri-klauso kuriai nors filosofinei dieviškojo grožio ir tobulybės konstrukcijai, kur pasireiškia kultūrinėje gyvenimo švieso-grįstos mintys—Aristotelis ir kitų scholastikų galutinėje iš-vaizdoje pasirodė viena kita monė sekant, kosmiškojo materialinių idėjų pasauliu, apie kitų estetu-filosofų nuo-menas seka į gimtį jau nebe mones apie meno kurybą ir idealinę, o jau materialumo j-gadintą. Tai gi menas esąs to-lesnis nuo idealo už pačią pri-gimtį. Taip tą mintį-idėją aiš-kulturinio laipsnio. Pav. meno kultura niekuomet nebuvo

Praslinkus keletui šimtme-torijs, pasiremiant Aristotelio ir torijs mus mokia, kad pra-

MENO ŽINIOS

Veda MIKAS ŠILEIKIS

"AUSTRŪŲ GAUDYTOJAI" Millard Sheets'o akvarelės tapyba

dedant egiptiečiais, baigiant šių dienų pasaulio kultura, visuomet meno kurybos budas keitėsi savo išviršinės išraiškos atspalviuose, nors savo esmėje vis ta pati pasilikdavo. Pagaliau pati kultura, kaipo dvasinių tautos pajėgų gaitinija, kartą nukrypusi į slo-pinančias dvasių vėzes, gali privesti pačią tautą prie dvasinio nupuolimo ir politinės vergystės. Jeigu pažvelgsime Egipto-Romos praicitin ir pa-matysime, jog toji nuomonė turi savyje pamato.

Prieš du tūkstančius su viršum metų menas klestėjo filosofiniai tikybinėje bei mitaloginėje meno kuryboje, per daug šimtmečių atspindėjo meno kuryba. Net ir šiandien padaryta idealinio grožio im-prija tebėra dar gyva. Kaip šiandien tikintysis pasaulis Kristų įsivaizduoja išžiurdė-dami dailininkų sukurton jo veido bruožmenon. Kaip senovės elinas pažindavo savo dievus iš Fidijsaus ir Praksite-ljo statulų. Kada elinų tauta mirė, mirdama nusinėčė ka-puona ir savo kulturą. Ji ne-turėjo konkretės meno ir kul-turos dogmos. Mes vaizduojame Kristaus veidą — jo mo-tinus skaisstybę kaipo tobuliausią žmogystę pasaulyje. Tat yra be to, aišku, kad švie-si šventųjų dangaus gyventojų išmintis, charakterizuoja ir jų pačių išvaizdą.

Istorija rodo, kad Italijos renesanso pagrindu buvo at-naujinimas klasicizmo, o ne auklėjimas krikščionių. Michelangelo išreiškė savo di-dingumą dėka senovės klasi-cizmui, kurį jis buvo visa sie-la pamėgęs ir net pagonizmo tradicijas, kuriose matė kla-sine tobulybę. Ir tuomet di-dieji dailininkai dėjo savo pa-stangas, kaip įgyjus klasinę tobulybę iš buvusios graikų kulturos, kad jos pradmenas išplėtojus. Bet be krikščionybės vadovavimo gal niekas nebutų nė svajojęs apie at-naujinimą senovės. Bet čia klausimas kila ar renesansas atnaujino senovę? Ar surišo-tį, sukūrė naują kulturą. Tai gi kultura priklauso gyvajai dvasiai. Menas vystosi, bręsta, sensta ir pagaliau miršta, o ant jo kapo išauga naujos at-žalos su savo įpatybėmis ir vysto naują kulturą.

Tatai reikia pripažinti, kad renesansas nebuvo tikruoju klasinio meno atgimimu, o tik

suklestėjimu naujojo tautinio meno ir kulturos Italijoje. Tuo laiku buvo judėjimas, liečias meno vystymosi pradus —re-kinis ir kartu politinį gyvenime je vis ta pati pasilikdavo. Pagaliau pati kultura, kaipo dvasinių tautos pajėgų gaitinija, kartą nukrypusi į slo-pinančias dvasių vėzes, gali privesti pačią tautą prie dvasinio nupuolimo ir politinės vergystės. Jeigu pažvelgsime Egipto-Romos praicitin ir pa-matysime, jog toji nuomonė turi savyje pamato. Prieš du tūkstančius su viršum metų menas klestėjo filosofiniai tikybinėje bei mitaloginėje meno kuryboje, per daug šimtmečių atspindėjo meno kuryba. Net ir šiandien padaryta idealinio grožio im-prija tebėra dar gyva. Kaip šiandien tikintysis pasaulis Kristų įsivaizduoja išžiurdė-dami dailininkų sukurton jo veido bruožmenon. Kaip senovės elinas pažindavo savo dievus iš Fidijsaus ir Praksite-ljo statulų. Kada elinų tauta mirė, mirdama nusinėčė ka-puona ir savo kulturą. Ji ne-turėjo konkretės meno ir kul-turos dogmos. Mes vaizduojame Kristaus veidą — jo mo-tinus skaisstybę kaipo tobuliausią žmogystę pasaulyje. Tat yra be to, aišku, kad švie-si šventųjų dangaus gyventojų išmintis, charakterizuoja ir jų pačių išvaizdą. Istorija rodo, kad Italijos renesanso pagrindu buvo at-naujinimas klasicizmo, o ne auklėjimas krikščionių. Michelangelo išreiškė savo di-dingumą dėka senovės klasi-cizmui, kurį jis buvo visa sie-la pamėgęs ir net pagonizmo tradicijas, kuriose matė kla-sine tobulybę. Ir tuomet di-dieji dailininkai dėjo savo pa-stangas, kaip įgyjus klasinę tobulybę iš buvusios graikų kulturos, kad jos pradmenas išplėtojus. Bet be krikščionybės vadovavimo gal niekas nebutų nė svajojęs apie at-naujinimą senovės. Bet čia klausimas kila ar renesansas atnaujino senovę? Ar surišo-tį, sukūrė naują kulturą. Tai gi kultura priklauso gyvajai dvasiai. Menas vystosi, bręsta, sensta ir pagaliau miršta, o ant jo kapo išauga naujos at-žalos su savo įpatybėmis ir vysto naują kulturą. Tatai reikia pripažinti, kad renesansas nebuvo tikruoju klasinio meno atgimimu, o tik

Apie Įvairius Dalykus

BURTININKAVIMAS AUSTRALIJOJE

Nusikaltusieji pakabinami ant stulpu.

Australija priklauso Didžioios Britanijos imperijai. Ji dar iki šiol labai retai teapgyventa, nes šiuo laiku Australijoje tėra vos apie 10 mil. gyventojų. Iki atradimo čia gyvenanti visiškai žemos kultūros malajų rasės gyventojai. Pradėjus užplusti kraštų baltiesiems, jie vis labiau ir labiau buvo nustumiami krašto gilumon, į miškus ir dykumas. Čiabuviai Australijos gyventojai nepaprastai smarkiai ėmė išmirti. Šiandien jų bėra likę visiškai nedaug.

Nors baltieji ir turi jiems įtakos, tačiau jų kultūros lygis vis dėlto tebėra labai žemas. Net drąsiai galima būtų pasakyti, kad senieji Australijos gyventojai šiandien tebėra vieni iš žemiausios kultūros žmonių.

Gyvena daugiausia iš med-

zioklės ir rinkdami laukinius vaisius. Kai kurios giminės yra klajoklės, o kitos gyvena kaimeliuose. Kaimeliuose yra pastatytos tam tikros palapinės, kuriose gyventojai slepiasi nuo lietaus ir audrų.

Australiečiuose nepaprastai didelės reikšmės turi burtininkai. Dažnai burtininkai yra ir giminių vyresnieji. Australiečiai burtininkams nepaprastai tiki, galvodami, kad jie tikrai burtais gali žmogui padėti arba jam pakenkti.

Nusikaltusieji prieš burtininkus nepaprastai smarkiai baudžiami. Kai kuriose giminėse yra paprotys, kad nusikaltęs prieš burtininką pakabinamas ant stulpo ir čia visų gyventojų nukankinamas. Pabėgti nusikaltusiam labai sunku, o jei kuriam ir pavyksta pabėgti, tai dažniausiai jis yra surandamas. Pasirodo, kad tokiame pabėgėliui yra atsiunčiamas tam tikras kaulas, vadinamas "mirties kaulu", kuris turi reikšti, kad esi pasmerktas mirti ir turi sugrįžti savo kaiman.

Neseniai Kvinslendo valstybėje, Australijoje, anglų policijos viršininkas Windorah mieste majoras Aubrey pergyveno tokį įvykį.

Prieš trejus metus pas majorą užėjo vienas čiabuvis. Jis pasipasakojo, kad į Windorah miestą jis atėjęs pėsčias iš savo kaimelio apie 300 km., nes iš tenai jis turėjęs bėgti. Esą, jis susipykęs su burtininku ir jam grėsusi didelė baismės, todėl jis nutaręs pabėgti. Jis prašė policijos viršininką, kad jam duotų kokio darbo. Majoras Audrey pasi-

CINDA GLENN, scenos ir radiofono artistė, kuri yra tardoma ryšium su šmugeliu New Yorke. Glenn savo laiku yra buvusi chicagietė.

ko ji pas save tarnu. Jo vardas buvo Wagga. Jis pasirodė geras ir stropus tarnas, majoras Aubrey jį pamilo.

Prieš kiek laiko Wagga pasidarė nepaprastai nuliudęs. Majoras paklausė, kas jam yra. Wagga atsakė, kad jį esą susekė ir jis turįs grįžti į savo kaimą. Tenai jis esąs nuteistas mirties bausme. Majorui tai atrodė labai keista ir jis jį tai nedaug dėmesio tekreipė. Bet štai vieną rytą Wagga dingo. Ilgesnį laiką jam nesugrįžus, Aubrey nutarė iširti, kas čia per dalykas yra. Jis pasiėmė keletą policininkų, sėdo automobiliu ir išvyko į Waggos kaimelį, kurio vietą tarnas jam buvo nupasakojęs. Kelionė, žinoma, buvo sunki ir varginanti—reikėjo keliauti per džungles, kur nėra jokių kelių.

Policininkai kaimelin atvyko kaip tik laiku. Negrų kaimelyje jie pamatė išgaštą vaizdą: Wagga kabojo ant stulpo, jau beveik visiškai be jėgų, o kaimelio gyventojai šokinėjo ir laidė jį strėles. Užteko poros revolverių šuvių, kad gyventojai išlaksytų į visas puses. Policininkai greitai pasigriebė Waggą, įsidosino automobiliu ir nudumė atgal miestan. Wagga buvo nuvežtas ligoninėn, tačiau praėjo keletas savaitių, kol jis pasveiko.

Dabar Wagga papasakojo, kaip visa tai atsitiko. Esą, jis gavęs "mirties kaulą", kurį jam nežinia kas įkišo. O pagal jų papročius esą taip: jei mirusio žmogaus kaulas yra nematant ir nežinant kam nors atnešamas ir įkišamas kišenėn, tai tas yra pasmerktas mirties bausme ir būtina turi atsiduoti mirčiai, Matyti, kad šitas kaimelio burtininkas, su kuriuo Wagga susipyko ir nuo kurio keršto pabėgo, nežinojo to, kol nesurado Waggos. O sužinojęs, kame gyvena pabėgėlis Wagga, atsiuntė jam "mirties kaulą". Kokiu būdu kaulas buvo atneštas į Audrey namus ir įkištas Waggos kišenėn, niekas nematė ir nežino.

Radęs kaulą, Wagga viską supratus, ir jis geriau nutaręs pats sugrįžti kaimelin ir atsiduoti į burtininko rankas. Ir burtininkas jį Hėpės prikalbį prie stulpo. Jei jie nebūtų spėję atvažiuoti, Wagga būtų buvęs nukankintas.

Waggai papasakojo šitokius dalykus, Aubrey įsakė polici-

ninkams sugrįžti į kaimelį ir suimti burtininką.

Iš šito pavyzdžio matome, koks tamsumas dar tebeviešpatauja Australijos džunglėse, nors baltojo žmogaus kultūra vis labiau ir labiau apvaldo Australiją. "L. U."

Ryklio viduriuose rado žmogaus kaulus ir marškinius

Iš Pago Pago, Samoa salos pranešama, kad ten neseniai vienas čiabuvis netoli Tutuila salos pagavo didelį ryklį, netoli tos vietos, kur spėliojama, į jūrą nukrito degantis lėktuvas "Samoa Clipper". Ryklio viduriuose rasta žmogaus marškiniai, kojos kaulai ir vienas šonkaulis. Spėliojama, kad tai greičiausiai bus kaulai vieno žuvusio lakuno, kuris žuvo to lėktuvo nelaimėje.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Musų kostumeriams, draugams ir pažįstamiems velija

J. W. ZACHAREWICZ

903 West 33rd St. Tel. YARDS 5423.

MENO ŽINIOS

Rašo MIKAS SILEIKIS

MENO KULTURA

(Tęsinys iš 1-rio pusl.)

fiziniai, bet įvada esti visų lygiai kultūros tikslams sukurta.

Bet tarp mokslo ir meno yra didelis skirtumas protavimo akte. Mokslo vaduojasi objektyve tiesa. Meno procesas remiasi subjektyve tiesa. Tačiau menas turi didesnės įtakos į plačius žmonijos sluoksnius, nes jis vaizduojasi gyvais žodžiais (daina-muzika) arba gyvais vaizdais (paveikslas-skulptūra), o ne šaltomis sąvokomis.

Visgi Italija kilo iš Romos griuvėsių, o Prancuzija nepajėgė atnaujinti klasicizmo, nes ji nebuvo klasinė tauta, kuri išaugo iš barbarų (Karolingų), bet rado sau tinkamą menę pradžią ir išbulino architektūrą. Prancuzų gotikos architektūra dabar visame pasaulyje yra estetingiausia. Bet šiaandien mes jau turime bene šeštą iš eilės meno išrutulą Prancuzijoje arba geriau sakant kryptį. Nuo primityvaus meno prie romantinio naturalizmo, nuo to prie impresionizmo, ekspresionizmo ir tt.

Visuomet taip buna, kad menininkai stengiasi pagerinti arba atnaujinti senąjį meną, tačiau pagrindė pasilieka tik patys savęs išreiškėjai arba naujos kultūros kurėjai. Žmonių veiksmų pėdsakus pasilieka jų kultūros liudytojais, sujungtos meno kuriniuose. Tuo būdu meno kuriniuose matome atspindžius didvyriškų žygių ir šiaip jau žmonių gyvenimo būdo ir papročių smulkmenų, kupinų tam tikro upo ir dvasios tos tautos, to laikotarpio, kuomet buvo toksai ar kitoks abelnos kultūros stovis.

Šį straipsnį ruošdamas medžiagą ėmiau iš V. Bičiūno ir kitų meno kritikų.

*) Dessoir'as taip sako.

Paslaptingas Ignacio Zuloaga Pražuvimas

Ispanijoje gražioje pilyje gyveno geriausias ispanų dailininkas Ignacio Zuloaga. Jis buvo buvusio Ispanijos karaliaus Alfonso draugas. Jo vardas buvo žinomas ir platesniame pasaulyje. Praeito rugpjūčio mėn. New York Times pranešė, jog lojalistai dailininką sušaudė. Kiek vėliau New York Sun paskelbė, jog Ignacio Zuloaga esąs gyvas ir tebegyvenęs Parįžiuje. Tačiau dabar buvo sužinota, jog ten jo nėra.

Gėkminga Jubiliejinė Meno Paroda Kaune

Gruodžio pradžioje Kaune atsidarė Jubiliejinė Meno Paroda. Parodai atstovauja 79 dailininkai. Ekspontų esą išstatyta per 237. Iš užsienių parodai savo kurinius prisiuntė Pietų Amerikos dailininkai: Jonas Rimša ir Draugelytė-Kučinskienė. Paroda buvo atidaryta su didėlimis iškilėmis.

Archeologiniai Trupiniai

Ionikietiškas šis žodis primena ionikiečius, jų kultūrą, bendrai meną ir architektūrą, kuri patiesė pagrindus graikių klasikinajai architektūrai bei skulptūrai.

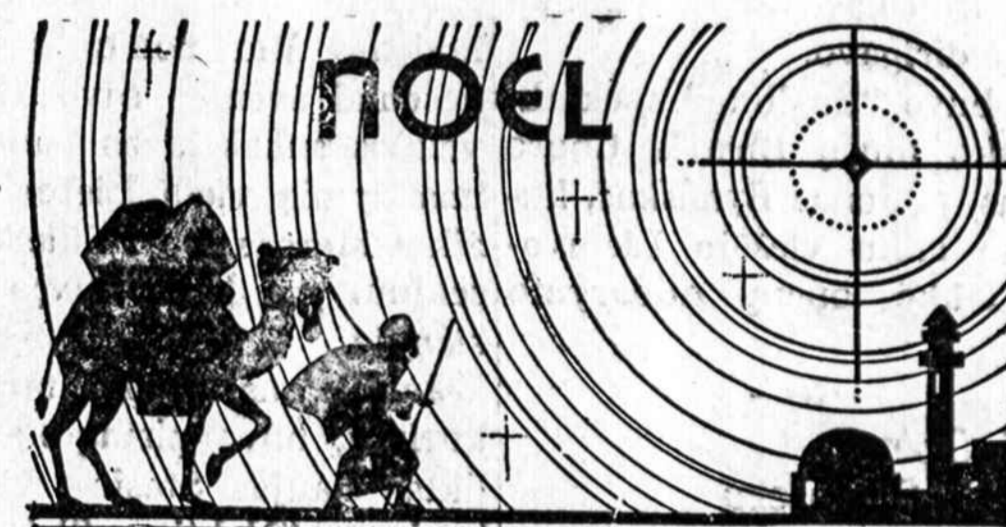
Stadionas: vieta publikai susirinkti, kurios dydis (klasiškiosios Graikijos laikais) turėjo būti nemažiau kaip — 606.75 pėdos ilgio.

LINKSMŲ ŽIEMOS SVENČIŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS LIETUVIAMS IR DRAUGAMS

PAUL M. SMITH
SMITH'S PALM GARDENS
4177 Archer Ave. Tel. Virginia 9665

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ MUSŲ KOSTUMERIAMS IR DRAUGAMS

SLODKOWSKI SAUSAGE CO.

Aukštos Rušies Mėsos Produktai
2021 W. 18th St. Tel. Canal 1667

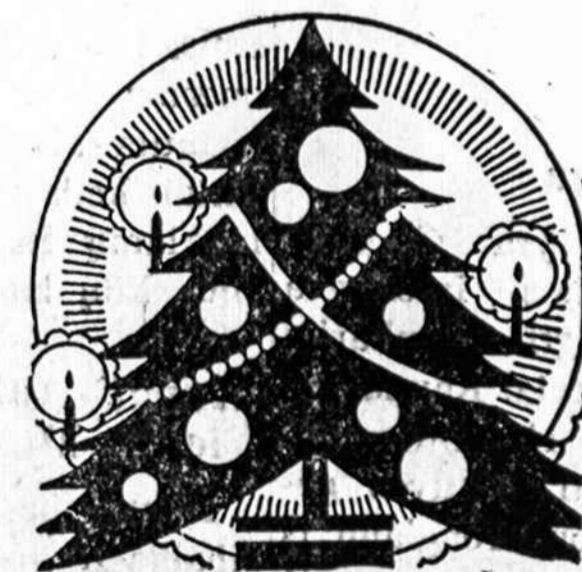
LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

LEONARD WOLNIAK

Laidotuvių Direktorius

4604 S. Wolcott St. Tel. Lafayette 1313-2586
Kandidatas į 12 Wardo Aldermanus

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

Linkime Visiems Musų Draugams ir Kostumeriams!

Halsted Exchange National Bank of Chicago

HALSTED STREET ir 19th PLACE

N A R Y S

FEDERAL RESERVE SYSTEM
FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

LINKSMŲ KALĖDŲ
Linkime Visiems Savo
Draugams ir Pacientams

DR. J. MOCKUS
DENTISTAS

3401 So. Halsted St.
Tel. Yards 3557.

Sveikiname Visus Serininkus, Draugus, Pritarėjus ir Busimus Dalininkus su Kalėdų Sventėms ir Naujais Metais

MIDLAND BUILDING LOAN and SAVINGS ASSN.

4038 Archer Avenue

G. K. BUDRIS, Pirm. K. MARKAUSKAS, Vice-pirm.
A. SALDUKAS, Sekr. A. GRINA, Išdirininkas

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linki Visiems Kostumeriams ir Pažįstamiems!

Leo Norkus Jr.
Ambrosia & Nectar

BEER DISTRIBUTOR

2423 W. 64th Street Tel. Hemlock 6240

LINKSMŲ KALĖDŲ!
LINKIU VISIEMS LIETUVIAMS!

BEN. J. KAZANAUSKAS

2202 West Cermak Road
Tel. Canal 8887

Ar Mokintis Dainų --- Ar Mokintis Dainuoti?

Rašo Lakštingala

Apie gruodžio 25, kiekvienais kinti. Negalime manyti, kad metas, kaž kodėl mūsų visų širdys mainosi, ir mes norime visiems būti geri, kaip maži, taip ir dideli. Kad parodyti savo didelę meilę ar ištikimybę giminėms ir draugams, perkame dovanas, ir tuo didesnė toji meilė tuo norime brangesnes pirkti dovanas. Rodos, kad norime atsimokėti už kokias tai nuodėmes. O po Kalėdų jaučiame, kad nors ir brangiai kainavo, bet visgi savo užduotį atlikome, ir vėl per vienuoliką mėnesių galime būti ramūs. Na, kaip ten nebūtų, dovanas visi mėgstame, pasidžiaugiam ir paskui vėl laukiame kitų Kalėdų. Bet—yra ir dovanų, kuriomis galime džiaugtis per ištikus metus ir ilgiau. Toji dovana yra — mokslas...

Daina — yra brangiausias tautos turtas, o mokėjimas dainuoti — tai žmogaus turtas. Tai turtas kurio nėra jokia depresija, recesija ar kita kokia "esija" negali nuo žmogaus atimti.

Ne visiems ir ne visada yra aišku, kas tai yra tikras dainavimo mokslas. Vieni manom, kad tas, kuris moka daugiausiai dainų, yra dainininkas. Kiti, jog tas, kuris moka pinigų mokytojui, kad jį pamokintų dainų, yra dainininkas, o dar kiti, kad tas, kuris pats per save išmoko porą dainų ir turi užtektinai drąsos prieš publiką atsistoti, yra tikras dainininkas.

Dainavimo mokslas yra be galo keblus ir ima daug laiko ir kantrybės išmolti dainuoti, su protu, o ne vien su gerkle. Mūsų gerklė yra viena švelniausių kuno dalių, ir reikia mokėti kaip ją vartoti, kad jos nesužeistų, o klausytojams nevarginti ausis. Tai galime išmolti tikrai nuo patyrusio mokytojo, kuris mokinosi, kad kitus mo-

kins, tai tas labai lengva padaryti, prisirašant prie chorų; jų yra visokių, nuo mažų vaikų chorelių iki senų chorų, ir ten su gerais mokytojais išmoksime dainų, o sau žalos nepadarysime. Bet jeigu jau norime mokintis dainuoti, tai eikime pas gerą balso mokytoją nuo pat pradžios. Tadgi, jeigu norime duoti savo vaikams gerą Kalėdų dovaną, kuria jie ilgai džiaugsis, tai duokime jiems mokintis dainuoti, o ne tik dainų išmolti.

Kartais jeigu nesijaučiame sveiki, tai pirmiausiai patys gydomės, šiltais gėrimais ir visokiomis namie darytomis gyduolėmis. Jeigu tas nepagelbsti, tai jau einame į vaistinę ieškoti patarimų, o kada jau liga visai mus pasigauna ir paguldo, tai tik tada šaukiame gydytoją, kad atitaisytų mūsų padarytas klaidas. O jeigu tenka ar ilgiau pasirgti arba kartais ir mirti, tai tada jau gydytojo kaltė. Ar ne daug lengviau būtų iš pradžios eiti pas gydytoją? Taip ir sudainavimu. Kada jau mokinyš pereina visokių "balso mokytojų" ir jau moka daug dainų, bet kažin kodėl vis gerklę skauda ar visai balsą praranda, tai jau tada einam pas tikrą balso mokytoją klaidas atitaisyti, ir dar kartais reikalinga net ir pas gydytoją eiti.

Jeigu jau norime dainų mokintis, tai tas labai lengva padaryti, prisirašant prie chorų; jų yra visokių, nuo mažų vaikų chorelių iki senų chorų, ir ten su gerais mokytojais išmoksime dainų, o sau žalos nepadarysime. Bet jeigu jau norime mokintis dainuoti, tai eikime pas gerą balso mokytoją nuo pat pradžios. Tadgi, jeigu norime duoti savo vaikams gerą Kalėdų dovaną, kuria jie ilgai džiaugsis, tai duokime jiems mokintis dainuoti, o ne tik dainų išmolti.

Tadgi, jeigu norime duoti savo vaikams gerą Kalėdų dovaną, kuria jie ilgai džiaugsis, tai duokime jiems mokintis dainuoti, o ne tik dainų išmolti.

(Kimmantaitė).
Sofija Čurlionienė
E I L Ė S
Debesys pilki keliavę sustojo
lengvai, nežinia...
Vyriausias, pilkiausias tiktai
[pamojo:
—jau metas.
Baltos plunksnelės skristi pra-
[dėjo
vienos už kitų...
Erdvėj siubavo... erdvėj mir-
[gėjo...
Jau ziema.

KALĖDOS

Kalėdos yra gražiausia ir linkmiausia žmonių šventė. Visi Kalėdų laukia, seni ir jauni, ir visis pasaulis jas švenčia.

Anksti Kalėdų rytą suskamba visose bažnyčiose varpai, ir maldingieji skubinasi mišiu. Bažnyčios puikiai išpuoštos, stovi margomis šviesomis spindinti eglaitės. Visi maldingieji linksmi gieda, sveikina gimusį Jėzų. Atsimenu, kad Lietuvoj, apsirėdę kalėdiniais rubais eidavom kalėdinių giesmių giedoti draugams.

Bet Kalėdas švenčia ir laisvieji žmonės, kurie neturi bažnytinių ryšių. Visur jų languose matosi kalėdiniai vainikai ir puikiai išpuoštos eglaitės. Krautuvės visur žiba, spindi ir vilioja žmones vidun. Mieste gi prieš Kalėdas negali nei praėti pro "Santa Clausus". Vis jie klausia vaikučių kokius "orderius" dovanų jiems nori duoti.

Man visuomet rupi ką "Santa Claus" man "atneš" ir su nekantrumu laukiu.

Mano vaikučiai prieš Kalėdas staigiai pasidaro labai geri, mat nori, kad "Santa Claus" ir jiems būtų "geras"...

Žinau, kad ir visi kiti mano tautiečiai "laukia" "Santa Claus", tad linkiu jiems sulaukti nuo jo daug dovanų ir laimingai praleisti Kalėdų šventes.
V. Faiza

Nevienodas Vaikučių Džiaugsmas

Iš suaugusių nei vienas ne jaučia tiek malonaus džiaugsmo, kai ateina tos baltos ir šaltos Kalėdos, kiek vaikučiai, kai jie sulaukia visokių žaislų ir žibučių ir juos vilioja žalia, papuošta eglaitė

Vaikučiai kabina kojines ir laukia ką jiems rytojauš dieną Kalėdų Diedukas atneš. Nuėję gultų neužmiega, suka savo mažas galvutes susirupinę ką jie ras kojinėse. O kai jie atbunda ir randa visokių gėrybių kojinėse, pilnas visokių žaislų ir gražumynų, tai jų džiaugsmas neturi ribų.

Bet tokį džiaugsmą gali jausti tik turtingesnių tėvų vaikai. Varguolių vaikams tokio džiaugsmo nėra. Vietoj, kad džiaugtis Kalėdoms, jie liudi ir su ašaromis akyse turi pasitenkinti vien tuo, ką mato pas kitus, kurie yra už juos turtingesni, ir ką mato languose. Neturi jie dovanėlių nuo Kalėdų Dieduko, jiems net maisto nėra ganėtinai ir reikia batukų... Apie žaislus nėra ko nei galvoti.

Jie Kalėdų dieną nieko negaus, nes jų duonėlis yra išstumtas iš darbo. Jie turės laukti kitų Kalėdų. Gal jos bus linksmesnės.

Barbora Gurskienė

MARGUMYNAI

Visas Kaimas Isikaušė Nuo Juros Išmesto Raudonojo Vyno

Šiomis dienomis Danijos pakrantėje netoli Esbjergo vietos gyventojai sulaukė retos staigmenos. Jura išmetė raudonojo vynu kelias bačkutes, ir ne bet kokio, o puikaus vyno, kuris jūros dugne tegalėjo taip gerai išsistovėti. Tai beveik anekdotiškai linksma istorijėlė.

Atėjus iš geraširdės jūros pirmam raudonojo vyno siuntiniui, prasidėjo stiprumo varžybos: kas yra stipresnis, ar 120 išgeriančių danų žvejų kaimo vyrų, ar 20 ir daugiau metų jūros dugne gulėjusių bačkelė? Žinoma, tokiu atveju vyrai nepasiduos menkai bačkelei. Vis dėlto ir aštuonių šimtų litrų išsistovėjusio, stipraus raudonojo vyno bačkelė ne iš kelmo išspirta. Ji vyrų gerklėse gali parodyti savo jėgą. O kiekvienam žvejui išėjo nuo šešių iki septynių litrų. Dar gražiau buvo, kai raudonojo vyno bačkoje paguldė 120 šaunių danų

žvejų, kurie savo kojomis nebepajėgė nė namo parsivikti. Kai po kiek laiko jura atsistė antrą tokią pat raudonojo vyno bačkutę, danų žvejai buvo atsargesni. Tačiau visų galvas ėmė kvaršinti visai kitas klausimas: iš kur tos bačkelės čia buvo siunčiamos? Pagaliau nustatyta, kad tos vyno bačkelės turi būti kilusios iš kurio nors Didžiojo karo metu paskandinto laivo griaučių, kurie dažnai po ilgų metų atiduoda pasauliui savo turtus. Pasirodžius trečiajai bačkelei, pagaliau žvejai pranešė apie tai vyresnybei... nors pagal pakrantės papročius ir ji turėjo priklausti radėjui. Vėliau pasirodė, kad į šią trečiąją raudonojo vyno bačkutę jau buvo įsi-brovę jūros vandens ir vynos nebebuvo tikęs gerti. Dabar žvejai laukia tolimesnio jūros siuntinio, tikėdami, kad jura pasistengs geriau pagloboti bačkutę, kad jūros vanduo nesugadintų gero vyno.

Pirkite savo apielinkės krautuvėse

LINKSMŲ ŽIEMOS SVENČIŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Draugams ir Visiems Lietuviams Linki

UNIVERSAL FOOD STORE

3348 SOUTH MORGAN ST.

PETER KNAŠLIS.

Tel. YARDS 0795

Linksmų Kalėdų ir Naujų Metų Linki

4270 Archer Ave.
Lafayette 0270

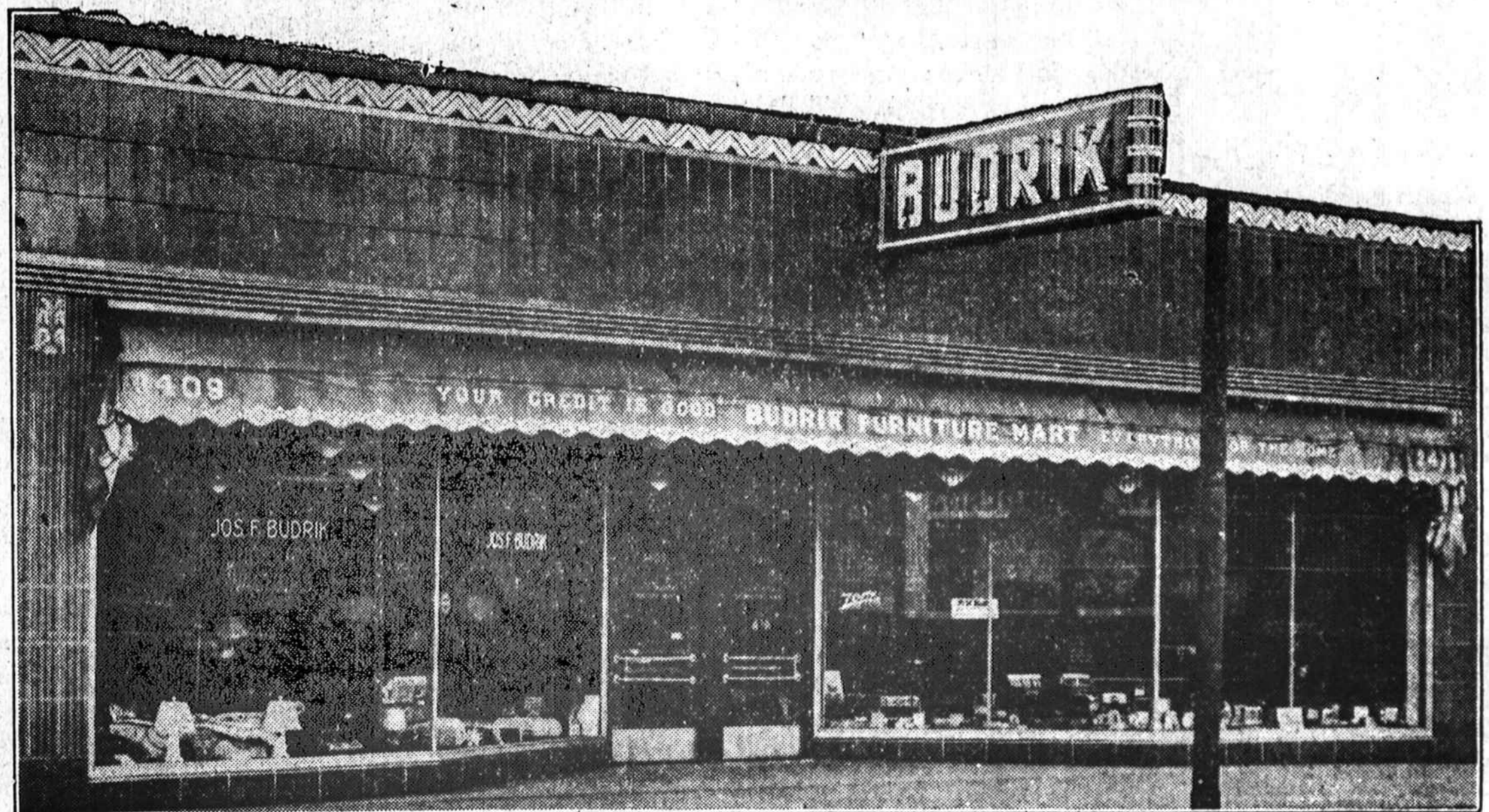
1825 W. 47th St.
Lafayette 2120

Naujų Metų vakarą bus didelis parengimas antrašu 4270 Archer Ave. Širdingai kviečiame atsilankyti.

LINKSMŲ KALĖDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ Linkiu Visiems Lietuviams

JOS. F. BUDRIK

Jos. F. Budrik Rakandu Krautuve

3409 SOUTH HALSTED STREET

Linksmų Žiemos Svenčių Kalėdų Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

M. BIAGO

California Inn

4358 S. California Av.
Chicago, Ill.

Pirkite savo apielinkės krautuvėse

Priimkite, Gerbiamieji, Mano Širdingiausius Linkėjimus Kalėdų ir Naujų Metų Švenčių Proga

John P. Ewald

3236 So. Halsted St.

Tel. Calumet 4118

Iš Kenosha Padangės

Važiujam Pirmyn choro pasiklausyti. — Įvairius biznierių belankant Kalėdų sveikinimo reikalais. — Kaip mes vykomė į ligoninę Juozo Sakelio aplankyti. — SLA 212 naujoji valdyba. — Kiti biznierių, kurie pridavė sveikinimus.

Lapkričio 13 d. burelis kenošiečių susitarėme važiuoti į Waukeganą, kad ten galėtume išgirsti išgarsėjusį Pirmyn choro koncertą. Mat, mums buvo įdomu patirti, kiek didelę pažangą tas choras padarė. P-as M. Marcinkus su savo automobiliu mus visus (Povilanskus, F. Jankauską, J. Kasputį ir mane) nuvezė į koncertą, kuris įvyko Liberty svetainėje. Koncerte pastebėjome dar kelis kitus kenošiečius bei rakiniečius, kaip antai: Maconorius, S. Balčaitį, Radavičius su sūnum, Klapatavskus ir dar kelis kitus.

Tenka pasakyti, jog Pirmyn choras tikrai šauniai atliko savo uždutį. Vadinasi, visai šauniai dainavo. Pastebėjau tik, kad viena kita choristė lyg nuliudusi, — gal jos liudi Lietuvos bernužėlių, su kuriais peireitą vasarą turėjo progos susipažinti...

Po koncerto norėjome su kai kuriais pirmyniečiais susitikti ir pasikalbėti, bet jie pasiskubino aplėisti Waukeganą, tad savo tikslo neatsiekėme. Gal turėsime progos su jais susitikti "Naujiečių" jubiliejiniam koncerte. Bet kas bus, tatau ateitis parodys.

***

Štai prieš kiek laiko nuo p-ios Jurgelionienės, "Naujiečių" administratorės, gavau pakvietimą, kad parinkčiau kalėdinių sveikinimų iš vietos biznierių. Išgai nedelsdamas, pradėjau darbuotis. Pirmiausia nuvažiavau pas p. Joe Bartašius, 2427 — 52nd St. Jis tuo adresu laiko labai gražią užėigą. Tai senas naujienietis ir malonus žmogus. Paaiškinau jam savo reikalą. Mielu noru sutiko duoti skelbimą ir dar užfundijo. Jo gražioji duktė su-

kinėjosi po įstaigą ir mums patarnavo.

Kaip sakoma, į vandenį kritęs sausas nekelsi, — atseit, pradėjęs darbą turi ir toliau jį tęsti. Traukiu tad pas p. Kazį Varnių, kuris laiko gražią užėigą adresu 1700 — 52nd St. Tai geras naujienietis. Tuoj klausiu, ką jis mano apie sveikinimą savo draugų ir pažįstamų per "Naujienas". Atsako, jog tokių sveikinimų padaryti. Be to, jis dar ir užfundijo. Paspaužčiau ranką ir išvykau pas Shimanauskus, 1361 — 52nd St. Na, sakau, jūs gal žinote, kokių reikalu aš atėjau. Atsako, jog taip. Girdi, rašyk sveikinimą, o štai čia dar ir magaryčios.

Netrukus atsiduriau pas p. Kazį Maržeiko, 7401 — 8th Ave. Užėiga atrodo kaip "zerkolas": viskas kuopukiausiai ištaisyta. Ziuriu ir stebiuosi. Atsako, jog dabar tekę viską išdekoruoti. O tam, žinoma, reikėjo nemaža pinigų. Atsipašė sakydami, kad šiais metais busių sunku su garsinimu, nes daugiau išlaidų nebegalį pakelti.

Štai atsiduriau pas J. ir K. Poteliunus, 4520 — 8th Ave. Ziuriu, prie stalo sėdi mūsų ponai — konsilmanas J. Martinas su žmona ir p-ia Poteliunienė. Pasisveikinęs tuoj pradėjau apie reikalą kalbėti. Atsako, jog su mielu noru sveikinimą sutinką duoti. O paskui šiaip pradėjome apie viską kalbėtis. Nė juste nepajutau kaip pora valandų prabėgo. Susigriebę atsisveikinau ir pasiryžau dar vieną vietą aplankyti. Beje, Poteliunų užėiga labai puiki.

Užsukau pas poną Rubinslein, kuris laiko "Ruby" taverną adresu: 5535 — 6th Ave. Taigi, pačiame vidurmiestyje. Kai pamatė mane, tuoj emė klausinėti kaip man einasi ir prisipyrė mane vaišinti. O apie sveikinimą tik prisiminti tereikėjo, — tuoj sutiko. Kadangi jau buvo vėlokas laikas, tai nusitariau traukti namo.

***

Gruodžio 4 d. Jonas Kasparas, Ed. Braze ir aš pats nusitarėme aplankyti Juozą Sakelį, kuris yra Racine County Asylum. Kai nuvažiavome, tuoj lėpė į knygas užregistruoti, o paskui patarė eiti į ligoninę. Esą, jis ten yra. Nuėjome. Daktaras pradėjo ieškoti Sakelio, — niekur nieko. Pagaliau pasirodė, jog sklepe yra rodomi krutamieji pavėiksiai. Tad ir mes nutraukėme jo ten ieškoti. Iš tiesų jis ten ir buvo. Mus tuoj jis pažino. Girdi, sveiks žilauši.

Kai "muviai" pasibaigė, tai drauge su Sakeliu grįžome į jo buveinę. Aš visokiais bandomis bandžiau jį išprašyti lauk ir nuimti paveikslą, bet tai man nepasisekė. Jis užsispyrė neiti, ir baigta. Esą, be policimono aš niekur neinu, o jei nori paveikslą nuimti, tad gali tatau ir čia padaryti. Žinoma, teko tatau ir daryti, nes norėjau jo paveikslą pasiųsti žmonai ir dukteriai į Lietuvą.

Tąja proga nuveziau jam ir visokių laikraščių, kaip antai: "Naujienas", "Naująją Gadyne", "Trimitą", "Laisvąją Minutę", "Sandarą", "Vienybę", "Tėvynę" ir kitus. Už laikraščius ir cigaretes jis mums padėkojo ir nusiskundė, kad negauna "Tėvynės", nors esąs susivienijimo narys ir mokąs duokles. Pasizadėjome tą reikalą iš-tirti ir sutvarkyti.

MUSŲ LIETUVA. Kryžių kalnas ties Meškūčiais, šiaulių apskrity. Čia buvę rusų sušaudyti ir palaidoti keli 1863 metų sukilėliai. Jiems žmonės slapta pastatė pirmuosius kryžius. Paskui nuolat buvo statomi nauji kryžiai, kaip Lietuvos kančių simboliai, ir tokiu būdu susidarė šis Kryžių kalnas, kuris tebėra ir dabar. VDV

Grįždami pakelyje užsukome pas naujieniečius Kančius, kurie laiko Paris Garden prie kelio 3. Žinoma, mes ten likome šauniai priimti, tad praleidome keletą valandų. Kai apleidome vietą, tai turėjome ir sveikinimą, kuris yra "Naujienose" spausdinamas.

Važiujame į Good Luck taverną, kurią laiko A. Popel adresu 4814 Sheridan Rd. Tai švogerio VI. Popall ir išdalies mano giminaitis. Mus tep pirmą kartą nusivežė p. A. Savickis.

Popal tuoj prabilo į mane lenkiškai, Mat, nors jis ir lietuvis, bet iš mažens vartoja lenkų kalbą. Kiek pastebėjau, tai jis turi visokiųjų gėrimų ir visai neblogą biznį daro. Priėmė jis mus ir pavaišino labai bičiuliškai. O kai prisiminėme apie pasveikinimą, tai be niekur nieko sutiko. Taip baigėme dieną ir grįžome namo.

***

Gruodžio 6 d. German American svetainėje SLA 212 kuopa laikė savo susirinkimą, kuris pasisakė už centro kėlimą. Pittsburghas surinko daugiausia balsų, butent, 36. Philadelphia gavo 4, o kiti po vieną.

Pirmininku kitiems metams liko išrinktas senasis H. Laban, o raštininku senasis Joe Kasputis. Visi kiti senieji valdybos nariai atsisakė kandidatuoti, tad liko išrinkti išdinininku S. Bacevičius, o išdo globėjais F. Povilanskas ir Pura. Finansų sekretoriaus rinkimas liko atidėtas kitam susirinkimui, kadangi tai vietai neatsirado kandidatu. Kitais metais organizatorių pareigas eis J. Kasputis ir S. Bacevičius, o daktaro kvotėję — Dr. Ross.

Nutarta nuo nario kas mėnesį imti po 10 centų lešų padengimui. Mat, kuopa jokių balių bei šiaip vakarų nerengia, tad ir pajamų neturi.

***

Nash automobilių dirbtuvėje buvo prasidėjęs streikas, kuris neišgai tetruko. Kompanija norėjo padidinti darbo našumą. Šiaip kai kurie darbininkai tikrai negali nusiskusti dėl uždarsių. Yra tokių, kurie per savaitę uždirba po 80 ir daugiau dolerių. Kaip sau norite, bet tai visai neblogas uždarbys.

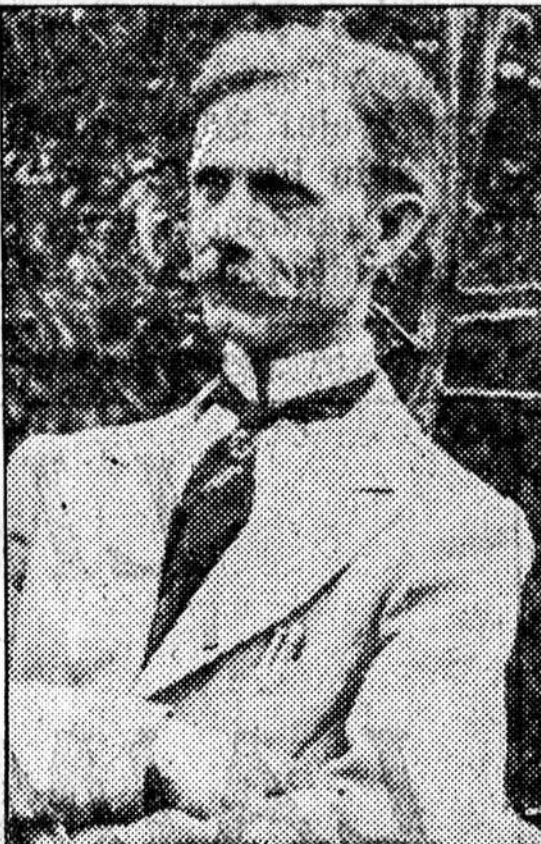
***

P-as F. Jankauskas pridavė kalėdinius sveikinimus nuo pp. Ryškus ir Schlager, kurie laiko labai šaunią užėigą adresu 5601 — 24th Ave. Abu yra naujieniečiai ir bendrai geri vyrai.

C. ir M. Piasecki yra linksmo budo žmonės ir dalyvauja įvairiose parengimuose. Numirusius jie į amžino atilsio vietą nulydi. Vadinasi, yra laidotuvių direktoriai.

Seniausias tarp kenošiečių laidotuvių direktorius yra p.

SENAS KENOSHA VETERANAS

Kazio Brazevičiaus (C. K. Braze) vardas yra žinomas visiems kenošiečiams. Tai veteranas veikėjas. Per eilę metų jis su didžiausiu atsidėjimu veikia lietuvių tarpe. Daugelis p. Brazevičiaus amžiaus susilaukę žmonės paprastai stengiasi nuo visokio veikimo šalintis. Kaip sakoma, jie sėdi prie pečiaus ir viešame gyvenime jau nebesirasirodo.

Visai kitoks yra p. Brazevičius. Energiškas jis dar turi tiek, kaip retas jaunuolis. Jokis svarbesnis vietos lietuvių parengimas be jo neapsieina. Maža to, jis glaudžius santykius palaiko ir su kaimyninėmis lietuvių kolonijomis, — nuvažiuoja į tų kolonijų didesnius koncertus ir vakarus.

Jei kas svarbesnio yra rengiama Chicagoje, tai, žiurėk, p. Brazevičius jau ir čia. Visada jis malonus, visada linksmas nusiteikęs. Tai tikrai neišsamišiamos energijos žmogus.

Šiame puslapyje iš Kenosha kolonijos sudėti skelbimai tai daugiausia p. Brazevičiaus nuopelnas. Jis juos gavo ir pri-siuntė.

Svečių proga linkime dar ilgų ir laimingų metų tam senam veteranui veikėjui!

N. P. Mischler. Laidotuviuose jis paprastai labai tinkamai patarnauja.

Ponų Heusen laidotuvių įstaiga irgi yra viena iš seniausių. Kam teko su ta įstaiga reikalų turėti, tie nusiskusti negali. Vadinasi, patarnavimas yra geras.

Kam nėra žinomi ponai Juozas ir Marija Balčaitiai iš Racine, Wis.? Jie laiko šaunią taverną prie kelio 42. Be to, ten yra ir svetainukė šokiams ir šiaip linksmitams pobuviams. Tai seni naujieniečiai.

Naujienietis St. Stankevičius neseniai atidarė Stanley Green Mill užėigą 2137 Racine St., Racine, Wis. Vieta kaip tik pakelyje važiuojant iš Kenosha į Racine arba į Milwaukee. Susitokite ten, o busite bičiuliškai priimti. —C. K. Braze.

Kenosha, Wis.

Kenosha Lietuvių Kultūros Draugijos koncertas

Gruodžio 18 d. German American Home svetainėje įvyko Kenosha Lietuvių Kultūros Draugijos koncertas. Faktiškai tą koncertą rengė kalbamose draugijos choras po vadovystę p. Jurgio Steponavičiaus. Labai gaila, kad publikos nedaug būvo. Gal čia kaltas komisijos nepadairumas, nes ji nepasirūpino tinkamai koncertą išgarsinti. Kažkodėl nebuvo plakaty, tad apie koncertą vietos lietuviai tik iš "Naujiečių" patyrė. O kurie nepastebėjo "Naujienose" pranešimų, tai taip ir nežinojo, kad koncertas yra rengiamas. Šiaip ar taip, o rengėjams reikia atsiminti tas paprastas faktas, kad juo daugiau garsinama, juo, bendrai imant, yra geresnės pasekmės.

Vietos kultūros choras padainavo kelias daineles po vadovystę p. Jurgio Steponavičiaus. P-as Vaišnorius iš N. Chicagos paskambino mandolina. Paskui pasirodė p-lės Malela merginų kvartetas, kuriame dalyvauja dar Kelpšūtė, Raščiūtė ir Namajunas. Benio dukrelė sudainavo kelias daineles. Nors ji ir jaunutė, bet balsėji turi visai puikų. Reikia manyti, jog ilgainiui iš jos išeis šauni dainininkė. Solo dainavo ir p-lė Malela, o jai akomponavo p-lė Raščiūtė.

Dalyvavo koncerte ir Waukegano choras, kuriam vadovauja p. Jurgis Steponavičius. Dainavo jis šauniai, o kreditas už tai priklausė p. Steponavičiui. Broliai Vaišnoriai sudainavo kelias dainas, patys pri-tardami mandolina ir akordina. Pagaliau programą baigė kultūros choras su pagalba p-lės Balsiūtės iš Naujosios Gadynės. Išėjo tikrai gražiai.

Bendrai imant, koncertas buvo puikus. Nemažonai buvo tik tai, kad nedidelis skaičius žmonių teatsilankė. Vienok prieš baro, kiek pastebėjau, biznis ejo gana gyvai. Galimas daktas, kad rengėjai, kaip sakoma, išeis lygiomis.

Tenka aciu tarti waukeganiečiams, kurie visada atsilanko į mūsų parengimus. Mes kenošiečiai turime irgi tuo pačiu jiems atsilyginti. Koncerte iš vietinių pastebėjau pp. Šimanauskus, Schlagerius, Raščius, Beniūs, Jakučius, Povilanskus, Bagdonus, Marcinkus, Naruševičių, Radavičius, Maconorius, Untulius, Stenavskius, Veivikius, Joe Maconorių, Jankauską, o iš Waukegano pp. Malelus, Grinius ir daugelį kitų.

Beje, noriu dar vieną pastabą padaryti. Kai kurie koncerto dalyviai man nusiskundė, kad programa liko pradėta daug vėliau nei buvo skelbiama. Butent, skelbiama buvo, kad koncertas prasidės 4 val.

po pietų, o iš tiesų prasidėjo tik 5:30 valandą. Vadinasi, pasivėlinta net pusantros valandos. Tai negerai. Turėtumėme nors kartą išmolti garsinamui laikui savo parengimus pradėti.

Šiaip koncertas, kaip minėjau buvo geras ir publikai patiko, nes ji aploдимentų nesigailėjo. —C. K. Braze.

SVEIKINIMAS IŠ TOLIMOS ALASKOS

JUNEAU, Alaska. — Aš scenas "Naujiečių" skaitytojas sveikinu Kalėdų švenčių proga visus šio laikraščio sakitytojus ir visus lietuvius. Nors aš esu toli nuo jūsų, bet man širdis ir jausmai su jums. Tad linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų aš linkiu iš snieguotų Alaskos kalnų!

Kai grįžau į Juneau, tai radau už septynis mėnesius "Naujienas" atsiųstas. Žinoma, nebuvo laiko viską perskaityti. Aš tik spėjau paveikslus peržiūrėti. Man ypačiai patiko atvaizdai iš Lietuvos. Nė anšilverčiau iš džiaugsmo, kad Lietuvoje tiek miestiečiai, tiek kaimiečiai labai gerai atrodo. Vadinasi, jau yra nemažą pažangą padarę. Norėčiau ir aš dar kartą su Lietuvos kaimiečiais šieną piauti ir sudainuoti "Valio, dalgeli!"

Ateityje parašysiu daugiau apie Alaską. —Jonas Rokas.

Iš Lietuvos Nuo smalkių pirtyje mirė žmogus

LAZDIJAI. — Lapkričio 12 d. apie 20 val. Lazdijuose žydų bendruomenės pirtyje besimaudą žmonės staiga pasienius pradėjo apšti. Buvo pašauktas apskr. gydytojas, kuris suteikė nualpusiems pirmąją medicinos pagalbą. Pavyko atgaivinti apie 8 asmenis, o vienas batišiuvis A. Stankevičius, apie 55 m. amž., vietos gyventojas šamonės neatgavęs čia pat mirė. Velionis, kaip nereliginas — laisvų pažiūrų žmogus buvo palaidotas be jokių bažnytinių apeigų laisvamaniam skirtoje kapų vietoje. Pažymėtina, kad toj pirty yra ir didelė nešvara.

Lietuviai studentai Prahoje

KAUNAS. — Š. m. lapkr. mėn. 12 dieną įvyko Prahos lietuvių studentų d-jos "Lithuania" pirmasis šiais mokslo metais susirinkimas, kuriame įvyko ir d-jos valdybos rinkimai. Buvo išrinkti: Mykolas Frankas — pirmininku, Jonas Ramanauskas — sekretoriumi, Algirdas Končius — išdinininku.

Paskutiniaisiais metais d-ja žymiai sumažėjo, nes dalis narių, baigę savo studijas, grįžo į Lietuvą. Naujų gi studentų šiais mokslo metais iš Lietuvos neatyko. Gal čia bus turėję įtakos paskutinieji politiniai įvykiai.

CHRISTMAS GREETING FROM HAUSEN FUNERAL HOME

ALWIN T. HAUSEN J. MARK HAUSEN
6019—7th Ave. Ph. 4136
KENOSHA, WIS.

CHRISTMAS GREETINGS FROM

N. P. MISCHLER HOME FOR FUNERALS

708—Fifty Seventh St. Ph. 3811
KENOSHA, WIS.

Linksmų Žiemos Švenčių ir Laimingų Naujų Metų Visiems Musų Draugams

J. Shimanauskas

1361—52nd St.
Kenosha, Wis.

Linksmų Kalėdų Giminėms ir Draugams

"Midtown Tavern" KAZ. VARNIS

1700—52nd St.
Kenosha, Wis.

Linksmų Kalėdų Visiems Giminėms, Draugams ir Pažįstamiems Linki

Joseph Bartasius

2427—52nd St.
Kenosha, Wis.

Linkime Visiems Musų Kostumeriams Linksmų Kalėdų Švenčių ir Naujų Metų Stanley's Green Mill

St. Statkevičius

2137—Racine St.
RACINE, WIS.

Linkime Visiems Lietuvos Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

Jos. ir M. Balčaitis WHITE FRONT TAVERN

Highway 42—3 1/2 miles north of Racine, Wis.

Linksmų Kalėdų ir Naujų Metų Visiems Lietuvos Linksmų Kalėdų ir Naujų Metų Visiems Lietuvos

C. ir M. Piasecki UNDERTAKER

4124—7th Ave. Ph. 4873
KENOSHA, WIS.

Linksmų Kalėdų ir Naujų Metų visiems mūsų Kostumeriams

Good Luck Tavern A. POPEL

4814 Sheridan Rd.
Kenosha, Wis.

Pirkite savo apieilinkės krautuvėse

Ludwig Ganghofer Jonas Kairys

Mišinio Paslaptis

(Kalėdų apysaka)

Kučių vakarą vienoje kavinėje sėdėjo du vyrai. Vienas iš jų buvo jau nebejaunas, aukštą kakta ir jau gerokai prazilęs. Jo rimta, dailiai nuskusta veido išvaizda smalsumo žvilgsniais varstydavo apie savo pašnekos draugo sujaudintus veidus bruozus. Šis galėjo būti apie trisdešimtis metų amžiaus, budrus, stipriai išsivysčiusios išvaizdos. Švelni jo budri ir greit sprendžiančio darbininko kalbą gaubė sudraikyti rusvi plaukai.

— Ir taip tad manai, kad laikui bėgant, viskas ir susitvarkys? Kad tik sykį mane į save rankas pasigausite — ir dar dešimčiai metų, tada jau galėsite mane ir čiupinėti ir mėsinėti, kol gailiau iš manęs kaip iš kokios biauirybės nieko nebūliks. Aš jums savo pono dirbtuvės paslaptį išduosiu...

Jis greitai griebė už kepurės, traukė ją per susinaukusius plaukus ir dumė iš kavinės. Jis pasijuto kaip nesavyje, sniego dengtomis gatvėmis žengė, tarsai, ne savo kojomis. Jo vaidentuvėje ėmė kurtis visa prakticitis. Atsiminė jis savo mokyklinį amžių, prisiminė kaip dar pradėjo mokytis chemijos laboratorijoje, paskui, kai gavo darbą vienoje stiklo dirbtuvėje už pagelbininką ir, gailiau, priėjo prie to, kai pradėjo dirbti Seidelmano majolikos dirbtuvėje. Apsidžiaugė ir savo jauną žmoną ir kūdikiais, taręs viešpačiui ačiū, dar greičiau nužingsniavo namų link. Jam atrodė, kad jis viskuo pėte-

— Betgi, atrodoite protingu, Šaleri, — kalbėjo tyliau. Aš dėl jūsų sąžinės neisiu į vaidus — priešingai, jūs man patinkate. Tačiau "praktišku būti", taipgi yra geras daktas. Ir dar kas, nereikalausiu iš jūsų ir visas tas paslaptis man išduoti. Ką esate sužinoję per tas aštuonias dienas, telieka jusų dalyku. Dieve apsaugok, tai ne mano reikalas. Bet, jūs labai gūdrus žmogus ir retai pasitaikęs apsurkus vyras. Tokių žmonių mano dirbtuvei reikalinga, jūs man aukso vertybė. Pažvelkite į mane protingai ir

ateikite pas mane. Aš jums pavysiu savo dirbtuvių inspektoriaus pareigas eiti; mokėsiu dvigubai, ką moka jums Seidelmano bendrovė ir, be to, pasirašysiu sutartį dešimčiai metų su sąlyga kasmet pakelti algą.

Jaunolio veidas balo ir raudonavo. Tik staiga šoko nuo kelės į aukštą, veidas, pykėtu perraudonaves, ištyso, žibančiomis akimis peržvelgė stalą ir užkimusiu balsu pradėjo murti.

— Ir taip tad manai, kad laikui bėgant, viskas ir susitvarkys? Kad tik sykį mane į save rankas pasigausite — ir dar dešimčiai metų, tada jau galėsite mane ir čiupinėti ir mėsinėti, kol gailiau iš manęs kaip iš kokios biauirybės nieko nebūliks. Aš jums savo pono dirbtuvės paslaptį išduosiu...

Jis greitai griebė už kepurės, traukė ją per susinaukusius plaukus ir dumė iš kavinės. Jis pasijuto kaip nesavyje, sniego dengtomis gatvėmis žengė, tarsai, ne savo kojomis. Jo vaidentuvėje ėmė kurtis visa prakticitis. Atsiminė jis savo mokyklinį amžių, prisiminė kaip dar pradėjo mokytis chemijos laboratorijoje, paskui, kai gavo darbą vienoje stiklo dirbtuvėje už pagelbininką ir, gailiau, priėjo prie to, kai pradėjo dirbti Seidelmano majolikos dirbtuvėje. Apsidžiaugė ir savo jauną žmoną ir kūdikiais, taręs viešpačiui ačiū, dar greičiau nužingsniavo namų link. Jam atrodė, kad jis viskuo pėte-

CHICAGO. — Mary McCullom Schuch, apysakų rašytoja, kuri bandė apiplėšti banką. Jai pasisekė pasigrobti \$5,000, vienok netrukus buvo pagauta su visais pinigais.

— Kad praicitą šeštadienį mano ponas man pasakė, ką aš turia žinoti apie šį naują darbą, — tęsė Robertas, — nei žodžio neprasitarė apie bet kokias paslaptis ir net priesaikos nepareikalavo. Jis tik pasakė: Tu esi geras vyras, aš pasitikiu ir žinau, kad man neteks gailėtis." Tai ir viskas, ką jis man tada pasakė. Bet štai praėjo vos tik aštuonios dienos nuo to laiko, kai aš perėjau iš lijos laboratoriją, išdiršta koks tai stačias mane užkabinti ir prikalbinėti, kad, girdi, aš jam reikalingas esęs. Jau bereikėjo tik išimti kokią šimtą markę iš kišenės ir man pateikti, kad lik aš savo poną išduočiau.

Greit pasi — jis ir namus, kurie buvo tam užmiesčio gatvės gale. Stagiais žingsniais žengė laiptais ir stovosi prie durų. Duris atidarė jo jaunutė žmona.

— Telaimina tave Dievas, Robertai, — sušoko ji pasitraukdama į šalį, kada ji pamatė jo netvarkingą veidą. Bet ta jos pastaba nutildė ir jį. Ji kiek atsipekėjusi apkabino jį ranka ir įsitempė į vidų.

— Eik šen, tik greičiau. Tu galėsi man padėti žvakutes prikalbinėti. Vaikučiai nebegali jau nė kiek nukęsti.

Juodu lėjo į kambarį, kurs nors ir apytuštis ir visur matėsi neturtas, bet buvo draugiško malonaus jaukaus kampelio patraukimo. Stalas jau laukė paruoštas vakarienei, o kampe stovėjo skrynia su eglaitė, po kurios sudėtos menkutės kalėdinės dovanos, senelai ir vaikučiams.

— Robertai, man atrodė, kad tu lyg būtumei su kuo šiandien susiipykęs? — valandėlei praslinkus paklausė žmona.

— Apsaugok Viešpatie! — jis sumurmėjo ir papurtė galvą.

Ji tuoj suprato koks dalykas ir todėl jo nieko nebeklausinėjo. Bet jis jau nebeišsilaukė ir pradėjo pasakoti visą įvykį:

— Šiandien man rengiantis iš dirbtuvės kas tai padavė laišką, kuriame buvo pasakyta, kad aš turia kokią tai poną pasitikti kavinėje. Ten jis man pasakysiąs labai svarbų dalyką.

— Ir tu nuėjai? — paklausė ji.

Aišku, jis nuėjo, ir tą laišką nurodė poną susitikti. Tas ponas jam persistatė vienos didelės porcelano dirbtuvės savininku. O dalykai ten išsiaiškinė iki tiek, kad apie juos Šaleris jau nebenorėjo ir girdėti. Tai dirbtuvė, kurioje Šaleris dirbo, išdirbinėjo jai vienai žinomą majolikafortę ir ypaciai nusisakiusius dažus. Tą paslaptį stengėsi veik visos chemikalinės dirbtuvės sužinoti, darė jos ir užyaduotojus, tačiau tikslo nebuvo galima atsiekti, nes paslaptį žinojo vienu vienas dirbtuvės savininkas Seidelmanas ir vienas senas chemikas. Bet

prieš aštuonias dienas tas chemikas pasimirė ir jo vietą užėmė Robertas Šaleris.

— Kad praicitą šeštadienį mano ponas man pasakė, ką aš turia žinoti apie šį naują darbą, — tęsė Robertas, — nei žodžio neprasitarė apie bet kokias paslaptis ir net priesaikos nepareikalavo. Jis tik pasakė: Tu esi geras vyras, aš pasitikiu ir žinau, kad man neteks gailėtis." Tai ir viskas, ką jis man tada pasakė. Bet štai praėjo vos tik aštuonios dienos nuo to laiko, kai aš perėjau iš lijos laboratoriją, išdiršta koks tai stačias mane užkabinti ir prikalbinėti, kad, girdi, aš jam reikalingas esęs. Jau bereikėjo tik išimti kokią šimtą markę iš kišenės ir man pateikti, kad lik aš savo poną išduočiau.

Greit pasi — jis ir namus, kurie buvo tam užmiesčio gatvės gale. Stagiais žingsniais žengė laiptais ir stovosi prie durų. Duris atidarė jo jaunutė žmona.

— Telaimina tave Dievas, Robertai, — sušoko ji pasitraukdama į šalį, kada ji pamatė jo netvarkingą veidą. Bet ta jos pastaba nutildė ir jį. Ji kiek atsipekėjusi apkabino jį ranka ir įsitempė į vidų.

— Eik šen, tik greičiau. Tu galėsi man padėti žvakutes prikalbinėti. Vaikučiai nebegali jau nė kiek nukęsti.

Juodu lėjo į kambarį, kurs nors ir apytuštis ir visur matėsi neturtas, bet buvo draugiško malonaus jaukaus kampelio patraukimo. Stalas jau laukė paruoštas vakarienei, o kampe stovėjo skrynia su eglaitė, po kurios sudėtos menkutės kalėdinės dovanos, senelai ir vaikučiams.

— Robertai, man atrodė, kad tu lyg būtumei su kuo šiandien susiipykęs? — valandėlei praslinkus paklausė žmona.

— Apsaugok Viešpatie! — jis sumurmėjo ir papurtė galvą.

Ji tuoj suprato koks dalykas ir todėl jo nieko nebeklausinėjo. Bet jis jau nebeišsilaukė ir pradėjo pasakoti visą įvykį:

— Šiandien man rengiantis iš dirbtuvės kas tai padavė laišką, kuriame buvo pasakyta, kad aš turia kokią tai poną pasitikti kavinėje. Ten jis man pasakysiąs labai svarbų dalyką.

— Ir tu nuėjai? — paklausė ji.

Aišku, jis nuėjo, ir tą laišką nurodė poną susitikti. Tas ponas jam persistatė vienos didelės porcelano dirbtuvės savininku. O dalykai ten išsiaiškinė iki tiek, kad apie juos Šaleris jau nebenorėjo ir girdėti. Tai dirbtuvė, kurioje Šaleris dirbo, išdirbinėjo jai vienai žinomą majolikafortę ir ypaciai nusisakiusius dažus. Tą paslaptį stengėsi veik visos chemikalinės dirbtuvės sužinoti, darė jos ir užyaduotojus, tačiau tikslo nebuvo galima atsiekti, nes paslaptį žinojo vienu vienas dirbtuvės savininkas Seidelmanas ir vienas senas chemikas. Bet

nepaklausė jo ir žmona. Ji tik pasilipo ant kėdės ir bandė pasiekti aukščiausiąją eglaitės šakutę, prie kurios norėjo prisiekti žvakutę. Tačiau nepasisekė. Jos rankos pradėjo drebtėti ir vėl atsigręžusi į jį tarė:

— Robertai, jei tu butum tokiam biauirybei "taip" ištaręs, Dieve apsaugok mane — tikiu, kad mano meilė būtų tik praelties dalyku likusi.

Jis tik galvą palingavo, tarsi viskas būtų pasakyta, viskas buvo savaime suprantama. Ji tuo pačiu sykiau nušoko nuo kėdės ir užliebė žvakutes. Robertas pravėrė duris, iš kurių klykstantam subėgo vaikučiai, o paskui jų senelė. Dabar tarsi ir kambarys atsinauė: iš rimties padėties virto linksmybė.

— Bet štai ir vėl stebuklas, vos tik spėjo pirmoji vaikučių džiaugsmo banga nueiti, kaip pasigirdo prie durų skambutis. Pontos Šalerienės veide pasirodė nuogašcio žymės, bet, kodėl, ir pati negalėjo suprasti. Tačiau prasidrasinusi pamažu priėjo prie durų ir atidarė. Pasirodė du tarnybiniai vyrai su didele skrynia, kurią vilkė įvilko į kambarį ir, neprasitarė nė žodžio, išėjo. Kas ją pasiantė ir kokiui tikslu, niekas iš namiškių negalėjo nieko atspėti. Gal koks ponas, kuris vėliau pats pasirodys. Su tokia mintimi pagaliau visi sutiko.

Drebančiomis kaip drebulės lapas rankomis ponia Šalerienė atidarė skrynios dangtį. Iš dugno ėmė kilti kilti puikus žaislai, audekai, kepsniai ir paskniausiai pasirodė dėžutė pilna sidabrinų pinigų pridėta. Ponios Šalerienės ir lupos nubalo. Bet vyras tuoj griebė abi rankomis už dėžutes ir sviedė į skrynią, kad ta net į dugną atsimušusi ir į viršų pašoko, o pinigai sužvangėjo — net į visas puses išsizarstė.

— Lauk — lauk su pinigais! lauk! sakau, — šalin rankas nuo daktų! vaikai, šalin rankas! — šaukė jis drebančiu balsu. Tas niekšas negalėdamas mane tiesiogiai iš kelio išvesti, dabar bando paeiti iš užpakalio. Jie turi atsiimti, pašaukite juos atgal! tesėša, iš kur atnešė!

Jis greitai išbėgo į priebuti nesiskus pašaukti. Deja, kada jis pravėrė duris, taip ir sustingo kaip šaltas stabas, nei žodžiu, nei judesiu jis nieko išreikšti negalėjo, nes duryse stovėjo linksmas jo viršininkas ponas Seidelmanas.

— Gerą vakarą, mielas Šaleri!

— Jūs — ponas Seidelmanas, — jūs atėjote pas mane?

— Tai, kaip matote, pagaliau, jauk jūs žinote, ką aš mėgstu, — juokavo senasis ponas. — Aš norėčiau šiuo sykiau jusų paklausti, kaip ten jums šiandien kavinėje ta kava patiko."

Robertas tylėjo. Jis jautė, kaip jo viršininkas, padėjęs ranką ant jo peties, į jį kalbėjo, bet pats nieko pasakoti negalėjo.

— Jūs teisingas vyras, mielas Šaleri, — sako ponas, — jūs išsėidėtė ta šios dienos pasaka, o aš atėjau jusų atsiprašyti. Aš patikėjau jums kaip žmogumi, bet, vienkart, pažymiu, kad aš esu veiklos žmogus, todėl kaip toksat ir privalau pasirodyti. Tas ponas, kurį šiandien sutikau kavinėje, yra mano svainys. Jis buvo mano siūstas ir veikė kaip mano igaliojtinis. I tą pasiulymą, kurį jis jums padarė, prašau žiareti kaip į mano paties padarytą. Nuo Naujų Metų padvigubinsiu algą ir pasirašysiu dešimčiai metų sutartį su sąlyga algą kasmet nekelti. Kada ateisi į mano dirbtuvę, t. y. poryt, — aš jaučiuos už pareigą parodyti ir to mišinio paslaptį. O tuo tarpu prašau vesti mane į vidų, — aš noriu susipažinti su jusų žmona ir vaikučiais.

LINKSMŲ ŽIEMOS SVENČIŲ KALĖDŲ VISIEMS MUSŲ DRAUGAMS IR PAŽĪSTAMIEMS!

Wigoda Cigar and Liquor Store

3464 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Linkim Visiems Musų Kostumeriams Jusų sveikata priklauso nuo tikros autorizuotos

CRAWFORD DAIRY

GRADE "A" MILK and CREAM
Urmo ir Detalinė

2742-44 S. Kildare Ave. Tel. Lawndale 8332
CHICAGO, ILL.

LINKSMŲ ŽIEMOS SVENČIŲ KALĖDŲ VISIEMS MUSŲ DRAUGAMS IR PAŽĪSTAMIEMS!

J. P. TAVERN
JOHN J. POCIUS, Prop.

Fox Head Beer on Draught

3313 So. Halsted St. Tel. Yards 2145

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKI VISIEMS LIETUVIAMS

LITHUANIAN CHAMBER OF COMMERCE
Lietuvių Vaizbos Butas

LINKSMŲ ŽIEMOS SVENČIŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ Visiems Musų Draugams ir Kostumeriams.

DISTRICT INN

3440 SOUTH MORGAN ST.
ANNA RUDMAN, Savininkė

Linksmų Kalėdų Visiems!

G. HEILEMEN BREWING CO.

Old Style Lager

CHICAGO BRANCH

1561 South Union Avenue
Phone Haymarket 6066

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

NEW CITY FURNITURE MART

WILLIAM Kosmowski, Pres.
WILLIAM BAZAR, Vice-Pres.

1654-56 West 47th St. Tel. Yards 4882

LINKSMŲ ŽIEMOS SVENČIŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS MUSŲ DRAUGAMS IR PAŽĪSTAMIEMS!

AMBROSE TAVERN
PAUL AND CARRIE AMBROZI. 1843 South Halsted Street

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Visiems Musų Draugams, Pažįstamiems ir Kostumeriams Linki

C. KRISCUNAS

PABST BLUE RIBBON ALUS

4501 So. Ashland Ave. Tel. Yards 2503

Linksmų Kalėdų

Linkiu Visiems

Lietuviams.

John T. Zuris
Teisėjas

Linksmų Žiemos Sventėjų Kalėdų Linkiu Visiems Draugams ir Rėmėjams

Peter P. Mankus

Fine Merchant Tailoring
Also Cleaning & Pressing
2230 W. 22nd Street
Tel. Canal 3144

Linksmų Kalėdų Visiems
Musų Kostumeriams ir
Draugams!

**GERA BUČERNĖ
IR GROSERNĖ**

1538 So. 50th Ave.
CICERO, ILL.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
VISIEMS MUSŲ
KOSTUMERIAMS

**National Laundry
Supply Co.**

749-59 S. CICERO AVE.
CHICAGO, ILL.

PHONES:
CICERO—1500
AUSTIN—3900
FOREST—600

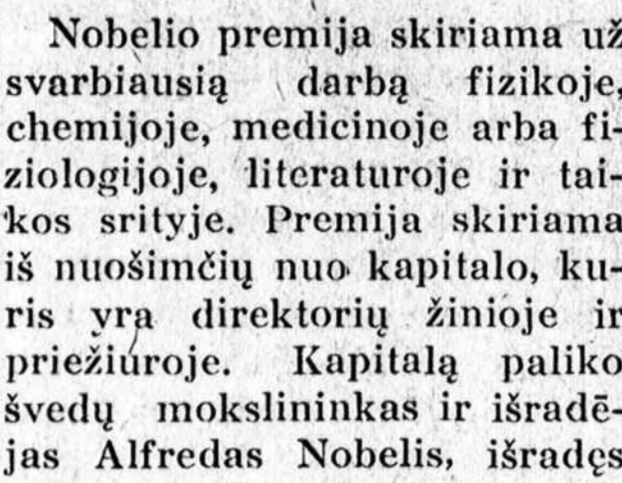
Remkite tuos, kurie
garsinasi
"NAUJIENOSE"

IVAIRENYBĖS

KAS TAI YRA OLIMPIJADA?

Kalbėdami apie Lietuvos Tautinę Olimpijadą ir apie Tarptautinės Olimpijados 1940 m. iškėlimą iš Tokio, drįstame paklausti, kas yra olimpijada? Senovės Graikijos olimpiniai žaidimai buvo didžiausia graikų atletų šventė. Kiti žaidimai Senovės Graikijos olimpiniai žaidimai buvo didžiausia graikų atletų šventė. Kiti žaidimai Senovės Graikijos olimpiniai žaidimai buvo didžiausia graikų atletų šventė.

KAS TAI YRA NOBELIO PREMIJA?

Svietimo ministras prof. J. Tonkunas.

KAS TAI YRA ŠVENTASIS PATIESALAS?

Šventojo Patiesalo, arba Kilimo, vardu vadinamas apsiuvaltas, kurs dengia Kaabą, arba šventą pastatą moskos viduryje Mekoje. Musulmonai tą patiesalą vadina "kisveh". Jis kas metai keičiamas — iš Egipto siunčiamas į Meką naujas patiesalas su didelėmis iškilėmis. Jis yra daromas iš brokado ir išmargintas auksu ir sidabru išsiuvinėtais posakiais iš Korano.

KAIP PAILGEJO ŽMOGAUS GYVENIMAS?

Žmogaus gyvenimas vis tik eina geryn ir ilgn, nors kartais pasakojama, seniau žmonės ilgiau gyvenus. Draudimo bendrovių apskaičiavimais, per paskutiniuosius 50 metų gyvenimas pasidarė žymiai ilgesnis. Pavyzdžiui, 1880 m. Anglijoje iš 10,000 žmonių mirė 205 žmonės kas metai, 1900 m. — 182, o 1930 metais tik 114. Jungtinėse Valstybėse 1880 metais iš 10,000 gyventojų mirė 198, vėliau — 1930 metais tik 113. Žymiausiai žmogaus gyvenimo ilgis padidėjo Vengrijoje: 1880 metais iš 10,000 gyventojų mirė 386, o 1930 metais tik 155.

KAS TAI YRA ŠVENTASIS PATIESALAS?

Šventojo Patiesalo, arba Kilimo, vardu vadinamas apsiuvaltas, kurs dengia Kaabą, arba šventą pastatą moskos viduryje Mekoje. Musulmonai tą patiesalą vadina "kisveh". Jis kas metai keičiamas — iš Egipto siunčiamas į Meką naujas patiesalas su didelėmis iškilėmis. Jis yra daromas iš brokado ir išmargintas auksu ir sidabru išsiuvinėtais posakiais iš Korano.

Patiesalą paprastai gamina Kaire ir Kaabai siunčia jį do-

Linksmų Kalėdų
Linkiu Visiems Mano
Kostumeriams ir Draugams

J. M. Grigas
Užlaikau geriausią mėsa ir grocery.
1417 So. 49th Court
Tel. CICERO 1525

vanų Egipto karalius. Buvęs viršum Kaabos per metus, susilaukus naujo patiesalo, senasis sukarponas į skiauteles, kurios paskum parduodamos maldininkams, lankantiems Meką. Naujas "kisveh" užtiesiamas ant Kaabos, praėjus penkiolikai dienų po to, kai senasis numintas.

Dėl ginčų, kurie buvo kilę tarp egiptiečių ir vahabių, nuo 1926 ligi 1937 m. švento Patiesalo Egiptas nesiuntė į Meką — vahabiai aiškino, kad kai kurios iškilmės, susijusios su patiesalo gabenimu, esančios stabmeldiško pobūdžio. 1937 m. Egiptas susitarė su Saudi-Arabija, ir, nuo 1937 m. patiesalas kas metai vėl bus siunčiamas iš Egipto į Meką. Kai patiesalas išgabnamas iš Kairo, ten susirenka didžiausios žmonių minios iš visų Egipto kampų, pasižiūrėti iškilmių. "Kisveh" nešamas ant kuprių, piramidinėje kilimais apsiuvaltoje palapinėje — tai yra ištikimybės emblema. Ta palapinė vadinama "Mahmal"; kuprius, nešąs patiesalą, kelionei pasibaigus nebeimamas jokiam sunkesniai darbai ligi pat gyvenimo galo! "Kisveh" paliekamas Mekoje, o "Mahmal" parnešamas atgal į Kairą.

originalus labirintas, sako, buvęs Kretos saloje, Knosaus karalių rumuose. Čia senovės legendų pabaisa Minotauras, pusiau vyras ir pusiau bulius, kas metai surydavęs septynius jaunuolius ir septynias merginas, kuriuos kretiečiams turėjo atsiųsti Atėnų miesto gyventojai. Minotaurą, kaip pasakoja legendos, nukovęs, Ariadnai padedant, didvyris Tezejus. Ariadna buvo Kretos karaliaus ir įstatymų davėjo Minoso duktė.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Linkiu Visiems Kostumeriams ir Draugams

Lithuanian Bakery
J. KAIKORIS
1400 So. 48th Ct.
CICERO, ILL.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS MUSŲ KOSTUMERIAMS IR DRAUGAMS

Apsimoka pirkti iš

MAY'S FOOD MART
Mes turime geriausių už mažiausią kainą gyvū ir negyvū paukščių.

1308 So. 49th Ave. Cicero, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS MANO KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS IR PAŽĪSTAMIEMS

JOSEPH AUGAITIS, DEKORATORIUS

1608 S. 50 Ave. Tel. 2633
CICERO

Sirdingi Linkėjimai Sulaukus
LINKSMŲ KALĖDŲ
Visiems Musų Rėmėjams
Draugams ir Pažįstamiems

GRANT THEATRE
WALTER BABITZ, Sav.

Res. Cicero 4108-R Cicero, Illinois

**GRANT and PARKHOLME BUSINESS
MEN'S LEAGUE, CICERO, ILL. NARIAI**

Linki Visiems Kostumeriams ir Draugams
Linksmų Šv. Kalėdų ir Laimingų
Naujų Metų

CHAS. BELLS Grocery and Meat Market
5022 W. 16th Street

CHARLIE'S BAKERY
4902 W. 14th Street

W. J. Conway, Wholesale Hams & Sausages
1808 South 50th Avenue

GENERAL FOOD MART
4928 West 14th Street

Grant Works Coal and Oil Co.
Cor. 16th St. and 49th Court

Great City Linen Supply Co.
5052 West 14th Street

LAVERGNE PHARMACY
Cor. 14th Street and 50th Avenue

LIBERTY TAILORS
1403 South 49th Court

LIBERTY PHARMACY, Inc.
4930 West 13th Street Tel. Cicero 91

Lipsky's Music and Radio Store
4936 West 14th Street

LUKEN'S SERVICE STATION
Cor. 16th Street and 50th Court

MATUL PRINTING CO
5016 West 16th Street

MIDWEST GROCERY and MARKET
4911 West 14th Street

Novitsky's Grocery and Meat Market
1301 South 50th Court

Anthony Petkus — Funeral Director
1410 So. 49th Court

A. F. Pocius, Leading Jeweler
4930 West 14th Street

Paul Putrim's Meat Market and Grocery
1436 South 49th Court

Rimdzius Dry Goods Store
4903 West 14th Street

Frank Sabal's Hardware Store
4912-14 West 14th Street

JOS. SHAMET'S TAVERN
1500 South 49th Avenue

DR. W. E. SHINGLMAN
4928 West 13th Street

Andrew Wastak, Coal and Ice
1512 South 49th Avenue

Warren & Rock, Grocery and Meat Market
1536 South 49th Avenue

KLAUSYKITE RADIO — STOTIS WHFC KAS SEKM.
VAKARE NUO 7:00 IKI 8:00

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Today's
**HEALTH
HEADLINES say
"DRINK MILK"**

Klausk bet kokio autoriteto... savo gydytojaus, maisto žinovo, ar slaugės. Jie pasakys, kad West Towns pienas teikia sveikatai reikiamas dalis. Jie be to dar pasakys, kad West Towns pienas teikia tas dalis lengvai virškinamoji forma. Tai svarbu šiam gyvenimui, veikliam gyvenimui. Bet, sveikatingumo pasaką topasako šio rašto antraštis; GERK PO KVORTĄ WEST TOWNS PIENO KASDIEN.

DAKTARAI PATARIA VAIKAMS
Kiekvienas augas vaikas turėtų išgerti po kvortą kasdien su kiekvienu valgū kaip gėralą ir viralenė, su javiniais ir vaisiais. West Towns pienas geras ir ekonomiškias, jo ekstra turtingumas ir skonis prisideda prie pagerinimo senų mėgiamybių ir daug naujenybių. Klausk groserninko, ar išvežiototo apie lengvojo plano sugestijas.

Pienas Kasdien Išvežiojamas Sviežus
Tel. Cicero 4511-4512 Lawndale 6206

WEST TOWNS DAIRY, Inc.
1623-27 S. Cicero Ave., Cicero, Ill.

CICERO Miesto VALDYBA

SIRDINGAI SVEIKINA
VISUS
CICERO LIETUVIUS
Su
Kalėdų Šventėmis
ir
Naujais Metais

GEORGE STEDRONSKY, President
NICHOLAS HENDRIKSE, Town Clerk
JERRY J. VITERNA, Town Collector
ANTON F. MACIEJEWSKI, Supervisor
HENRY R. SCHWARZEL, Assessor
GUSTAV O. RANDA, Trustee
FELIX ZDROJEWSKI, Trustee
JOSEPH DANEK, Trustee
RUDOLPH KREJCI, Trustee
ANTON J. KRUPICKA, Township Committeeman

:-: PITTSBURGH'O NAUJIENOS :-:

KAIP SLA KUOPOS BALSUOJA DEL CENTRO KELIMO

SLA 195 kp. vienbalsiai pasisakė už Pittsburghą Philadelphia 1 balsą, Pittsburghas 48 balsus ir Wilkes Barre 1 balsą. Vadinasi, Pittsburghas laimėjo visus balsus, iššėmus du.

— o —

Erie, Pa., SLA kuopa stoja už Pittsburghą dėl SLA Centro

Šiomis dienomis SLA 3-čio apskrįcio sekretorius S. Bakanas gavo laišką iš Erie, Pa., nuo vieno SLA darbuotojo. Laiške rašoma: "Malonus Drauge: šiuomi pranešu jums, kad gavau paaiškinimą, kad SLA centrui yra geriausia vieta Pittsburghas. Praeitame susirinkime apie tai kalbėjaisi ir su kitais, — daugumas narių patarė Pittsburghą. Tad kitame susirinkime balsuosime ir, man rodos, kad vienbalsiai bus Pittsburghas."

Vadinasi, daugumas kuopų pasisako ne tik Pittsburgh, bet ir kitose kolonijose už Pittsburghą.

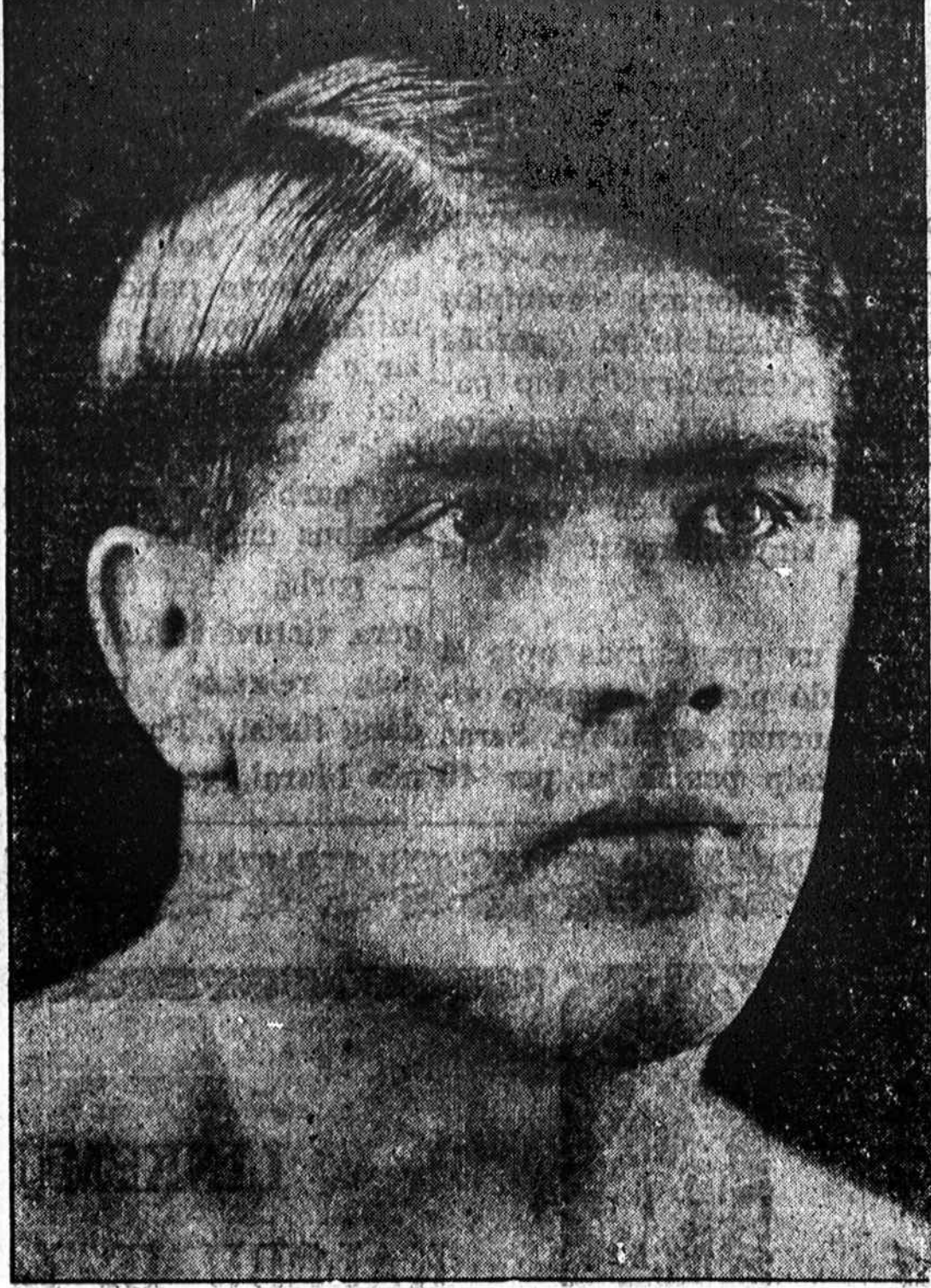
Kaip išrodo, tai Pittsburghas turės laimėti.

— o —

Pittsburgho ir apylinkės kuopos, kurios dar nėra balsavusios, tai balsuos sausio mėnesio susirinkimuose. Beveik visos kuopos skundžiasi, kad Centro sekretorius Dr. Vinikas laikosi "ekonomijos" dėl balotų prišimtimo, — visos kuopos gavo po mažiau balotų, negu turi narių. Jei ne dešimtį balotų mažiau, tai bent po 3—4—5 balotus mažiau, negu kad kuopose yra gerame stovyje narių.

Dievai žino, ko ponas Vinikas nori atsiekti su tokia savo "ekonomija", nes tik yra erzinimas kuopų narių, ir daugiau nieko. — S. Bakanas.

Karolis Požėla netrukus bus Chicagoje

Nėra abejonės, kad daugelis chieagečių prisimena Karolį Požėlą. Kai kurie teiraujasi, kas su "Karoliuku" pasidarė, kad apie jį nie nieko nebesigirdi.

Dalykas tokis, kad per paskutinius porą metų Požėla gyvena Europoje (daugiausia Paryžiuje ir Londone). Ten jis turėjo šimtus imtynių ir laimėjo Europos čempionatą. Vadinasi, jis yra Europos čempionas.

Prieš kiek laiko jis buvo skaudžiai susižeidęs, bet dabar ir vėl sveikas. Visai galimas daktas, kad kitą mėnesį jis jau bus Chicagoje, jei tik kokios nenumatomos kliūtys nesulaikys jo Europoje ilgesnį laiką.

Ziemos švenčių progą Karolis Požėla sveikina visus savo draugus ir pažįstamus bei linki linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų!

IŠ SLA 3-čio APSKRĮCIO METINIO SUVAŽIAVIMO

PITTSBURGH, Pa. — Gruodžio 18 d. Lietuvių Mokslu Draugystės švėtainėje įvyko S. L. A. 3-čio apskrities kuopų metinis suvažiavimas, kuriame dalyvavo 18 kuopų su 38 delegatais ir apskričio valdybos bei komisijų nariai dalyvavo su sprendžiamu balsu. Tad iš visos sprendžiamu balsu delegatų dalyvavo 51. Į mandatų komisiją buvo paskirti F. Rodžeris iš 40 kuopos, J. Virbiekas taip pat iš 40 kuopos ir Jonas Kuizinas iš 104 kuopos.

Dienos tvarkos vedėjais vienbalsiai buvo išrinkti apskričio prezidentas J. P. Milleris ir sekretorius S. Bakanas.

Iš komiteto ir komisijų raportų pasirodė, kad apskrities praeitais metais gana gerai veikė; buvo surengti keli renginiai, kurie davė apskričiai pelno. Per praeitą SLA Seimą apskritis daug pagalbę kuopoms pasiūstė delegatus į Seimą.

Iš kuopų delegatų teko sužinoti, kad kuopose jau yra pasireikę daug gyvumo, ir kuopos jau pradeda išsijudinti pažangos vėjais darbuotei. Jau yra prirašoma gana daug naujų narių palyginti su aukšninu vajium ir kitais buvusiais vajais.

Per šiuos tris pirmuosius pažangos vėjais mėnesius jau 3-čio apskričio kuopose yra daugiau kaip 70 naujų narių prirašyta. Nors tai yra ir nedidelis skaičius, bet reikia pasakyti, kad kuopų darbuotojai tik pradeda išsijudinti darbu. Nėra mažiausios abejonės, kad per sekančius 4 mėnesius pažangos vėjais bus daug našesnis.

Naujų narių prirašyme pirmą vietą užima mažos lietuviškos kolonijos kuopa iš New Kensington, Pa., butent, 192 kuopa; antrą vietą užima 195 kuopa iš Pittsburgho; 3-čią vietą užima 40 kuopa; didžiulės ir seniausios Pittsburgho lietuvių kolonijos kuopa; 4-tą vietą turi užėmus iš South Sidės Pittsburgho dalies 104 kuopa. S.S. Pittsburgho dalis, tur but, yra didžiausia Pittsburgho lietuvių kolonija ir, nėra mažiausios abejonės, kad 104 kuopai netolimoj ateityj yra demta likti didžiausia kuopa visoje Pittsburgho apylinkėje. Tik kol kas dar mažai kas tenka girdėti iš North Sidės Pittsburgho dalies, atseit, iš 86 kuopos apie naujų narių prirašinėjimą. Tenai irgi yra didelė lietuvių kolonija ir yra gerų SLA veikėjų. Atrodo, kad vėjais tenai nėra tinkamai išsijudinęs.

Yra tikrai linksma girdėti, kad atgyja SLA judėjimas ir šiose kuopose, kur per daugelį metų buvo visai apmirus.

Priešus pilė kuopų įnešimų teko girdėti nusiskundimų iš kuopų dėl Centro vietos balso-

vimo baloty. Iš keletos kuopų buvo nusiskundimų, kad yra gavusios mažiau balsavimo baloty, negu kuopose yra gero stovio narių. Iš vienos kuopos buvo nusiskusta, kad jį kuopa visai negavusi baloty.

Dėl ty visų nusiskundimų vienai delegatui atskino, kad tai galėjo įvykti Centro raštinės klaidos. Kiti buvo tos nuomonės, kad tie traktumai baloty ir tos "klaidos" gal yra daromos sužiniai Centro raštinėi ir tai nuomoni paremti buvo nurodomi ir faktai, jog pagal Pildomosios Tarybos tarimą Pittsburghas ant baloty turėjo būti pirmoje vietoje, bet jis liko nustumtas į antrą vietą. Dėlai kalbamų nusiskundimų buvo pasiulyta, kad Rezoliucijų Komisija iš P. Dargio, J. Miliausko ir K. Pikelio pagamintų atlatinę rezoliuciją. Rezoliucijų Komisija tai ir padarė. Rezoliucija buvo vienbalsiai priimta. Nutarta rezoliuciją pasiūsti Pildomosios Tarybos nariams ir įdėti į "Tėvynę".

Renkant apskričio valdybą ir komisijas visa senoji ir vėl iš naujo buvo išrinkta su viena įsintim: finansų raštininkė p-lė B. Sabaliauskaitė pareiškė, jog ji su raštininkės pareigomis turėsianti persiskirti, kadangi jau vedusi ir esanti išsikėlusį gyvenimą į Cleveland, Ohio. Žinoma, ir apskričio komitetui buvo nemalonu skirtis su savo bendradarbe.

Į Sabaliauskaitės vietą buvo išrinkta Marijona Zdankienė, o į Zdankienės vietą parengimų Komisijoje prie sunkaus darbo liko pakinkytas Povilas Dargis.

Šekamas apskričio pusmetinis suvažiavimas nubalsuota visais balsais prieš vieną laikyti New Kensingtone. Vadinasi, gegužės mėnesį suvažiavimą laikyti važiuosime į New Kensington, Pa.

Atsistojimu vienos minutės buvo pagerbtas atminimas visų SLA mirusių narių.

Baigiant reikia pasakyti, kad šis suvažiavimas buvo atlaikytas tikrai fraternalizmo dvasioje ir be jokių užsivarinėjimų.

Po suvažiavimo vietos 40 kuopa buvo surengus vakarienę, ir visi svečiai bei delegatai buvo gerai pavaišinti ir visi gražiai pasilinksmino.

Margumynai

Nuo kada pradėjo vartoti durtuvus prie šautuvų?

Durtuvai prie šautuvų, arba "bajonetai," pirmą kartą buvo pavartoti prancūzų armijoje apie 1647 m., o anglių armijoje — 1663 m. Durtuvai buvo gaminami apie 17-jo amžiaus pabaigą Bayonne mieste — iš čia, sako, ir jų pavadinimas "bajonetai." Bajonetai paėjo iš baskų, kurių pulkus priešai buvo smarkiai prispaudę priekalną. Jų amunicija baigėsi; vyrai, prirašioję savo ilgus peilius prie šautuvų vamzdžių

puolė priešus ir laimėjo kovą! 18-jo amžiaus pradžioje bajonetai pavado pikas.

1856 m Krimo karo metu Sir Charles Naplar sakė, kad bajonetas yra "visų ginklų karalius." Ir didžiame kare bajonetai buvo plačiai vartojami.

Linksmų Kalėdų Visiems Lietuviams

Felix Gutauskas Bar and Restaurant, 2116 FORBES ST. PITTSBURGH, PA.

Mes esame Jums Dėkingi už Jusų Paramą Praėjusiai Metais ir Linkime Jums Smažų Ziemos Švenčių Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

FIFTH AVENUE CAFE

Corner Fifth and Frankstown Ave. E. E. PITTSBURGH, PA.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS MUSŲ DRAUGAMS

JONAS K. MAŽUKNA N. S. PITTSBURGH, PA.

LINKSMŲ KALĖDŲ VISIEMS LIETUVIAMS

A. L. VENSLOVAS 2128 Carson St. S. S. Pittsburgh, Pa.

LINKSMŲ KALĖDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams!

FRANK VIZGARD

Advokatas ir Mrs. EDWARD A. SCHULTZ 1803 Law & Finance Bldg. GR. 2726 PITTSBURGH, PA.

LINKSMŲ ŽIEMOS ŠVENČIŲ KALĖDŲ VISIEMS MUSŲ DRAUGAMS IR KOSTUMERIAMS

CHARLES K. PIKIEL

Importer and Wholesaler of Lithuanian Food Products 629 Fifty-Fourth St. Tel. Sterling 3298 PITTSBURGH, PA.

LINKSMŲ KALĖDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams!

FRANK VIZGARD

International Wine AND Liquor Company PAS LIETUVIUS VISUOMET YRA GERIAUSIAI PIRKTI 4611 So. Ashland Avenue. Telephone YARDS 3172.

PO NAUJŲ METŲ PERSIKELSIM Į SAVO NAUJĄ NAMĄ 6246-48 S. CALIFORNIA AVENUE (prie pat 63rd Street).

Linksmų Kalėdų Visiems Lietuviams

K. Stravinskas 1814 Carson St. S. S. PITTSBURGH, PA.

Linksmų Kalėdų Visiems Lietuviams

Kizik's Cafe 1828 CARSON ST. S. S. Pittsburgh, Pa.

Linksmų Kalėdų Visiems Lietuviams

Albertas Kaulakis 2130 FIFTH AVE. Pittsburgh, Pa.

Linksmų Kalėdų Visiems Lietuviams

Stanley Simonavičiaus Bučėrnė ir Grosernė 2100 CARSON ST. S. S. Pittsburgh, Pa.

KORESPONDENCIJOS

IŠ BROOKLYNO PADANGĖS

Ką veikia LSS 19 kuopa. — Strimaičiui nepavyko. — "Naujienu" 25 metų jubilėjaus proga nutarta surengti bankietę. — Sunkiai liko sužeistas draugas Viznis. — Linksmų švenčių.

Gruodžio 19 d. įvyko LSS 19 kuopos susirinkimas. Tenka pažymėti vieną nemalonų reiškinį, butent, kad tie susirinkimai paprastai prasideda vėliau, negu skelbiama. Pavyzdžiui, nariai kviečiami yra susirinkti 8 val. vakaro, o susirinkimas atsidaro tik 9 val. Tai negerai, — bandykim punktuališkuo prisilaikyti.

Iš raportų paaiškėjo, jog kovo 4 d. Paradiše salėje kuopa rengia iškilmingą bankietę ryšium su "Naujienu" dvidešimtenkių metų jubiliejum. Tikėtai jau esą patinami iš anksto ir, kiek galima spręsti, pasisekimas bus geras.

Kad tas bankietas yra geras dalykas, tai nėra mažiausias abejonės. Tačiau tuo pačiu metu reikėtų nepamiršti ir laikraščio platinimą. Vadinas, kiek galima daugiau parinkti prenumeratų "Naujienuoms". Musų kolonijoje "Naujienuose" turėtų būti daug labiau prasiplatinusios.

Butinai atkreipkime į tai savo dėmesį.

Glaveckas pranešė ir parodė Dr. Montvido laišką, kad centras savo atstovais prie susidariusio pasaulinės parodos komiteto yra paskyręs Glavecką ir Stilsoną. Komitetas turėjęs savo posėdį pas Dr. Šliupaitę. Posėdyje dalyvavęs ir Glaveckas. Susirinko visokių pažvalgy žmonių. Keisčiausia buvė tai, kad p. Strimaitis piestu stojęs prieš socialistų įsileidimą į komitetą. Jis nurodinėjęs, jog socialistai esą Lietuvos priešai. Jį parėmęs ir p. Trečiokas. Tačiau pastarasis vis dėlto buvęs daug dėtingesnis ir nebanded visokių niekų ptiukšti apie socialistus.

Labai vykusiai Strimaičiui atsakęs p. Vilniškis, kuris priklauso katalikų srovei. Jis nurodė, kad socialdemokratai drauge su kitomis partijomis daug dirbo Lietuvos gerovei ir jos nepriklausomybei. Be to, Amerikoje socialistai lietuvių išsivijoje yra suvaidinę labai svarbų vaidmenį.

Beje, p. Strimaitis pirmo vietoje socialistų T.M.D. atstovus. Girdi, toji organizacija turinti daug kuopų, daug naudingų knygų esanti išleidusi. Vienok jo piršlybos niekais nuėjo: jam nepasisekė gyvo nabašninko įpiršti. O T.M.D. kaip tik ir yra toks nabašninkas, kuris baigia savo dienas.

Tad nežiurint p. Strimaičio ir

KINGSTON, N. Y. — Elisa Landi, žymi artistė, kuri liko sunkiai sužeista automobilio nelaimėje.

kitų straksėjimo, socialistų atstovai liko priimti ir darbuosis pasaulinės parodos komitete.

Kitas laiškas buvo nuo Kongreso Komiteto Brooklyno skyriaus. Laiškas kvietė kuopą išsirinkti atstovus, kurie galėtų dalyvauti suvažiavime. Kuopa išrinko tris atstovus.

Susirinkime buvo pranešta labai nemaloni žinia, butent, kad draugas Viznis esąs sunkiai sužeistas. Nukentėjęs jis tikrai skaudžiai: likusi sulaužyta koja ir keli šonkauliai išlaužti. Spėjama, kad jam reikės kelis mėnesius pasirgti. Tai tikrai nemaloni žinia. Bet ką padarysi: nuo piktos likimo nėra atsigynimo.

Buvo renkama kuopos valdyba. Organizatorium liko išrinktas draugas Vaitukaitis, sekretorium F. Lavinskas, finansų sekretorium pasiliko senasis Balvočius. Po to susirinkimas nularė atlyginti šeiminkėms, kurios paruošė vakarienę, po penkis dolerius. Kitas kuopos susirinkimas įvykė sausio mėnesio trečią penktadienį. Jis bus laikomas toje pačioje vietoje.

Šiaip kitos žinutės paprastos: darbai vis dar tebešlubuoja. O ras vėsus, bet didelių šalčių nėra. Buvo iškritę šiek tiek sniego, bet dabar jo nė vaistams nebesurastumei.

Baigdamas noriu palinkėti visiems "Naujienu" skaitytojams ir "Naujienu" štabui linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų!
—Brooklyno Ku-Ku

Pražydo Alyvos ir Pri-noko Antros Avietės

Kauno laikraščiai rašo, kad Ariogaloje, Kėdainių apskrityje, dėl šilto rudens gamta parodžiusi nuostabių dalykų. Vieno gyventojų sodyboje alyvų (bežų) krumai išleido antrus lapus ir antrą kartą alyvos pasipuošė gražiais mėlynais žiedais. O vėl kito gyventojų sodyboje pražydo ir gražiai prinoko aviečių uogos. Kai kuriose vietose žydi ir krauna uogas braškės.

IVAIRENYBĖS

Virtuvės Garbė — Taip Pat Labai Svarbus Dalykas

Prancuzijos ambasadorius Londone neseniai įteikė serui Jurgitui Reeves, Londono viešbučių ir restoranų savininkų draugijos pirmininkui, garbės legijono riterio kryžių tuo pareikšdamas jam Prancuzijos vyriausybės padėką už jo nuopelnus prancuziškos virtuvės srityje, supažindinant su ja anglus.

Oficialus pranešimas apie šį įvykį rado plataus atgarsio visoje prancuzų spaudoje. Seras Jurgis, kaip paaiškėjo, per 40

metų yra pasamdęs įžymiausių Londono virtuvių 32 virėjus, kurių 31 buvo prancuzai, o vienas rusas, kuris taip pat buvęs didelis prancuzų virtuvės šalininkas. Anglų virėjo apdovanojimas yra tik vienas iš žygių tos "politikos", kurios ėmėsi Prancuzija, siekdama "atstatyti" Prancuzijos virtuvės reikšmę pasaulyje. Taip, pavyzdžiui, rimčiausi prancuzų laikraščiai smulkiai atspausdino valgių bei gėrimų sąrašą, kurie buvo patiekti anglų karališkąją porą vaišinant Paryžiuje. Keista, kad rimti laikraščiai užsiiminėja tokiais "niekais". Tačiau, išgilinus, virtuvės garbė taip pat yra be galo svarbus dalykas. Gera virtuvė — garbė visai tautai. Be to, gera virtuvė ir ukiškai turi didelę reikšmę, nes patraukia daug turistų. Pavyzdžiui, kelio-

leidžia labai daug pinigų, rek-lamuodamos savo virtuves. ti savo naudai konkurencijos Garsas apie gerą virėją ne vie-klausimą.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Visiems Lietuviams, kurie atvažiuodavo į mūsų daržą ant pikenikų.

JONAS MAKUTENAS
BIRUTĖS DARŽO — GROVE CAFE
SAVININKAS

Telefonas WILLOW SPRINGS 58-42

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

LINKSMŲ ŽIEMOS ŠVENČIŲ
KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Visiems Draugams ir Pažistamiems
Amerikoje — Lietuvoje ir Lenkijoje

Prager Beer

Stanley Tavern

STANLEY IR SOFIA WELICKAI

Turime didelį pasirinkimą degtinės Calverts Reserve Special and Kentucky Pride ir Old Drum. Taipgi ir iš Europos importuotos. Kasdieną ŠILTI PIETŪS IR UŽKANDŽIAI.

4119 SOUTH ASHLAND AVENUE
Tel. Boulevard 1219

S. WELICKA

LINKSMŲ KALĖDŲ LINKIME VISIEMS
MUSŲ DRAUGAMS IR
KOSTUMERIAMS!

Domininkas Kuraitis
MILDA AUTO SALES

806 West 31st St. Chicago, Ill.

Tel. Victory 1696.

LITHUANIAN BUILDING, LOAN and
SAVINGS ASSOCIATION

(NAUJIENŲ SPULKA)

1739 S. Halsted St.

Linki Visiems Savo Nariams ir Draugams Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

Valdyba

K. GUGIS, Presidentas

V. MANKUS, Vice Pres.

T. RYPKEVIČIUS, Sekretorius

K. AUGUST, Kasierius

Juozas Tamas

Tikroji Kalėdų Dovana

[APYSAKA]

Išaušo gražus sekmadienio rytas. Saulutė, rodos, žeme ritinėjasi. Šiandien nėra paprastas sekmadienis, bet Kučių diena, o ryt Kalėdos. Nors ir kalėdinis metas, bet oras toks šiltas lyg ir būtų pavasaris. Nei šalčio, nei sniego. Rainier Klonio gyventojai aprūpinę save kalėdinėmis reikmenėmis, šiaudien visi namuose. Miestelyje ramu. Viskas kaip išmirę, tik didžiųjų gatve pralekia smarkiai automobiliai ir kiti pusę ir pranyksta tolyje palikę miestelį. Beveik kiekvienas namas pasipuošęs Kalėdų eglaitė, kurios stovi languose arba prie namų murguluodamos daugybę įvairių spalvų švičes.

Gale miestelio, kiek atokiau, stovi vienišas gražus baltomis sienomis namelis. Morta Burienė stovi prie stalo ir žiūri į jauno vaikučio paveikslą. Ant paties stalo stovi kalendorius, ant kurio rodoma stambi raudona skaitlinė 24. Šiandien rytą sukanka lygiai metai, kada ją ištikto toks baisiai skaudus smūgis.

Kitiems gal smagios linksmos Kalėdos, laimingos Kalėdos, tik ne Burams. Metai atgal, tą gražų, bet šaltoką rytmetį, kai žemė buvo pasipuošusi plonu balto sniego rubu, jie neteko savo vienturčio sunaus Algio. Savo brangiausio turtu.

Ir šios Kalėdos Mortai atrodo visai nelinksmos ir gal ne vienos nebūs jai linksmos, kadangi jos primena jai mylimo sunelio mirtį. Jis šiaudien būtų jau dešimt metų, jo šiaudien gimtadienis. Prieš dešimt metų jai buvo linksmos Kalėdos nors ir labai skausmingos. Ji džiaugėsi ta kalėdine dovanėle, kuri buvo tokia maža butybė, kuri rodė žmogišką gyvybę ir panašumą. Džiaugėsi ji ir per visus sekančius devyntis metus, nes kiekvienos Kalėdos jai nedavė vis didesnį, vis malonesnį džiaugsmą. Tik pereitos Kalėdos atnešė tokį skausmą, kuris niekad nebus užgydomas, niekad nebus užmirštas.

Ir turėjo būti toks atsitikimas? Kada kiti linksminasi, kviečia juos į svečius, o ją vargina tas prisiminimas. Ir gal tukstantį kartų ji vis tą patį sau prisimena. Vis tos pačios mintys vargina jos galvą. Iš tos priežasties Morta nieko nesitruošė Kalėdoms ir nutarė praleisti jas labai gedulingai.

Visam name taip ramu. Svečių kambaryje minkštoji kėdė sėdi jos vyras ir laikraščius skaito. Šalia jo guli ant kilimo Sabalas, didelis medžioklinis šuo, išsitiesęs ir, rodos, miega. Povilas lyg ir skaito laikraštį, bet daugiau stebi Mortą ir nori su ja pasikalbėti. Nori ją priglauti prie savęs ir tarti jai vieną kitą gražesnę žodelį. Jis jaučia, ką šiuo momentu ji pergyvena. Nori ją paguosti.

Kiek išsiblaškęs iš savo minčių Morta įėjo į kambarį pas savo vyrą. Sabalas pakilęs linksmai vizgindamas uodega priejo prie jos. Povilas padėjo jai šalį savo laikraštį.

Jis ištiesė jai savo rankas, ir ji priėjus atsėdo šalia jo. Prisiglaudė prie jo didelės krutinės, o jos, minkštos karštos luptės jį meiliai pabučiavo. Ji elgėsi vis dar lyg ir nedrąsiai, nors jau prabėgo dvylika metų, kai jie vedė. Povilas paėmė dviem pirštais jai už smakro, pakėlė jos galvą iki jis gerai galėjo pažvelgti jai į akis.

—Alio, mylimoji,—jis pusbalsiai ištarė.—Aš jau buvau bemanąs, kad tu pamiršai, jog tu dar esi mano žmona.

—Dvidešimt keturias valandas per dieną aš tai prisimenu.—atsakė ji juokaujanti šypsodamos, o jos nedrąsumas vėl pasislėpė nuoširdžiam pasibūčiavime.

—Tai, vadinasi, tu vis dar myli savo vyrą?—pradėjo Povilas lyg juokauti.—Moteriške, tu esi beviltiška.

—Kvailiuk,—sumurmėjo ji patenkinančiai. Juo dažniau ir dažniau ji buvo Povilo glamonėjama, juo dažniau jai rodėsi, kad lengviau galima pamiršti viskas kas buvo... Po tų minčių buna kaip ir poilsis... Ji stebėjosi, nejaugi Povilas visiškai apie tai pamiršo... ar iš tikrųjų?... Juk jis taip mylėjo savo sunų...

Povilas palenkė savo galvą ir jo veidas prisiglaudė prie jos švelnių auksos spalvos plaukų. Jis su įdomumu ir patyliai jos paklausė:

—Tas daktaras vakar kur buvai, ar jis tikras, kad jis tai žino, Mortute?

—Jį įžeisti nenorėjau, Povilai. Jis man nenorėjo net nė tiek pasakyti, kad galiu nė susitikti daugiau susilaukti kūdikio...—Mortos mėlynos akys pasruvo ašaromis ir ji net nedrįso pažvelgti daugiau į Povilą.

—Vadinasi, jau kelintas daktaras ir vis tą patį pasako,—jis liudnai atsidusdamas ištarė. Po valandėlės jis ją pasisodino su ant kelių ir stipriai apkabino.

Morta jautėsi nelabai jaukiai Povilui tariant tuos paskutinius žodžius. Rodos, jautėsi to viso kaltininkė.

Sabalas pastatęs savo gražias ausis, pakilęs puikiai priėjo prie savo šeimininkų ir uždėjo savo juodą galvą Mortai ant kelių. Ji pradėjo pirštais žaisti jo ausimis ir jį glostyti. Mėgino ji save prisiversti ištartį žodį "Taip," bet jis kažkaip užkliuvo gerklėje ir ten pasiliko neišėjęs balsu. Ji tik tvir-

čiau prisiglaudė prie Povilo. —Oh, Povilai, aš taip norėjau susilaukti dar kito vaiko,—ji ištarė drebančiu balsu.

—Ir aš tai norėjau,—pasakė jis tvirtu balsu.—Bet tas mums nieko gero nepriduoda. Padarykime iš jo kambario miegamąjį kambarį, kurį bus galima panaudoti išimties reikalui. Buvu ir taip nesąmonė laikyti tuščią kambarį visus metus be naudos. Jei bučiau gudresnis, tai man reikėjo tave šiaudien nusivesti kur nors gerai pavalygti pietus, paskiau į teatrą, vakare lauką gražiai praleisti kur nors naktiniame klube.

—Šiaudien... kada metai sukanka?...—sušnabzdėjo Morta. Paskiau pakėlus galvą su atsidėjimu pažvelgė į Povilą.—Butų gera, jei tu leistum man paimti ir auginti kokį nors vaiką.—našlaitį...

—Aš... negaliu!—tvirtai jis pareiškė.—Tiesiog, žodžiais negaliu išsireikšti, vadinasi, mano vaiką arba jokią. Aš kitaip ir įsivaizduoti negaliu. Klausyk, padarykim mes jo kambario nuotrauką, taip kaip jis yra, kaip jis buvo tą nelaimingąjį rytą. Turėsime paveikslą atminimui. Po Kalėdų iškraustysime visus tuos daiktus ir sudėsim kitus į jį reikalingus baldus.

Nors ir labai jai bus skaudu tas padaryti, bet Povilo prašoma ji negalėjo priešintis. Ji pildys jo sumanymą. Nesijautė ji daugiau esanti motina, bet ji dar buvo vyro žmona—ir mylimoji. Nė kartą Povilas nebuvė jai žiaurus arba ją butų įžeidęs po to žydraus, bet taip neišmiego rymčio, kada ji įėjo į mažą Algio kambarėlį pažadinti jį keltis pusryčių. Bet rado jį tokį, kad jokia žemiška jėga nebutų galėjusi jį prizadinti.

Kada ji pažvelgė vėl į Povilą, ji nusišypsojo.

—Gerai, brangusis, aš tau priitariu.

—Tu visada maloni ir viską gerai supranti. Pirmausia sutvarkykime kambarį ir žaislus. Iki aš sutvarkysiu foto aparatą, tu paruošk stiklą pieno ir sausainių. Gal turi tų storių didelių?—pakilė abu ėjo į Algio kambarėlį.

—Tai... turiu jų šiaudien,

LAUME-NAUJIENŲ FOT., PARYŽIUS. — Gvardijos nariai pilnoje uniformoje.

—Morta ištarė kažkaip tyliai prikimusiu balsu. Tuos didelius sausainius Algis labai mylėdavo. Ji kiekvieną metą jo gimtadienio išvakarėse, slaptai įnešdavo į jo kambarėlį ir jam miegant padėdavo šalia lovos ant staliuko sausainius ir stiklą pieno, kaip po pirmutinį jo gimtadienio "siurprizą".

Bet tą nelaimingąjį rytmetį Morta rado sausainius ir pieną nę nepajudintus.

Ružavai dažytas kambarys buvo labai jaukus. Kada Algis čia buvo, jis prisinėsdavo žaislų įvairiausių daiktelių iš visur. Dabar jie sudėti į dėžes ir tik keletas didesnių stovėjo pašaliais ant grindų. Povilas pradėjo iškraustinėti kai kuriuos Algio daugiau mėgiamus žaislus, o Morta pradėjo taisyti lovą.

Betvarkant kambarį, Sabalas žvelgė tai į Povilą, tai į Mortą. Apšviesto kiekvieną daiktėlį ir, rodos, bučiuotė bučiuotė tą paveiksluotą knygą, kurią Algis tvarkydamas kambarį ir žaislus. Iki aš sutvarkysiu foto aparatą, tu paruošk stiklą pieno ir sausainių. Gal turi tų storių didelių?—pakilė abu ėjo į Algio kambarėlį.

Po valandėlės jis apsižvalges po kambarį, kaip ilgas išsitiesė šalia lovos, padėjo savo galvą ant raudonų Algio šliarukių ir ilgai kukčiojančiai atsiduso. Taip ir paliko ramiai gulėti.

Povilas tai pastebėjęs, susigraudino ir aplėjo kambarį.

Morta dar pataisė baltą kaip sniegas prieglavį. Algis neturėjo jokių trukumų ankstybam savo amžiuje. Visą jis gavo, ką tik norėjo. Net ir mirtis jam buvo maloni ir be jausmų be skausmo išnešė jį gynybę.

Mortai širdį staigiai lyg kas suspaudė ir ji trumpai atsiduso. Į jos atsidusimą, Sabalas tik sudrebėjo, bet nesijudino iš vietos, net galvą nepakėlė. Ji atnešė sausainių ir pieno. Pastatė ant stalo, o Sabalas vis dar tebegulėjo. Pasiulė jam gabiliuką sausainio, bet jis tik nosį pakraipė ir sausainio nemė. Vėsus vėjelis tuo momentu smarkiau papūtė pro atvirą langą ir lengvai sujudino plaukus ant gyvilio nugaros.

—Morta! — Povilas pašaukė ją iš svečių kambario.

—Kas yra, brangusis?

—Motinos slaugė telefonuoją, kad mama labai serga ir jai vienai labai nuobodu, nes daugiau nieko nėra namie. Nori, kad mes ateitume jos atlinkyti. Ką sakai?

Morta atsukubėjo prie telefono nešina sausaini, kurį Sabalas nepriėmė. Lengvas vėjelis pro atvirą langą papūtė į duris ir ružavus kambarys palengva užsitarė. Morta net nę negirdėjo, kai durys savaime užsitarė.

—Be abejo, Povilai, mes galime nueiti... bet kaip su paveikslais?

Povilas apkabino jos pečius viena ranka ir pasakė į telefono trubelę: —Pasakyk motinai, kad mes busime už pusės valandos,—ir jis užkabino telefoną.—Rytoj busiu visą dieną namie, tai bus užtektinai laiko padaryti nuotraukas. Apsivilk tą naują paltą, kuri nupirkau Kalėdoms ir užsidėk tą naują skrybėlaitę. Esu tikras, kad mama mylės. Ar tu žinai, kad tu esi vis dar gražiausia už visus ir todėl tave aš dar labiau myliu ir tuo didžiuojusi. Įrodymu tai—dar vienas bučkis.

(Bus daugiau)

Lietuvoje išėina visos tik gerai parašytos knygos

Didžiosios žiemos šventės jau besitartin, tai Lietuvos knygos — grožinės literatūros knygos — patvai sezonas. Tuo metu daugiausia išėina naujų knygų. Lietuvoje knygų leidimu verčiasi keletas bendrovių ir vienas kitas privatus asmuo.

Vienos tų bendrovių sudarytos konfesiniai pagrindais, tai katalikų bažnyčios prekybinės organizacijos. Yra vienas stambus kooperatyvas, kuris turi skyrius visuose Lietuvos didesniuose miestuose, tai Spaudos Fondas, neabejotinai patį didžiausia Lietuvos knygų leidykla. Kairesnių mokytojų profesinė sąjunga taip pat pora metų atgal įsteigė savo knygyną. Veik visų šitų knygų leidyklų pagrindinė prekė ir neabejotinai kol kas pati pelningiausia tai mokykloms vadovėliai.

Mokykloms vadovėliai veik kasmet išleidžiami vis naujesniai. Jie kasmet tobulinami, gerinami. Jie tobulinami, gerinami gal ne tik kitais, kaip tik biznio sumetimais. Visa taip daroma, kad perytę laidai jau būtų nevertojama, kad sena vadovėlio niekas nepirkty, bet kad tik naują įsigytų. Tuo budu vadovėlių leidimas ir sudaro vyriausią biznio pagrindą. Turi pelno jo leidėjai ir pinigą uždirba tų vadovėlių autoriai. Čia eina smagi konkurencija, kuri verčia vienus ir kitus vis vadovėlių tobulinti, jį gerinti, viską nors naujo išgalvoti. Šalia vadovėlių antrą vietą užima grožio literatūra. Čia be verstinės jau pusėtinai išleidžiama ir savo, originalės literatūros. Neabejotinai šios rūšies knyga jau nėra tiek pelninga leidėjams ir dar mažiau pajamų duodanti knygoms autoriui.

Lietuvoje knygos reklama jau turi savas tradicijas, papročius ir tenka pasakyti, kad gana vykusiai reklamuoja. Knygų leidėjai tiek jau igūdo savo išleistą knygą pareklamuoti, kad ši reklama visai nestelbia, sakysime, paties autoriaus pastangomis išleistą knygą, ji pasilieka lyg ir pamiršta.

Todėl kiekvienas autorius jau veik ir negalvoja patsai leisti knygą, bet ieško sau leidėjo.

Apie leidėjų išleistą knygą laikraščiuose blogai jau veik neturėsi progos atsiliepti... Nors tavo kritika būtų visai nuoširdi, tikra, bet rašyk gerai... arba visai tylėk!

Matote visi laikraščiai gauna gerai apmokamus ir nuolatinius skelbimus, tai jie jau patys pasirupina apie savas išleistas knygas gerai atsiliepti. Laikraščiai privergia blogiau parašyti, kad ir visai menkos vertės knyga, matote, gali prarasti skelbimus, pajamų šaltinį...

Jau reklama savo daro, jau ji įgijo savas teises.

Tik vienintėlis "Kultūros" žurnalas šios reklamos dar nėra pavergtas. Čia išgirsi atviresnį kritikos žodį, jei tik koki nors kiti pašaliniai sumetimais neverčia sušlubuoti...

"Kultūros" žurnalas tai vienintėlis mėnesinis laikraštis Lietuvoje, kurį leidžia radikaliau nusiteikę žmonės. Jis dar visiškai reklamos įtakai nėra pasidavęs. Rodos, du metai atgal bene "Literatūros Naujienose" buvo mėginta pakritikuoti Lietuvos enciklopediją, bet leidėjų pastangomis tasai kritikos žodis pasaulio neišvydo...

Taip, knygos reklama Lietuvoje jau įsigalėjo. Ji daug kam burną gerokai užčiaupė. Todėl Lietuvoje pasidairius po dienraščius ir kitus savaitraščius veik neužtiksite tokios kritikos, kuri nepalankiai rašytų apie naujai pasirodžiusią knygą. Pagal spaudą sprendžiant atrodytų, kad Lietuvoje menkaverčių knygų, ypač grožinės literatūros, visai neišeina...

Čia tiek pozicijos, tiek opozicijos spaudos skonis vienodai sutampa! Retai pasitaiko, kad buna kitaip.

Bet dažniausiai nutylima, o jei ir rašoma, tai labai švelniai, kad ne tiek autorius, kiek leidėjas neušigautų.

Taiigi, Lietuvoje bešalioji kritika jau nyksta. Ji nyksta didelės leidėjų rūpesčio pastangomis.

Lietuvoje laikraštija jau įgijusi tiek įtakos, kad visai rimtai skaitomasi su jos nuomone. Todėl knygų leidėjai visuomet pasistengia laikraštijos nuomone padaryti sau palankia.

Mokykloms skirtų vadovėlių kritikos jau visai neišgirsite. Jei bent kada — nekada susikerta tarp savęs patys autoriai ir piršdami savo prekę stengiasi įrodinėti konkurentą išleisus labai prastą vadovėlį...

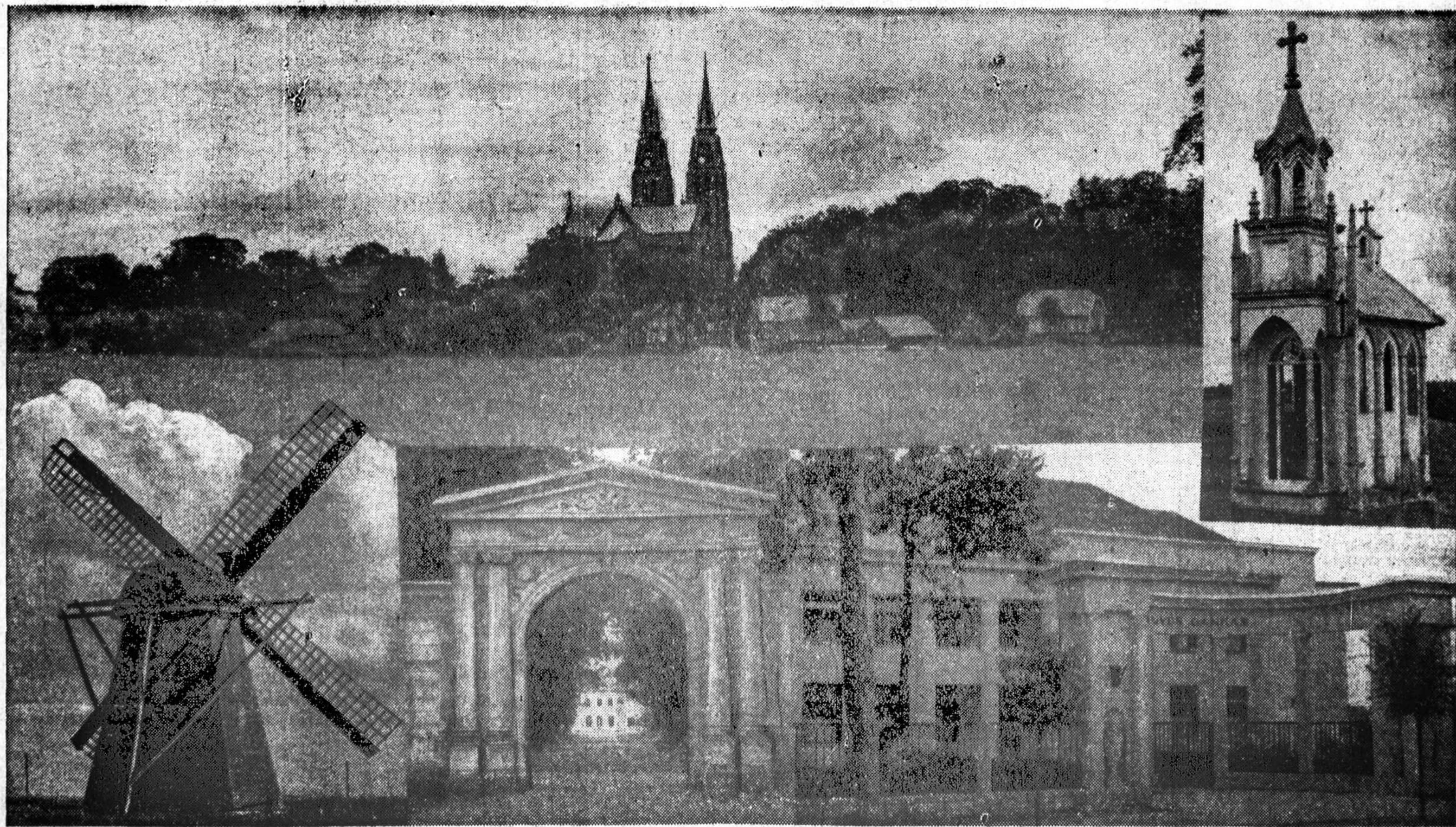
Bet ir tai dažniausia, kuomet patsai autorius tą vadovėlį išleidžia, o ne kurt knygų leidykla.

Tiesa, lyg ir teisė dar yra suteikta kalbos žinovams dėl knygų kalbos atviriau pasisakyti.

Vadovėlių vyriausias kritikas yra pati švietimo ministerija. Ji pirm negu išleisiant vadovėlį jį recenzuoja, bet autorius patsai tuo turi pasirupinti ir už tokią recenziją pinigą sumokėti. Į visas mokyklas vadovėliai ir knygos išleidžiamos tik tokios, kurias švietimo ministerija pripažįsta vertingomis. Todėl vadovėlių kiekvienas leidėjas ir autorius jau iš anksto pasistengia iš švietimo ministerijos gauti sutikimą tokias knygas į mokyklų knygynus ar vadovėliais išleisti.

Šitam reikalui prie švietimo ministerijos veikia taip vadinama knygų tikrinimo komisija.

—H. S.

ŠIŲ DIENŲ ŽEMAITIJA. — (Viršuje) bendras švėkšnos miestelio vaizdas, (atškėtai kampe) prie Pašilės kelio kopytėlė, budingas vėjo malūnas, (apačioje viduryje) švėkšnos parko vaizdas ir greta naujijei Lietuvos Banko rūmai Tauragėje.

VDV foto

Benjamin Franklin Vertė J. L-tis Šiaurės Amerikos Laukiniai

Laukiniais mes juos vadina- me todėl, kad jų papročiai yra kitokie nei mūsų. Mes savo papročius išsivaizduojame esant tobulu mandagumu; jie apie savo papročius tą patį mano.

Jeigu mes galėtume skirtingų tautų papročius bešališkai iširti, mes nerastume tiek šiurkščių žmonių, kad jie neturėtų jokių mandagumų ir pročių; nerastume taip pat tiek mandagių žmonių, kad jie neturėtų šiurkštumo palaikų.

Kol jauni, indėnų vyrai esti medžiotojai ir kariautojai; pasenę jie buna patarėjais. Indėnų valdžia susideda iš patarėjų; nėra prievartas, nėra kalėjimų, nėra vyriausybės paklusnumą daboti ir bausmes vykinti. Indėnai prašinais oratorijoj. Geriausi kalbėtojai igyja daugiausia įtakos. Indėnų moters apdirba žemę, paruošia maistą, auklėja ir auginia vaikus; jos laiko atmintį ir daboja ateičiai viešas transakcijas. Tos vyrų ir moterų pareigos yra laikomos naturalėmis ir garbingomis. Turėdami tik kelėnų dirbtinų reikalavimų, indėnai turi pakankamai laiko pratintis kalbėti. Palyginę mūsų darbingą gyvenimą su savo gyvenimu, indėnai mūsų gyvenimą skaito nevykusiu ir vergišku. Į mūsų taip aukštai vertinamą mokslinimą jie žiūri kaip į tuščią ir bevertį dalyką. Kaip pavyzdį šiai minčiai pavirtinti, čionai galima paminėti Lancaster, Pensylvanija, sutartį, kuri buvo padaryta 1744 metais tarp Virginijos valdžios ir šešių indėnų tautų. Kai pamatiniai klausimai buvo išspręsti ir dėl jų susitarta, Virginijos komisijonieriai savo kalbose indėnams nurodė, kad Williamsburge yra kolegija, prie kurios yra įkurtas fondas indėnų jaunuoliams mokslinti. Savo kalbose komisijonieriai ragino tų šešių tautų indėnus pasiūsti kolegijon bent pusę tuzino jaunuolių, kurie busi viskuo aprupinti ir mokinami lygiai taip, kaip baltieji. Pas indėnus veikia, kaip mandagumo taisyklė, paprotys neatsakyti į viešus pasiūlymus tą pačią dieną, kai jie padaromi. Atsakymas į pasiūlymus tą pačią dieną, indėnų supratimu, butų pasiūlymo vertinimas kaip menkos vertės dalyku. Imdami daugiau laiko pasiūlymo aprasvystymui, indėnai supranta daugiau pagerbią ir įvertiną pa-

siūlymą. Savo atsakymą indėnai, tuo būdu, atidėjo kiti dienei. Kita diena indėnų kalbėtojas, dėkodamas Virginijos valdžiai už taip didelę auką, pasakė:

"Mes suprantame kaip aukštai tamstos įvertinate tų kolegijų mokslą ir žinomę, kad mūsų jaunuolių užlaikymas tamstoms brangiai atsiesi. Mes esame išitikinę, kad tuo siūlymu tamstos mums linkite viso geriausio ir už tai mes jums puoširdžiai dėkojame. Bet tamstos esate pakankamai gudrus ir priyolate suprasti, kad skirtingos tautos turi skirtingus supratimus. Nepalaikykite tad blogu dalyku, kad mūsų supratimas apie panašios rusies mokslo nesutinka su jūsų nuomone. Tokį skaudų patyrimą mes jau turėjome. Kelėtą mūsų jaunų asmenų buvo pasiūsta į Šiaurės Provincijų kolegijas ir tenai jie buvo aprupinti visais jūsų mokslais. Bet kai jie grįžo pas mus, jie buvo biaurijai sugadinti: iš visų atžvilgių ignorantai lauko gyvenimui, nepajėgė pakęsti šaltį ir alkį, nemokėjo pasistatyti lušnos, nemokėjo nukauti briedį arba užmušti priešą, prastai vartojo mūsų kalbą, netiko buti medžiotojais, kareiviais arba patarėjais; žodžiu sakant, jie pasidarė visiškai nenaudingais. Tamstų pasiūlymū mes esame didžiai dėkingi, bet esame priversti jį atmesti. Parodymūi savo didelio dėkingumo, mes prašome Virginijos ponus pasiūsti mums tuziną savo sunų, kuriuos mes rupeštingai išmoklinsime, aprupinsime savo žinojimu ir padarysime juos žmonėmis."

Turėdami nuolatinių reikalų laikyti viešus pasitarimus, indėnai išmoko palaikyti gerą tvarką ir įprato juos mandagiai vesti. Senieji vyrai susėda pirmose eilėse, kareiviai antrose, o moters ir vaikai paskiausiose. Moterų pareiga yra daboti nutarimus, įsidėti juos galvon (jie neturi rašybos) ir perduoti vaikiams. Moterys yra indėnų tarybų rekordai. Jos išlaiko tradicijas ir sutartis per šimtą metų. Kuomet mes patikriname tas sutartis su savo rašytais rekordais, mes atrandame, kad jie sutinka. Kalbėtojas atsistoja. Klausytojai tyliai tēmija. Pabaigęs, kalbėtojas atsideda. Klausytojai duoda jam penkias ar šešias minutes laiko pamis-

lyti. Jeigu kalbėtojas savo kalboje ką nors išleido arba nori prie jos daugiau pridėti, jis gali vėl atsistoti ir pasakyti. Pertraukti kalbėtoją net paprastam pasikalbėjime yra laikoma nepadoriu elgesiu. Kiek čia skirtilumo esama užsilaukyme palyginus su užsilaukymu Britų Paprastojų Buto, kuriame vargiai praeina diena, kad nekiltų triukšmas, kurio nuraminimui kalbėtojas pavargsta berėkdamas. Ir kiek čia skirtilumo esama tarp pasikalbėjimo daugelį aukštai vertinamų kompanijų, kurių sueigos nespėjęs sukūpti sakinį pasakytį esli vidury sakinio nekantrij klausytojų nutraukiamas ir nebegautna progos jo baigti!

Laukinų mandagumas pasikalbėjimuose reikia aukštai vertinti, nes tuo būdu išvengiama prieštaravimas ir atmetimas pasakytos tiesos. Tuo būdu jie išvengia ginčų, bet tuo pačiu kartų dažnai yra šunku patirti jų nusistatymas arba kokią įtaką į juos padarė kalba. Bandžiusieji indėnus atversti į krikščionybę, misionieriai skundžiasi savo misijos nepasisekimu dėlei tokio indėnų elgesio. Indėnai su dideliu kantrumu išklauso Dievo žodžių ir duoda savo pritarimą bei pagyrų ženklą. Misionierius gali manyti indėnus įtikinęs. Tačiau nieko panašaus neatsitinka. Tai tik paprastas mandagumas.

Vienas švedų kunigas susivietė Šusuchanah indėnų virtininkus ir supažindino juos su krikščionybės pamatiniu mokslu. Jis papasakojo jiems, kaip mūsų pirmieji tėvai sugriešino valgydami obuolį, kaip Kristus atėjo žmonių griekus išpirkti, kaip jis darė stebuklus, kentėjo ir t. t. Kada kunigas savo kalbą baigė, indėnas kalbėtojas atsistojė jam padėkoti.

"Ką tarėta čia mums pasakė", sako jis, "labai gražiai skamba. Aš jaučiu obuolius, iš tiesų, yra labai blogas paprotys. Jau daug geriau yra daryti iš obuolių girą. Mes tamstoms esame didžiai dėkingi už taip nuosirdų išpasakojimą, ką jūs patyrėte iš savo motinų. Atsilygindamas tamstoms, aš papasakosiu, ką mes gerđjome iš savo motinų. Iš pradžių mūsų tėvai maitindavosi vien tik žverių mėsa. Kai jų medžioklė nepavykdavo, jie badaudavo. Du jauni mūsų medžiotojai nukovė briedį, sukūrė girioj ugnį, kad kai kuriuos briedžių sąnarius iškeptų. Kada jie jau baigė tenkinti savo alkį, jie pamatė iš debesų nusileidžiant puikią jauną moteriškę, kuri nusileidus atsisėdė tenai ant tojo kalno, kurį tamstos matote tarp tų mėlynųjų kalnų. Musų tėvai vienas kitam pasakė, kad tai esanti dvasia, kuri užuodė mūsų keptą briedieną, ir nori valgyti. Pasiūlykime ir jai. Jie iteikė jai liežuvi. Vaisėmis ji buvo patenkinta ir pasakė: 'Už jūsų gerą širdį bus atlyginu. Už trylikos mėnesių ateiكية šion vieton ir čia rasite ką nors, kas bus didelė pagalba mailinlis jums, jūsų vaikams ir ateities gentikariems'. Jie taitai padarė. Ir koks buvo jų nusistebėjimas, kai jie tenai rado augmenis, kurių niekad nebuvo mačė. Nuo to laiko mes tuos augmenis pradėjome apdirbti ir priziūrėti. Kur dvasios dešinioji ranka palietė žemę, rasta kukurūzai; kur kairioji ranka lietė žemę, rasta pupos, o kur jiniai užpakaliu atsisėdė, rasta lapakas."

Nusivylę šiaja pasaka, misionieriai pasakė: "Ką mes papasakojom jums, buvo tikra tiesa, bet jūs mums pasakėte pasaka, išmisla ir melą." Atsakydami j tai, indėnas pasakė: "Broliai, man išrodo, kad jūsų draugai jus prastai išmokino. Jie jūsų neįsmokino paprasio mandagumo taisyklių. Jūs matėte, jog mes, kurie suprantame ir praktikuojame tas tai-

sykles, tamstų istorija patikėjome; kodėl tamstos atsiskotė tikėti į mus?"

Kai indėnai ateina į mūsų miestą, musų žmonės spiečiasi apie juos, stebisi jais ir vargina juos, kuomet jie nori ramybės. Toki elgesi jie skaito dideliu šiurkštumu ir trūkumu mandagumo ir manierų. "Mes esame tiek jau smalsūs, kaip ir jūs", sako jie, "kai jūs atvykstate į mūsų miestą, mes taip pat turime noro į jus žiūrėti, bet mes tuo tikslu nebegame, kad pas jus atsistojus pasipuosim, bet slepiames už krūmų ir jūsų kompanijon nesiskverbiame."

Indėnų įėjimo budas į svetimą kaimą turi irgi savotiškas taisykles. Pakeleiviams indėnams nėra priimta neikėti tenai į svetimą kaimą nepažadant pranešimą. Kai prieina arti kaimo, jie sustoja, šaukia ir laukia pakviečimo. Iš kaimo paprastai išeina du seneliai, kurie išveda juos vidun. Kiekvienas kaimas turi tuščią lušną, kuri vadinama pakeleivinių butų. Svečiai paliekama šiame bute, o tiečiu seneliai eina iš šėtos ir šėtrą ir pasako gyventojams, kad esama keleivių, kurie veikiausiai yra alkanai ir pavargę. Kiekvienas gyventojas duoda ką gali: maisto ir kailių pasiklojimui gulti. Kuomet keleiviai užkanda, jie buna aprupinami pypkėmis ir lapaku. O tik jau po to, bet ne anksčiau, prasideda kalbos. Svečių klausimai, kas jie, iš kur, kokios naujienos ir t. t. Kalbos baigiamos su pasiūlymu svečiams patarnauti, jei jiems reikalingi vadai ar kas kita baigimui kelionės. Už tokį patarnavimą indėnai mokesčio nemina.

Tas indėnų sveltinumas, kuris vyrauja tarp jų kaip pamatinė dorybė, yra praktikuojamas ir pavienių žmonių. Conradas Weiseris musų perkalbėtojas, štai ką papasakojo. Jis buvęs naturalizotas tarp šešių indėnų tautų ir laisvai vartojo Mohock kalbą. Nešdamas musų gubernatoriaus pranešimą Onondagos tarybai, jisai ėjo indėnų kraštu ir apsisistojė pasavo seną pažįstamą Canassatego. Čia jį maloniai priėmė, patiesė kailių atsisėsti, atnešė virtų pupų, briedienos ir maišyto su vandeniu romo gėrimui. Kada pasiuntyns jau buvo gerai pasišotinęs, Canassatego pradėjo kalbą ir klausinėjo, kaip gerai jis praleidė tą daugelio metų laikotarpį nuo jų paskiausio pasimatymo, iš kur jis atėjo, koks yra jo kelionės tikslas ir t. t. Conradas j tuos paklausimus atsakinėjo.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Viesiems Draugams ir Pažistamiems

Edw. G. Chernaukas
Real Estate and Insurance
All Lines of Insurance
1900 S. Union Ave.
Canał 2183
Chicago

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Viesiems Draugams ir Pažistamiems

Garsva Tavern
1521 W. 69th Street

Kuomet jau pradėjo trukti kalbos, indėnas pasakė:

"Conradai, tamsta tarp baltųjų žmonių ilgai gyvenai ir žinai jų papročius. Daug kartų aš esu buvęs Albany ir pastebėjęs, jog sykį į septynias dienas jie uždaro savo dirbtuves ir visi susirenka į didelį namą. Pasakyk man, kam tas reikalinga? Ką jie tenai veikia?" "Jie renkasi tenai", pasakė Conradas, "pasiklausti ir pajimokyti gerų dalykų." "Kad jie tamstai taip sako", pasakė indėnas, "aš apie tai neabejojau. Jie man irgi tą patį pasakė. Bet aš abejoju, ar tame pasakyme esama tiesos; ir štai dėlko. Neseniai aš lankiausi Albany parduoti kailius ir pasipirkti gunių, peilių, miltelių, romo ir kt. Dažniausiai aš prekiaudavau su Hansu Hansonu. Šį sykį aš buvau linkęs pabandyti kitą vertelę. Tačiau vistiek pirmiausia aš pasimačiau su Hansu ir paklausiau, kiek jis man duos už bobrą. Jisai pasakė negalys duoti daugiau kaip keturis šilingus už svarą. 'Bet', pridūrė jis, 'kalbėti dabar apie biznį aš negaliu. Šiandien yra diena, kuomet mes renkames kruvon pasimokinti gerų dalykų. Aš todėl cinu susirinkiman.' Aš pats savy pamasiau: 'Jeigu šiandien negalima daryti biznis, aš taip jau esiu susirinkiman.' Ir aš kartu su juo nuėjau. Tenai atsistojė juodai pasirėdęs vyras ir piktai pradėjo žmones barti. Ką jis sakė, aš nesupratau. Kadangi jis nuolat į mane ir Hansoną žiūrėjo, man rodėsi, jog jis pyksta ant manęs! Aš išėjau laukan, atsisėdau netoli namo, užsikuriau ugnį, užsidegiau pypkę ir laukiau iki susirinkimas baigsis. Man išrodė, kad tas juodai pasirėdęs vyras kažką minėjo apie bobrą ir aš pamaniau, kad tai buvo jų susirinkimo tikslas. Mitingui pasibaigus, aš prisistačiau savo vertelę. 'Ponis Hansonai', pasakiau aš jam, 'aš manau, tamstos sutikot duoti daugiau nei keturis šilingus už svarą.' 'Ne', atsakė jis, 'aš tiek negaliu duoti. Aš daugiau negaliu duoti kaip tris šilingus ir šešis pensus.' Po to aš kalbėjau su keleiais kitais pirkliais, bet visi jie dainavo tą pačią dainą: 'Trys ir šeši pensai, trys ir šeši pensai, trys ir šeši pensai. Po to man pasidarė aišku, kad mano įtarimas buvo teisingas. Nors jie sakėsi einą susirinkiman mokintis gerų dalykų, bet tikrasis tikslas buvo susitarti apgauti indėnų bobro kainoje. Pagalvok biskį, Conradai, ir tamsta priešišo mano išvadus. Jeigu jie taip dažnai renkasi geriems dalykams mokintis, ligi šiol jie turėtų žinoti daugiau. Bet jie dar tebėra ignorantai. Tamsta žinai musų praktiką. Kuomet baltasis žmogus, keliaudamas musų kraštu, užėina į mūsų butą, mes vaisiname jį taip, kaip aš vaisinam tamstą. Mes išdžioviname jį, jei jis yra suslapęs, mes apšildome jį, jei jis yra susalęs, mes duodame jam valgyti ir gerti, idant numalšintų troškulį ir alkį, mes paklojam jam minkštų kailių pailsui ir miegui. Ir allynimo už tai mes nereikalaujam. Bet kada aš įeinu į baltojo žmogaus stūbą Albany mieste ir paprasau valgyti ir gerti, jie paklausia: 'Kur yra tavo pinigai?' Jeigu aš jų neturiu, jie man pasako: 'Eik lauk, tu indėno šuns smote.' Jie dar neįsmoko, kaip tamsta matai, tu menku gerų dalykų, kuriuos mes žinome ir praktikuojame be lankymo susirinkimu. Tuos dalykus mus išmokino motinos, kuomet mes dar buvome vaikai. Negalimas tad daiktas, kad jų susirinkimai butų laikomi geriems dalykams arba turėtų gerų pasekų. Jie renkasi tam, kad apgautų indėnus bobro kainoje."

CICERO BIZNIERIAI ir ĮSTAIGOS

Linksmų Kalėdų
Linki Viesiems

Joe Heriminas
Pirmos Rusies Kriaučius

4905 West 14th Street

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Linki Viesiems

G. Jaškunas Tavern

1401 South 48th Court
Cicero 1640

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Linki Viesiems

ANNA & ROY KAUNITIS
Liberty Home-Made Ace Cream

1409 South 49th Court

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ Linki Viesiems

MR. & MRS. P. PALLULIS
5-10 TAVERN
2320 South Cicero Ave.

Sveikina visus savo draugus rėmėjus ir linki viesiems daug taimių su Kalėdoms ir Naujais Metais

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

MR. & MRS. JOHN KAVALAUSKAS
CICERO AVENUE CAFE

1400 South Cicero Avenue Cicero 79

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Linkiu Savo Draugams ir Viesiems Naujienų Skaitlytojams

FRANK LUKOSEVICIUS
1618 South 50th Avenue Cicero 3155R

RAUDONOS ROŽES KLIUBAS
IR JŲ VALDYBA

Sveikina savo narius, biznierius, rėmėjus. Linki viesiems daug laimės ir užprašo ant Kalėdinio parengimo 25 d. Gruodžio Lietuviu Liuosybės Svetainėj

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Viesiems. Savo Kostumeriams ir Draugams Linki

BRUNO SHUKIS
GENERALIS KONTRAKTORIUS

Statom naujus ir taisom senus namus. Apkalam asbestomis. Reikalų esant kreipkitės

4131 S. Francisco Ave. Tel. Lafayette 5824

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKIME GIMINEMS, DRAUGAMS IR PAŽISTAMIEMS

ZABUKU ŠEIMYNA
JONAS, ANELE ir duklė ELVIRA

DRAGAI IR KOSTUMERIAI PRIIMKITE PASVEIKINIMU LINKSMŲ KALĖDŲ nuo

P. & D. POULTRY FARM
5519 So. Harlem Ave.

ir nuo
SOUTH END POULTRY and EGG STORE
10431 So. Michigan Ave.
Roy Petro Daubaras ir Povilas ir Marijona Daubaras

Galva Bastučio

Kalėdų Dovana

FELJETONAS
(Versta iš italų kalbos)

Mano dėdė (teisybė, jis ciniškas) sako, kad jokio ten Kalėdų dovanose jausmo nesą. Biznis, girdi, ir gana. Tik krautuvės įkalbą pirkti ir dovanoti, ir viskas. Aš tuo netikiu. Krautuvės, manau, giliausiai susirpinę širdingų altruizmu, kad nesuviskiančiam piliečiui padėti. Nupirksi, pavyzdžiui, dovanų uošvei pypkę, tai iš namų, už koto paėmus, išmuš, o krautuvė sukombinuoja ką nors meilaus — ir, pasirodo, už tai pats iš uošvės pypkę gauni... Iš susijaudinimo pamiršta, storuslė, kad ji ir cigareto dumo nenkenčia, (tik — kad dukte rukko, todėl dar karų dėl to nekelia). Ne, Kalėdų dovanos yra jausmo dalykas! Krautuvės tik aužuojasi visuomenės labai, vargsta, įvairių kaprizų piliečiams dovanas bekombinuodamos. Kalėdiniai sveikinimai, tiesa, nenuoširdus dalykas, — aš pats, per daug jų prisipirkęs ir neturėdamas kam pasiųsti, už adresuojamą pirmam pasitaikiusiam idiotui ar idioti (tegu jaudinasi, kad "atsiminiau!"), — bet dovanos kas kita: širdis — nieko nepadarysi! (Kad neužgauti tos "širdies", nutylėkime, kad po Kalėdų tos pačios krautuvės buna užverstos gražinimais arba, geriausiai atvejais, mainais, arba — kad laikraščiuose pasirodo drąsų širdingų žmonių pareiškiančių, jog vietoj dovanų norėtų gauti pinigais, — iš tikrųjų, kam gi uošvei, kad ir pasiutusiai, pypkę, arba kam ta pati pypkę neruokančiam žentui?!...).

Murkutė, žinote, labai mane pamilo. (Čia istorija su Kalėdų dovana). Ir pasitaikė ta nelaimė prieš Kalėdas! O Murkute praminiau ją, kad greitai pasigeria, murkso ir šokti nebeina, tuo tarpu, kai kiti džentelmenai savo panas prišokdina iki ryto turi neštis ant pečių užsimetę, nes jos kiek išgėrusios nemurkso, bet toliau geria... Tai ir pamilo ta Murkutė mane pašėlusiai! Gali sakyti tikrąja meile. Net telegramą (už 25 centus) mano gimtadieniui atsiuntė, nors dar nė mano gimimo dienos nežinojo. Tiesa, aš su ja dar ką tik ir tebuvausi susipažinęs, kai jos draugas, grįžtant iš šokių sekmadienio rytą, turėjo padėti nešti savo draugo neramią paną... Murkutė ėjo viena, tai aš ją ir prašnekiniau. Tai, ji matyt, nuo tada ir nutarė į mano širdį persikraustyti, ir kaip mat persikėlė... Iš likusių moterų emansipacijai įžeidžiama aplinkybė: viena jos lyties tautietė net nešte neša du visuomenės atstovai, o kitos nėra nė kam žmoniškai palydėti...

Tai Murkutė ir šaukdavo mane pas kaimynus, prie telefono nekartą nubėgau vienmarškiniš po paltu, o čia gerieji kaimynai nusivilkti, pasėdėti prašė...), žiauriai laukė manęs prie sūtarčio kampo (tai yra, žiauriai tiksliai laiku pribūdavo — kaip vokiečių sistema), atsargiai ėsdavo šaltą košę (kad pasirodytų, jog bus pigi žmona), ir, ką jūs pasakysit, net kartą iš erotinio susijaudinimo butinai no-

Acme-Naujienu Telephone
SAN PEDRO, CAL. — Carl F. Eubotter (po kairei) ir jo sūnus William ir Charles. Jie visi trys savo 30 metų laivuku atplaukė į čia iš Davenport, Ia. Kelionė truko penkiolika mėnesių.

rėjo už save užsimokėti / tramvajuje... Tai ta Murkutė ir atsiuntė Kalėdų dovanų man (mano nelaimė) kolį ten ruspažinęs, kai jos draugas, grįžtant iš šokių sekmadienio rytą, turėjo padėti nešti savo draugo neramią paną... Murkutė ėjo viena, tai aš ją ir prašnekiniau. Tai, ji matyt, nuo tada ir nutarė į mano širdį persikraustyti, ir kaip mat persikėlė... Iš likusių moterų emansipacijai įžeidžiama aplinkybė: viena jos lyties tautietė net nešte neša du visuomenės atstovai, o kitos nėra nė kam žmoniškai palydėti...
Tai Murkutė ir šaukdavo mane pas kaimynus, prie telefono nekartą nubėgau vienmarškiniš po paltu, o čia gerieji kaimynai nusivilkti, pasėdėti prašė...), žiauriai laukė manęs prie sūtarčio kampo (tai yra, žiauriai tiksliai laiku pribūdavo — kaip vokiečių sistema), atsargiai ėsdavo šaltą košę (kad pasirodytų, jog bus pigi žmona), ir, ką jūs pasakysit, net kartą iš erotinio susijaudinimo butinai no-

Margumynai KAS YRA WINDSORO PILIS?

Pats vardas mums gerai jau žinomas—Windsoro kumigaitis, Windsoro pilis, Windsoro kumutės... Tuo vardu vadina ma graži ir didinga Anglijos karalių pilis Windsor Castle.
Prieš Williama Užkariautojo laikus čia buvo anglosaksų

karalių medžioklinis namelis. Williams pastatė pilį, vėliau kitų karalių plečiamą ir gražinamą, ligi ji pagaliau pasidarė tokia, kaip dabar.
Čia yra aukštutinis ir žemutinis skyriai. Aukštutiniam skyriuje yra privatus karalaus šeimos apartamentai, valstybės apartamentai, biblioteka ir 200 metrų ilgumo koridorius, kurs jungia pilies bokštus. Žemutiniam skyriuje yra šv. Jurgio koplyčia, dekanos butas ir kanaaninkų butai.

Apskritame bokšte yra daug senovės paveikslų. Jurgis I visai nesinaudojo Windsoro pilimi. Viktorija pradėjo naudotis ir mėgdavo čia vasaros metu reziduoti.

kartų dovanojamų prekių! Tai grynai širdies, meilės ir rupestingumo dalykas! Dalykas, kurio pririšamos — kaip su kaklaraiščiu mane širdys...

LINKSMŲ ŽIEMOS ŠVENČIŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ Visiems Draugams ir Pažįstamiems.
WEST SIDE HOTEL
SAVININKAS WALTER NEFFAS.
2435 South Leavitt Street
Tel. CANAL 9525.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Remėjams, Draugams ir Kostumeriams.
BEVERLY HILLS BEAUTY SALON
EVA KELNAR CONSTANCE KELNAR
1348 West 99th Street
Tel. Cedarcrest 2078.

Linksmų Žiemos Švenčių Mano Draugams ir Kostumeriams

Jos. Balčiunas
3200 So. Lowe Ave.
(Aš ir vėl savo biznyje)

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Vėlija Visiems Savo Kostumeriams

Virginia Coal Co.
35th St. and Normal

Linksmų Kalėdų Visiems Musų Draugams ir Kostumeriams
JOHN KARALIUS TAVERN
535 W. 32nd St.
Tel. Victory 3781.

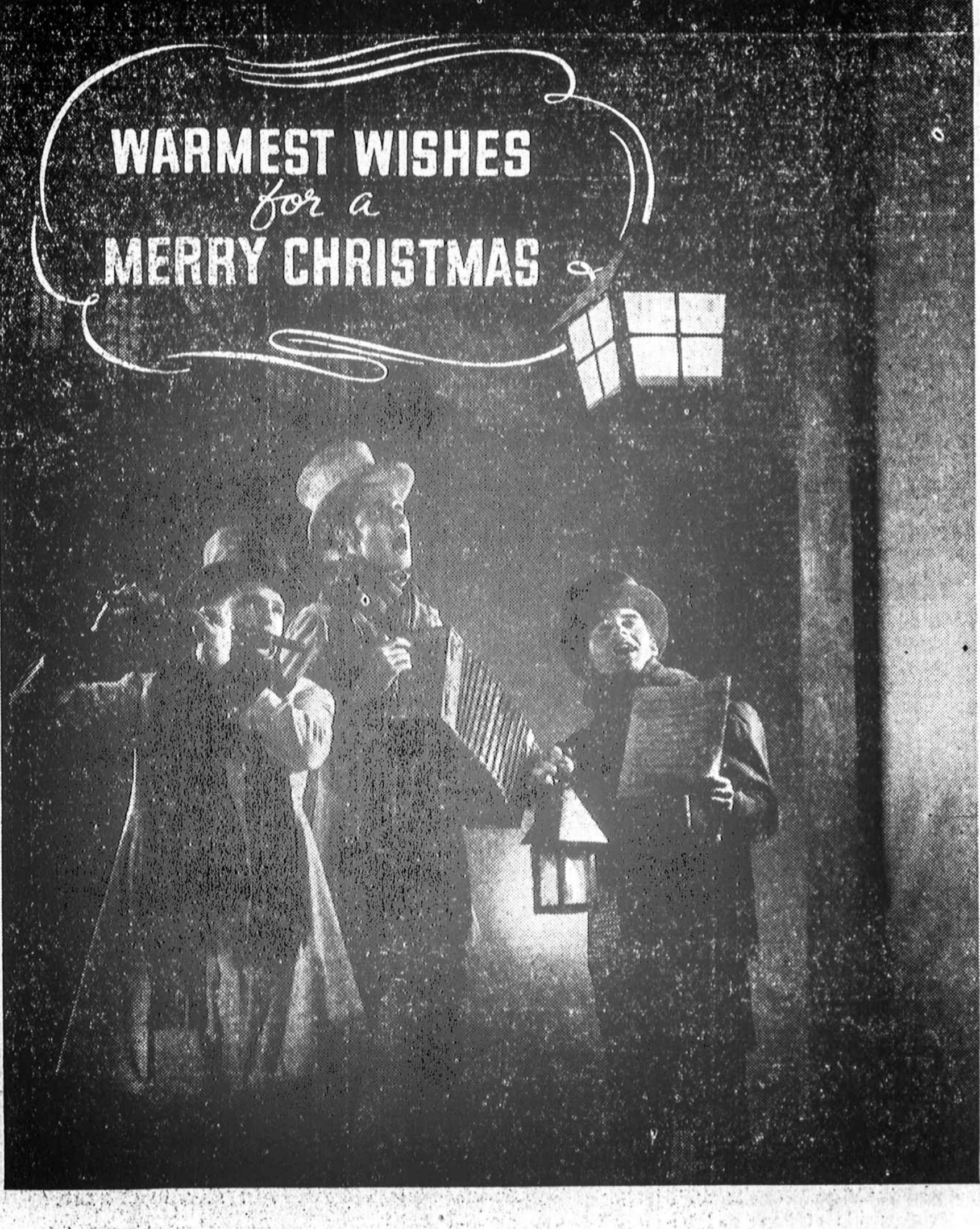
Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Musų Pacientams, Draugams ir Pažįstamiems Vėlija
DR. J. A. PAUKŠTYS
DENTISTAS
4204 Archer Ave. Tel. Lafayette 3122

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Musų Kostumeriams ir Draugams Linki
ARCHER MARKET
JONAS IR MARIJONA WAIZDZUNAI, Sav.
4214 Archer Ave. Tel. Lafayette 4247

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems musų kostumeriams, draugams ir pažįstamiems Linki
JOSEPH VILIMAS & CO.
GENERAL BUILDING CONTRACTORS
6800 S. Maplewood Ave. Tel. Hemlock 2323

Linksmų Žiemos Švenčių Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Kostumeriams, Pažįstamiems ir Draugams
F. G. LUCAS & CO.
REAL ESTATE
4108 Archer Ave. Tel. Lafayette 5107

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Linkime Visiems Lietuviams!
Turner Bros. Clothing Company
ŽINOMA LIETUVIAMS VYRŲ RUBŲ KRAUTUVĖ
Halsted ir Roosevelt Road
Telefonas CANAL 1476.

DROVERS Bankas pasinaudoda mas švenčių teikiama proga linki nuosirdžiausius pageidavimus, labai linksmų Kalėdų ir gerbuvingų Naujų Metų

DROVERS NATIONAL BANK
DROVERS TRUST & SAVINGS BANK
MEMBERS, FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION
47TH STREET AND ASHLAND AVENUE • CHICAGO

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Linkime Visiems Musų Kostumeriams ir Draugams

Lawn Sweet Shop
Mr. and Mrs. DULKSNYS
Soda Fountain, Cigars, Cigarettes, Candies, Notions
2519 W. 69th St.
Tel. Prospect 10070.
CHICAGO, ILL.

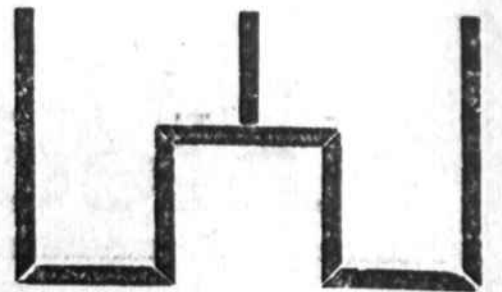
Remkite Tuos Biznieriūs, kurie Garsinasi "NAUJIENOSE!"

Rudeninių Madų Knyga

PATTERN BOOK

Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus už 15 centų. Siųskit savo orderius:
NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____
Valstija _____

ENGLISH SECTION

PUBLISHED EVERY MONDAY

SATURDAY, DECEMBER 24, 1938

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

NAUJENOS ENGLISH SECTION STAFF

F. H. Sadauskas

A. S. Vaivada

CHRISTMAS

1.—
God rest you merry gentlemen!
May nothing you dismay;
Not even dyspeptic plates
Through which you'll eat your way;
Nor yet the heavy Christmas bills
The season bids you pay;
No, nor the ever tiresome need
Of being always gay;

2.—
Nor yet the shocking cold you'll catch
If fog and slush hold sway;
Nor yet the tumble you must bear
If frost should win the day;
Nor sleepless nights—they're sure to come—
When "waits" attune their lay;
Nor pantomimes, whose dreariness
Might turn macassar gray;

3.—
Nor boisterous children, home in heaps,
And ravenous of play;
Nor yet—in fact, the host of ills
Which Christmases array.
God rest you, merry gentlemen,
May none of these dismay!

— Anonymous

To Our Sisters Across The Sea.

Remember, oh gentle breeze, as you sweep across the sea and along the Nemunas, to carry our Greetings of the Season to our Lithuanian sisters and brothers.

Tell them we think of them and wish them well, especially at a time like this when hearts should be filled with peaceful merriment. Tell them we hope the New Year will bring good tidings and make safe and sure the welfare of Lithuania. Tell them we want to see those colorful ribbons playing in the breeze joyously as the pretty "lietuvaitės" stroll through the flowery fields or on sandy shores, decked in amber and colorful garb. We send our Greetings to them through you, oh breeze.

—their American-born sisters

K. R. Resolution Passed Unanimously

Appropriate Ten Dollars for Silver Jubilee.

Always interested in and appreciative of, the work that NAUJENOS has been doing for the welfare and culture of Lithuanians, the well-known young ladies club, known as "Kulturos Ratelis", or as the K R's, were unanimous in their decision to send congratulations to NAUJENOS upon its Silver Anniversary.

They were likewise unanimous in voting more substantial support to encourage and help at least in a small way in furthering the arrangements for the Silver Jubilee celebration in 1939 and to start the fund for the new building that NAUJENOS needs with more convenient and modern accommodations for the presses and offices.

It was resolved that the K R's show their appreciation of the friendliness and cooperation that NAUJENOS has always extended to them, by sending to NAUJENOS their hearty congratulations accompanied by a check of Ten (\$10.00) Dollars out of their treasury (modest as that might be) as a token of their sincere good wishes for a glorious Silver Jubilee Year!

The officers of this popular little club of young ladies of Lithuanian descent, most of whom are university graduates or have taken special courses at various colleges, are Miss Marie Slaters, president; Christine Pilkis, vice-president; Anne Kairis, treasurer; and Lucy Sadauskas, secretary.

Most of the K R's are also active with other groups, but remain loyal to their K R group, which has now been in existence for over thirteen years. Proud of their own record, they also respect the accomplishments of other clubs, and extend congratulations and good wishes, especially to the LITHUANIAN UNIVERSITY CLUB, to BIRUTE, to PIRMYN!

They also wish to express sincere greetings to their numerous individual friends and the best of all good wishes to THE ENGLISH SECTION and to NAUJENOS!

— K R Corresp.

PIRMYN SHARPS AND FLATS

A Very Merry Christmas

To
—All members
—"Naujienos" Staff
—Our Sponsors
—Our numerous friends and well-wishers in Chicago and our newly made friends in St. Louis, Mo.; East Saint Louis, Ill., Waukegan, Ill., Detroit, Mich., Cleveland, Ohio; Toronto, Canada; Springfield, Ill., and other cities, that Pirmyn has visited or will visit in the near future. —

Linksmų Kalėdų

visiems "Pirmyn" Choro draugams Lietuvoj!
Director K. Steponavičius and Officers.

Personalities of Interest

MARIA JURGELONIS

The Stagelights, Please!

Because she insists on remaining behind the scene, Though in reality, she is queen;

Because she is so genuine and kind, Understanding, just and broad of mind;

Because she encourages the young to dare! Helps find solace for the gray-of-hair;

Because she works and works, — no time for ease — Claiming no credit or praise, The Stagelights, Please!

That is our request of Santa Claus or whatever power it be that handles the stagelights, limelight or any other bright light, for we want to focus it on MRS. MARIA JURGELONIS.

As Manager of NAUJENOS, she has refused to grant us an interview for publication; she does not want us to be writing about her, she says, when there are so many others to write about. But we hope this escapes her attention until it appears in print in our Christmas issue. We told her we were just going to write a poem, but we did not tell her about whom.

By the time she gets to read it, you shall all have read it and shall know that we saved this space and time for the most outstanding and lovable Personality of the Year:—Maria Jurgelonis!

With the deepest sincerity and the best of wishes for her happiness, —

Newsy.

Christmas In Lithuania

By V. F. Beliajus

Every holiday had its special attractions, particularly to us youngsters. In fact we awaited the holidays with greater anticipation than did our parents or elders. I and my two younger brothers, considered ourselves especially fortunate, because we lived next door to Auntie Skrupskas and Auntie Skrupskas was to us the symbol of all that is fine in womanhood. She loved the fields and the flower garden; she loved the cows, horses, pigs, sheep and the fowl; she loved humanity. She sheltered the wandering and fed the beggars and she loved us children. She loved every season and day of the week and the holidays, too. She somehow found time for the fields, the flower garden and her animals, to visit the sick and needy and amid all this busy activity, she also had time to make elaborate preparations for the forthcoming holidays in accordance with the required ritual, and never failed to hear Mass even though the nearest church was eight miles away in the town of Prienai, whereto, as a special precept, she walked to church to serve her Lord. For all of these reasons we considered ourselves fortunate in living next door to Auntie Skrupskas.

Her home was humble. It was a peasant home, to be sure, with a thatched and moss grown roof and the cracks of the log walls were stuffed with moss to keep out cold drafts. The windows were small, and because of the winter, were doubly secured with storm windows. The main part of the house, occupying half of the cabin, contained very little furniture. A table, benches along the wall and a few chairs, very primitive in appearance, were all made by Uncle Skrupskas. Hearth, loom and spinning wheel took up practically two thirds of all the available space. On the walls hung a beautifully hand carved dish rack, a towel rack, pictures of Saints, the Virgin and various episodes of the life of Christ and a crucifix. The floor was not of wooden boards but of beaten clay, which naturally will not withstand continuous wear, so dents were frequent but everything was immaculately clean.

Wandering beggars found a generous hearth in the home of Aunt Skrupskas. Throughout the long cold winter months they lingered in the warmth of her shelter, partaking of the food she had to offer, and sung hymns and recited the rosary while their haggard bodies rested.

In Lithuania, we do not anticipate the Christmas Eve so much as we do Christmas Day, which we call "Kučios" (kuchyos). This is the day of days and eve of eves. In our district, we never heard of Santa Claus, never received any Christmas gifts nor dressed Christmas trees. The latter was considered a Lutheran invention, so Catholics did not adorn their homes with him. Besides the Lithuanian loves his forest, and to cut an evergreen tree was unnecessary destruction.

Nevertheless, there was still a great deal of color to Kučios.

Way before sunset, we three brothers, Arėjas, Julijonas and I, dashed over to Auntie's house. Shaking the snow from our "klumpės" (wooden shoes), we entered, reciting the customary prayer, "Lai buna pagarbintas Jėzus Kristus" (Glory be to Jesus Christ) with much gusto, "Ant amžių amžinųjų" (for ever and ever) Auntie responded with a half hidden smile and without interruption her work about the stove. She had a good reason for smiling for she knew well our intentions. We sat down on a bench near the wall to be out of her way and at the same time observe closely her every move in the preparation of the meal for "Kučios".

With the rising of the evening star, the table was prepared with a pure white linen table cloth, whereupon hay was strewn. A sacred picture of the Nativity or the Madonna and the Child, predominated in the center of the table with figures of cows and donkeys surrounding it so that we might be brought closer to the understanding of the conditions at the birth of Christ. Now the family gathered about the table, Uncle Skrupskas and his two sons, Jonas and Antanas, Grandma Ona, Cousin Agota and her daughter Antosė, mother and we three youngsters. The dishes were set on the hay and a twelve course dinner, commemorating the twelve apostles, was served, a festive meal that only "Kučios" could offer. First we prayed, then, a big square wafer, bearing the image of Christ, was broken into as many pieces as there were persons at the table; each member kissed the wafer and ate their allotted piece. Then followed chopped herring mixed with seasoning, herring cutlets, rolled in flour and fried in linsced oil, fried fish, boiled potatoes, biscuits of "baravyku" — the king of Lithuania mushroom, "sliziuikai" — a batter biscuit, some plain, others mixed with poppy seeds, cut into dice to be eaten dry or in the milk of ground poppy seeds, thinned with sweetened water or diluted milk. A hot porridge, "Kisielius" of oat flour, mixed with water and some times in the crust of rye bread leavened for about twelve hours, cooked and eaten with the poppy-seed milk, which gives a sharp but pleasant flavor, a fruit compote and "Midus" (mead — a sweet drink made of hops and honey) which completed the Kučios meal.

According to custom, the meal lasts for three hours and to make certain that it did, stories concerning the Nativity and kindred subjects, as well as of all the miracles, were told. Many were the wonders related and we children listened with open mouths and reverential awe. In relating a legend, Auntie Skrupskas, for proof would point to one of the many "Abrozdas", sacred pictures, that hung about the walls. "On this night, indeed, the waters turn sweeter and even the animals can speak with human

voice, so that they may praise the glorious name of Him who brought peace on earth". The hours never pass more rapidly than the three hours on Kučios night.

Carols were sung, "Siandien Betlejuje" (today in Bethlehem) being the favorite. Since "Kučios" falls on the day of Adam and Eve, "Adomas ir Ieva" was one of the proper hymns to be sung. Because an apple is connected with the lives of Adam and Eve, a game of prediction is played with an apple. The apple is cut and divided among the members of the Kučios party. If the apple was cut into an even number, all will be well until the coming "Kučios", but if the apple was cut and an odd number resulted, then one of the guests will be missing during the coming Ku-

čios. Another prediction game is also played with the sheafs of hay. Sheafs are pulled from under the table and the one who's sheaf is the longest, will live the longest. After the dishes were cleared away the hay was gathered from the table and taken to the stalls and stys to be fed to the cattle, so that they might share in the feast activities sanctified through the holy presence of His spirit.

I can remember how reluctantly we would go home turning our eye skyward in search of the marvelous star of Bethlehem. Nor did we soon fall asleep either for we were thinking, while lying on our beds, only of the Christ-God who brought so much joy to the world; until we finally fell asleep in "heavenly peace".

THAT YOU AND YOURS MAY HAVE A MERRY MERRY CHRISTMAS DAY . . . THAT THE NEW YEAR MAY DAWN BRIGHTLY FOR YOU AND BE THE BEST OF ALL THE YEARS YOU'VE EVER KNOWN, IS THE WISH OF EVERYONE IN OUR ORGANIZATION

MERRY CHRISTMAS

THE ENGLISH SECTION

Klaipėda - Memel - Territory

By P. Daužvardis (Lithuanian Consul in Chicago.)

(During the height of the recent Klaipėda (Memel) crisis, the English press in America presented as facts a great deal of Nazi propaganda originating in Berlin. Mr. P. Daužvardis, Lithuanian Consul in Chicago, in this statement gives the Lithuanian side of the question. The statement was distributed to all major news associations and dailies throughout the United States.)

Klaipėda territory and East Prussia (in German — Preussisch-Litauen) was inhabited by Lithuanians from times immemorial. As early as the 13th century Lithuanians were compelled to fight against German Orders of Knights from Prussia and Livonia for the control and right to use the River Nemunas. These powerful neighbors, under the excuse of fighting against pagans, desired to conquer the whole of the country, and bloody wars ensued. At the beginning of the 13th century, in the time of Mindaugas, the Lithuanians were the undisputed masters of the coastal country, and had open communication with Prussia, but in 1252, the Livonian Order decided to paralysse their hold on the mouth of the River Nemunas, and for this purpose they built the fortress of Memelburg (from which the name of Memel is derived), as well as another at the mouth of the River Dangė.

Even in those days, the now well known "drang nach osten" was not strange to the German Orders. They began to push the Lithuanians back from the coast and to menace the safety of Lithuania, hurriedly strengthening the fortifications of Memelburg for the purpose of cutting off Klaipėda. The Lithuanians were quick to realize the danger they were in and a period of irresistible attacks began on the Order's stronghold, being made both by land and by sea.

During the whole of the 13th and 14th centuries war was carried on incessantly, the first important battle taking place in 1253, shortly after the fortresses had been established, and others between 1259 and 1269, when the Orders were heavily defeated at Darbė Lake. Again in the 14th century there

were a number of battles fought when Gediminas and Kestutis were leading the Lithuanians against the Orders. Being far away from their base, the knights of the Livonian Order were unable to hold Klaipėda, and in 1328 they handed it over to the Prussian Order. The knights now understood quite well that if they were ever to become complete masters of the shores of the River Nemunas, they would first have to subdue the Lithuanians. The latter were obliged to withstand a fierce war with their western neighbors, and in 1410, the heavy defeat sustained by the Order at the Battle of Grunwald was the last blow to its power, but, however, Klaipėda remained in its hands. Vytautas, then ruler of Lithuania, did all in his power to re-capture Klaipėda, his country's natural outlet to the sea along the River Nemunas. However, when discussions took place to decide the rightful owners of Klaipėda, Emperor Benedictus Makra was called upon to act as arbiter and in 1412 gave his verdict that "The fortress at Klaipėda is erected on Lithuanian territory and as neither the Order nor its knights have proved anything to the contrary, we therefore recognize that Klaipėda belongs to the Lithuanians."

In 1422, the Treaty of the Lake of Meln was concluded under which Klaipėda should have passed into the Order's hands, but war broke out again in 1455 and Lithuania retained the town.

In 1466, King Kazimieras, after a two year war in which Lithuania officially took no part, signed the Treaty of Torn with the Order and Klaipėda became German again.

Needless to say that the Lithuanians did not give up the desire to capture Klaipėda and the coastal country and at the end of the 15th century and the beginning of the 16th, they tried to fight their way into the province, but for a long time it was lost to the Lithuanian people.

(To be continued)

The next issue of the ENGLISH SECTION will appear in January 9, 1939 "Naujienos", will not be published on Monday, Jan. 1, 1939.

Kaip aš pradėjau Hitlerj garbinti

(Musų specialaus korespondento Lietuvoje)

(Iš Lietuvos)

Buvo tokia proga, visai netikėtai susijė su vienu Vokietijos Prūsų provincijos amatinku. Jau mudu buvome seniau pažįstami ir koks dešimtis metų nebuvo matęsi. Tai pagyvenęs vyras, kurj jau aistros nebeveikia, kuris linkęs viską šalčiau ir ramiau svarstyti, įvertinti. Tai senas radikalių įvairių organizacijų buvęs narys. Akytus žmogus, daug matęs ir nemažai pergyvenęs. Didžiam kare dalyvavęs raitelių pulke, buvęs rūsų ir prancuzų fronte. Kitaip tarus, vyras, kuriam mirtis jau ne vieną kartą į akis žiūrėjo, gillinė peilj galando.

jojomės. Tokie laikai, toksai gyvenimas. Dabar seniai nematyta, kad ir gerą bičiulj kaip susieini, tai pirmiausia nori įsitikinti, ar jis tave neįkės. Ar toli jis yra pažengęs kailinius išvertęs.

—Gal jums bus nesmagu su manim kalbėti, juk aš Hitlerj garbinu, — jisai man atšovė.

—O dėlko ne, juk tai įdomu išgirsti jusų išvadžiojimus, kaip jus savo pažiuras pakeitėt.

Taip išgirdęs jisai ironiškai j mane dirstelėjo ir sako:

—Taip, tai daug skaudžj valandų teko pergyventi, iki aš pirmą kartą pratariau — Heil Hitler!

—Tai įdomu, — tariau aš.

—Tai klausykite. Kavinėje prie staliuko susėdė kavą girksnodami prisiminėm schėsius laikus, ne taip tolimus laikus, kiek tolimus ir turtingus įvykiams.

—Viena reikia pripažinti, kad Hitleris turi tikrai gerus demagogiškus organizacinius gabumus, — pradėjo jisai savo šneką.

—Kaip tik jisai įsigalėjo, tuoj supiudė net artimus draugus.

Naujienu-Acme Telephoto
KANSAS CITY, MO. — Pukietininkai — v.enas nūb unijos, o kita nuo valymo ir dažymo įstaigos sav. ninko. Ji yra Bonilee Ray, įstaigos savininko duktė.

Slaptai, labai įtikinančiai paleidus gandas, kurie neva jau iš seno nacionalsocialistų grupėi slaptai tarnavo. O visus, kas tik buvo bent kiek kairesnių pažiūrų, tuoj suiminėjo, tai kiekvienas saugojosi ir net pradėjo savo draugų bijotis, ypač slaptai patyrus, kad jie neva yra slapti nacių agentai. Pigu bus jums įsivaizduoti, kas tuomet dėjosi! Štai suėmė mano brolij, laikė jį visai izoliuotą ir supraskite, gaunu žinių, rodos, iš visai patikimų šaltinių, kad mano brolis virto fikru provokatoriū! Mano brolis, tas kietas socialdemokratas... Mangs visi pradėjo šalintis. Prasidejo begaliniai tardymai, kratos, sekimas. Tik dviem metam prasilnkus mano brolis buvo teisiamas ir gavo penkis metus kalėjimo. Štai vos pusmetis, kaip jisai į žmogų nepanašus iš kalėjimo paleistas. Mane kokius du metus visai neatleido, vis sekė, krėtė ir tardė. Tai tikrai pašėlusiai įkyrus daiktas, o ypač tuomet jisai nemalonus, kai jautiesi visai vienui vienas likęs, kai neturi kas tau pritaria, kai visur matai tik veidmainystę, pasidavimą ir išdavystę, kai iš visų pusių tik judošj esi apsuptas. Tai veikia į nervus, žymiai labiau veikia, sakysime, negu atviras apkasuose mušis... Nemalonu kaip naktj pas tave ateina su krata, kaip išverčia tavo visus daiktus, beš dar nemaloniau, kai nakties metu tave vienui vieną tardo, grąšina, vargina, kankina... Sunku tai apsaakyti! Bet dar įkyriau, kai tave diena iš dienos atsidėję seka, įkyriai seka. Tai pašėlusiai vargina. Ypač kaip provokatorius kiekviename žingsnyje sutinki. Žinokite, kad kiekvienas namas turi savo žvalgybininkus, ne tik namas, bet kiekviena šeima... Tai tikras pamišimas! Rytą nespėsi langą atidaryti ir jau girdi kieme sušunka: Heil Hitler! Ilgai kenčiau neatsakęs, neištvėriau ir vieną kartą atsakiau — Heil Hitler! Tiek tereikėjo! Skaitau, kad jau aš įtrauktas į nacionalsocialistų eiles! Supraskite mano padėj! Jei dar turėjau artimesnių žmonių, tie tuoj su didžiausiu nepasitikėjimu j mane pradėjo žiūrėti. Tikra velniava prasidėjo... Įsakymas visiems bendras, tvirtas, kietas įsakymas jį eisenoje dalyvauti. Einame visi ir vienas kito kaip padvėsusio šunies nekenčiame, bet žygiuojame. Žygiuojame sukandę dantis! Pasakui gauname įsakymą aukoti Hitlerjį naudai... Tylyme, neatsakomė, tuomet per policiją tas aukas išrenka ir viešai skelbiama, kad jos geru noru ir laisva valia paaukotos! Vienas

kitas j akis nežiurime ir vienas kitam nieko nesakome, nes negali žinoti, kas iš musų kalbava valia tai visai velniava! Tai taip aš Hitlerj garbinu, taip mes veik vis jį garbiname... Grįžo brolis iš kalėjimo, ilgai j mane šnairavo, paskui suprato, o suprato tik tuomet, kai atėjo vienas slaptų agentų ir pradėjo jį provokuoti. Girdi, sunku buvo kalėjime sėdėti, girdi, visai nekaltai pakliuvai, bet brolis tuoj suprato kamė reikalas ir „pradėjo veik viską girti. Girdi, ne taip jau baisu buvo, netaip jau negera. Suprantu jį, antru kart nenorėjo jisai vėl j kalėjimą pakliuti. Juk turi jau džiova, kojos tįnsa, širdis netvarkoje... Ir žinote ką? Rytėjau dieną laikraštyje buvo parašyta, kad mano brolis virto naujos tvarkos garbintoju, kad kalėjime jis jautėsi veik geriau kaip namie... Tik čia mane brolis suprato, kokios velniavos esama. Išsibuo-

čiauvo ir vienas kitam viską dovanojova...

—Tai štai koksai kankinių etapas reikia pereiti iki vienas kitą dabar arčiau pažįsti, — taip baigė jisai savo kalbą.

—Bet vis dėlto manau, kad yra kas visai puoširdžiai esamai padėčiai pritaria, — paklausiau aš j.

—Tik tie, kurie iš to naįjo režimo gyvėha! Juk dabar taip yra, kad vieni dirba, o kiti jų sąskaiton gyvena, tai visa tokia dabar Vokietija.

—Kaip tai gau buti, — pabėjojau aš.

—Sunku Vokietijoje nebuvus visa tai suprasti. Ar tikėsite manimi, kad iš musų uždarbio veiks 80% tenka visokiems išmokejimas! Be tiesioginių mokesčių uždui, be netiesioginių mokesčių dar mes kiekvienas mokame visokias rinkliavas. Štai rinkliavos patogiai, ar sveikai liuoslaktj sutautuoti. Į Italiją ir kitur, pagaliau ir po pačią Vokietiją sudaromos keletrių ar keletrių dešimčių dienų ekskursijos. Jos linksmos, geros, bet jomis naudojasi tik visai patigimi asmens, o kiti tik mokė... Sudaromos visokios jaunimui iškylos, bet vieni moka, o kiti naudojami... Štai ukininkams nustatytos tvirtos kainos už javus, jos nėra tiek menkos, jei visus pinigus gauti, galima butų gyventi. Bet yra įsakyla tam tikrą javų kiekj būtina atiduoti valstybei, sau pasiliekama tik tiek, kiek šeimos pragyvenimui reikia. Iš ukininkų maisto produktams priimt j yra nustatyti tam tikri priėmimo punktai. Tai daugiausia dvarininkai. Jiems nuvezus produktus, jie pradeda išsikabinėti, kad dabar negalj produktų priimti, nėsą kur padėti, o pinigai iki gyvo kaulo reikalingi, ir prasideda maldavimai, prašymai produktus priimti. Prasideada derybos ir rezultate produktai atiduodami už pusę kainos. Be to, dar visokie išskaitymai visokioms aukoms, pramogoms... Nagi mėgink atsisakyti, tai neteksi ukio ir atsidursi darbo stovykloje, tai tikrai tame pragare. Ir štai tie, kurie iš kitų gyvena, šaukia Heil Hitler! O kiti veržia pilvus ir sukandę dantis tyli... Tyli ir velniū mano... Tai taip veik pusiau visi gyventojai pasidalinę. Tik ta

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams!
ARCHER and CALIFORNIA SUPER SERVICE
Service and Filling Station—Greasing by Experts
JOHN SPITTLIS, Savininkas,
4050 Archer Ave. Phone Virginia 2121
Patarnavimas diena ir naktj.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Linkime
Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams
JOHN FEROWICH
4359 So. Campbell Ave. Lafayette 7431
ir
BEL FEROWICH
2547 West 71st St. Chicago, Ill.
BEST QUALITY GROCERY AND MEAT MARKET

LINKSMŲ ZIEMOS SVENCŲ KALEDŲ VISIEMS
MUSŲ DRAUGAMS IR PAŽĪSTAMIEMS!

ANTANAS J. ZALATORIUS
827 West 33rd St. Tel. Yards 0398

Linksmų Ziemos Svecių Kalėdų Visiems
Musų Draugams ir Pažįstamiems!

STOCK YARD BUFFET
JULIUS BASKES, Prop.
4431-33 So. Halsted St. Boulevard 2512

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
VISIEMS LINKI
WALTER JURĖNAS
14th STREET TAVERN
561 West 14th Street
(Lietuviška Užeiga)

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
Linkiu Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

RALPH PUSKIS
2553 W. 69 St.
(TAVERN)

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
LINKIME VISIEMS LIETUVIAMS
NORĖDAMI GERIAUSIŲ
ANGLIŲ IR KOKSŲ
TELEFONUOKITE PROSPECT 3400
Noriai Patarnaujam ir su Patarnimais
WESTERN COAL & SUPPLY CO.
J. Moscipan, Pres.
4916 South Western Ave.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems
Musų Draugams ir Kostumeriams

AUDITORIUM RESTAURANT
Mary Kavarskienė ir Povilas Balčiūnas
3131 So. Halsted St. Phone Calumet 5685

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems
Remėjams, Draugams ir Kostumeriams.
Boleslovas ir Marijona Puzauskai
CIGARS—TOBACCO—GOOD BEER
645 W. 18th St. Tel. Canal 2594

LINKSMŲ ZIEMOS SVENCŲ KALEDŲ VISIEMS
MUSŲ DRAUGAMS IR PAŽĪSTAMIEMS!

JOHN G. MEZLAUSKIS
General Contractors and Builders
6909 So. Rockwell St. Tel. Grovehill 0036

LINKSMŲ ZIEMOS SVENCŲ KALEDŲ VISIEMS
MUSŲ DRAUGAMS IR PAŽĪSTAMIEMS!
Monarch Wine and Liquor Store
J. GAUBAS, Savininkas.
3529 South Halsted Street

SIRDINGAI ŠVEIKINŲ LIETUVIUS, SU KURIAIS
MANO LOPSYS STOVEJO TOJE MAZOJE SĀLYJE,
KURI SIANDIEN LAISVA.
Ir jū ainius šiame krašte, kurie nepamiršta, kad
Amerika yra kaip molina savo dukrelei,
Lietuvos Respublikai.
VISUOMET JUSŲ
S. B. KOMAIKO

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKIME
visiems draugams ir kostumeriams!
SWAN BRAND BEVERAGE
STANLEY DRIGOT, Prop.
5114-16 Knox Ave.
Phone LAFAYETTE 6573

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų visiems draugams ir kostumeriams
JOHN GRABER GARAGE
610 W. 32nd Street
Tel. Canal 7988.

Linksmų Ziemos Svecių Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Draugams ir Pažįstamiems

G. M. Chernauskai
1900 So. Union Ave.

Margumynai
KURIS VAISIUS YRA ĮSTABIAUSIAS?
Visai saugu pasakyti, kad įstabiausias vaisius yra *bananas*. Ant tokio ploto, kur galima užauginti tikrai 50 kilogramų bulvių, arba 17 kilogramų kviečių (o bulvėms ir kviečiams reikia tam tikros priežiūros), bananų be jokios priežiūros galima užauginti 2,000 kilogramų! Bananai nereikalingi jokios priežiūros, jei bent tik tiek, kad nudžiuvus stiebeliams, nulaužyti juos. Bananas yra ypatingai maistingas — galima jį valgyti šviežią arba džiovintą. Šimtai tukstančių juodukų tuose kraštuose, kur auga bananai, minta tikrai bananais. Jie valgo šviežius vaisius, džiovina juos, ir sumala į miltus; iš bananų jie dirba tam tikrus gerimus; bananų medžių lapais dengia savo pašiures, iš bananų stiebų ir pluošto audžia sau audeklus. Banano stiebas kartais pasiekia 7 ligi 10 metrų aukštumo. Dėl tokio bananų naudingumo banano medj kartais vadinama "rupestingu augmenijos pasaulio darbininku!"

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

PIRMYN GOES TO LITHUANIA!

(Con't)

The "Jaunoji Lietuva", an organization of Lithuanian youth, had arranged to rent rooms with private families, who seemed honored to have the choristers live with them, and who spoiled them by having their servants wait on them hand and foot. It is almost required in Europe for every family of moderate means to have at least one servant. Those families who live in apartments or who do not have a spare room, have their "tarnaitės" come in by the day. These maids and cooks are unbelievably different from the average city-dweller—easily spotted on the busiest thoroughfare. They walk about with scarfs on their heads, voluminous skirts, sandals on their bare feet, and a string shopping bag in their hand. Their work includes everything from doing the family laundry to washing your back on bath days.

After we had gotten settled, we had rehearsal at the Kuno Kulturos Rumai (Physical Education Building). It was an extremely modern white building atop the very high hill called "Zalias Kalnas". This high, block-like affair, surrounded by rose-gardens, looked very much like the Administration Building at the World's Fair of 1933-'34. Rose-bush lined paths led to tennis courts, several basket-ball courts and a huge stadium, equip-

ped with a public-address system, boxes for the well-to-do, and bleachers for the ordinary folk. The seats were only on one side of the field, instead of completely encompassing it. The cinder race-track was in perfect condition, and the grass was of the creeping variety. Inside the gymnasium were several large practice-halls equipped with clubs, "dumbbells", etc., a complete set of offices for the administration board, recreation rooms for the instructors, showers and locker-rooms, and a buffet and bar for the general public.

From there we went on to the War Museum to witness the lowering of the flag and the accompanying ceremony that takes place every evening at sunset. Another modern building with even more impressive grounds. Huge cannon placed in the corners and at the entrances, statues of war heroes and flowers resplendent everywhere. To the right of the museum entrance is the space dedicated to the tomb of the Unknown soldier. No huge structure of granite and marble this, but a simple, small construction of stones garnered from the battlefields. On either side were tall, gaunt pagan crosses, each representing some small province of Lithuania, now starkly silhouetted against the fading sunlight.

But now the ceremony begins! A small group of trumpeters, all disabled veterans of the war, begin

playing high on the roof of the watchtower of the building. Slowly they march down to the tomb, where two of their number advance to light the fire in a pit at the foot of the tomb. The fire is lit, the two return to their stations, and echo "Taps" which is being played by a lone trumpeter still on the tower. Then after Pirmyn had placed a wreath, a major—the administrator of the War Museum, spoke to us and talked of the struggle that this small country was having, and of the struggle they have had to hold themselves on all sides by large, unfriendly countries. And in this man's speech there was so much of the courage and the patriotism to be found in all Lithuanian people, that it left us all shaken, and again thankful for being American, thinking ourselves incapable of such courage in face of potential powerful enemies.

After this talk he presented each of us with a single rose from the bushes which were blooming so profusely at that time—bushes of a hundred different species which had been donated to the Museum.

A group of much quieter and more thoughtful Pirmynites went on to the Pažangos Rumai, where we were to eat regularly. A modern building on Laisvės Alėja, a thoroughly modern restaurant and buffet, and yet the service was exasperatingly slow, especially when we had places to go to afterward. Then home!

The next morning we met at breakfast, and what a breakfast! Eggs, sausage, ham, cheese, small cookies and all the coffee you wanted. Instead of being overjoyed at tasting the best coffee we had had since Chicago, a few of our members wondered why in heaven's name they had packed huge tins of coffee for these five thousand miles. After rehearsal, we went over to the Consular office and registered—there we found Helen Vaivada.

(To be continued)

ST. NICHOLAS

The good St. Nicholas, the bishop-saint, is strangely little known in America. He has lent his name to a church here and there and to a popular magazine for children, his proteges. But there are countries in which his memory is not neglected, in which the festival of St. Nicholas that falls on Dec. 6th is one of the important events of the year.

There is plentiful record of the earlier popularity of this celebration in all the southern and western parts of the countries occupied by the peoples speaking the Teutonic languages. It can be traced from Holland and Belgium, through eastern France, the Rhine provinces, Luxembourg, Alsace and Lorraine, through Switzerland, both French and German, as far as the Tyrol and Salzburg, including on the way Baden, Wurttemberg and Bavaria, in Germany.

On the eve of his festival day, St. Nicholas makes his tour visiting to the palace and cottages. Frequently in the early evening he makes a preliminary visit in Bishop's robes, with pastoral staff and miter, at each house making inquiries concerning the conduct of the children, giving appropriate praise or warning, and promising on the following morning to give substantial reward.

When he is gone, the children place receptacles for the gifts which St. Nicholas is expected to let fall down the chimney. The receptacle varies in different places. Sometimes shoes are neatly polished for the purpose, at other times plates or baskets or stockings or specially made shoes of porcelain are set on the bed, in the open chimney, before the door of a room. St. Nicholas' steed, variously conceived of as gray horse or white ass, is not forgotten. For him the children put water and hay or carrot or potato peelings or a piece of bread, in the shoe or basket or stocking. In the morning, from the tipped-over chairs and general disarray in the room, it is evident that St. Nicholas has been present. Replacing the oats or hay or carrots are found sweets and playthings for children that have been good, obedient and studious during the year. In the case of bad children, rods or whips are left, and the fodder is untouched.

St. Nicholas in the double role of children's benefactor and children's bugaboo found his way to America. Among the Pennsylvania Germans, or "Pennsylvania Dutch", as they are more familiarly called, at least in the country districts, he continues to play his old part.

— John Faiza.

AN APPEAL FROM LOUIS ADAMIC

(Continued)

What is the history of the Lithuanians in your city or town, or in the cities or towns where you lived in the past? When did Lithuanians first settle there? Why did they come there? Why did they come to America, in the first place? Where did they come from? What did they do there at the beginning? What are the majority engaged in now? What is their social-economic situation? How did the depression effect them? How does America look to them at this time? Are many of them still thinking of the old country? What are they thinking and saying? Are they glad to be here? Are some sorry they came over? Are they mixing with other nationalities? With old-stock Americans? Are they going into local politics, and to what extent? Are they encountering prejudice or discrimination? How do they cope

with it? What are some of the other problems facing the Lithuanians in your city or town? Have many changed their names? How and why?

Do members of your group tend to be prejudiced against other groups? All immigrant groups have contributed vastly to the upbuilding of America as it now stands. Who were or are some of the outstanding people of your national group in the U. S.? In professions? Sports? Industry and business? Education and religion? In special fields? Are their life stories interesting, dramatic, illustrative of the life of your people in America as a whole? I am especially eager to hear of immigrants or second-generation workers who are not widely known but who have invented gadgets and new production methods which are now a part of American industrial operations.

Which towns in America were started by Lithuanians? When, how, and why? Are these towns still mostly Lithuanian? Who could tell me the stories of these towns?

I should like to hear of old couples of your nationality who have been in America a long time and whose children, grandchildren, and possibly great-grandchildren are scattered all over America, performing various functions, facing different problems, living interesting or average American lives. What are their names, where do they live? Who knows the entire stories of such specific families?

To what extent are the Lithuanian colonies in the various cities breaking up? How are they breaking up? What does that mean in terms of living to the old immigrants and their American-born children? Is it good these colonies are breaking up?

What are some of the characteristics, good and bad, of the Lithuanians in America? Which of them are being destroyed or enhanced in them by American forces? Which would benefit America if they were preserved and developed here? What have your people brought over in them that, if it became part of American life in general, would add to the color and tone of the culture of the U. S.?

The Lithuanians brought to America certain cultural gifts and talents. Which of them were destroyed, perverted, or damaged by conditions in this country? Which were enhanced? Which have any value for the future of America? Why? What can be done to restore those that were damaged?

The children and grandchildren of immigrants interest me. My observation is that a great many of them are oppressed by feelings of inferiority in relation to old-stock Americans, to America as a whole. Is that your observation, too? How do those feelings of inferiority manifest themselves? Are American-born children uneasy or unhappy because their names are "foreign"? Are some of them ashamed of their "foreign" parents? Do many leave home? Why? What happens in such cases? How have some of them overcome their feelings of inferiority? To what extent are they marrying persons of other races? (In this connection, please see the chapter "Thirty Million New Americans" in the book "My America," which is available in most public libraries.)

Do critical developments in Europe tend to enhance the national consciousness of the Lithuanians in America? Do they effect their American-born children? How?

I ask all those who can answer any of the above questions to write to me, either in English or in their native tongue, but preferably in English. My permanent mail address is given below. Write me a page or fifty pages. If possible, please write only on one side of the paper.

Write to me about anything else connected with the subject of my next book that occurs to you. Tell me if you approve or disapprove of what I am doing. I shall try to reply to all letters which will reach me in answer to this appeal. During 1939-40 my assistants and I expect to travel in the U. S. in connection with this project from one to two hundred thousand miles, and if you will write to me about something that will especially interest me, we will try to come to your city or town and study the thing further.

Please tear out this appeal. If you haven't time to write to me now, please put it away till you can. Show it to your American-born children or to your immigrant parents, to your friends and neighbors, not only to those of your nationality but also to persons of all nationalities, and discuss it with them. Show it to old-stock Americans: to teachers, librarians, priests and ministers — and ask them to write to me. What do they think of the Lithuanians in America?

I need your help. Let me hear from you now or later; any time before the end of 1940. Thank you.

LOUIS ADAMIC,
Milford, New Jersey.
November, 1938.

BIJUNELIS Hi-Lites

An attendance strike was called at last Saturday's rehearsal. Members refused to go to rehearsal today unless they had a Christmas Party, so the agreement, as it now stands, is as follows: Song practise will be held from 1:00 till 2:00 P. M. (at Grigaitis Hall) and the rest of the time will be spent in partaking of refreshments, dancing, and having a "rollicking" good time. All members will bring 10c prizes for the grab-bag, of which "Onuks" is in charge. The party is open only to members, ex-members, their best friends, and parents. Of course if you want to have more enjoyment you'll have to get to the hall at 1:00 o'clock sharp! No matter what time you get there, we will have one hour of practise, and if you hurry, it will be over sooner. Now don't forget — today (Dec. 24th) at 1:00 P. M., Grigaitis Hall, our Annual Christmas Party — with all the fix-ins!

On behalf of our teacher Ona Skever, and myself, I wish to express heartfelt wishes of Yuletide Joy to Bijunelis members, their parents, and to our loyal supporters. May your Christmas season be as happy and gay as your anticipation of it!

MERRY CHRISTMAS!
I. C. M.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Remėjams, Draugams ir Pažįstamiems
Sirdingai Linki
M. J. KIRAS
3251 So. Halsted St.

Linksmų Žiemos Švenčių Draugams, Kostumeriams ir Pažįstamiems Linki
The Old Corner Tavern

JOS. AZUKAS, Prop.
BLATZ OLD HEIDELBERG
3301 LITUANICA AVE.
TEL. YARDS 1215-0181
CHICAGO, ILL.

Linksmų Kalėdų Linki Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

BIRCH'S TAVERN

A. J. Beržinskis, Sav.

2555 W. 63rd St.
Republic 4544.
CHICAGO, ILL.

LINKSMŲ KALEDŲ ir Laimingų NAUJŲ METŲ Linki visiems savo draugams ir pažįstamiems

Charles Ukėlis
TAVERN

3436 S. Lituanica Av.
CHICAGO, ILL.

LINKSMŲ ŽIEMOS SVENČIŲ KALEDŲ IR NAUJŲ METŲ
Naujų Administracijai, Skaitytojams ir Visiems Lietuviams

JOHN A. SINKUS
Jūsų Naujų Pristatytojas

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems
Musų Kostumeriams ir Draugams Linki

JOHN BARSKETIS
WHOLESALE MEATS

2939 W. Pershing Rd. Tel. Lafayette 5268

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems
Remėjams, Draugams ir Kostumeriams.

YANKEE FOOD PRODUCTS

4643 South Halsted St. Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 2750-1.

Linkime Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Musų Draugams, Kostumeriams ir Pažįstamiems

THREE STAR INN

MARCELLA WALANTAS ir SUNUS, Savininkai
3245 W. 63rd St. Tel. Hemlock 4097

LINKSMŲ ŽIEMOS SVENČIŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Visiems Musų Kostumeriams ir Pažįstamiems

FRIENDLY TAVERN

MRS. M. BEKEZENE JOS. LAPINSKIS, Prop.
3210 So. Halsted St. Chicago

Linksmų Žiemos Švenčių Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Draugams ir Pažįstamiems

CHARLES TAVERN
3364 So. Halsted Street

LINKSMŲ KALEDŲ SVENČIŲ LINKI VISIEMS

W. J. STANKUNAS
FOTOGRAFAS

3315 So. Halsted Street

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
MUSŲ DRAUGAMS IR KOSTUMERIAMS VĖLIJA

THOMAS MAZENIS
TAVERNO SAVININKAS

3857 S. Kedzie Avė. Tel. Virginia 9842

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Visiems Remėjams, Draugams ir Pažįstamiems Linki

HAPPY HOUR TAVERN
Mrs. STELLA SHURNAS
ir SUNUS, Savininkai.

3106 SOUTH HALSTED ST.

Sveikiname Visus Musų Serininkus, Draugus ir Remėjus su Sventoms Kalėdoms ir Naujais 1939 metais, Linkėdami Jums Laimingai ir Pelningai Sulaukti ir Praleisti Kaip Sventes Taip Visus Metelius!

Gediminas Building and Loan Assn.
P. KVIETKUS, President J. C. ENCHER, Secretary

4425 S. Fairfield Ave. Laf. 8248

Linksmomis Kalėdomis ir Laimingais Naujais metais

Sveikina savo draugus, pažįstamus ir Kostumerius

VINCENTAS KUBAITIS
—SUNSET PARK—

Rt. 4A & County Line Lemont, Ill.

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
VISIEMS MUSŲ DRAUGAMS IR KOSTUMERIAMS

CENTRAL AUTO SALES
CARL WAINORA

3207-9 So. Halsted St. Phone Victory 1717

LINKSMŲ ŽIEMOS SVENČIŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Visiems Mano Kostumeriams ir Pažįstamiems

K. LAUCIUS
CUSTOM TAILOR

3317 SOUTH LITUANICA AVENUE

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

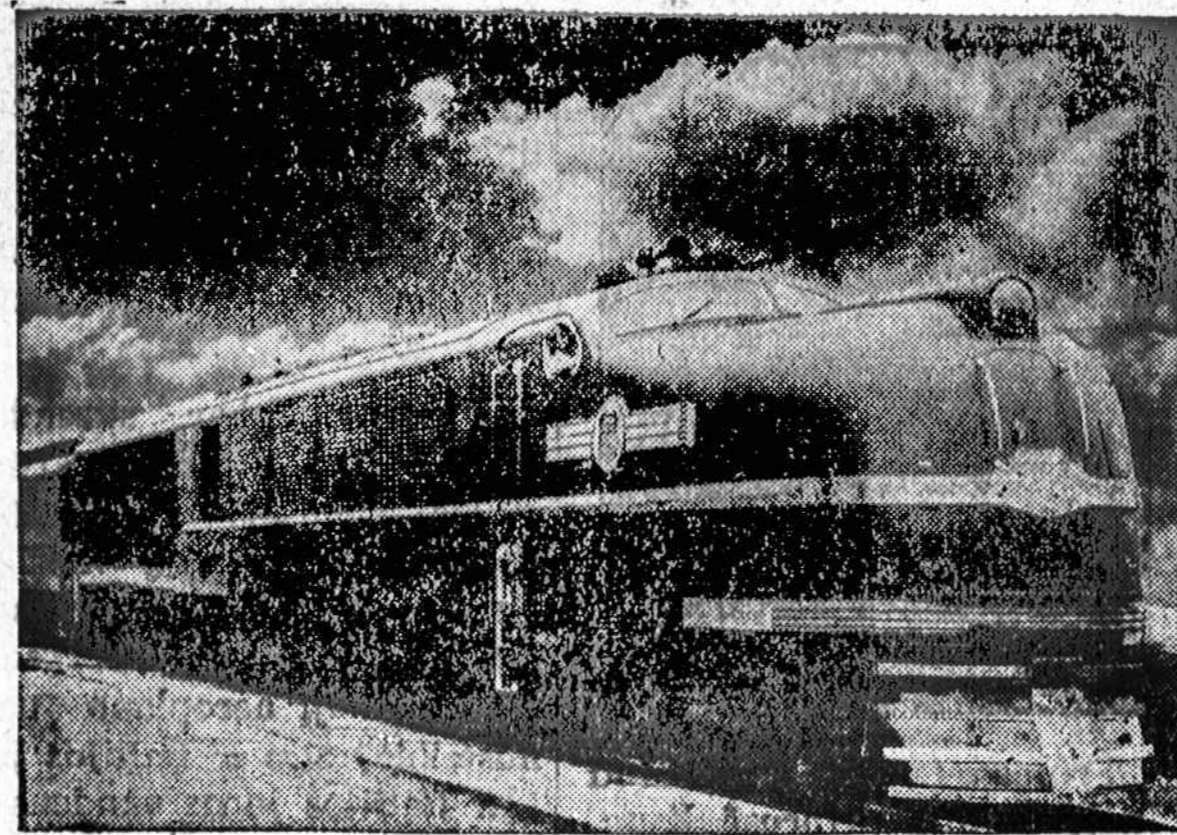
L I N K I

MILDA
IR

RAMOVA
TEATRAI
BRIDGEPORTE

TRIJŲ CICERO PARAPIJONŲ PASIKALBĖJIMAS

Petras — Labą vakarą, Jokubai.
 Jokubas — Labą vakarą, Petras.
 Petras — Gal manei, kad Kalėdų Diedukas jais, o čia va aš ir Jonas.
 Jokubas — Juo man taip mieli kaip ir Kalėdų Diedukas. Prašau vesti, pasikalbėsime.
 Petras — Tai, ma, ir sulaukėme Kalėdų. Rytoj valgysim kučias, o poryt švęsime Kalėdas.
 Jokubas — Ačiū Dievui, laimingai baigiamė šiuos metelius.
 Jonas — Ateidami pas tavo mudu užsime, kad šio vakaro pasikalbėjimą skirtume mūsų Išganytojui Kristui.
 Jokubas — Labai gera mintis. Kalbėkime apie Kristų. O nuo ko norite pradėti?
 Petras — Man užėjo tokia mintis, kuri gal pasirodys keista. Aš pamislifau, kas būtų, jei dabar mūsų pašlovintoj Ciceroj gimtų Kristus ir čia įvyktų taip, kaip senovės Jeruzalime? Ar priitinka tokį dalyką gvildinti?
 Jokubas — Dalykas labai įdomus. Nuo ko norite, kad aš pradėčiau jums aiškinti?
 Petras — Nuo pat Kristaus užgimimo.
 Jokubas — Iš švento Rašto žinome, kad Juozapas ir Marija iš Nazareto į Betliejį keliauvo užsirašyti, kaip buvo prisakęs Romos imperatorius Augustus, dėl suskaitymo visų gyventojų savo imperijoje. Pėsčiam tą kelionę atlikti trumkai keturias dienas. Prileiskime,

NAUJOS rušies garvežis, kuris liko padarytas Union Pacific Railroad kompanijai. Jis yra 5,000 arklio jėgų ir gali per valandą padaryti 125 mylias.

eilinis bankietas. Jie tada gerai papaliavoja, paužia, pasisvečiuoja vieni pas kitus. Tegu tada, tie romiški kunigai klausinėtų jauna Kristų, o jis klausinėtų juos. Kokia nuomone mūsų romiški kunigai susidarytų apie Kristų? Ar jie stebėtų Kristaus išmintingumą ir jo atsakymais?
 Jokubas — Aš manau, kad mūsų šios dienos romiški kunigai apie jauna Kristų taip pasakytų: "Čia auga toks eretiikas, kunigų šmeižikas ir Romos bažnyčios grovovikas, kokio mes dar iki šiol neturėjome."
 Petras — Aš tikiu, kad viskas taip būtų, kaip tu, Jokubai, pasakoji. Bet dabar prileiskime, kad Kristus yra užaugęs ir pradeda viešą savo veikimą. Prileiskime, kad Kristus atsilanko į šiu laikų mūsų lietuvių vestuves. Ar jis iš vandens padarytų vestuviniams vyno?
 Jokubas — Aš manau, kad šiu laikų lietuvių vestuvėse nepritruktų nei vynelio, nei šnapelio, nei alučio. Todėl štebuklo nereiktų daryti. Aš manau, kad Kristus vestuviniams tiek pasakytų: "Valgykite, tik apsirijimo nepapildykite; gerkite, tik proto nepragerkite."
 Petras — Tai geras paaiškinimas. Dabar prileiskime, kad Kristus kur nors Willow Springs netoli Lietuvių Tautiškių Kapinių sąklytų pamokslą nuo kalno. Kas ten būtų? Ar ten įvyktų duonos padauginimas?
 Jokubas — Sunku ir įsivaizduoti, kiek ten žmonių būtų. Ten būtų neišpasakytos minios. Pamokslas būtų ilgas. O jeigu minios, kaip ir anuomet, išalkytų, tai Kristui nereiktų duonos padauginimą daryti. Ten pribūtų "salavečiai" su donacais ir kava ir visus alkanus papenėtų.
 Petras — Labai gražiai aiškini, drauge. Na, o jei dabar prileisime, kad Kristus vasaros metu atsilanko į lietuvių Romos katalikų bažnyčių pikniką Vytauto Parke netoli romiškių šv. Kazimiero kapinių. Kas ten dėtųsi?
 Jonas — O tai labai puikus klausimas. Oh, boy! Iš tikrųjų be galo įdomus klausimas. O kas būtų, jei Kristus atsilankytų į mūsų Cicero parapijos pikniką, bazarą arba fėrus?
 Jokubas — Iš tikro, tai be galo opus mūsų parapijonams klausimas. Aš manau, kad Kristus vykdamas į lietuvių Romos katalikų parapijų piknikus pasiimtų ne šniurą, kuriuo anuomet jis išvanojo kailį perkančioms ir parduodantiems bažnyčioj, bet gerą rimbą. Vytauto Parke Kristus nematomai prieitų prie baro gerančių parapijonų ir kunigų ir savo rimbu po tokį smugį drožtų per kunigų nugaras, kad jie neatsisuktų nė pažiūrėti, kas jiems kirto, — bėgtų šaukdami "Help! Help! Police!"
 Petras — Iš tikrųjų mūsų romiški klebonai už savo girtus ir gembleriškus piknikus nuo Kristaus ne kitko užsipelnintų, kaip tik po gerą rimbą.
 Jonas — Na, o ką Kristus toliau piknike darytų? Ką jis pa-

rapijonams padarytų arba pasakytų?
 Jokubas — Po išalkstymo kunigų, Kristus parapijonams šitaip pasakytų: "Žydai fariziejai Meč's krasteje sėdėjo ir mokė žmones, bet jie nedarė taip, kaip jie sakė. Romos katalikų bažnyčios kunigai sėdi ant apaštalių sosto, o nemokina ir nedaro taip, kaip yra parašyta. Negalima tarnauti Dievui ir Mamonai, negalima tarnauti Dievui ir Bachui. Kaip galite manyti, kad girtuokliaudami ir gembleriaudami pasitarinaisite Dievui? Jūsų romiški kunigai čia susisaukė jus, jūsų moteris, jaunus vaikus ir merginas ir nei vaikus, gundo prie gėrimo ir gemblerizmo. Tai didis tvirkimimas didžiųjų ir baisus pasipiktinimas mažiems. Ar nežinote, kas mažutėlius papiktina, kokią bausmę jie turi gauti. Naudingiau jam būtų, jei girtų akmuo būtų jam užkabintas ant kaklo ir jis būtų įmestas į jūrą, kaip kad jis papiktintų vieną iš šitų mažutėlių." Skirstykites ir daugiau čia nesuirinkite Dievo garbei girtuokliauti ir gembleriauti.
 Petras — Gerai aiškini Jokubai. Na, o dabar prileiskime, kad Kristus užėina pas lietuvių Romos katalikų bažnyčios kunigus į jų Kunigų Vienybės susirinkimą ir akis į akį su jais sutinka. Ką Kristus tada jiems pasakytų?
 Jokubas — Tai vėl labai įdomus klausimas. Aš spėju, kad Kristus pasakytų su mažais papildymais tą, ką jis pasakė žydų fariziejams. Kristus fariziejams yra pasakęs: "Jūs ryjate našlių namus, kalbėdami ilgas maldas." Ar ne taip pat daro mūsų romiški kunigai. Jie mirus vyrui, pašliai įkalba, kad yra lučnai reikalinga vyro dušiai išgelbėti iš skaisytyklos kančijų, laikyti trejas mišias, degti daug žvakčių ir šviesių bažnyčioje, ir už tai pajma po \$150 ir daugiau už vienos valandos ilgo maldą. "Jie (fariziejai) riša sunkias ir nepakeliamas naštas ir deda žmonėms ant pečių, o patys nenori pirštų pajudinti". Ar ne tą patį daro ir Romos katalikų kunigai visur, kur tik jie įgauna politišką galią.
 Kristus pasakė: "Palaiminti beturčiai, ir jų yra dangaus karalystė." O kunigai gyvena taip, lyg Kristus būtų pasakęs albulai: Palaiminti didžturčiai, nes jų yra dangaus karalystė. Kristus sakė: dovanai gavote, dovanai ir dalykite... neturėkite nei aukso, nei sidabro. O mūsų romiški kunigai elgiasi albulai. Taigi, man atrodo, kad Kristus šiais laikais sugrįžęs ant žemės Romos bažnyčios kunigus baisiai pasmerktų, negu anuo metu jis pasmerkė žydų fariziejus.
 Petras — Ir man taip rodosi. Na, o kažin ką Kristus pasakytų popiežiui? Juk dabartinis popiežius yra išleidęs keletą enciklikų darbininkų reikalais.
 Jokubas — Kristus popiežiui štai ką pasakytų: "Tu leidi enciklikas darbininkais ir socialiais reikalais ir tikiesi, kad tavo žodžių klausytų masonai, žydai, eretikai, kapitalistai. Kaip gali tikėtis, kad pasaulis vykintų tavo nurodymus, kuomet tavo valdomieji kunigai socialį teisingumą labiau mindžioja, negu kapitalistai. Tu smerki nacių rasizmą, o pats talkininkauji lenkams nutautinti lietuvius. Iš Lietuvos sostinės Vilniaus pašalinai vyskupą Matulevičių lietuvi, o jo vieton pasodinai Jalbzykowskį, nemo-kantį lietuviškai ir nenorintį išmokyti. Argi nematai, kad tavo žodžiai nesiderina su tavo darbais?"
 Petras — Aš irgi tikiu, kad Kristus pasmerktų popiežių. Na, o dabar ką tu manai, kas būtų, jei Kristus nuvyktų į komunistišką Rusiją ir nacišką Vokietiją? Ar Kristų susiremtų su Stalinu ir Hitleriu?
 Jokubas — Čia tai jau truputį painesnis klausimas. Iš šv. Rašto ir iš istorijos žinome, kad Kristus neturėjo konfliktų su savo laikų pasaulinėmis vyriausybėmis. Iš Evangelijos žinome, kad Erodas nelabai mėgo Kristų ir buvo atsiantęs pas jį fariziejus, kurie jam pasakė: "Kelkis ir eik iš čia, nes Erodas nori tave užmušti". Bet tai buvo tik gasdinimas. Romos imperijos gubernatorius Pilotas neatbojo Kristaus. Kai žydų fariziejai spyrė Pilotą išduoti Kristui mirties dekretą, tai Pilotas išklaušęs skundus pareiškė, kad nieko blogo šitam teisiamame žmogui nematęs. Aišku, kad Kristus nesikišo politikon. Kristus Erodą pavadinė no lape, o fariziejus ir rašto žinovus, tai yra žydų dvasininkus, išvadino paskučiausiais vardais. Ar Stalinas stalytų Kristų "k stenke", ar Hitleris nukirstų galvą, ar į koncentracijos stovyklą uždarytų, ar laisvą paleistų, tai negalėčiau pasakyti.
 Petras — Tatoi turėjome labai puikų pasikalbėjimą.
 Jokubas — Na, o kur, vyrai, praleisite Kalėdas?
 Petras — Aš namie.
 Jonas — O aš važiuoju į Waukeganą. Turiu ten gerų pažįstamų. Noriu sužinoti, kaip gyvuoja mano geri parapijonai, ypač Zupkus ir Petkus.
 Jokubas — Tai gerai. Laimingos kelionės. Sužinok apie viską ir sugrįžęs mums pasakosi.

Linksmų Kalėdų Linkime Visiems Musų Draugams ir Kostumeriams

JULIA ir PAUL GAILIUS
 GAILIUS TAVERN
 3159 So. Halsted St.
 Chicago, Ill.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Musų Kostumeriams, Draugams ir Pažįstamiems Linki

Green Valley Products

WM. J. KAREIVA, Savininkas
 4644 S. Paulina St. Tel. Boulevard 1389

Linkime Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Musų Kostumeriams ir Draugams

JULIA'S RESTAURANT

JULIA POCIUS, Sav.

4656 S. Western Ave. Tel. Lafayette 2879

Sirdingi Linkėjimai Sulaukus Linksmų KALĖDŲ ir Laimingų NAUJŲ METŲ Visiems Musų Rėmėjams, Draugams ir Pažįstamiems

Jos. ir Prudencija Rachunai
 AUDITORIUM TAVERN
 3137 S. Halsted St. Tel. Victory 6172

Sirdingi Linkėjimai Sulaukus LINKSMŲ KALĖDŲ Visiems Musų Rėmėjams, Draugams ir Pažįstamiems

JAMES ORLAKIS
 1730 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

Linksmų Žiemos Švenčių Kalėdų Visiems Draugams ir Kostumeriams

JOS. RUTA TAVERN
 BERGHOFF ALUS
 3141 So. Halsted St. Tel. Victory 4791

LINKSMŲ ŽIEMOS ŠVENČIŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ visiems musų draugams ir kostumeriams.

DINNER CLUB
 MARTHA NAVICKI
 666 West 14th St. Phone Canal 9248

Užlaikome gerą degtinę ir valgi. Patarnauja mandagios merginos.

Linki Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų 1939 Metų draugams, pacientams ir visiems lietuviams.

DR. S. A. BRENTA

PHYSICIAN and SURGEON

4608 So. Ashland Ave. Tel. Yards 3522

Linksmų Žiemos Švenčių Kalėdų Visiems Musų Kostumeriams Draugams ir Pažįstamiems!

P. NOVER
 4148 Archer Avenue

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKIME VISIEMS MUSŲ KOSTUMERIAMS IR DRAUGAMS

FUHRMAN & FORSTER CO.
 LAWRENCE FORSTER
 KNOWN FOR QUALITY—SELECTED BRAND MEAT PRODUCTS.
 SMOKED MEATS
 HAMS BACON LARD SAUSAGE
 ĮSTEIGTA 1897
 1839-55 Blue Island Ave Chicago, Ill.
 Tel. Canal 2424 Tel. Euclid 5160

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS MUSŲ KOSTUMERIAMS IR DRAUGAMS LINKI

N. ABARAVICZ
 GROSERNĖ IR BUCERNĖ
 4600 S. Fairfield Ave. Tel. Lafayette 1340
 CHICAGO, ILLINOIS

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Nuo

P. Dambrauckas

Bučernis ir Grosernė

858 W. 33rd St.

Tel. Yards 2838

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Linki

OBELENAS ACORN TAVERN

701 West 31st St.

Linksmų Žiemos Švenčių Kalėdų Linkime Visiems Draugams ir Rėmėjams

Simon Balickas

TAILOR and FURRIER

2305 S. Leavitt St.
 Phone Canal 4532

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Baltoskandijos padangėje

I.
Jau metai apsisuko, kaip rašiau savo kelionės įspūdžius į Vakarų-Europos valstybes. Dabar skrendu į Baltoskandijos kraštą, tai ir pasiryžau tos kelionės skridimo įspūdžiais pasidalinti.

Maža aerodromo stotis. Keletas keleivių, kuklus bufetas. Užia, virpa plieniniai paukščiai. Jie paima vos keletą keleivių. Jokios spusties, triukšmo, kalbų, kaip kad paprastai traukinių stotyse buvo. Čia niekas nekalba ir kalbėti negali, nes vienas kito neišgirstų, o be to, tie keli keleiviai įvairių tautų atstovai, — net sunku bendrą kalbą surasti.

Kaip aeroplanas atsiskyrė nuo žemės ir atsidurė padangėje, pažvelgiau į lakuną ir nuo jo lyg šių dienų gyvenimo dvasia dvelkte padveikė.

Jis vadas, jis aeroplano vairuotojas. Reikia juo visiškai pasitikėti. Jei jis vos vieną akimirką užsižiopsotų — sudie pasauli!

Jis vairuoja ir skrenda nežinoma erdve. Kai pasikelia aukštai nuo žemės ir atsiduri rukuose, prarandį judėjimo nuovoką. Rodos, viskas stovi vietoje tik debesėliai atitrukę ir hendros rukių masės atrodo galvatrukčiais lekia toliau nuo to erdvės plieninio laivėlio! Vos akimis spėji juo sekti, kaip sparčiai, greitai jie lekia. Taip atrodo jie lekia, o tasai erdvės plieninis paukštis vietoje stovi ir smarkiai, garsiai dukusiai užia. Jokio judėjimo, jokio drebinimo!

Bet kaip artiniesi prie žemės ir pašvelgi į ją, tik tuomet junti, matai, kaip sparčiai skrendi ir kokie gresia pavojai. Nenoromis akimis žvelgi į lakuną kažkokiu iki tol nepatirtu pagarbos jam jausmu pritvinksti. Dingsta sava valia, nyksta senas pasiryžimas, nebeturi norų ir tavo akyse vien aeroplano vairuotojas stovi.

Žemė! Žemė! Koki ji maloni, koki ji mozaikai graži! Tai margaspalvis, lygus kilimas tiesiais geometriniais kunais sutvarstytas. Akys godžiai gauda tuos vaizdus ir krutinėje gimsta šelės džiaugsmas, neribotas ilgesys, žemės gyvenimo ilgesys.

Norėtum čia tuoj kam žodį tarti, norėtum tais įspūdžiais pasidalinti!

Deja, čia greta sėdi keleiviai, bet jie tavo balso neišgirs! Aeroplano užesys viską nustelbia ir vienišiu jautiesi, pats sau, savyje tais įgytais įspūdžiais gyvenai.

Atsiskyrėlis, vienišu skrendi erdve. Žemėj, žemėj gyvenimas toli apačioje, o prieš akis begalinė vienoda erdvė. Rukai, kartais su dangaus išblyškusia mėlyne keičiasi. Sakykite, ar tai ne šių dienų gyvenimo dvasia kaip kur pasireiškusį?

Pasitikėjimas vadu, savos valios praradimas, pasiryžimo nustojimas ir kartu nenoras bergėdžiai žodžiais švaistytis, nes jų visviena niekas neišgirs!

Žemės gyvenimo grožis ir kartu iš jo atsiskyrimas, tik stebėjimas, tik ilgėsis gerų dienų! Vienišo, atsiskyrėlio ilgėjimasis bejėgiškumui pasireiškus — rieškutėmis kupinomis rieškutėmis semti gyvenimo grožį! Ir kartu, ir kartu savotiška baimė prarasti tai, kas turima ir nenoras daugiau įsigyti. Tik stebėti, tik iš tolo, iš aukštybių stebėti žemės grožį, žemės gyvenimą.

Taip aeroplanu skrendant tik stebėti gali ir vieni vieną džiaugtis, ar ludėti, ar dukusiai ilgėtis žemės, žemės gyvenimo ir kartu kažkur giliai, giliai užlėptai laikyti tą baimės jausmą, kad iš erdvės katastrofiškai žemėn nekristum, tuomet

— sudie visa, tai ką iki šiol turėjai! Sudie gyvenime!

Stebies žmogaus technikos laimėjimais, stebuldingais technikos laimėjimais. Ją jis, tasai žmogus tavo akyse toksai įstabus, išdidus ir kartu patsai mažučiu nykštuku jauties. Čia iš aukštybių žemėje viskas mažučiai atrodo ir tasai žmogus, jo padarai ir visa jo kuryba iš aukštybių tik nykštukas! Mažučiu, vos žiurimas nykštukas! Koks kontrastas! Kokie skirtumai!

Juk ir visuomeniniame gyvenime mes taip ryškiai tuos kon-

trastus pastebime. Tie vadai, tie tarianieji vadai tolimesnėje perspektyvoje, didesnėse užuolaidose didesnėms išsibėgimams tik mažučiuokai, vos pastebiami nykštukai. O vis dėlto jie milijonus žmonių jie valdo, jiems brukamai brukte įbruka savo valią! Nenoromis skverbiasi mintis, kuomet visuma, kuomet žmonių masė nugalės techniką, kuomet kiekvienas galės tos technikos visomis priemonėmis, visais jos išradimais naudotis psichologiniai vadai nebus įmanomi! Tuomet kiekvienas asmuo, kiekvienas individas galės naudotis aeroplanu, galės tapti lakunu — vadaus vietos nebus. Tie nykštukai iš žemės paviršiaus dings

Princas Louis Ferdinand ir jo žmona princesė Kyra. Princas, šakoma, noris likti Ukrainos regentu.

ir kiekvienas žmogus savo atsakomybe, savo sugebėjimais ga-

lės naudotis visu gyvenimu, galės gerėtis jo vaisiais ir elgtis finkamai. Tik tuomet ir tik tuomet visų bus suprasta kas yra laisvė ir kokia jos reikšmė žmonių, tautų, valstybių gyvenime.

O dabar, dabar skrendame erdvėje lakuno vedami, atsiskyrėliais, vienišais jausčiamės ir be žado, be žodžių vieni sau gerimės žemės grožiu, nes čia tartas žodis, būtų bergėdžias darbas — ji aeroplano užesys nustelbia! Štai ir Baltijos jura! Štai Baltijos jūros vandens!

Bet apie tai kitame savo kelionės skridimo laiške.

XI—10.

MARGUMYNAI

Skrudės laiko verges

Garsus vokiečių tyrinėtojas dr. Maidlis rašo, kad ir vergus pažįsta ne tik žmonės, bet ir kai kurios gyvulių rūšys. Sakysim, esama daugelio skrudžių rūšių, kurios visus sunkesnius darbus paveda nuderinti vergams, o pačios šeiminkės yra tik prižiūrėtojos.

Verges skrudės įsigyja karų metu. Iš tiesų, pasirodo, ir skrudės veda tokius pat didelius karus tarp savęs, kaip ir

žmonės. Dažniausiai užpuola skrudynas skrudyną ir įvyksta didžiausias mušis. Laimėjusios skrudės nugalėtąsias išvaro iš savo skrudyno vergijon. Čia jos turi sunkiai dirbti, o šeiminkės sau dykinėja ir jas prižiūri.

Idomiausią tai, kaip pareiškė dr. Maidlis, kad esama skrudžių rūšių, kurios be vergių jokiu būdu ir gyventi negali. Tai vadinamosios Amazonės skrudės, kurios teturi labai menką valgomąjį aparatą ir tikriausiai visos išmirtų badu, jei nebūtų vergių pavalgydinamos. Vergės joms ne tik paieško maisto, bet jas ir pavalgydina. Be to, vergės nuderba ir visus kitus darbus, kurie pasitaiko skrudyne, prižiūri perus, lėliukes ir t. t.

Vergų skaičius ne visur vienodas: kai kurios skrudžių rūšys telaiko vergių vos dešimtadalį bendro skrudyno esančio skrudžių skaičiaus, o kitur vergių yra net pusė. Tačiau daugiau kaip pusę skrudyno vergių beveik niekur nelaikoma: matyti, ir skrudės supranta, kad jei bus didelis vergių skaičius, tai jos galės padaryti sukilimą ir sunku bebus joms atsispirti.

Skrudžių vedamus karus ir vergų gaudymus yra aprašę jau gana daug mokslininkų. Gana įdomų aprašymą pateikia moksl. Forelis.

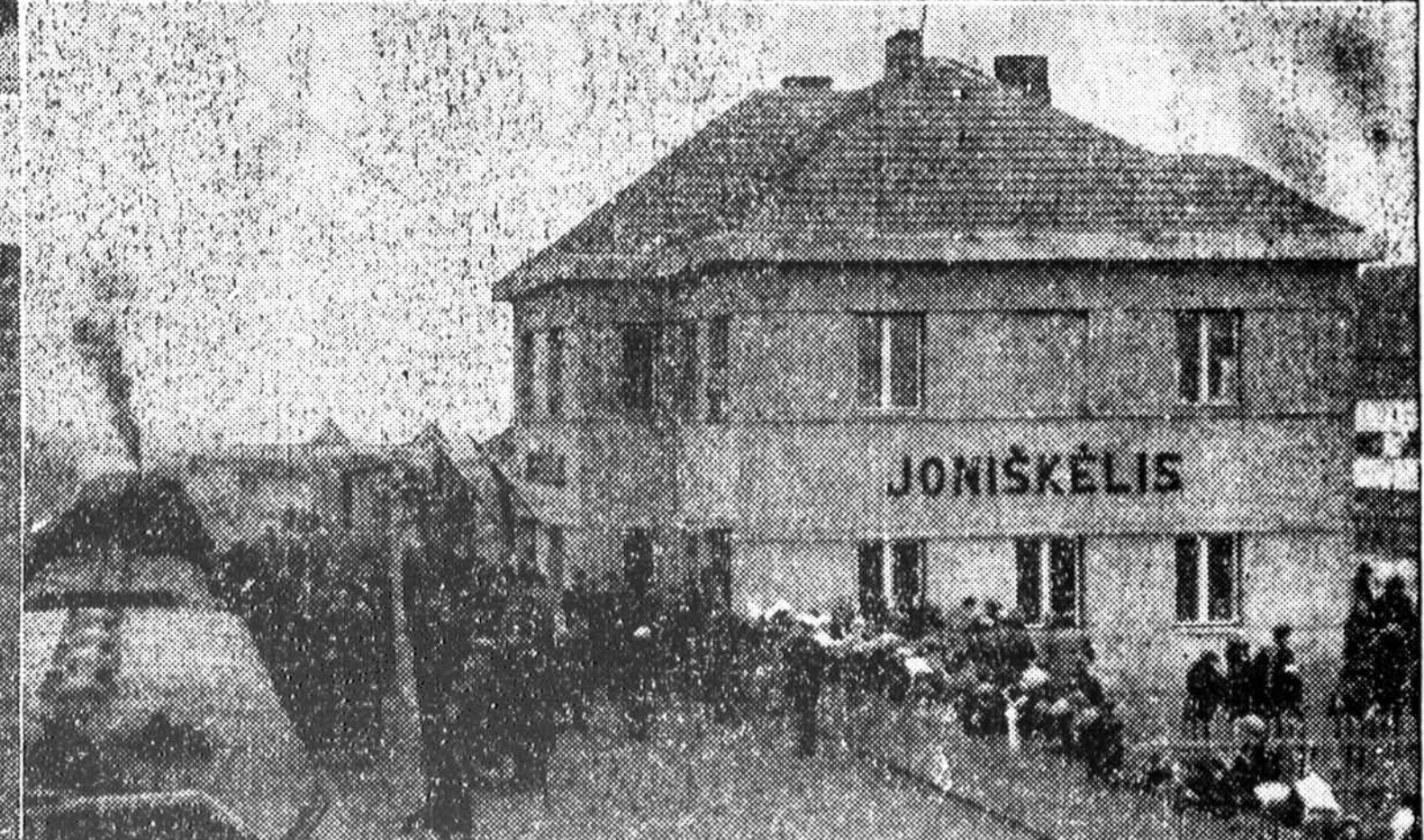
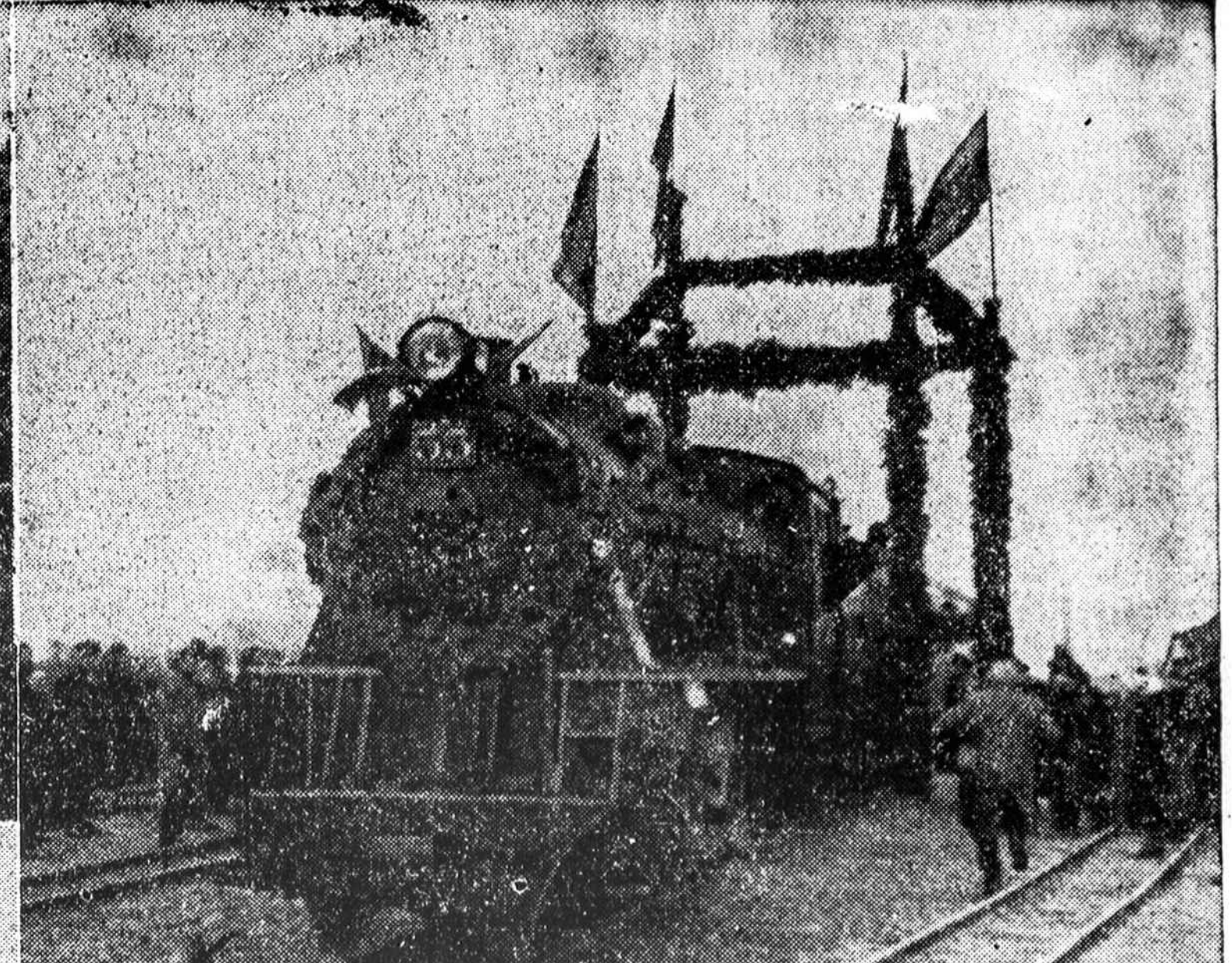
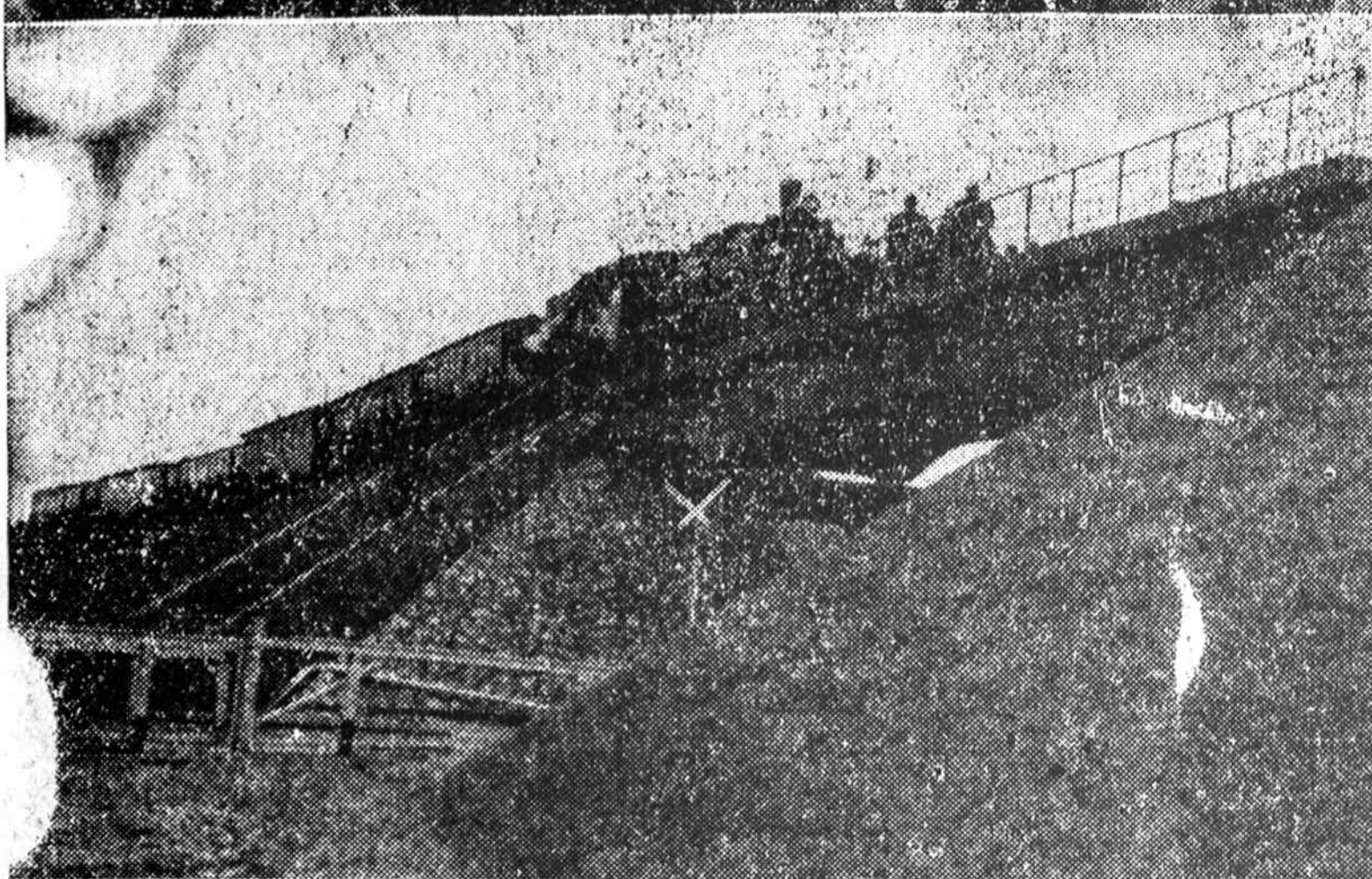
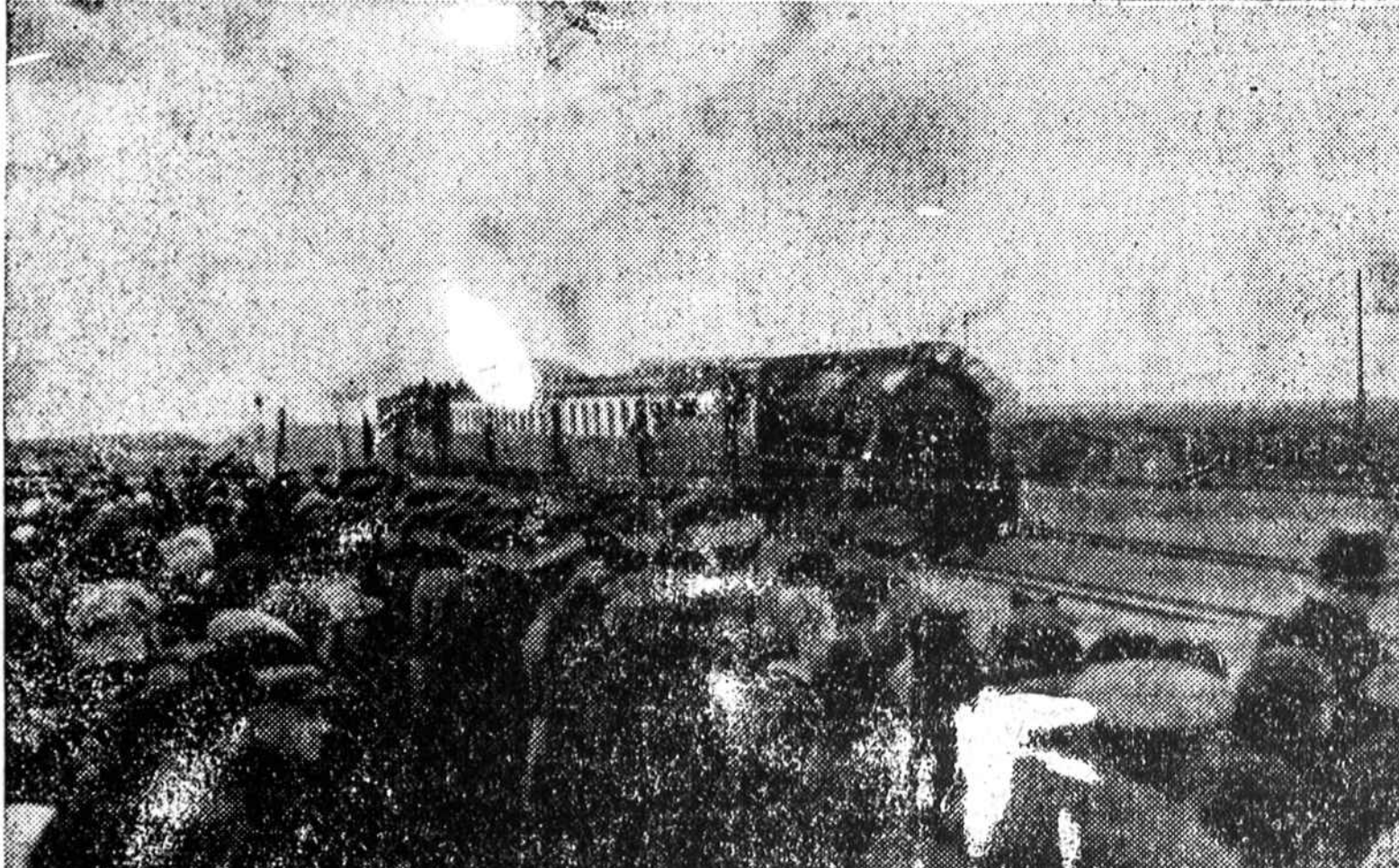
Forelis vieną rytą pastebėjo, kad dideli buriiai raudonųjų skrudžių išėjo iš savo skrudyno ir ėmė keliauti link kito skrudyno, kuriame gyveno kitos rūšies skrudės. Skrudės keliavo keletą valandų. Kai jau prisitartino prie savo priešų skrudyno, raudonosios skrudės susigrupavo į pusiauratį ir ėmė apsiausti skrudyną. Užpultosios tai pastebėjo, ir skrudyne prasidėjo didelis judėjimas. Užpultosios ėmė stiprinti priėjimus prie skrudyno, užnešdamos žemėmis. Apie vidurienį prasidėjęs puolimas. Puolimas prasidėjęs staigiai lyg būtų buvęs duotas koks signalas. Prasidėjusi kova, Mušį laimėjusios raudonosios skrudės. Po kovos pilkosios skrudės buvusios paimtos nelaisvėn ir nusivarytos į raudonųjų skrudėlyną, kur jos turės dirbti visus sunkesnius darbus kaip vergės.

Forelis pasakoja ir apie kitų skrudynų stebėjimus. Jis vieną vasarą stebėjęs Amazonės skrudės, kurios kitų skrudynų užpuolimus darydavusios gana dažnai. Jos imdavusios nelaisvėn ne tik suaugusias skrudės, bet tarp jų ir lėliukes, dar neišsivysčiusias, skrudės, kurias savo skrudyne išaugindavusios ir padarydavusios vergėmis. Ir tas skrudynas per vieną vasarą padaręs net 44 užpuolimus, kurių grobis buvęs apie 40 tūkst. suaugusių skrudžių ir lėliukių.

Santykiai tarp viešpatujančių skrudžių ir jų vergių yra žymiai skirtingi, negu buvo žmonių tarpe tarp ponų ir jų vergų. Skrudės vergių padėtis nuo viešpatujančių skrudžių padėties skrudyne skiriasi tik tuo, kad jos turi nuderinti visus darbus, surasti maisto ir t. t., tuo tarpu kai skrudyno šeiminkės nieko nederba. Bet šiaip jos juda visai laisvai, joms nereikia gerbti šeiminkių ar ko nors panašaus daryti.

Taigi, ir skrudės įsigyja sau vergų, kad pačios galėtų lengviau gyventi.

kelhimai Naujienose luoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

GELEŽINKELIO Panevėžys-Joniškėlis ir plento Panevėžys-Pumpėnai-Biržų apskr. siena atidarymo iškilmės (aukštai iš kairės į dešinę): Panevėžio stotyje geležinkelį atidaro, perkirpdamas juostą, Seimo pirm. inž. K. Šakenis, greta dir. inž. Račkauskas ir susisiekimo ministras inž. J. Stanišauskis, toliau matyti Seimo vicepirm. dir. Alf. Gilvydis, viceministras inž. J. Jankevičius, vidaus reikalų ministras plk. S. Leonas, dir.

inž. Grinkevičius, (greta) pro garbės vartus pirmas traukinys naujuoju geležinkelio išvyksta iš Panevėžio (II eilėje iš kairės į dešinę) I traukinys, gausiai laukiamas pušalotikių atvyksta į Pušalotą, (greta) Seimo pirm. inž. K. Šakenis kalba Pušaloto stotyje, (III eilėje iš kairės į dešinę) traukiniui sustojus aukštėjei svečiai apžiūri Panevėžio viaduką, (greta) pirmasis traukinys naujoje Joniškėlio stotyje, (paskutinėje eilėje iš

kairės į dešinę) plentą Panevėžys-Biržų apskr. siena, perkirpdamas juostelę, atidaro vidaus reikalų ministras plk. S. Leonas, toliau matyti susisiekimo ministras inž. J. Stanišauskis, Seimo pirm. inž. K. Šakenis, Panevėžio apskr. viršininkas Staškavičius ir tt. (greta) Seimo pirm. inž. K. Šakenis pasirašo naujojo plento atidarymo aktą, jo greta vidaus reikalų ministras plk. S. Leonas. Foto VDV.